כ"ה טבת תשל"ט, 24.1.79 שנה 43 המחיר: 17.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.) מספר 2160

העולם הזה

כך הציל בגין את חיי סאדאת

תשקיר

המילחמה מתרחבת

בחוגים ישראליים גבר החשש שארגוני הפידאיון הפלסטיניים יחדשו את פעולותיהם נגד מטרות ישראליות בחו"ל.
כתוצאה מהתגברות הפיגועים וניסיונות הפיגוע בתוך ישראל — בתוכם כאלה שלא נודעו לציבור — חל שינוי במדיניות התגובה של ישראל למבצעי פיגוע.
הפשיטה על מעוזי הפידאיון בלבנון בשבוע שעבר, היא ככל הנראה חלק ממדיניות זו.

חומלץ הקמת ערוץ שני בטלוויזיה

ועדת קוברסקי, שמונתה בידי שר־החינוך, כדי לבדוק את האפשרות והכדאיות של הקמת ערוץ טלוויזיה שני, סיימה את דיוניה ועומדת להגיש את המלצותיה לממשלה.
הוועדה תמליץ בפני הממשלה על הקמת ערוץ שני שיהיה ערוץ צבעוני עצמאי תחת פיקוח ציבורי.
ככל הנראה תאמץ הוועדה את ההצעה להפעיל את הערוץ העצמאי בצורה של מיזוג מיבנה הטלוויזיה העצמאית הבריטית והשיטה ההולנדית.
על פי ההמלצות יעמוד בראש הערוץ העצמאי גוף ציבורי בפיקוח ממלכתי שיחתום חוזים עם חברות פרטיות ויחלק את זמן השידור בערוץ זה ביניהן.
אם תאמץ הממשלה את המלצות ועדת קוברסקי יעברו כשנתיים ממועד ההחלטה ועד להפעלתו המלאה של ערוץ זה. נראה כי אחד הגורמים שהשפיעו על ההמלצה להקמת ערוץ טלוויזיה שני היא התחזית, כי החל בשנת 1980 ישוגרו לחלל לווייני־תיקשורת־קבועים, שבאמצעותן ניתן יהיה לקלוט — במקלטי טלוויזיה חדישים הנמצאים כבר בייצור — שידורים ישירים מהלוויינים ללא צורך בתיווכן של תחנות־קרקע. הליגה הערבית כבר החליטה לשגר לווין תיקשורת איזורי מעין זה בתחילת 1980, במטרה לשרת את עניינן של ארצות־ערב והתעמולה הערבית.
כדי להתמודד עם לווייני התיקשורת האזוריים, שהצופים בישראל יוכלו לקלוט מהם שידורים ישירים, לא יהיה מנוס מהקמת ערוץ טלוויזיה שני בארץ, סבורים אנשי הוועדה.

מקסיקו מתנה אספקת הדלק

האספקה הסדירה של הנפט לישראל נמצאת בסכנה. אומנם אחרי הפסקת משלוחי הנפט מאיראן לישראל הבטיח משרד האנרגיה אספקת דלק ממקורות אחרים, אולם אחד ממקורות אלה, מקסיקו, עלולה להתנות את הגברת משלוחי הדלק לישראל בתביעות מדיניות.
על פי ידיעה שפורסמה ב„ניו־יורק טיימס", מתנה מקסיקו את הרחבת משלוחי הדלק לישראל בהתחייבות מצד ממשלת־ישראל להפסיק את משלוחי־הנשק לדיקטטורות המרכז־אמריקאיות.

מנחם בגין - מיליונר

ראש־הממשלה מנחם בגין זכה לאחרונה בתמלוגים נוספים על פירסום בהמשכים של פרקים מתוך ספרו לילות לבנים בניו־יורק פוסט. העתון האמריקאי שילם לראש ממשלת ישראל, באמצעות סוכניו, סכום של חמש ספרות בדולארים עבור זכויות הפירסום.
ההכנסות הכוללות של מנחם בגין מהרפסות חוזרות של ספריו בארצות־הברית, מהמכירות המוגברות וממכירת זכויות ההפרסה שלהם למטוויזיה, עשויות על פי ההערכה להכניס לכיסו סכום המתקרב למיליון דולאר.

הליכוד מאחרי החיאת „הפרשה"?

ההיתר שהעניק לאחרונה שר־המישפטים, שמואל תמיר, לעתונאי חגי אשד לפרסם את ספרו על פרשת לבון, מוגדר על ידי חוגים במיפלגת העבודה כאקט פוליטי מובהק, שנועד לפגוע במיפלגה ולעורר מחדש את חילוקי הדיעות הפנימיים בתוכה.
כשמונים אחוז מספרו של אשד פורסמו בשעתו בהמשכים בדבר ורק 20% ממנו שנאסרו אז לפירסום שוחררו עתה. בעקבות פירסום הספר יתעורר ככל הצפוי מחדש הפולמוס הפנימי בתוך מיפלגת העבודה בין ותיקי מפא"י ואחדות־העבודה מצד אחד לבין יוצאי רפ"י. בספרו מאשים אשד מפורשות כי צמרת מפא"י ואחדות־העבודה ניצלו את הפרשה כדי לסלק את דוד בן־גוריון מהשילטון.
בחוגי מיפלגת העבודה הובעה תמיהה על שאמצעי־התיקשורת הממלכתיים הועמדו כולם השבוע לרשותו של אשד מבלי שיוזמן איש מתומכי לבון לשעבר כדי להביע דיעה נגדית. גם בכך רואים ניסיון מכוון להחסיס את מיפלגת האופוזיציה ולהאפיל על מחדלי ממשלת הליכוד.
מאחר שרוב גיבורי הפרשה כבר נמצאים בין המתים מואשם הליכוד בניסיון להעלות „זבחי מתים."

סנפיריות ייבנו בחיפה

ישראל עשויה לייצר סנפיריות משוכללות מרגם „פלגסטאף" במיפעלות־ישראל בחיפה. הסנפיריות, שיהן ספינות מהירות הנעות מחוץ למים על גבי סנפירים מיוחדים, להבדיל מהרחפות המרחפות מעל פני המים, עשויות להחליף בעתיד את ספינות־הטילים המצויות כיום בשירות חיל־הים.
כתב־העת הצבאי הנודע I.D.R., המספר על כך, טוען כי כבר כיום ישנן שמונעות מבוססות ששתי סנפיריות כאלה ניבנות בארצות־הברית עבור ישראל. במידה והניסיון של חיל־הים הישראלי עם סנפיריות אלה יהיה מוצלח, עשויה ישראל לייצר עשר ספינות כאלה בחיפה. לטענת העתון בעל המוניטין תימסר הסנפירית הראשונה לידי ישראל כבר ב־1980.

חרדה לגורל יהודי ארגנטינה

המימסד היהודי־ציוני בארצות־הברית מפעיל לחצים כבדים על היא"ם ועל ארגונים יהודיים אחרים, לחדול ממאמציהם לחקלת מצבם של יהודי ארגנטינה ובעיקר לשיחרורם של אלפי יהודים כלואים במחנות־מעצר ותאי־עינויים של המישטר הפאשיסטי במדינה זו.
גורמים יהודים בארגנטינה הביעו את החרדה כי מאחרי לחצים אלה ניצבת ממשלת ישראל, החוששת שהתערבות־יתר עלולה לגרום להעכרת היחסים בין שתי המדינות.

הקצינים הבכירים נשארו בחוץ

כמה מקציני המילואים הבכירים, שהצטרפו בשעתו לד"ש וקישטו את רשימת מועמדיה לכנסת, נשטו לגמרי את התנועה מאז פילוגה ולא הצטרפו לאף אחד מפלגיה.
עם אלה נמנים שניים מנאמניו של האלוף (מיל.) מאיר עמית — ראש המוסד לשעבר, האלוף (מיל.) צבי זמיר, ותת־אלוף (מיל.) יששכר („איפקה") שדמי. מאז אכזבתם מד"ש פרשו השניים למעשה מפעילות פוליטית.

לוינסון מרכז קבוצת כוח

יעקב לוינסון, יו"ר הנהלת בנק הפועלים, שצורף לאחרונה ללישכת מיפלגת העבודה, והמיועד לתפקיד שר־האוצר בממשלת־הצללים של המערך, פועל לאחרונה בקרב סניפי מפלגת העבודה כדי לגייס לעצמו עורף פוליטי בתוך המיפלגה.
לוינסון שנמנע בעבר מפירסום ומפעילות מפלגתית פועל בעיקר בקרב אנשי המשק והכלכלה של המיפלגה וכן בקרב התנועה הקיבוצית שזה ובמיוחד בקיבוצי איחוד הקבוצות והקיבוצים.
בצמרת מיפלגת העבודה פשטו לאחרונה שמועות כאילו עשוי לוינסון להתמודד בעתיד על כתר מנהיגות המיפלגה.

התנגדות להופעת אולמרט במגבית

כמה מראשי המגבית היהודית המאוחדת עשויים לתבוע את הפסקת הופעותיו של ח"כ אהוד אולמרט במיסגרת מסעי ההתרמה של המגבית בארצות־הברית. אולמרט אירגן לעצמו בעבר מיספר פעמים מסעי הרצאות כאלה וגם עתה, בעיצומה של פעילות הכנסת, יצא למסע הרצאות של חודש בארצות־הברית.
בעקבות תלונות שהגיעו למגבית על כך שאולמרט מנצל את הזמנותיו לארצות־חברית לעסקיו הפרטיים, ומחשש שהוא יוצג בהופעותיו כ„מקיראתי הישראלי", לא מן הנמנע שהוא יוצא מרשימת המוזמנים למסעי ההרצאות של המגבית.

הסוכנות תדרוש משימות מדיניות

הנהלת הסוכנות היהודית עשויה לתבוע לשתף אותה יותר בפעילות המדינית של ממשלת ישראל. בחוגי הנהלת הסוכנות הועלו לאחרונה טיעונים קשים נגד הממשלה, על שהיא מעדיפה לפעול בנושאים מדיניים, במייוחד בארצות־הברית, באמצעות ועידת הנשיאים ולא באמצעות ההסתדרות הציונית.
בחוגי הממשלה מתייחסים בביטול לתביעה זו ורואים בה ניסיון של יו"ר הסוכנות אריה דולצ'ין ליצור לעצמו מעמד מדיני.
לדולצ'ין, שאינו מסתיר את דיעותיו היונויות, אין כל סיכוי להשתלב בפעולה המדינית.
„לא נהפוך את הסוכנות לאגף של מישרד־החוץ," הצהירה אישיות בכירה השבוע.

הסחה גזענית במוסף לנוער

תזונה לוועדת האתיקה של אגודת העתונאים נגד כתבת הסתה גזענית, שפורסמה ב„קריאת בינים", המוסף לנוער של „מעריב", הוגשה בידי חיים ברעם, חבר הנהלת ש"י והיועץ ה' פרלמנטרי של סיעת ש"י בכנסת. ברעם מתייחס בתלונתו לראיון עם מאיר הר־ציון, שהתפרסם במוסף ה' נוער השבוע, בו טען לוחם הקומאנדו הנודע בעבר וכיום איש ארץ־ישראל השלמה כי: „אני לא אומר שצריך להעזות אותם (את הערבים) על משאיות ולהרוג אותם: אני לא אומר שצריך לזרוק אותם ים אבל היום הערבים חיים פה בגן־עדן... צריך ליצור מצב שבו לא יהיה להם כדאי לגור פה אלא בירדן או בסעודיה או כל מדינה ערבית אחרת... הם יראו שכדאי להם לעזוב את המדינה."

שאל כל אחד...

פרסום מלניק | רפאל טיראן

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03־243386, תא־דואר 136 • מען מכתבי: „עולמפרס" • מודפס ב„חדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רח' בן־אביגדור • הפצה: „גד" בע"מ • גליונות: צינקוגרפיה „כספי" בע"מ • העורך הראשי אורי אבנרי • העורך • עורך תבנית: יוסי שנון • עורכת כיתוב: ענת ישראלי • צלמי מערכת: ציון צפריר וגילה רזין • ראש המינהלה: אברהם סימון • מחלקת המנדעות: רפי זכרוני • המו"ל: העולם הזה בע"מ.

קרא בי.

„פורנוגרפיה אפשר למצוא בכל ספר — חוץ מספר הטלפונים," אמר פעם ג'ורג' ברנארד שאו.

נזכרתי באימרה זו למיקרא כתבת הבי־קורת של הד"ר (לתיקשורת־המונים) דינה גורן על העולם הזה, שפורסמה באותות, ביטאון איגוד המפרסמים בישראל, אשר צוטטה במדור זה לפני שבועיים (העולם הזה 2158).

בצד דברי השבח והמחמאות, שחלקה הד"ר גורן לתוכנו של העולם הזה, דרך עריכתו, ייחודו והשפעתו, התמקדה בי־קורתה השלילית במושג אחד אותו ייחסה לשבועון זה, שחזר ונשנה במאמרה מ־תחילתו ועד סופו — הסנסציה.

„...המאפיינים הסנסציוניים של העתון הם מורכבים הרבה יותר ואינם נובעים רק מצירופם של נושאים הנחשבים ל'סנ־סציוניים' למנת הדיחחים ה'רציניים' כב־יכול... נראה לנו כי המרכיב הצורני הוא שמעניק לשבועון את תדמיתו הסנסציו־נית... על רקע כל האמור לעיל מתעוררת השאלה, אם אין תדמיתו הסנסציונית של העולם הזה גורעת מחשיבותו ומהשפעתו של המידע הפוליטי הסובסטאנטיבי הנח־שף בעמודיו..." אלה הם רק מעט מהקט־עים בהם נעזרה דינה גורן במילה „סנס־ציה" לצורך ביקורת סנסציונית.

היא חטאה באותו חטא עצמו בו האשי־מה את העולם הזה. תוך שימוש במילה, שבגלל האסוציאציה השלילית שהיא יוצ־רת נחשבת כמילת־גנאי, יצרה דינה גורן אצל קוראיה את הרושם שיש פסול בטכ־ניקה העתונאית הסנסציונית.

סנסציה היא מסוג המילים שבתקופה מסויימת נחשבו כמילים גסות. כמו עירום, למשל. היא נולדה בתקופה בה היתה ה־עיתונות המודפסת מגישה לקוראיה עמו־דים, שלא היו אלא מידבר מילולי מה־בחינה הצורנית — שטחים של אותיות־דפוס ללא תימון או איור, עם כותרות יבשות בעלות גודל אחיד. כאשר התפת־חה עיתונות, שניסתה לרתק את קוראיה באמצעות שילוב צילומים וכותרות בול־טות ומתוחכמות, היא כונתה בתואר „סנ־סציונית". מונח זה נועד להבדיל את העי־תונות שמשכה קוראים באמצעות פנייה אל החושים מזו שהתיימרה לפנות אל האינטלקט שלהם בילבד.

סנסציה, במובן הטהור של המילה, היא תהליך של הפעלת החושים. בעיתונות היא מושגת על־ידי שילוב של אלמנטים חוץ־תיים מגוונים במטרה למשוך את הקורא לקריאה ולרתקו עד סופה. קיימת גם טכ־ניקת כתיבה סנסציונית, בספרות כבעיתו־נות, המבוססת על צירופים של מילים, מיבנה מישפטים ומישקל פנימי, היוצרים הנאה מקריאה. המשמעות השלילית מוד־בקת כיום לסנסציה בדרך כלל בידי אלה שכתיבתם יבשה, אפורה ומשעממת.

בתקופה בה חלקה הארי של העיתונות הכתובה משתמש באלמנטים סנסציוניים, נחשב הטיפול העתונאי בנושאים של פשע ומין כבלתי מכובד ומכאן — סנסציוני. כיום ברור לכל בר־דעת, שדיווח על פשי־עה יכול להיות לא פחות „רציני" מדיווח על פוליטיקה ועיסוק עתונאי בנושאים של מין אינו פחות חשוב מעיסוק בנוש־אים של ספורט, למשל.

בהעולם הזה זוכים גם מאמרים וכתבות בעניינים „רציניים", כמו ענייני מדיניות־חוץ או כלכלה לטיפול סנסציוני, שמש־מעותו הקדשת תשומת־לב לכותרת מוש־כת לקריאה ולעריכה גראפית מרתקת, תוך שימוש בצילומים ובאמצעים חזותיים אח־רים. אין בכך לגרוע כמלוא נימה ממיש־קלם של המאמר או הכתבה. זה רק יכול להוסיף להם קוראים.

בעיני מי שהמושג סנסציה אינו עוד בגדר מילה גסה נראית דינה גורן כמי שבאה לקלל ונמצאה מברכת. הצגת הענ־קם הזה כעתון הסנסציוני ביותר במדינה פירושה הכרה ביכולתו להפיק את המקסי־מום מטכניקת הפנייה אל החושים, שכל העיתונות הישראלית (להוציא אולי את יו־מוני המיפלגות הדתיות) משתמשת בה.

בתרבות, שאחת מתורות־המוסר שלה מבוססת על השיטה האומרת שניתן להב־חין בטוב רק באמצעות השבעת החושים, ושאחד מזרמיה הפילוסופיים מייחס את כל הידע האנושי לתפיסת החושים, בני־גוד לראציונאליזם, צריך להתאמץ כדי לייחס עוד משמעות שלילית לסנסציה.

בפראפרזה על דברי ג'ורג' ברנארד שאו ניתן לומר כיום: „סנסציה ניתן למצוא בכל עיתון או ספר — חוץ מספר הטל־פונים."

רומן מתוך המערכת

בספר שייכתב ודאי פעם על תולדות העולם הזה בכל שנותיו, עשוי הפרק ש־יספר על הרומנים שפרחו בין כתלי המער־כת, להיות אחד הפרקים המרתקים ביותר.

מערכת שבועון זה היא מערכת קטנה יחסית. האנשים העובדים בה אינם מתייח־סים אליה כאל מקום עבודה בילבד. הם חיים זה במחיצת זה שעות רבות, לפעמים יממות שלימות. גם טיב היחסים השורר בין עובדי המערכת על כל שלוחותיה אינו דומה לאלה המקובלים במקומות עבו־דה אחרים. אם להוסיף על כך את העובדה שרוב עובדי המערכת הם בדרך כלל אנ־שים צעירים, בשנות העשרים והשלושים של חייהם, המתקשרים אל עבודתם ה־עיתונאית לפני שהם מקימים מישפחה, קל להבין מדוע אוכלת רוח המרחלת את עצמה על שאינה יכולה לפרסם במדורה את הרכילויות הקטנות על המתרחש בין חברי המערכת.

רבות מהאהבות שנולדו ופרחו במערכת הגיעו עד לקשרי נישואין. לא נבוא לפרט

פטר פן ואילנה יראי
אהבה בין הצילומים

ושבה מדיום תיקשורת ההמונים המרכזי, הטלוויזיה, מבוסס כולו על סנסציה — פנייה אל החושים — נראה עצם השימוש לגנאי במונח זה כאנכרוניזם.

גם על החלוקה בין נושאים סנסציוניים לרציניים אבד הכלח זה מכבר. בשעתו כאן את כולן. אבל האחרונה שבהן ראויה לציון מיוחד.

פטר סטפנסקי הגיע אלינו לפני מיספר שנים מצבא־הקבע. הוא היה שכנאי בחיל־חימוש. כאשר יצא לחיים אזרחיים ביקש להפוך את תחביבו — הצילום — למיקצו־עו. הוא התקבל לעבודה במערכת כצלם מתחיל ותוך חודשים ספורים הסתבר, כי הוא צלם־עיתונות בדם. במערכת הוא קיבל גם את שמו החדש — פטר פן. מעל לשם זה התפרסמו כמה מצילומי־העיתונות הטובים ביותר שראו אור מעל עמודי העולם הזה בשנים האחרונות.

מיבצעו העיתונאי הגדול ביותר של פטר היה צילומו של מנחם בגין בחדר הטיפול הנמרץ, בבית־החולים איכילוב, בעת שהת־אושש שם מהתקף־הלב שפקד אותו ערב הבחירות של שנת 1977. פטר הצליח להיכנס אל החדר, שנשמר בקפדנות כדי להעלים מעיני הציבור את העובדה ש־מעמד הליכוד לראשות הממשלה עבר התקף־לב. הוא שוחח עם בגין, שמע מפיו וידוי כי „רק כספס היה ביני ובין המוות" ואף צילם את התמונות, שעוררו בהלה אצל מנהלי מערכת־הבחירות של הליכוד.

תוך כדי עבודתו העתונאית פיתח פטר גם חוש מיוחד לצילום אמנותי. זו היתה האהבה הנסתרת שלו. במקביל לה התלק־חה גם האהבה בינו לבין אחת ממזכירות המערכת, אילנה יראי, שמדי פעם ניסתה את כוחה גם בכתיבה.

באחד הימים החליט פטר לוותר על הצילום העתונאי ולהתמסר לצילום ה־אמנותי. הוא יצא לגרמניה, החל בלימודי־צילום באוניברסיטה של דיסלדורף. אילנה המשיכה את עבודתה כמזכירה והקשר ביניהם היה בהתכתבות בילבד.

לפני מיספר חודשים הסתבר לשניהם שאינם יכולים עוד להישאר מרוחקים זה מזו. אילנה נטשה את עבודתה, הצטרפה לפטר בגרמניה, שם היא לומדת באוניבר־סיטה של קלן בחוג לאמנות המזרח־הרחוק.

המערכת איבדה גם צלם מעולה וגם מזכירה מסורה. אבל כל אחד מהם זכה בבן־זוג. בימים אלה התבשרנו, כי תוך כדי השתלמותם ולימודיהם הם מצאו פנאי גם להינשא. בירכת העולם הזה למזל־טוב שלחה להם למרחוק.

איומים בגלל כתבה

בתיקים השמורים בארכיוני בתי־המישפט בארץ, ניתן למצוא מיספר לא מבוטל של גליונות העולם הזה, שהוגשו כמוצגים מישפטיים בהליכים, שלא תמיד היו קשורים דווקא עם העיתון.

דוגמה לכך ניתנה לאחרונה, כאשר גיל־יון העולם הזה הפך למוצג מישפטי בדרך מזרה ומיוחדת במינה. המדובר הוא בגיל־יון 2150, שהוגש לבית־מישפט השלום ברמלה בידי נציג פרקליטות המדינה, אריה צ'רטוק, בתיק פלילי.

היה זה תיקו של הנאשם וייצמן חיו, שהואשם באיומים על זוהבה נקדימון, תוב־עת בפרקליטות־המדינה, שהיא גם רעייתו של יועץ ראש־הממשלה לתיקשורת פנים, שלמה נקדימון. כפי שהתברר בבית־המיש־פט, היתה זו כתבה שהתפרסמה באותו גיליון, שראה אור בחודש נובמבר 1978, שהביאה להאשמתו של וייצמן באיומים.

הכתבה, שהופיעה במדור במדינה, תחת הכותרת פשעים — גזר־דין חביב, סיפרה על הדרך שבה הצליחה התובעת נקדימון להביא להרשעתו של סוחר־סמים מחולון, חביב אבו־זמיל, שנדון בבית־המישפט ה־מחוזי בתל־אביב לשתי שנות מאסר, אחרי שנמצא אשם באחזקת סמים קשים. הכת־בה הסתיימה במישפט: „נקדימון עומדת עתה לפנות לבית־המישפט העליון ולערער על קולת גזר־הדין."

כפי שהתברר במישפטו של וייצמן חיו מדבריו, הוא התרתח למיקרא כתבה זו בהעולם הזה. למרות שאינו מכיר, לטענ־תו, כלל את חביב אבו־זמיל, הוא איתר את מיספר הטלפון של זוהבה נקדימון והחל מטריד אותה בטלפון. בין השאר הוא אמר לה כי הוא „מהחברה של אבו־זמיל", ש־החליטו לחסל אותה אם לא תימנע מלהגיש עירעור על גזר־דינו של אבו־זמיל. הוא אף הוסיף שהוא ניבחר להיות המחסל.

בין השאר איים וייצמן, כי יחטוף את בנם של שלמה וזוהבה נקדימון וכי „יהיה רע" לה ולמישפחתה. התובעת התלוננה במישטרה ואחרי ציתות טלפוני הצליחה המישטרה ללכוד את המאיים, בעת ש־טילפן אל זוהבה נקדימון מתא־טלפון צי־בורי ברמלה.

אחרי שהוגשה התביעה נגד וייצמן התברר בבית־המישפט כי בעבר הוא היה מאושפז בבית־חולים לחולי־נפש ועל כן נשלח על־ידי השופט לבדיקה פסי־כיאטרית. בעקבות דו"ח ההסתכלות ה־פסיכיאטרית החליט בית־המישפט כי וייצ־מן אינו מסוגל לעמוד בדין, ונתן צו לאשפזו לפי שעה.

אם יחול שיפור במצבו של וייצמן, ישוב בית־המישפט וידון בתביעה שהגישה המדינה נגדו. או גם ניתן יהיה לברר אם באמת היתה זו הכתבה שהתפרסמה בהעולם הזה שגרמה לאיומים הטלפוניים, או שמא היו סיבות אחרות למעשה ה־מיוחס לנאשם.

„ספורטאי השנה"
עודד מכנס אומר:

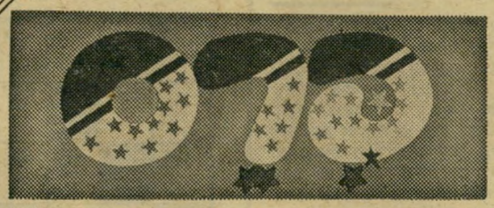

קנה וזכה ב- פרס!!!

הפרס הגדול:
כרטיס טיסה ללונדון +
כרטיס כניסה
למשחק הגביע!

כל יום הגרלה! כל יום כדורגל!!!

– המעדן החדש הנפלא של עלית המלא כל טוב: שוקולד, אגוזים, קקאו ועוד. כל „ביס" גול. קנו ותהנו.

אספו 5 עטיפות של פרס, השלימו הסיסמא: טוב לי עם ... שלחו אותן לעודד מכנס ת.ד. 3468 תל־אביב ותקבלו הודעה לבתיכם אם זכיתם בכדורגל WORLD CUP שמחירו כ- 250. ל"י.

כל יום תערך הגרלה לכל המעטפות שהגיעו יום קודם לכן.

היום הראשון של ההגרלה: יום ב' 1.1.79

בסוף המבצע תיערך הגרלה של הפרס הגדול בנוכחות אנשי עלית, פרסום ד"ר יעקבסון ונציג משרד רואי חשבון. (לאנשי עלית ולאנשי פרסום ד"ר יעקבסון ההשתתפות במבצע אסורה).

קנו אכלו ותאמרו בפה מלא:

טוב לי עם **עלית**

תשבץ העולם הזה 2160

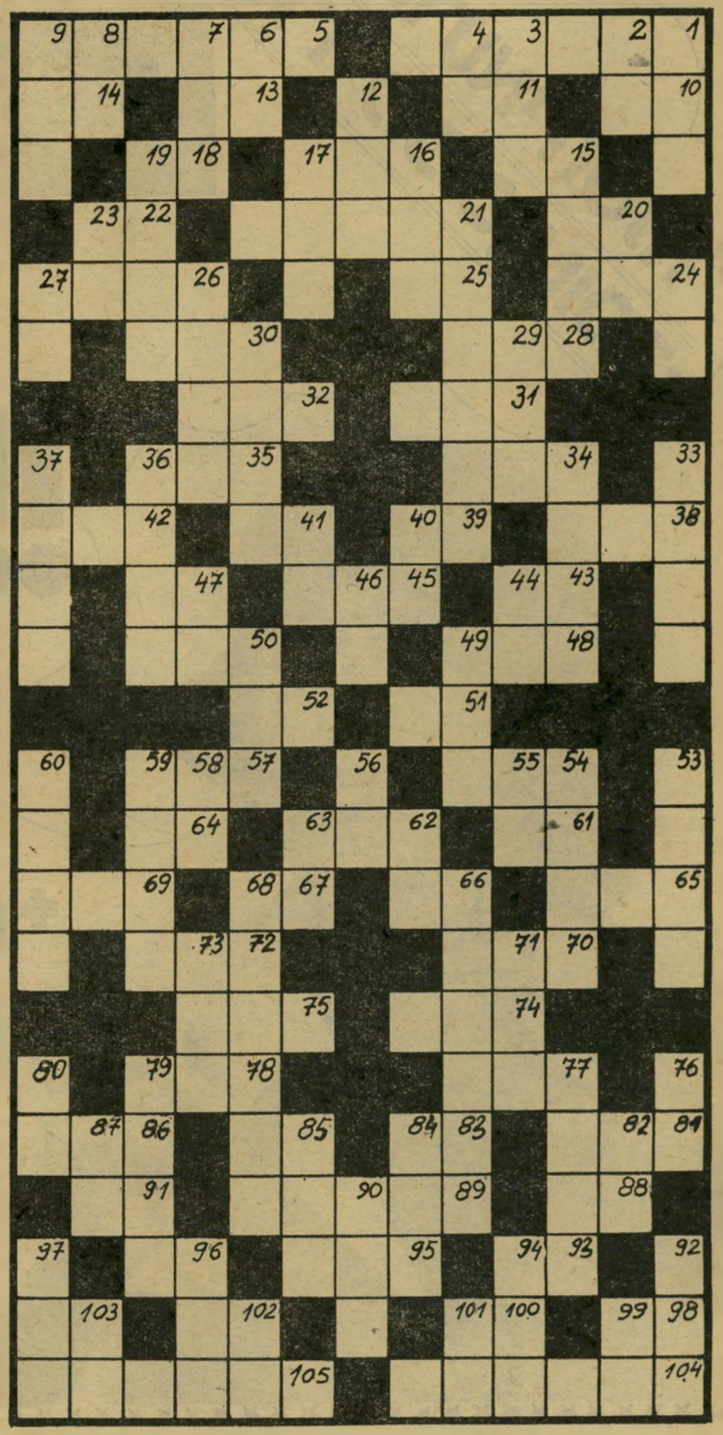

מאוזן:

1) דמות של מולייר; 5) עיירה בגליל; 10) גדול בתורה; 11) שמא; 13) ארמדה; 14) רסיסי־לילה; 15) מאכל אבותינו ב־מידבר; 16) מכלי המיטבח; 18) מן ההו־רים; 20) אוייב; 21) פיגיון ערבי; 22) מעשה־סלא; 24) קריאת־צער; 25) מאור קטן; 26) קו בגיאומטריה; 28) מאכל ה־בקר; 30) מידה עשרונית; 31) פצע דלק־תי; 32) סופה; 34) עז־הבר; 35) סופר אמריקאי (ש"מ); 38) חלקת־יער חשופה; 39) מזמר; 41) גינת־נוי; 42) מודע; 43) סיס בלי ראש; 45) צלל; 47) מינחה; 48) בושם מיקראי; 50) עב; 51) חומר־ציפוי שקוף; 52) תחמושת לקשת; 54) זוהמה; 57) פילוסוף גרמני; 61) מיעד; 62) עוף־טרף; 64) מסולם הצלילים; 65) מתכת אצילה; 66) שאין נשמה באפו; 67) נוזל החיים; 69) אילם; 70) עוזב! 72) שממה; 74) סכין חד; 75) נהרה; 77) מושם בפי הסוס; 78) מן האצבעות; 81) כלל הידי־עות; 83) נהר באפריקה; 85) חס־וחלילה (ר"ת); 86) רטובה במיקצת; 88) פקודה מפורשת; 89) מעשה־הינאה; 91) גוף (הפוך); 93) חי לילי; 95) שגב; 96) כינוי; 98) פרפר־לילה; 100) בלוטת־הנקה; 102) חימה; 103) מילת־שלילה; 104) משמש לניטרול הברק; 105) מעדנים.

מאונך:

1) השמדה; 2) מספיק! 3) יחידה ב־כרם; 4) קידומת הולנדית; 6) כלי בשח־מת; 7) סיסגה; 8) שן הפיל; 9) נשק מישטרתי; 12) חפירה עמוקה; 15) קורה גדולה; 16) לאלתר; 17) מכלי המיטבח; 19) פאמפלט; 20) כמו 88 מאוזן; 21) יחי־דת־אורך חללית; 23) כן, בספרדית; 24) מחודשי השנה העיברית; 26) הרכבת ה־תחתית בפאריס; 27) קריית־קודש (ר"ת); 29) רצון עז; 30) בית; 33) שכר; 34) רהיט; 36) אח; 37) טורף ימי; 40) בן־אדם; 41) עליך לגעת! 44) זועף; 46) גבבה; 47) עצם בפה; 49) מן המזלות; 50) החוליה התחתונה בעמוד־השדרה; 53) פלאקאט; 54) סמרטוט; 55) מסתובב סביב; 56) מילת־בקשה; 58) תנועת מים בים; 59) נור; 60) מיתקן לגידול צמחים; 62) מילת־יחס נפוצה; 63) בת־קול; 66) סיעות פוליטיות; 68) ריאליה; 71) מחבט־טניס; 73) מחלקי היממה; 76) מספיק! 77) מטבעות קטנות; 79) לכאן; 80) ב־מקום הזה; 82) עולץ; 84) גיבורת דוקטור ז'יוואגו; 85) חידה ללא סוף; 87) מגיח (הפוך); 90) נוכח; 92) רמס; 94) נאמר על הרוח; 96) כמות גדולה; 97) תפקיד בכדורגל; 99) חלוץ נעליך!; 101) אם הסני־גה; 102) מעדנות; 103) יבשה מוקפת מים.

מכתבים

הלב הדואב

אני מודה כי התרגשתי עמוקות בקוראי שראש־ממשלתנו, מנחם בגין, התוודה בפ־ני סיעת הליכוד בכנסת, שליבו דאב בעת שחשב על חברי גוש אמונים במחסום ליד קדום, שנאלצו ללון בחוץ ובגשם. רק תארו לעצמכם איך ליבו של ראש־הממשלה היה דואב אם כמה מאזרחינו הערבים היו עו־שים כמעשה הגוש: מקללים את הממ־שלה, נאבקים בצבא ובמישטרה, נורים ונאסרים כשבתיהם מפוצצים וילדיהם נכ־לאים בכיתותיהם כשרימוני־גז מושלכים לתוכם — כפי שאירע בבית ג'אלה.

מאחר שמעולם לא קראתי או שמעתי שליבו של ראש־הממשלה דאב אז, אני מניח שלראש־ממשלתנו יש שני לבבות: האחד הדואב עבור אנשי גוש אמונים וה־שני שאינו דואב כלל ובמיוחד לא על אזרחי המדינה הערבים. אם חס וחלילה ילקח ראש־ממשלתנו שוב לבית־החולים אין מקום לדאגה. אדם עם שני לבבות יכול לעמוד בזה.

יוסף שריק, תל־אביב

● ● ●

איפה קארטר?

בשעתו הפשיר נשיא ארצות־הברית ג'ימי קארטר את הקיפאון במשא־ומתן על השלום, בין מצריים וישראל, על־ידי זי־מון מנהיגי שני הצדדים לוועידת קמפ־דייוויד. הניסוי הוכיח את עצמו. קארטר אילץ את בגין ואת סאדאת להגיע להס־כם. עכשיו, כשהמשא־ומתן נקלע שוב למבוי סתום, יכול היה קארטר לסיים את המלאכה על־ידי זימון מחדש של שני ה־

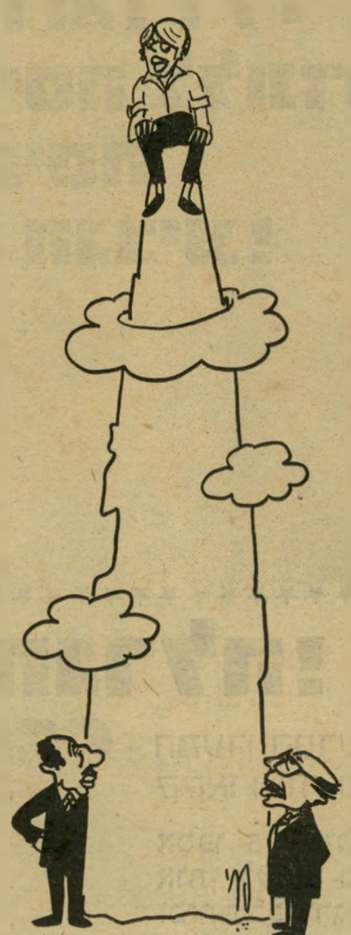

מנהיגים לוועידת פיסגה עמו ולא להניח להם עד שיגיעו להסדר. במקום זה מסתגר קארטר במיגדל השן שלו ומניח לשני הצדדים להתנצח ולהתנגח. יש רושם ש־הוא נהנה מכל העסק. הוא מניח להם להתגוששׂ עד שיהיו באסיסי־כוחות ואז יקפוץ הוא לזירה ויאלץ אותם לכרות שלום אמריקאי. האם זה מה שבגין רו־צה? מדוע להמתין ולא לפתוח ביוזמה משלנו?

דן גזאיין, ירושלים

דיקטטורה דתית

הדחתו של השאה הפרסי מוסברת על־ידי רוב הפרשנים כניסיון הסיכה, שנועד לחסל את הדיקטטורה המלכותית באיראן. אולם במקום דיקטטור נאור, פחות או יו־תר, מבקשים המוני העם האיראנים להמ־ליך עליהם דיקטטור דתי, מסוגו של הייי־תולה חומייני. הקנאות הדתית החשוכה, שבאה לידי ביטוי באיראן בחודשים האח־

רונים, משקפת את העובדה שבעוד שב־שאר מדינות העולם מאבדת הדת את הש־פעתה היא הולכת ומתחזקת בעולם המוס־למי. תהליך זה חייב לשמש לנו אזהרה. בעקבות איראן יכולה מהפכה דתית מעין זו להתחולל גם במצריים. אם הדבר יקרה אחרי הנסיגה מסיני זהו סופו של הסכם שלום שיושג עם סאדאת.

ראובן סדני, תל־אביב

● ● ●

מימשל באלאגניסטי

דומני שמאז קיים פרס נובל, הוא לא חולל עדיין על־ידי חתן הפרס כפי שעשה זאת מנחם בגין. בגין יצא לקבל את הפרס ברעש גדול למרות התנגדות רוב העם בישראל. ומה היה לו להציג כראש־ממש־לה: מדינת שנור מוקפת אוייבים מבחוץ ואכולת ריב־אחים מבפנים. המצב מתדר־דר, הפשע גואה, קשישים נשדדים ונר־צחים בבתיהם. האם שמענו פעם כי ראש־ממשלת ישראל נותן דעתו על המצב ב־מדינה ומטכס עצה איך לתקנו? חס ו־חלילה.

היכן האיש שיקום וישים קץ למימשל הבאלאגניסטי שהשתרר במדינה? דומני כי צריך לומר די למה שממשלת הליכוד הספיקה לחולל תוך שנה וחצי במדינת־ישראל. היא תיזכר על כך בהיסטוריה ב־לעג ובקלס.

מאשה פירמן־הכפרין, רמת־גן

● ● ●

מצב פאתטי

פעם זה היה עצוב. אחר־כך זה הפך מדאיג. בשלב מסויים זה חפך אפילו מצ־חיק. אולם היום זה פאתטי. אזרחי יש־ראל הגיעו למצב של אמונה עיוורת בכלי־התיקשורת וממסר שלהם. כמו הממשלות הקודמות, כך גם ממשלת בגין (לפחות לכאורה). עושה הכל למען האזרח ולטו־בתו. אך מאחר ואיש מאזרחי ישראל אי־נו טורח להביע דיעה ראציונאלית, עם מחשבה עצמאית (מחוץ לדרישות לתוס־פת־שכר) — הרי איש הישר בעיניו יעשה.

תפקידה של ממשלה דמוקראטית לשקף את רצון העם באמצעות היזון חוזר מה־אוכלוסיה. אולם כאשר לאזרח לא איכפת והוא מתרכז בהטבת תנאיו העכשוויים — זהו מצב פאתטי.

הממשלה הנוכחית, כמו רוב קודמותיה, היא אוסף של אנשים המרגישים כי מגיע להם. אלא הם אנשים קנאים, רודפי כיס־אות ושואפי פירסומת, המנצלים את מע־מד להאדרת שמם. הם חסרי ניסיון ב־מדיניות הבינלאומית ולוקים בחסר בהב־

(המשך בעמוד 8)

Capitol

סיגריה עם אופי

תערובת אמריקאית מובחרת

C9

פרסום ד"ר יעקבסון

מכתבים

(המשך מעמוד 6)

נה הפנימית הדרושה למדינאי. נמאס לשמוע שוב שדיין מאיים להתפטר אם לא תהיה תזוזה במשא־ומתן לשלום; שמנחם בגין הוא רודף־שלום; ששמחה ארליך פועל לטובת הכלכלה בישראל. די. זה כבר לא מצחיק. מוסר השכל: לאזרחים כאלה — מגיעה ממשלה כזאת.

ג. גיא, דיוויס, קליפורניה

● ● ●

איפה ההגינות?

ברצוני להעמידכם על מיספר אי דיוקים בעיתונכם. במדור אתה והלירה הרפיעה ידיעה כי מחיר אגוזי בשק"ם הוא 2 ל"י. האמת היא כי מחיר אגוזי בשק"ם הוא 3.90 ל"י ובשוק האזרחי מחירו 5 ל"י, כך שההפרש אינו משמעותי. אז מדוע ליצור בהלת קניות בקרב המילואימניקים?

באותו גיליון דיווחתם גם שבביתו של ח"כ משה קצב יש 9 חדרים. אין ולא היו לו שם 9 חדרים, אלא 5 בילבד. לערמת זאת הייתי רוצה להפנות את תשומתליבכם למעשה שעשה ח"כ קצב, שהוא גם יו"ר המועצה המקומית בקריית־מלאכי. בתקופת הבחירות העירוניות, הוא הודיע שהוא מוותר על המשכורת שלו מהמועצה המקומית. זה נשמע כפילנטרופיה ובעיירה כמו קריית־מלאכי זה הגיוני לו אשראי גדול. למעשה אסור לח"כ לקבל משכורת כראש־מועצה. או איפוה פה ה־הגינות?

אשר בן זכרי, קריית־מלאכי

● ● ●

מדוע הם שותקים?

האם שמתם־לב שבזמן האחרון גזרו על עצמם כימעט כל שרי הממשלה שתיקה מוזרה? אפילו דברנים מובהקים, כמו ראש־הממשלה מנחם בגין, שלא החמיץ מעולם הזדמנות להפגין כוחו הריטורי, כימעט ואינו מופיע ומדבר עוד. גם שמחה ארליך, שבחודשים הראשונים להמפך ה־כלכלי לא הפסיק לספר לנו כמה ייטיב עימנו, נאלם דום. או שאין להם מה להגיד — או ששתיקתם כהודאה באשמה.

עם אינפלציה כזאת כמו שיש לנו באמת

אין מה לדבר. האינפלציה מדברת בעד עצמה ובעד כושרה של הממשלה להטיל על המשק. כל מה ששר־האוצר יודע לעשות זה לבטל כל שבועיים עוד מעט מהסובסידיות. ועל זה נאמר — זה טוב כמו כוסות־רוח למת.

אשר סגי, תל־אביב

● ● ●

כבוד בין אוייבים

בעניין קליטת פליטי וייט־נאם: מעשים טובים יוצרים אווירה אשר יוצרה יהנה ממנה. מיבצע אנטבה שינה למשך שנה את אווירת התבוסתנות בעולם כולו וכימעט חיסל את מכת החטיפות. לכן השכל הישר, ולא הרגש, אומר שכדאי לקלוט אלף פליטים. כדאי גם לשתף פעולה עם הסעודים כדי ליישב מאה אלף פליטים בבראזיל. כסף סעודי, הדרכה ישראלית וקרקע ברזילאית, יכולים ליצור שיתוף־פעולה גם בלי שלום. גם הצלב־האדום פועל בעת מילחמה ואוייבים יכולים ללמוד לכבד זה את זה.

פ. כהן, בנימינה

● ● ●

חיש גז

למרות שכרטיסי חיש־גד נחטפים מהדוכנים מיד עם הופעתם, ממשיך מפעל־הפיס לפרסם מודעות־ענק בכל העתונים אידות ההגרלה החדשה. לא מצאתי כל סיבה הגיונית לכך, פרט לזו: מפעל־הפיס, אשר גורמים שונים, ביניהם חברי־כנסת, מתחו עליו ביקורת חריפה בגין ההגרלה החדשה, מנסה בדרך זו למנוע ביקורת מצד העיתונות.

לדעתי, אין שום הבדל בין הימורים, האסורים לפי החוק, לבין הגרלת חיש־גד. המתמכר להגרלה מכוג זו, עלול להשתמש בדרכים הפסולות ביותר להשגת ממון לי־שם רכישת כרטיסי־הגרלה — בדומה לי־מתמכר לסמים. לפיכך, צריכים בעלי ההש־פעה במדינה, ובפרט העיתונות, בעלת כוח־השפעה בלתי מוגבל, להילחם בתו־פעה עד לביטולה המוחלט.

משה רובינשטיין, ירושלים

● ● ●

ח"כים באזיקים

לצ'רלי ביטון (ה"לא נחמד", כדברי גולדה) ואל אשתו: רציתי שתדע כי מעשיך מעוררים חלחלה. איך אתה מעז לכבול את עצמך לכנסת ריקה (שכולם בורחים ממנה)? לא די שנתנו לך את הכבוד לשבת בה (יחד עם אולמרט, גאולה כהן, רכטמן האסיר, פלאטו הנכבד, ואריק שרון השובב מפר החוק)?

קיבלת עונש. מעמידים אותך בפינה. מגיע לך. אולי משום שלא למדת באוניברסיטה, איגך יודע מה זאת התנהגות טובה ומה זאת חוצפה. אשר לאשתך, איגני מבינה אותה. כשאמרו לה שילדה מת, מדוע לא צחקה? הרי זאת היתה בסך הכל בדיחה. גם היא חצופה ולעונש היא ראויה. בבחירות הבאות יש להכניס גם אותה לכנסת ולהושיב אותה בפינה.

ולסיכום — ועכשיו ברצינות — צ'רלי אתה פאנטסטי. ואילו לאשתך אני מציעה את עצמי כחברה. כי חוש ההומור שלי — כשלה. אני אומנם איגני פנתרה — אך דמי אינו כחול. הוא אדום כשלה. את שגיכם אני אוהבת ומעריצה. מי יתן וירבו כמותכם במדינה.

שולמית גיפשטיין, רמת־השרון

כשכבל עצמו ח"כ ביטון לפני כשבועיים לדוכן הנואמים בכנסת, קרוב לוודאי שלא ידע כי נפל בחלקו לפתוח דף חדש בהיס־טוריה של הכנסת. שכן, בעוד זמן קצר יהיה המחזה של ח"כ כבול באזיקים עניין שבשיגרה, כאשר ח"כ שמואל רכטמן יובא בכל פעם לישיבות הכנסת. אין ספק כי מעתה ואילך יהיה רכטמן הח"כ היחידי שלא ייעדר מאף ישיבה או ועדה, ואולי באמת מסתתר פה הפתרון לבעיית היעד־רות הח"כים?

יהודה קונפורטס, תל־אביב

● ● ●

בילבולי תשבץ

הפעם, בתשבץ שהופיע בגיליונכם (ה־עולם הזה 2158), הגזמתם. זה ממש עובר כל גבול. הכל מההתחלה עד הסוף הוא שיבוש אחד גדול. יש לי הנאה ותענוג להיות קורא עיתונכם. ברם יש לי גם תענוג לפתור תשבצים. אז מדוע שתענוג זה ייילקח ממני? זאת אינה הפעם הרא־שונה שהתשבץ אצלכם משתבש ואני מק־ויה שזו הפעם האחרונה. בימים טרופים אלה ישנן אומנם בעיות יותר חשובות, אבל דווקא משום כך יש רצון לברוח מדי פעם מהבעיות החשובות ולפנות לפתרון תשבצים.

איון פרידר, הרצליה

● עם הקורא פרידלר ועשרות קוראים אחרים, ששיגרו מיכתבים בקשר לשיבו־שים בתשבץ בגיליון הנ"ל — הסליחה. בטעות הוחלפה גלופה והתשבץ שהופיע באותו גיליון לא התאים להגדרות שפור־סמו לידו.

החלטות פזיזות וצע־דים ללא שיקול הג־יוני עלולים לסבך אותך במריבות עם מקורבין, או עם אנ־שים אשר ברצונם ה־טוב אתה תלוי. השבוע עלול הדבר להת־בטא בעיקר במריבות מרות בתחום המיש־פחה. אם תדע לוותר מעט ולהיות פחות קשוח, עשוי הכל להסתיים בכי טוב.

* * *

קשיים כספיים עלולים לעמוד בראש דאגותיך בשבוע זה. הימנע מ־לרכוש דברי מותרות במחצית הראשונה של השבוע. הדק את החי־גורה בכל מה שקשור לבילויים. ייתכן שאתה תולה תיקוות בעזרתם המיידית של מקורביך, אך אין זו אלא תיקוות שווא. אתה זקוק לעזרת עצמך כדי להתגבר על המכשולים.

* * *

ידיד ותיק יחזור ויו־פיע בתמונת חייך, אח־רי שלא נפגשתם שנים רבות. קרוב ל־ודאי שיהיה זה אחד האירועים המשמחים ביותר במשך השנה כולה. הופעתו תפיח עניין חדש בחייך, ו־אם כי היחסים ביני־כם לא ישובו לעולם להיות מה שהיו בעבר, בכל זאת תצמח לך תועלת מכך.

בתקופה זו רצוי שתס־מוך יותר על שיקוליהם של אחרים ופחות על שיקולך שלך, מאחר ו־כוח השיפוט שלך רחוק מלהימצא בשיאו. הים עשוי למלא תפ־קיד נכבד במעשיך, ב־עיקר במחצית השנייה של השבוע. ייתכן ש־תהיה זו הפלגה לחו"ל. ייתכן שיהיה זה מגע הדוק עם אדם שהים הוא מקצועו.

* * *

במחצית השנייה של השבוע עלולים לפרוץ חילוקי דיעות בינך לבין בני־משפחה, ה־מתנגדים עקרונית ל־עצמאות שאתה מגלה. היה תקיף יותר, ואל תוותר, כי הפעם ה־צדק איתך. אם אתה אמן — צפוי לך שבוע מלא סיפוק ויצירה. אם אתה עוסק במסחר — היזהר מהחלטות פזיזות.

* * *

תנאים מביכים ורעיו־נות מופרעים יעיקו עליך במישור החברתי או הרומנטי, במחצית הראשונה של השבוע. נכונותך לפעול על פי עצותיו של אדם אחד בלבד, שדווקא אינו מן המבינים הגדולים ב־שטחים האמורים, בד בבד עם חשדותיך הבלתי מבוססים כלפי ידיד קרוב, מעמידים אותך באי־נעימות.

יוקרתך עלולה לעמוד השבוע בסכנה, בגלל כישלון אישי שמקורו באי הבנה עם אדם קרוב. השתדל להיות סבלני וסובלני יותר כלפי אחרים, ו־הימנע מהטחת עלבונות גם אם אתה משוכנע שנעשה לך עוול. בעי־קר רסן את רגשותיך בחוג המישפחה, וגלה נכונות לסלוח לבני בי־תך על מישגים קטנים. במישור הכספי סמוך על עצתו ותבונתו של ידיד, שהוכיח את עצ־מו בעבר. בת מאזניים: יחסים טובים עד להפתיע יתפתחו עם ידיד ותיק שתפגשי.

* * *

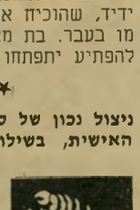

ניצול נכון של סיכויים בתחום הקריירה האישית, בשילוב עם הקשרים החבר־תיים שאך זה קשרת, עשוי להביאך השבוע למיפנה חיובי מאד, אם לא למעלה מזה. עליך רק לזכור, כי צניעות וענווה הן מי־דות ההכרחיות למיפ־נה האמור, וכל גילוי של יוהרה וזלזול ב־זולת עלול רק לקלקל את סיכוייך. תנאי נוסף, אם כי בעל חשיבות מישנית — שליטה מוחלטת בעצביך ובמוצא פיך.

* * *

הפעילות החברתית שהתחלת לגלות לאח־רונה תימשך, ותביא לך תועלת רבה. ערכי בביתך מסיבה או שת־יים לקהל רב של קרו־אים. הצלחת המסיבה מותנית לא ביחסך ה־אישי אל האורחים, אלא בגובה סכומי ה־כסף שאתה מוכן להש־קיע באירוע. כל הסי־מנים מראים כי סיכויי ההצלחה הופכים כל השקעה כספית לכך־את לטווח ארוך. בת קשת: יהיה זה שבוע מלא באירועים בתחום הרומנטי.

* * *

במחצית הראשונה של השבוע ייפלו ל־ידיך כמה הזדמנויות בלתי חוזרות ליי־שב אי הבנה במישור המישפחתי, ולגבש תכ־נית סופית וטובה יו־תר, מאלה שעלו ב־מוחך עד כה. את ה־הכרעות החשובות ב־יותר השאר ליומיים האחרונים, בהם יגיעו כושר שיפוטך, הגיונך ורגישותך לשיא. תהיה מסוגל אז לנתח את כל מה שלפניך בדיעה צלולה ולהגיע למסקנות אובייקטיביות ומועילות מאד.

* * *

באמצע השבוע אתה עלול להתקל במצבים בלתי נעימים, שיאלצו אותך לגייס את שנחנת בהם. אם תז־כור כי סיבת אי־הנעי־מות היא בעייה שהס־תרת מידיעתו של אדם, שהיה זכאי לדעת הכל בשמח זה, לא יקשה עליך להיחלץ מן המצב בצורה אלגנטית, ומבלי שכבודך העצמי ייפגע שלא לצורך. בת דלי: הדרך המבריקה בה טי־פלת בבעיה תביא להתקדמות לה את מחכה. הזהרי מקלות ראש אשר תגרום לכשלון.

* * *

שיפוטך העצמי, והר־גישות הנדירה הטבו־עה בך, עשויים לסייע לך השבוע להיחלץ מ־מצב כספי דחוק, בו אתה שרוי מזה כמה שבועות, מסיבות ש־לא כולן תלויות בך. הסתייע ככל שתוכל בניסיון העבר, ובמכ־רים חדשים שנקלעו לחוגך בזמן האח־רון. תיווכח כי צירופם של שני גורמים אלה עשוי לפתוח בפניך שער רחב לעו־לם חברתי, שעד כה לא העזת אפילו לחלום עליו. מיכתב יביא לך נחת רוח.

גרץ קולור
עם ה"הופ קולור"

גרץ קולור
לחשוב בצבעים טבעיים.

כשמדובר ברכישת טלוויזיה צבעונית המעשה הנכון הוא לבדוק היטב ולרכוש את המקלט המשוכלל והאמין ביותר. מקלט כזה תמצא, לכל הדעות, במיגוון הטלויזיות הצבעוניות של "גרץ". הנה כמה מן הסיבות שהעמידו את "גרץ קולור" במקום הראשון בגרמניה המערבית:

- ☐ הטלויזיה עם המחשב.
- ☐ בקרה מרחוק המהווה את המסוף לתפקוד המחשב.
- ☐ ה"הופ קולור" המאפשר קליטה של ישראל בצבעים טבעיים.
- ☐ מסך הליוכרום (צפוי מיוחד המונע החזרת קרני אור).

- ☐ גרץ קולור בנויה ממעגלים משולבים המונעים התחממות המקלט ובלאי החלקים.
- ☐ לקולט התחנות (TUNER) תחום תדרים נרחב מ-69 — 1 UHF.
- ☐ אפשרות קליטה ב-SECAM (שיטה צרפתית).
- * התוית המהווה את סמל הזיהוי לאיכות הגבוהה ולאחריות מלאה.

Graetz
הטלוויזיה עם המחשב

להשיג בחנויות המובחרות

רטפון איימפורט בע"מ — יבואני מכונות כביסה "קונסטרוקטה", אוגרי חום "פאקיר", שואבי אבק "פאקיר" ומיקסרים "סטאר מיקס"
מסילת החשמונאים 44 תל-אביב, טלפון 31707, 30825

יבוא אישי
אי.טי.טי שאוב-לורנץ

	מחיר ביבוא אישי		מחיר רגיל		הרווח ביבוא אישי	
טלויזיות שחור/לבן:						
1208 Studio – 12''	590.-	מ''ג	820.-	מ''ג	230.-	מ''ג
1852 Weltecho – 24''	1,300.-	מ''ג	1,765.-	מ''ג	465.-	מ''ג
3550 Electronic – 24''	1,350.-	מ''ג	1,830.-	מ''ג	480.-	מ''ג
1859 Sensor – 24''	1,365.-	מ''ג	1,860.-	מ''ג	495.-	מ''ג
תוספת לצבע לבן	65.-	מ''ג	95.-	מ''ג	30.-	מ''ג
טלויזיות צבעוניות:						
3100 Ideal Color – 14''	2,490.-	מ''ג	3,360.-	מ''ג	870.-	מ''ג
1840 Ideal Color – 17''	2,700.-	מ''ג	3,640.-	מ''ג	940.-	מ''ג
3200 Ideal Color – 17''	2,765.-	מ''ג	3,730.-	מ''ג	965.-	מ''ג
1960 Ideal Color – 17'' +בקרה מרחוק	3,235.-	מ''ג	4,370.-	מ''ג	1,135.-	מ''ג
3300 Ideal Color – 20''. *(2)	3,030.-	מ''ג	4,090.-	מ''ג	1,060.-	מ''ג
3320 Ideal Color – 20'' + בקרה מרחוק	3,550.-	מ''ג	4,800.-	מ''ג	1,250.-	מ''ג
3400 Ideal Color – 22''	3,480.-	מ''ג	4,695.-	מ''ג	1,215.-	מ''ג
1944 Ideal Color – 26''	4,190.-	מ''ג	5,650.-	מ''ג	1,460.-	מ''ג
3600 Ideal Color – 26''. *(2)	4,220.-	מ''ג	5,690.-	מ''ג	1,470.-	מ''ג
1949 Ideal Color – 26'' + בקרה מרחוק* (1)	4,900.-	מ''ג	6,615.-	מ''ג	1,715.-	מ''ג
3620 Ideal Color – 26'' + בקרה מרחוק	5,115.-	מ''ג	6,900.-	מ''ג	1,785.-	מ''ג
3650 Ideal Color – 26'' + בקרה מרחוק	5,365.-	מ''ג	7,240.-	מ''ג	1,875.-	מ''ג
*(1) – תוספת לתגמיר לבן	115.-	מ''ג	145.-	מ''ג	30.-	מ''ג
*(2) – תוספת לתגמיר שחור/כסף	145.-	מ''ג	195.-	מ''ג	50.-	מ''ג
תוספת ל''סקאם''	230.-	מ''ג	310.-	מ''ג	80.-	מ''ג
Ex-Sens – תוספת לקליטת שדורי ישראל בצבע	400.-	מ''ג	535.-	מ''ג	135.-	מ''ג
מערכות סטראו:						
3600 רסיבר	980.-	מ''ג	1,400.-	מ''ג	420.-	מ''ג
4600 רסיבר + מיקסר (ערבל)	1,088.-	מ''ג	1,555.-	מ''ג	467.-	מ''ג
6600 רסיבר + פטפון	1,420.-	מ''ג	2,030.-	מ''ג	610.-	מ''ג
T-50 רמקולים (70 וואט)	340.-	מ''ג	480.-	מ''ג	140.-	מ''ג
רדיו שעון:						
108 Synchrocompact – רדיו שעון דיגיטלי	300.-	מ''ג	425.-	מ''ג	125.-	מ''ג
מקלט רדיו טרנזיסטור:						
105 טורינג אלקטרוניק	450.-	מ''ג	650.-	מ''ג	200.-	מ''ג

המחיר בל''י : לפי שער המכירה הרשמי של המרק הגרמני.
המחיר כולל : כל ההוצאות עד לחנות, כולל אחריות לשנה. (מחיר המכשיר, מיסי יבוא, הובלה אוירית, בטוח אוירי, איחסון בבונדד).
פעולות היבוא : יעשו ע''י ''כנורי בע''מ''.
הספקה : כחודש ימים.
מע''מ : לא כולל מע''מ. יש לחשב מע''מ על מלוא הסכום.
תנאי התשלום : במזומן עם ההזמנה, מחיר קבוע וסופי

להשיג במובחרות שבחנויות
כינורי בע''מ, יבואני ITT בישראל. רח' פרץ 4 תל-אביב טל: 624193, 621984

ITT
שאוב - לורנץ

ראיון מיוחד עם מרטין בובר, שנערך לפני 25 שנים

אנו זקוקים לערבים –
הערבים זקוקים לנו

● פרופסור בובר, לאור העובדה שהשינאה ההדדית במרחב גוברת והולכת, האם לדעתך נותר סיכוי להסכם בין שני העמים?

מסופקני אם יש כעת סיכוי לשלום, שאין פירושו אלא קץ למילחמה הקרה בין ישראל וערב. אבל לדעתי, לא רחוקה השעה ואפשר יהיה להגיע לידי הסכם שפירושו שיתוף פעולה וצורתו החיצונית השתתפות ישראל במעין פדרציה של עמי המזרח הקרוב. והרי בפדרציה כזו, מצדד אני זה שנים רבות. מובן מאליו שאין להקים פדרציה כזו, אלא באופן שתנאיה היסודיים לא יוכלו להשתנות בדרך הרגילה, של רוב הכופה את רצונו על המיעוט, שאלמלא כן עשויה היא להביא סכנה על קיומנו הלאומי. כלומר, אמנת הפדרציה צריך שתהיה מעין מגנה כרטה בינלאומית, ולא כאן המקום לפרטים.

● כלום כוונתך לפדרציה בארץ־ישראל בלבד, או במרחב השמי כולו?

ענייני לא בארץ־ישראל בלבד, אלא בכל האיזור של המיזרח התיכון. כל בעיותיו תלויות בו ואי־אפשר להפריד ביניהן. כבר ראיתי זאת בשעה שהתחלתי עוסק בשאלה זו, בשנת 1917, כשהועמדנו לפני מצב חדש, ומאז ועד עתה אני מהרהר בדבר ונושא את נפשי אליו.

● כיצד המרחב?

כן. ראיתי שגורלו של חבל זה, שקורים לו המזרח התיכון, תלוי בשיתוף ה־עמים היושבים בתוכו. לא אנחנו ולא הערבים לא נצליח בלי שיתוף זה. הם זקוקים לנו ממש כשם שאנחנו זקוקים להם. החבל זקוק לשני העמים. לשיתוף שביניהם. משום כך הרי זה עניין פוליטי עולמי.

● ואתה סבור שזה עשינו די הצורך להכטיח שיתוף פעולה זה בעוד מועד?

לדעתי עיקר טעותנו בכך שלא שקדנו מייד בבואנו לכאן לעורר אמון בלב הער־בים, אמון פוליטי וכלכלי. נתנו מקום לטענה שזרים אנחנו, אנשים מן החוץ, ואין לנו עניין בהתחברות עם הערבים. ומכאן נפתח פתח לכל הסיכסוכים שבאו לאחר מכן.

● אתה וחבריך התרעתם על כך, לא כן?

אנחנו אמרנו מה שאמרנו. קולנו לא נשמע. בפוליטיקה דנים לפי מידת ההצ־לחה. כשקמה המדינה עזבו אותנו כמה מבני לווייתנו. הם חשבו שהבעייה נפ־תרה. לא עניתי להם, כי היתה חרדה בלבי. אבל במצב של עכשיו חובה על כל איש המסור לענייננו לומר את דעתו בגלוי.

● אתה סבור שהמצב כיום חמור יותר מאשר היה לפני עשר שנים?

שעת הכושר היתה מייד אחרי נצחו־נו. אנשים פיקחים ידעו זאת. לכן ניסו לקשור משא־ומתן עם עבדאללה. אינני רוצה לנקוב בפרטים, אך דומה שבווי־תור מסויים אפשר היה להגיע לידי הסכם.

● ולמה נכשל המשא־ומתן?

שליחינו חשבו כנראה, שאם נחכה נקבל תנאים טובים יותר, ולא שמו לב לעובדה שבני־אדם סופם למות, ולעובדה שבנים רבים אינם הולכים בעיקבות אבותיהם. על כל פנים, עכשיו, קרוב לוודאי שבעוד זמן מה עתידה לבוא, אחרי שינוי מסויים בפוליטיקה העולמית, שעת כושר חדשה. הכל תלוי בזה אם נדע לנצל אותה שעה, זאת אומרת, אם נדע כבר עכשיו להת־כונן לה.

● ואם נסיח דעתנו מאפשרות זו שאתה רומז עליה, האם לדעתך הזמן פועל נגדנו?

איני גורס כך. איני מצביע אלא על הצורך לעירנות נמרצת. לפני כשלוש שנים הזמנתי אני ועוד כמה אנשים לשי־חה עם אחד ממנהיגי המדינה. דיברנו על עיצוב דמותה של האומה הישראלית. נש־אלתי: „כיצד תוכל הממשלה להשפיע על דמותה הרוחנית והמוסרית של האו־מה?" אמרתי: הממשלה אין בידה לק־בוע את אופי העם על־ידי חוקים ותקנות. אבל יכולה היא לעשות מעשה שהקהל יע־מוד וישאל „למה?" ויתחיל מהרהר. בע־קר הצעתי מעשה שיעורר את מצפונו של העם: לקחת את היוזמה בידינו ולהז־מין את כל המדינות המעוניינות, ואף את הכנסיות המעוניינות, לוועידה, כדי לברר יחד איתן את כל שאלת הפליטים הער־ביים.

● מה היתה תגובתו של אותו מנהיג?

אחרי האסיפה אמר לי בשיחה פרטית חטופה: „אל תחשוב שאינני מסכים למה שאמרת, אלא שיש מוקדם ומאוחר בהיס־טוריה." אמנם כן: מה שבידך בשעה זו, שמא לא יהיה בידך בשעה אחרת, כמו שאמרו חכמינו: „אל תאמר לכשאפנה..." לא עברו ימים מועטים והתחילו מעמי־דים ועדות פיוס ותיווך, והיוזמה נשמטה מידינו.

● איזו הצעה פוליטית היית מציע כיום?

פוליטיקה הראויה לשמה אינה עניין להחלטות ומעשים בלבד. קודם כל צריך כיוון. ממנו נובעות ההחלטות ונובעים המעשים, לפי המצבים החולפים. לדעתי היה הכיוון הפוליטי שלנו בעניין הגידון מוטעה ומטעה, והדבר הראשון שעלינו לעשותו הוא שינוי הכיוון.

● ממי אתה מצפה לכך?

קרוב לוודאי שזמן מה הדבר יהיה בלתי־פופולארי. והרי במישטר דמוקרטי אורבת כל מיפלגה לכישלון יריבתה, ודרוש או־מץ־לב רב כדי לחולל שינוי כזה.

● דרושה אישיות חדשה?

לא אישיות חדשה עיקר, אלא התחד־שות כללית, על דרך המקרא „רוח נכון

(המשך בעמוד 12)

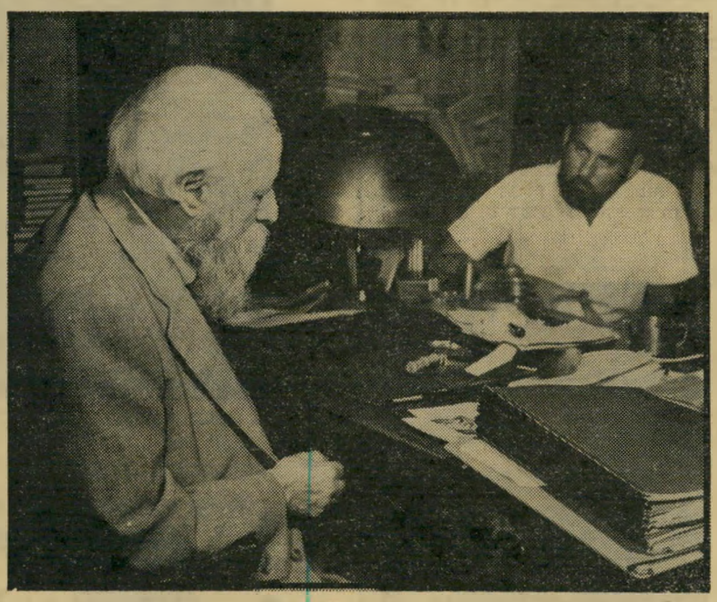

לפני 25 שנים העניק הפרופסור מרטין בובר ראיון מיוחד לעורך „העולם הזה". הדברים פורסמו ב־21 בינואר 1954 („העולם הזה" 848), והם מתפרסמים שוב בעמוד זה, כלשונם וככתבם, ללא השמטות. למרות שחלפו יומות־דור מאז השמיע הוגה־הדעות המנוח את השקפותיו על טיב היחסים שבין שני עמי־הארץ, נראים הדברים אקטואליים היום לא פחות משהיו בשעת נתינתם.

כשעת הראיון העלה עורך „העולם הזה" גם שאלות בנושאי הדת והמדינה. בובר השיב עליהן בפירוש, אך חלק זה של הראיון זכה פורסם בשעתו, לפי בקשתו המפורשת של בעל הדברים. למרבה הצער אבד החומר במרוצת השנים.

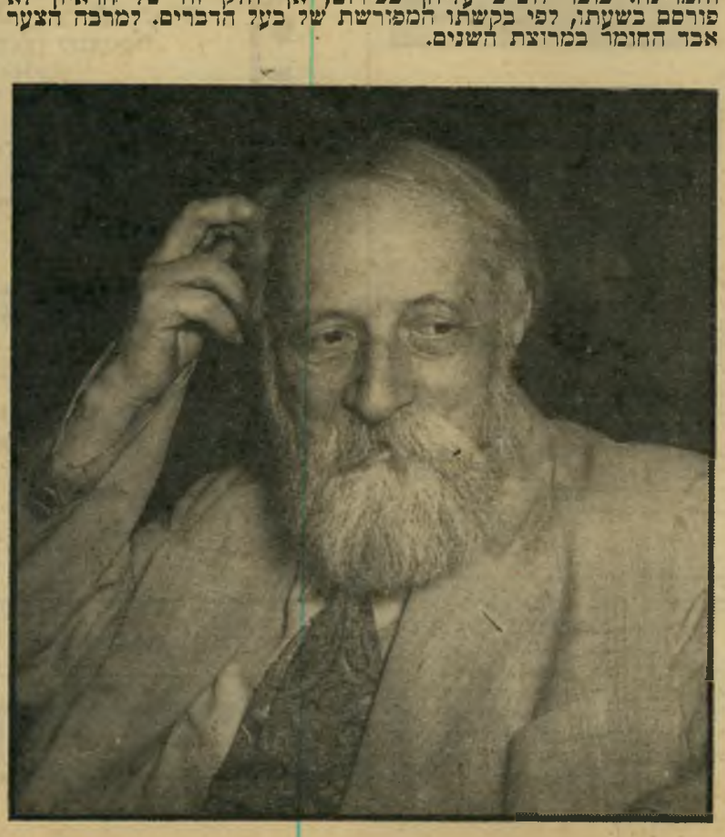

(המשך מעמוד 11)

חדש בקרבי". מכל מקום, האיש שיעשה ללא חת את מה שהשעה צריכה לו, יהיה גיבורה האמיתי של האומה, וכולנו חייבים לסלול את הדרך לאיש הזה, שלפי שעה איני רואה אותו. יש לי הרושם שכמה אנשים חשובים רואים את המציאות כמות שהיא, ועדיין אינם מעיזים לדבר עליה.

● פרופסור כובר, האם נקודת המוצא שלך היא פוליטית או מדינית?

אינני מבחין הבחנה עיקרית בין הנכון מבחינה מוסרית לבין הנכון מבחינה פוליטית. מעשה בלתי מוסרי יכול לפעמים להביא תועלת לשעה, אבל לא לדורות, אפילו לא לדור. השקפתם היסודית של נביאי ישראל היתה פוליטית־ריאלית במידה מובהקת. הם לא היו תבוסנים. בסופו של דבר אין סתירה בין פוליטיקה ריאלית לאמיתה לבין פוליטיקה מוסרית. עתים זו דורשת ויתור על תועלת השעה למען הקיום בעתיד.

● הדבר שאתה מבקש, הנחו, איפוא, התחדשות רוחנית?

צדקת. מעשה פוליטי בלבד לא יועיל. ברם, אם יבוא הכיוון החדש שרמזתי עליו, בעל כורחו שישפיע על חיי הרוח. יש

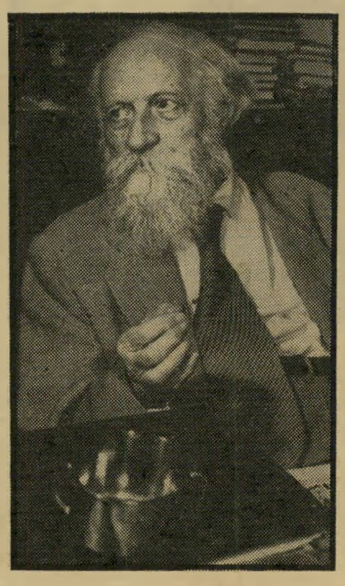

כאן השפעה הדדית. ודאי התחדשות הלב היא הגורם המכריע.

● מה יהיה לדעתך עיקר התחדשות זו?

שרויים אנו עכשיו בירידה רוחנית ומוסרית איומה. אבל אינני מתייאש. עלינו לחזור אל האמת המיוחדת לנו, אל האוניברסאליזם הלאומי, המחוייב גם על־ידי הסיטואציה הגיאופוליטית שלנו. זו היתה מאז ומעולם תוכניתה של הציונות הראויה לשם ציון. אוניברסאליזם לאומי פירושו להבטיח יסוד מוצק לאומה, לשם מימוש חלקה בהקמת אנושות אמיתית, ואין לקיים משימה כזו אלא בדרך השלום. היינו ציונים לפי שרצינו להוציא דבר זה מעולם הדיבור ולהכניסו לעולם המעשה. לחזור אל האוניברסאליזם הלאומי, פירושו להיחלץ בקלקלות שפתחו לפנינו את שערי הלאומנות.

● כיום היית אומר שמדינת ישראל היא הגשמת אותו חלום שחלמת לפני חמישים שנה?

אני ושכמותי מעולם לא ראינו בעצמאות הלאומית מטרה בפני עצמה, אלא בסיס שאיפשר להגשים את התחיה בלי־עדיה. תיקוותנו היתה שתינתן לנו שהות כדי לפתח את היישוב פיתוח אורגני, כדי לעשותו גוף חברי ופוליטי בריא.

● תיקווה זו אוכזבה?

אין להאשים איש על שלא יצא הדבר אל הפועל. ההיסטוריה הטראגית של עמנו באה עלינו בענן של גזירות ופורענויות ושיבשה את דרכנו. נוצר לחץ פסיכולוגי של המונים עקורים ונידחים, לחץ שלא הציונים בלבד לא יכלו לעמוד בפניו, אלא גם כמה ממדינאי העולם ראו את הדבר כגזר־דינה של ההיסטוריה. וכך קמה המדינה כהכרח השעה. ואמנם נעשו אז מעשים שהיו קדחתניים יתר על המידה, ובלי דעת הביאו רעה על העניין.

● חוגך, פרופיסור כובר, התכוון למדינה אחרת במינה?

רובם של הציונים רצו לבנות קודם כל מדינה, ואילו אנשי החוג אמרו שעיקר הוא איך נגיע אליה. אלה רצו בהתפתחות אורגנית, שבסופה תצמח ותעלה מדינה שתהיה למרכז החיים במזרח התיכון. בה יגלו היהודים את כוחות היצירה הגנוזים

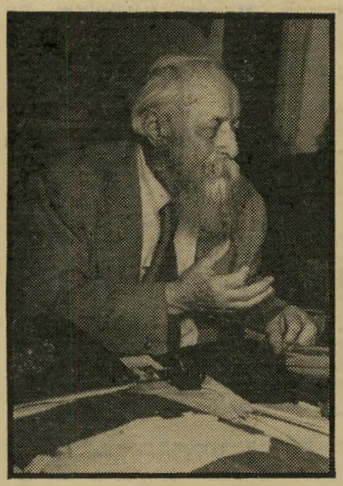

בהם. אף קיווינו שיצירה זו תיבנה על בסיס של אמונה בכלל, ושל אמון הדדי בפרט.

● כיום היית אומר שיש צורך במהפכה תרבותית?

קודם כל עלינו לדעת שלאמיתו של דבר אין לנו עדיין תרבות מהותית חיה. יש לנו מורשת גדולה, יש לנו אנשים מחוננים בכישרונות, סופרים, משוררים, אמנים, הוגים, אנשי־מדע ומחקר, וגם מוסדות חינוכיים ותרבותיים מצויינים יש לנו, אבל תרבות במשמעותה כעיקרה, תרבות שרישומה מובהק בכל תחומי חייו של העם, אין לנו.

● האינך סבור שהוכחת וגדלה בארץ תרבות חדשה?

כל התרבויות הגדולות, ובייחוד תרבויות המזרח, בנויות על צו מוחלט של צדק ואמת. אף תרבותה של יוון, שהרי יסודה של יוון נולד כאן, באסיה הקטנה. קו משותף לכל המזרח כולו הוא ההכרה שיש סדר אמת בשמים, וחובה על בני האדם להגשימו בארץ. כך היה הדבר אצל הסינים וההודים והפרסים בקדמות ימיהם, וכך בקדמות עמנו. הצדק יכול להיות מונותאיסטי או לא, אבל מכל מקום אינו צדק של אמת, אלא אם כן הוא צו מוחלט, הקובע את אורח החיים. דנתי בעניין זה באריכות, בנאומי יהדות ותרבות שנתפרסם בספרי במשבר הרוח.

● מה הדרך לעורר התחדשות כזו?

איני יודע, וסבורני שאין איש יודע להתוות דרך מראש. אבל מיפנה גדול יכול לבוא בכל עת. כשתעיין בתולדות האנושות, תראה שהיו שעות שהבריות לא ציפו כלל להתחדשות, והיא באה כאילו פתאום. אחרי כן בא ההיסטוריון ופירש את השתלשלותה כפי שפירש. אבל אין לך שום גזר־דין בהיסטוריה, שאין בידי האדם לקרעו ולשנותו. משום כך מצפה אני תמיד בכל לבי למיפנה שבוא יבוא.

הסוכן בישראל בלמון בע"מ המפיצים חברת נורית בע"מ

קורס לקצרנות עברית ו/או אנגלית

למשך חודש אחד בלבד

נפתח ב"אולפן גרג" (בר־קמא) ב־4.2.79

ההצלחה מובטחת! הירשמו מיד:

תל־אביב: רח' וייצמן 22, טל. 254826

תן טרמפ לחייל

לנו זה עלה 750,000 ל"י
לך זה יעלה רק 29,000 ל"י
(עד 12 תשלומים).

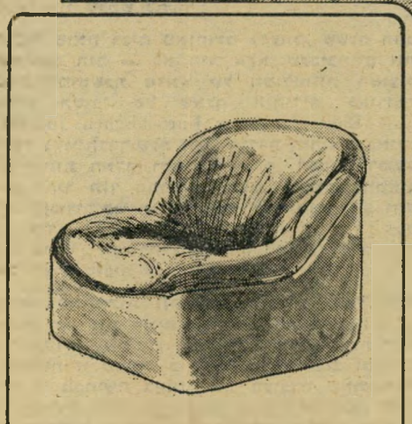

בתמונה: חדר שינה "דזירה". עיצוב מיוחד לייצוא. ארון 8 דלתות, מיטה, שידות ומערכת איפור. 29,000.- ל"י - עד 12 תשלומים.

אנו מייצרים רהיטים בטיב מעולה לא מפני שמתחשק לנו אלא מפני שאין לנו ברירה אחרת. הרהיטים שלנו הולכים לייצוא. הרהיטים שלנו הולכים לחנויות יוקרה. זה חייב אותנו להשקיע בהם 8 חודשים ו־750,000 ל"י. פסלנו עשרות סוגי עץ עד שמצאנו את המתאימים. שלחנו בחזרה עשרות סוגים של פורמייקה ובדי ריפוד עד שמצאנו את היפים והעמידים ביותר. פיטרנו מעצב רהיטים אחר מעצב רהיטים, עד שמצאנו את אלה שענו על כל דרישותינו. שילמנו (ואנחנו עדיין משלמים) משכורות גבוהות במיוחד לנגרים ורפדים כדי להשיג את הטובים ביותר בשוק.

שיטה חדשה בארץ: סדרות ייצור גדולות המוזילות את המחיר לצרכן.

הרהיטים שלנו הולכים לייצוא, אבל הם נמכרים גם ישירות לקהל הישראלי אצלנו ב־6 מסופי "דרית" בארץ, במחירים המסוגלים להתחרות בכל חנות רהיטים יוקרתית.

מפני שכל מערכת סלונית, חדר שינה, פינת אוכל וחדר ילדים שלנו מיוצר בסדרות ייצור גדולות. זוהי שיטה חדשה בארץ. היינו מוכרחים ליישם אותה כדי לעמוד בתחרות בשווקי העולם. וזה חוסך לך אלפי לירות כאן בארץ.

חינם! אל תשלמי אלפי לירות לארכיטקט עבור עיצוב פנים. אנו מעמידים אותו לרשותך בלי כסף.

דרית

במסופי השיווק הישיר

בזרהיט

התרחז־שי עבשיו שלמי אחר־כך

מסוף תל־אביב:	בית דרית, 4 קומות ענק, הר־ציון 16, פינת לונסקי 86. ליד תחנה מרכזית.	מסוף חיפה:	700 מ"ר של רהיטים, מפרץ חיפה, כביש חיפה-עכו לפני המסעדה הרומנית בכביש השרות ליד צומת וולקן.
מסוף חולון:	מחסן המפעל, המשגיר 26, אזור התעשיה חולון. (פתוח גם כל השבת מ־10 בבוקר עד 10 בלילה).	מסוף אשדוד:	700 מ"ר של רהיטים. אזור התעשיה בית כ.נ.ה. (פתוח גם כל השבת מ־10 בבוקר עד 10 בלילה).
מסוף באר־שבע:	מרכז העיר, רח' החלוץ 124, ליד כנור רוד. אוטובוסים 9, 7, 6.	מסוף נהריה:	שד' הגעתון 46.

כל התצוגות פתוחות רצוף מ־9.00 בבוקר עד 9.00 בערב. ביום ו' 9.00-1.00. במוצ"ש 5.00 אחה"צ-10.00 בלילה. תצוגות חולון ואשדוד פתוחות כל השבת מ־10.00 בבוקר עד 10.00 בלילה.

לכל בעלי רכב!!!

הגיעו פרוות משגעות
תוצרת חוץ
לציפוי מושבי מכוניות.
לקבל רק לפי הזמנות.

COLORADO

כל הקודם זוכה

אורי לוין — מוהליבר 23 ת"א, טל. 9—50828

אורנקי צנטנר

תמיד באופנה

ת"א, רח' פינסקר 4 (מעל קפה „נוגה")

מזרנים אורתו/המרכז למחקרים שינה

הקניה הטובה ביותר 19 79

בתל-אביב

סביב הכלכלה והחברה

הגירה או השמדה?

את האיגרת הבאה שלחתי למנכ"ל משרד ראש־הממשלה:

ד"ר אליהו בן־אלישר שלום,

בימים אלה יצא לאור סיפרך „קשר ההשמדה" ובו מבוא מחתום בידי ראש־הממשלה, מר מ. בגין; בחופיעך בתוכנית „עלי כותרת" בטלוויזיה ב־4.1.1979 אמרת בין השאר, כי השילטונות הנאצים רצו בהגירת היהודים ובגרמניה „נקייה" מיהודים ולא בהשמדתם. כמו כן אמרת, כי הם היו מוכנים לשחרר יהודים אף ממחנות־ריכוז אם הציגו אשרת־כניסה לארץ אחרת, וכי רק בשנת 1941, עם סתימת כל צינורות היציאה, החלה החשמדה. בסיפרך אתה מציג מעל עטיפת הספר את השאלה: „האם רצה היטלר בהשמדתם של היהודים או ביציאתם מיבשת אירופה?" תשובתך בספר (ובשידור הטלוויזיוני) היא, כי היטלר ומרעיו רצו בהגירתם של היהודים ונקטו צעדים רבים בכיוון זה. בסיפרך הנך טוען, כי „מטרתו האמיתית של היטלר, בדומה לזו של אנטישמים לפניו, בין בגרמניה ובין במקומות אחרים, היתה „לנקות" את ארצם מכל היהודים, לעשותה יו־דנריין," (עמ' 202). משתמע מסיפרך בבירור שאילו נתאפשרה הגירה, היתה נמנעת השמדה. כתבת: „ואף על פי כן, עד 1941, לא הגרמנים היו אלה אשר שללו מהם (מהיהודים) את זכותם זו (להתפך פליטים)." גם בספר וגם במישדר טענת לביסוס חתיזה שלך כי — היטלר רצה בהגירה ולא בהשמדה — כי בתעודות הנאציות השונות דובר לעתים על „ניקוי" מרחב המיחיה הגרמני מיהודים ולא על השמדה.

מכאן אני מבקש להעיר:

חוקרי שואה רבים מאוחדים בדעתם, ששלב החגירה שאומנם חיה — לא חיה אלא, שלב־ביניים אחד בתוכנית המחושבת מראש של השילטונות הנאציים ל„פיתרון הסופי של שאלת היהודים באירופה" (Die Endloesung der Europaischen Judenfrage), — כאשר ציוני־הדרך שלה היו: הגדרת היהודים כאוייב, שלילת זכויות האדם והאזרח שלהם, הפקעת רכושם, אילוצם לחגר תוך החרמת רכושם, ריכוזם בגיטאות, ניצולם בעבודות־כפייה, כליאתם במחנות־ריכוז, והשמדתם. עוד ב־ "Schnellbrief" הבחיר חיידריך: „יש להבדיל בין 1) המטרה הסופית... ובין 2) שלבי הביצוע של מטרה סופית זו..." (21.9.1939).

בשנים האחרונות התפתחה סיפרות ענפה בלשונות רבות ובארצות שונות המגדירה את השואה כ„מיתוס", „שקר", „אגדה", „תרמית" ועוד חגדרות מסוג זה; סיפרות זו טוענת, כי השואה חיא כזב וסחיטה. סיפרות זו מכחישה בתוקף את העובדה שהושמדו 6 מיליון יהודים וכנגד זה מציגה אומדן של כמה מאות אלפים קורבנות יהודים. אחד מטיעוני־המפתח של סיפרות ניאו־נאצית זו, הוא: היטלר והנהגת הרייך השלישי לא רצו בהשמדת היהודים, אלא בהגירתם. אצטט בפניך ציטטה (אחת מיני רבות) מאת חניאו־נאצי „ריצ'ארד הרווד" (Richard Harwood), שפירסם באנגלית קונטרס תחת השם: „האומנם מתו שישה מיליון?" ("Did Six Million Really Die?"). בקונטרס שפור־

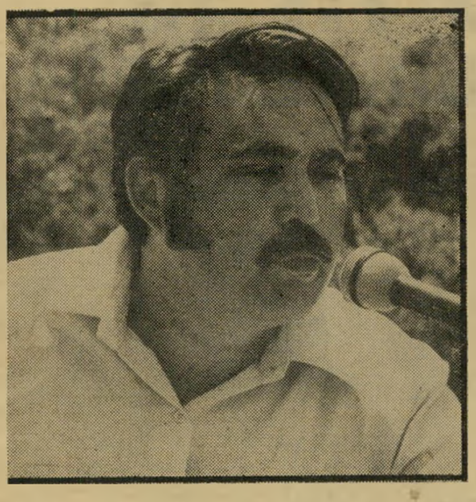

סם בשפות רבות טען חלו: „אנו רוצים לחראות בפשטות שהנאצים, שחיו משוכנעים בדבר חשפעתם החרסנית של היהודים, סברו, כי חפיתרון של בעייה זו הוא בנטילת השפעה זו על האומה, בצעדים לגיסלטיביים שונים, ובמיוחד, חנקודה החשובה ביותר של מדיניותם, לעודד את הגירתם הטוטאלית אל מחוץ לגרמניה. (... המנהיגים הנאצייס מעולם לא הביאו בחשבון מדיניות של גנוסייד כלפיחם."

ציטטות דומות אציג בפניך למכביר מאת ניאו־נאציים אחרים כמו: פול רסינייה, אוסטין אפ, חיינץ רוט, ועוד, הפעילים מאד בתחום סיפרות הכחשת השואה. לביסוס טיעונם זה חם מצביעים על כך, שבתעודות הנאציות השונות לא מדובר על השמדה, אלא על „חגירה", „פינוי", „דחיקה", „ניקוי" וכו'. אומנם, הנאצים השתמשו בביטויים אלה ואחרים, אך אלה היו מילות־צופן ואמצעי הסוואה וטישטוש להשמדה. תמצא סימוכין לדעתי זו ברבות מההודאות והעדויות במישפטי נירנברג; לדוגמה, קרא את החיבור שחיבר דיטר ויס־ליצאני, נציגו של אייכמן ביוון, הונגריה וסלובקיה, בשיבתו בבית־הסוהר. ויסליצאני כתב, כי „גירוש היהודים והשמדתם בוצעו אגב ציונם כ„פיתרון סופי", כשם שצויינה קודם „תוכנית מדגסקר"."

אין בכוונתי וביכולתי, באיגרת קצרה זו, להתפלמס איתך נימוך נימוך; אתה כתבת ספר ואני כותב לך איגרת. לרגע אל תעלה על דעתך שאני ממעיט כחוא זה מאחריותן של מעצמות המערב שנעלו את שעריהן

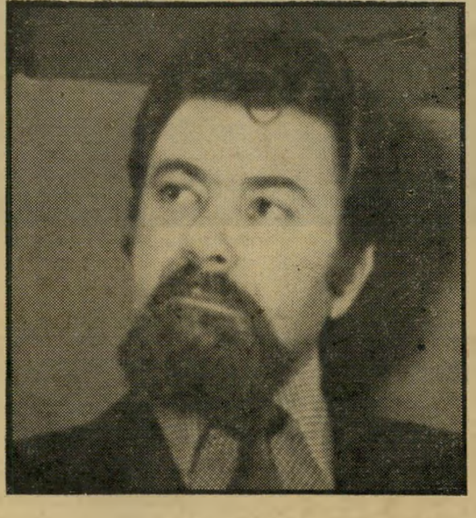

הד"ר בן־אלישר

בפני פליטים יהודים. זו פרשה המטילה עליחן קלון, וכאובה לנו; אך היא לא היתה הסיבה שהביאה למצב של חוסר־ברירה אצל היטלר: באין הגירה אזי השמדה. „בגדר חפיתרון הסופי של שאלת היהודים באירופה, באים בחשבון בסה"כ 11 מיליון יהודים" — נאמר בפורוטוקול של התייעצות, ואנזה ב־1942; כיצד חיו יכולים 11 מיליון יהודים אלה לחגר, כלום היה זה מעשי?

ד"ר בן־אלישר,

לדעתי, שגית בחבנת מדיניותו של חרייך חשלישי כלפי היהודים, שמלכתחילה חתר, שלב אחר שלב, לחשמדתם של היהודים, וכלשונו של היטלר: „חכחדת הגזע היהודי באירופה" (30.1.1939). ההגירה היתה שלב־ביניים ולא מן החשובים במדיניות ששלבה הסופי: השמדה. מבלי שתרצה בכך, התיזה שלך תעזור לאלה המכחישים את השואה וטוענים: היטלר רצה בהגירת היהודים ולא בהשמדתם. הניאו־נאצים יקפצו על התיזה שלך כמוצאי שלל רב, ולא תוכל למנוע זאת. מכחישי השואה, יותר מאשר לטחר את הנאציזם, רוצים לעורר בדור הצעיר ובדורות הבאים פיקפוקים וספקות בעובדת קיומה של השואה. אתה אינך אקדמאי סתם, אתה אקדמאי ישראלי ניצול השואה; חם ינצלו זאת. אתה אינך אקדמאי בלבד, אתה ממלא תפקיד ממלכתי בכיר במדינת ישראל: חם ינצלו זאת.

שקול מחד שאת התיזה שלך.

מאחר שהפולמוס בינינו איננו אישי, אלא בעל עניין ציבורי אתן פומבי למיכתבי זה אליך.

יוסף אלגזי, בני־ברק

אלופי הפערים

רבות כבר דובר על הפערים העדתיים, הפערים התרבותיים והפערים החברתיים, שחיו מנת־חלקינו מאז ומתמיד בארץ־ישראל.

אינני סבור שנעשה משהו ממשי ובמישרין לתיקון חמעוות, ואם אכן זו משהו בנושא זה, קרוב לוודאי שהחישג הפעוט נע מעצמו. המהפך הביא עימו תוצר חדש, אדיר ממדים, אשר עד כה, כשהיה עדיין בחיתוליו, היה סמוי מן העין. תוצר זה אינו אלא אבן־נגף חרת־אסון העומדת למיכשול בדרכה של החברה חישראלית. תוצר חדש זה נושא את השם „פער כלכלי" וחוא מטפס בציפורניו במהירות ליעדיו השליליים.

במשק הישראלי דרכי החלטות האוצר בקשר להעלאת השכר שונות ומשונות ביותר. בכל העלאה הנובעת מיוקר המיצרכים, נוקט שר־האוצר סולם הדרגתי מסולף. לדוגמה: בכל סקטור של העובדים במדינה, התוספת לעליית השכר לבכירים כפולה ומכופלת מזו הניתנת לבעלי הדרגות הנמוכות יותר, התמונה המצטיירת חיא עגומה ביותר:

למשל, עד לפני כשנה, עובד במשק, שהשתכר 3,000 ל"י בחודש וקיבל תוספת שכר של 15%, חגיעה משכורתו, אחרי התוספות, ל־3,450 ל"י בלבד. לעומת זאת, עובד בכיר יותר שמשכורתו היתה לפני החעלאת 8,000 ל"י בחודש, קיבל תוספת שכר בשיעור 40% ומשכורתו גדלה והגיעה לסך — 11,200 ל"י בחודש.

מח קרח לפער הכלכלי חכובש את המדינה? במקום שיצטמק, חוא מתרחב והולך ואם מדיניות השכר של האוצר תמשיך בדרך מסולפת זו, לא יהיה מנוס ממשבר חברתי חמור ועגום ביותר, כאשר יפול כמהלומה כבידה על ראשינו.

לדעתי, האוצר צריך היה לנקוט זמן מוגבל עד שיצטמצמו במיקצת הפערים בדרך הפוכה. כלומר — בעת שחשכר במשק יועלה מחדש, כרגיל, אחרי עליות חמדד, יועלה במקביל אחוז תוספת־חיוקר לעובדי חמשק הבכירים באחוז קטן יותר מאשר לעובדי חמשק בעלי חדרגות חנמוכות יותר. זאת כדי לצמצם במיקצת את חפער, ולאחר מכן לחשוות את אחוז תוספת חיוקר לבכירים ולאותם שאינם בכירים כאחת.

צעד כזה נראה לי חגיוני ואנושי יותר ולו רק כדי שלא לברוא במדינת ישראל שני מחנות יריבים. מחנה עריצים עתירי ממון וגורפי שכר וחון, חחיים חיי מותרות בדירות פאר וקונים מוצרי צריכה ומותרות בחנויות יוקרח, חנפתחות במיוחד עבורם. המחנה השני, לעומת זאת, יחיה מחנח הנרמסים, שמדיניות חשכר חקלוקלת חנ"ל תחפכו מחנח של עלובי־חיים, נטולי אפשרות של קיום ודיור אנושי בארץ חזאת.

לפי מיטב הבנתי אותם נירמסים לא יהיו מוכנים להפוך מיקרי סעד.

שמואל אילון, תל־אביב

כשעורך מגלה סימנים אלרגיים, נסי לחפש את הסיבה על שולחן הטואלט שלך.

באחד הימים עלולה המראה לספר לך ספור חדש: אדמומית על הפנים, פצעון קטן, גירוי בין הגבות. זו עלולה להיות אלרגיה, תופעה העשויה להגרם בשל מספר גורמים. אחד מהם, אולי, נמצא על שולחן הטואלט שלך.

עבורך, גבירתי, נוצרו מוצרי RoC

תכשירי הטיפוח של ROC מיועדים בעיקר לנשים האלרגיות לתמרוקים למיניהם, נשים בעלות עור רגיש, נשים שעברו ניתוח פלסטי, לאלה החיות בתנאי מזג אויר קשים וקיצוניים, נשים השומרות על עורן ומטפחות אותו ולנשים המודעות להשפעה המזקת של תנאי החיים המודרניים על העור.

מדוע להשתמש בתכשירי הטיפוח של RoC

מוצרי הטיפוח של ROC המיוצרים אך ורק במפעל בצרפת ומיובאים לישראל, הם מוצרים היפו־אלרגניים.
כלומר, מוצרים המצמצמים עד למינימום תופעות אלרגיות הקשורות בשימוש בתמרוקים. הם מיוצרים מחומרים טהורים שאינם מכילים את כל המרכיבים הידועים כמזיקים לעור.
מוצרי הטיפוח של ROC נבדקים על אלפי סוגי עור, כדי לוודא שהם לא יזיקו לעור ויפעלו להבראתו ולטיפוחו.

כיצד אנו ב־RoC מבטיחים לך מוצרים היפו־אלרגניים

כל מוצר ומוצר של ROC, כל מרכיב ומרכיב, עובר דרך ארוכה עד שהוא מגיע לידייך. חברת ROC בדקה במעבדות קליניות את כל המרכיבים של מוצרי הקוסמטיקה השונים ופסלה לשימוש את רובם. המרכיבים שנבחרו וכן הצבעים, מפחיתים את גורמי האלרגיה עד למינימום. כמו כן, פותחו דרכי ייצור סטריליות במיוחד, וחומרי אריזה מיוחדים אטומים לחלוטין.
כל אלה וכל מה שהצרפתים יודעים על היופי מבטיחים לך את תכשירי הטיפוח ההיפו־אלרגניים האמיתיים היחידים כמעט בעולם.

תכשירי RoC הם ללא בושם

הדרישה מצד הנשים למוצרים ללא בושם היא גדולה.
לנשים רגישות – משום שהבשמים נמצאו כמעוררי תופעות אלרגיות, ולנשים השומרות על עורן ומטפחות אותו – משום ששילוב ריחות התכשירים עם הבשמים בהם האשה משתמשת, איננו תמיד שילוב מוצלח.
לכן, תכשירי ROC הם ללא בושם לחלוטין.

היכן תשיגי את RoC

מוצרי הטיפוח של ROC נמכרים אך ורק בבתי המרקחת, במובחרים שבהם.

אחריות

- תכשירי ROC מעניקים לך אחריות יוצאת מן הכלל:
- הם אינם מכילים כל צבע או חומר העלולים לגרום לאלרגיה ואינם מכילים בושם.
- התאריך האחרון לשימוש בכל מוצר ומוצר – מוטבע על האריזה והתבולה המדוייקת מצויינת גם היא.
- המוצרים ארוזים הרמטית ורק את, בביתך, תפתחי אותם לראשונה.
- שאלי את הדרמטולוג שלך על מוצרי ROC.

RoC

מוצרי טיפוח היפו־אלרגניים ללא בושם

היבואן: דנשר טרייד בע"מ
המשווק: פ. היימן ושות' בע"מ
רח' הרכבת 36 ת"א טל: 39782

ברשיון משרד הבריאות

מעוניינת במידע נוסף?
שלחי את התלוש הרצ"ב ונשלח אליך הסבר.

RoC
לכבוד
ROC (ישראל)
פ. היימן ושות' בע"מ
רח' הרכבת 36, תל־אביב

אודה לכם אם תשלחו אלי חומר הסבר נוסף על מוצרי ROC.

שם: _____
כתובת: _____
_____
טלפון: _____

בשלב זה ניתן להשיג את מוצרי ROC בבתי המרקחת:

תל־אביב: אבן־גבירול. בני. בן־יהודה. ברק־עופר. דיזנגוף. יהודה המכבי. יהודית. כיכר המדינה, מושנזון. מיכלין. נוה. נוה־אביבים. עממי. צפון. רמת־אביב. תחנה מרכזית. **תרופה. רמת־גן:** השרון. רמת־גן. רמת־חן. **כת־ים:** בת־ים. **הרצליה:** גולדשטיין. כיכר ריבלין. סופר־פארם. קרמר. **רמת־השרון:** רמת־השרון. **נתניה:** תדסה. תרופה. פתח־תקוה: אסותא. **רחובות:** ברק. הנגב. **כפר־סבא:** כנרת. רעננה: אחוזה. **ירושלים:** אופלטקא. אשר. בית־הכרם. גאולה. הגבעה הצרפתית. העמודים. נוה־יעקב. רמות. רמות־אשכול. **אשדוד:** דן. **באר־שבע:** ירושלים. דימונה: זיוה. לוד: סניטס. **כפר שמריהו:** כפר שמריהו. **נבעת פביון:** בריאות.

אתכם|את|מ.ס.ג.ו|דמה

התרחצת.את יודעת מה לעשות עכשיו...

האם את עושה זאת עם המגבת הנכונה?

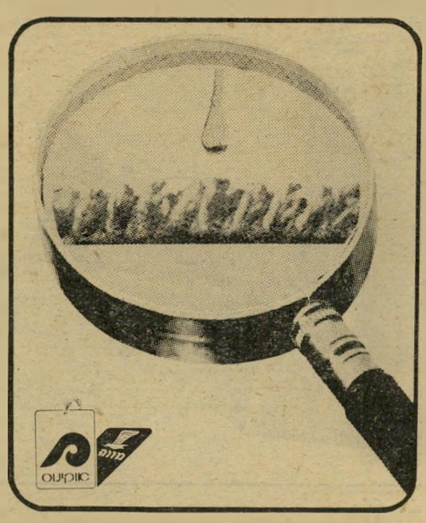

אוקינוס - מגבת אופנתית שהיא 100% כותנה. מגבת פרוטה מרהיבת עין בשלל צבעים והדפסים, המטניקה לגופך מגע רך וחושני, ההופכת את הפעולה הפשוטה של ההתנגבות לחוויה של הנאה. מגבות "אוקינוס" מיוצרות לפי ידע אידופי, סופגות חיש-קל את הרטיבות ועמידות לאורך-זמן.

אוקינוס - המגבת הנכונה.

אוקינוס הגל החדש באפנה!

פב"ס

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

גיליון „העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, היה העיתון הישראלי הראשון, שאחד מכתביו (רענן לוריא) תיאר וצילם צניחה מן האוויר במהלכה, תחת הכותרת „50 שניות באוויר". עורך השבועון פירסם „ראיון מיוחד" עם הפרופסור מרטין בובר (ראה עמוד 11). פירסום הראיון עורר תגובות, שלא אחת מהן כתב העורך בכותרו: „בשבוע שעבר, אחרי שהודענו כי עומדים אנו לפרסם ראיון זה, ואחרי שכבר נתקבל מיכתב־איום, כתב שלמה מרין * בעיתון „חרות" כי אין לתת לבובר להשמיע את דבריו, וכי „לסבלנותו של הנוער העברי יש גבול'..."

כתבה מצולמת של כתבו המשותף של השבועון, מקסים סלומון, עסקה בפצצה, נשאה את הכותרת „מולין רוז'", ותי־ארה את חיי־הלילה של עיר־האורות. בעמוד השער האחורי התפרסמה רשימה סאטירית, מאת לילי גלילי, על החיים היש־ראליים, תחת הכותרת „1954 אחרי החורבן".

בשער הגיליון: הזמרת מריה בקסה, שהופיעה מדי ערב ב„אמבסדור".

העבודה הסיזיפית של משה שרת * בטהובן ומוחמד עבד־אל־וואהב * מלכיאל גרינוולד נגד ד"ר קסטנר

„העולם הזה" 848
תאריך: 21.1.54

העם

מישחק החתול

אחרי התפטרותו של דויד בן־גוריון נאנ־חו הרבה אנשים במיסדרונות הממשלה אנחה של הקלה. כי אין אדם יכול לנוח ולהירגע בשעה שהר־געש ששמו בן־גור־יון שוכן בקירבת מקום ושעוי להתפרץ בכל רגע. לכן בחרו, בניגוד מפורש לרצו־נו של בן־גוריון, במשה שרת כיורשו. יהיו ליקוויו של שרת אשר יהיו, כך חשבו, לפחות אין לצפות ממנו להפתעות.

אולם המרחק בין שדה־בוקר וירושלים אינו גדול, והר־הגעש המתפרץ בנגב נש־מע היטב גם בבירת המדינה. בן־גוריון לא חלם כלל להקל על חייו של המועמד ליירושתו, שאותו אין הוא אוהב אהבה להטה. היו באמתחתו עוד כמה הפתעות. השבוע יצאו משם הראשונות.

הפתעות אחדות. אין אדם אוהב להיות מועמד לראשות־הממשלה לעולם ועד. מגיע הרגע שהוא רוצה להיות ראש־ממשלה־ממש. כשבא רגע זה בחייו של משה שרת, החליט לשים קץ למו"מ עם הציונים הכלליים, שנמשך בלי סוף, להי־עזר לדרישותיהם העיקריות. בין השאר: סגן שר־חינוך. החשבון: מאחר שלמפא"י ולציונים הכלליים יש רוב בכנסת לבדם, תצטרכנה המיפלגות הקטנות להיכנע.

ההסכם הקואליציוני נחתם. מייד באה הפתעה מס' 1 משדה־בוקר: בן־גוריון הפ־ליט, דרך־אגב, שלדעתו מגיעה סגנות שר־החינוך לדתיים. התוצאה: הדתיים הודיעו מייד שלא ייכנעו לשרת. במרכז מפא"י קמה סערת התנגדות להסכם עם הציונים הכלליים, כל העסק התחיל מחדש.

מייד קפצה המיפלגה הפרוגרסיבית (כיום: ליברלית־עצמאית) על המציאה, דרשה להוריד בכלל מן הפרק את ה־סעיף השולל נציגות בכנסת מן הסיעות הקטנות (חוק אחוז החסימה), עליו הוס־כם בין שני הלווייתנים הרעבים. פינחס רוזן ממילא אינו מעוניין להמשיך בכהו־נתו כשר־מישפטים, ומשתוקק לשוב ל־מישרדו, כעורך־דין מצליח ומשגשג. גם בן־גוריון מיפלגה סבורים שהאופוזיציה עדי־פה על הצטרפות לממשלה המחייבת להת־אבדות — וכי טובה מכל, ממשלה בהש־תתפותם ובלי הציונים הכלליים.

בן־גוריון הסתכל במחזה, נהנה כחתול המשחק עם עכבר במלכודת. להשלמת הת־מונה זרק פצצה שנייה, והביע את דעתו שהמענק מארצות־הברית עשוי לגרום ל־שיעבוד המדינה. היתה זאת סטירת־לחי למשה שרת, המייחס חשיבות רבה למעשי האמריקאים.

משה סיזיפוס. בינתיים ישב משה שרת במישרדו, רחוק יותר מתמיד מהקמת ממשלה שתישא את שמו. הוא דמה מאד לגיבור המיתולוגי היווני, סיזיפוס, אשר האלים קיללוהו בגילגול אבן־ענק אל ראש־ההר, שהיתה נשמטת ומתדרדרת למטה בכל פעם שהגיעה כימעט לפיסגה.

אלא שהפעם עבר תפקיד האלים לדויד בן־גוריון.

מיעוטים

פגישה בעכו

לודוויג ואן־בטהובן ומוחמד עבד־אל־וואהב לא היו מכירים איש את רעהו, אילו נפגשו ברחוב. מפריד ביניהם לא רק המרחב והזמן, אלא גם מאות שנים של מסורת מוסיקאית. לרוב מעריצי בט־הובן אין כושר־השמיעה הדרוש כדי להב־חין בגווני הצלילים הדקים המציינים את המוסיקה המזרחית, כשם שרוב מעריצי הזמר דוחים בשאט־נפש את הרעש האי־רופי והמסובך.

כדי לזמן את השנים על קיר אחד ב־עכו, היה דרוש גבר בעל שפם עדין ומש־קפיים צרי־מיסגרת, לשעבר חבר התיז־מורת האישית של המלך המצרי פארוק. סידקי שוכרי, המלחין הערבי היחיד במדי־נת ישראל, סופג מתמונות אלה, שאותן

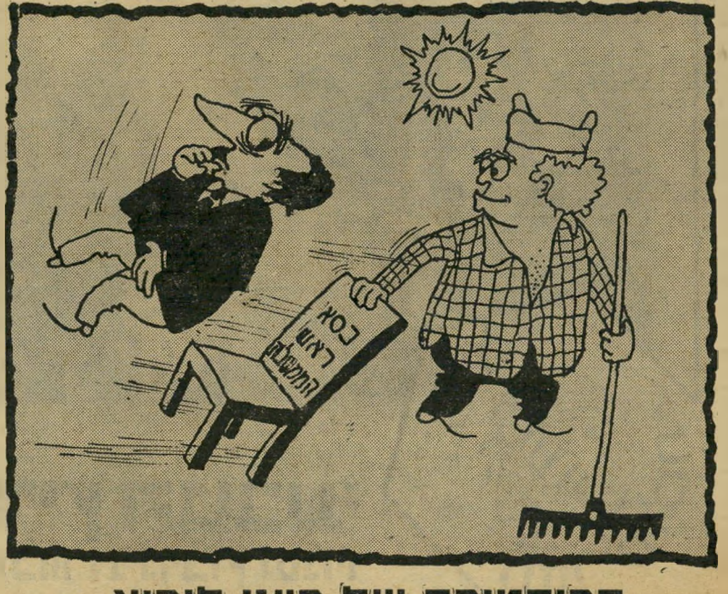

קריקטורה של רענן לוריא

* על־שמו קיים עד היום פרס לעיתו־נאות רווידיזיוניסטית.

משפט

הוכחות או כסף

כאשר מלכיאל גרינוולד כתב כמינהגו את המיכתבים לחברי במזרחי (פנימי), בהם השמיץ כחצי תריסר אישים נודעים, לא היה הדבר איכפת לאיש, זולת אולי לחצי תריסר הנפגעים. מקבלי המיכתבים זרקום לפח האשפה ועברו לסדר היום.

אולם אחד טרח להוציא מפח האשפה את כתב ההשמצה. היה זה היועץ המיש־פטי לממשלת ישראל, חיים כהן *. הוא הגיש תביעה פלילית נגד גרינוולד על הוצאת דיבה, ונגרם לכך ששמו עלה לכו־תרות הראשיות של העיתונות. נושא ה־תביעה: השמצת שמו של ד"ר ישראל קסטנר, לשעבר דובר מישרד המיסחר והתעשייה, ופעיל סיעת מפא"י בכנסת.

קסטנר לא רצה במישפט זה, ועבר לסדר היום על ההאשמות, כאילו שיתף פעולה עם הנאצים וחיבל בעבודת ההצלה של יהודי הונגריה. אך דעתו של חיים כהן היתה איתנה: אין זכות לאיש, שיש ברשו־תו מכונת כתיבה ופנאי, להשמיץ פקי־דים בכירים של ממשלת ישראל.

תמורת 100 ל"י. גם לגרינוולד היה החשבון ברור: העונש המכסימלי שיקבל, במקרה וייכשל במישפט, שלוש שנות מא־סר או קנס של 100 ל"י. לא יפחידו. מייצ־גו של הנאשם, עורך־הדין שמואל תמיר **, הציע לגרינוולד לגשת למישרד היועץ־המישפטי ולהציג בפניו את ההוכחות ל־צידקת טענותיו. גרינוולד סירב בכל תו־קף: „בשום פנים — לא! אני רוצה במישפט, כדי להוכיח את צידקת האש־מותי!"

„אם יש זו..." הישיבה הראשונה של בית־המישפט התקיימה ביום השישי שעבר, באולמו של השופט בנימין הלוי ***. עורך־הדין תמיר ביקש מהשו־ציר בעצמו, את ההשראה כדי לשמור על הגחלת הלוחשת של המוסיקה המז־רחית.

עוד. רק. טבלי: גחלת לוחשת זו יכולה, לפעמים, לקעקע את חומות המבצר העתיק שממול, כי תיזמורתו של שוכרי במועדון המוסיקה של עכו מורכבת מ־11 כלים, ביניהם ארבעה כינורות, טבלי (תוף ערבי עשוי מחרס ודומה לאגרטל גדול), רק (טמבורין מצלצל) ועוד (גיטארה ער־בית, עליה מנגנים בנוצה). כשמתפרצים כלים אלה באלומה („האשם אותי!"), ה־שלאגר הסורי המציף כרגע את המרחב כולו, אין רגל בסביבה שלא תרקע בטי־רוף על הריצפה.

אולם שוכרי מעדיף בכל זאת לנגן את יצירותיו שלו, המשתרעות על פני כל ה־שטח המרחבי, מנעימות ערביות קלאסיות ועד ליצירתו האחרונה, סמבה ערבית. אף כי עיסוקו העיקרי הוא הוראת מוסיקה, בעיקר לפועלים וזבנים צעירים, המבק־שים לנגן כחובבים, הוא מרבה לנסוע עם תלמידיו לכפרים הערביים, ולנגן בחתו־נות. פעם אף נתן קונצרט באולם קולנוע בעכו.

אחד מחלומותיו טרם התגשם: לנגן בעיר עיברית, בפני קהל עיברי. לפתוח בפניו את עולם הצלילים של המרחב.

משטרה

בדיחה מס' 126

אם חשב מישהו שקציני מישטרה אינם יודעים להעריך הומור, הרי טעה טעות מצחיקה. השבוע הופיעה בקיוסקים החו־ברת 125 בדיחות בפולנית. קצין־מיש־טרה ניגש לתומו ורכש עותק. הוא הת־יישב במכונית והחל לקרוא להנאתו את הבדיחה הראשונה בה נתקל מבטו.

וזה אשר קרא: גברת שהתגוררה בבית־מלון בטבריה שמה את עינה על גבר שעמד לנסוע מהמקום למחרת. באמצעות מלצר הזמינה אותו לחדרה. כשהגיע האו־רח, היה השולחן ערוך בכל טוב. הוא שתה שמפניה ואכל צלי, כשלפתע הת־פשטה הגברת ונכנסה ערומה למיטה — —

זו היתה רק התחלת הבדיחה. ההמשך תיאר בפרוטרוט מה שהתרחש במיטה. מה קרה, וכיצד התגבר הגבר על הת־קפה זמנית של אימפוטנטיות והשתמש בתחליפים, ומה אמרה הגברת כאשר תו־פעה זו חוסלה בהצלחה.

הקצין עילעל בקדחתנות בשאר העמו־דים, וגילה שבדיחה זו היתה אחת ההגו־נות והמתונות שבחוברת. נראה שהקצין לא העריך חוש הומור אמיתי, בייחוד בשפה הפולנית. שעתיים אחרי הופעת ה־חוברת בקיוסקים יצאו חוליות שוטרים בכל הארץ ואספו אותה מן השוק.

אושים

● פרישתו של **דויד בן־גוריון** ל־שדה־בוקר שימשה לסופר **יהושע** (עיר קסומה) **כר־יוסף** השראה לכתיבת מחזה עבור המטאטא. נושא המחזה: מושבניק ותיק ההולך להתיישב, בעיקבות בן־גור־יון, בשדה־בוקר.

● כשנסבה השיחה בכנסת על ריבוי הבמות שבהן מפרסם בן קיבוץ גבע ותושב ירושלים אדום־הזקן **ידידיה** (דידי) **מנוסי** את פיזמוניו (בהדור, זמנים, דבר ומבואות), העיר בקינאת־סופרים המשורר **נתן אלתרמן**: „אינני בטוח אם אין הוא כותב כבר את הטור השביעי".

● גבר מזוקן אחר, **מלכיאל גרינ־וולד**, סיפר שבתו, רנה, בת ה־26, נולדה קודם זמנה, שעה שאמה נבהלה בבוא שוטרים הונגריים לאסור אותו לצורך מישפט על הוצאת־דיבה. „במישפט ההוא," אמר, „הוכחתי את צידקת דברי ושוחרר־תי. וכך יהיה גם במישפט הנוכחי." (ראה מדור מישפט).

* כיום שופט בית־המישפט העליון.
** כיום שר־המישפטים.
*** כיום חבר סיעתו של שר־המיש־פטים בכנסת.

כפית אחת בבוקר ויום נפלא מתחיל...

כפית מזון מלכות בבוקר, היא התחלה טובה ליום חדש. יום שכולו הרגשה נעימה של בריאות ומרץ.
מזון המלכות מכיל כמויות גדולות של חומצה זרחנית, קלציום, אשלגן וברזל, המהווים יסודות בבנין גוף האדם.
פרופסור גליארדי ליזי אבחן הטבה, גופנית ונפשית ניכרת באנשים שתפריטם כלל מזון מלכות.
למסקנה מקבילה הגיע גם חוקר אחר, גרדנר, הגורס כי מזון מלכות מהווה השלמה חיונית לתפריט המזון היומי.
הציוד המתוחכם וצמחיית הגליל הברוכה, זיכו את "גליל" במדליה ובתואר: מזון המלכות הטוב ביותר בעולם, בועידה לכוורנות שהתכנסה בבורקסט.
מכתבי התודה הרבים המגיעים למכוורת שמיר מעידים יותר מכל על חיוניותו של מוצר זה.
פרטים נוספים אפשר לקבל ממחלקת ההסברה של מעבדת "גליל".

להשיג בשק"ם בשופרסל בסופרמרקטים בצמחוניות ובחנויות מובחרות.

גליל
מזון מלכות

מזון מלכות - הממריץ הטבעי

ממוצרי מכוורת קיבוץ שמיר

העדות:

מוסר של גנבים

שבוע שעבר נפרדתי מאשלייה רומנטית אחת נוספת, ששרדה בלבי מאז ימי נעורי.

אשלייה רומנטית ושמה: כבוד של פושעים.

לפי האגדה, יש לפושעים מעין מוסר המיוחד להם. ערכי־כבוד שלהם אינם תואמים את הערכים המקובלים בחברה, אבל הם חזקים כמוהם, ואולי חזקים עוד יותר.

פושע לא ירמה פושע. פושע לא ילשין על חברו. המילה של הפושע היא מילה — ואין היא זקוקה לעזרת בית־המישפט. זהו עניין של כבוד.

כמה סיפורים רומנטיים מסוג זה קראנו בימי ילדותנו? כמה סרטים שהוקדשו לנושא זה ראינו בימים הטובים, כאשר התפלחנו לבית־העם ולגן־רינה?

והנה — עורכא פרח. לא דובים ולא יער. לא כבוד ולא מוסר. הפושעים הם ככל האדם, רק גרועים יותר.

■ ■ ■

ה אגדה מתה בארבע בבוקר בכביש עזוב, כאשר עצרה מונית לפני מחסום־המישטרה. בתוכה ישבו שני אסירים נמלטים — שניים מבין השמונה שביצעו את הבריחה הגדולה מכלא רמלה.

השניים היו ערכים.

הם היו רצוצים וקפואים, אחרי ימים ולילות של הסתתרות ונדודים בקור החורפי. הם לא עשו כל נסיון להימלט. מרוב עייפות, כך נראה, היו מוכנים למסור את עצמם בידי השוטרים.

איך הגיעו למצב זה?

פשוט מאד. שעה קלה אחרי שיצאו השמונה לדרכם, במונית החטופה, גורשו השניים מן המכונית על־ידי ששת עמיתיהם היהודיים. זה קרה לא הרחק מבית־הסוהר, אך הרחק מכפרי המשולש, שבהם יכלו למצוא מחסה, בני־מישפחה, עוזרים וידידים.

מכחינת מוסרי־הפושעים, היתה זאת ניכזות.

מה גם שאחד משני הערבים מילא תפקיד חיוני בעת הבריחה, ובילעדיו לא היתה הבריחה אפשרית כלל. משום־כך הסכימו הפושעים האחרים לשתף אותו בתוכניתם, ואף הסכימו לקחת עימם את אחיו.

זה היה מעין הסכם — הערבים עזרו ליהודים לברוח, היהודים הסכימו לשתף את הערבים בבריחה.

ברגע שיצאו מבין החומות, הפרו היהודים את ההסכם. הם הפקירו את הערכים לגורלם.

■ ■ ■

ל חד עם האשלייה של כבוד־הפושעים, מתה גם האשלייה של אחוות־האדם מאחרי החומות.

ניתן היה לחשוב כי הדיעות הקדומות של לאום וגזע, עדה ומוצא, נעלמים בתא הכלא. אחרי ככלות הכל, שם נמצאים כולם בסירה אחת. כולם שווים מאחרי הסורגים. האסיר הוא אסיר, ולא חשוב אם הוא יהודי או ערבי, ספרדי או אשכנזי.

מסתבר שאין זה כך. שינאת־העמים קיימת גם בציבור זה של חלכאים ונדכאים. או שהיא מתחדשת ברגע שבו הם יוצאים מבין החומות.

נדמה כי אהדת־הציבור נתונה, בפרשה זו, לשני הערבים דווקא, ולא לששת היהודים.

הציבור אינו אוהב רמאים, גם כשהם יהודים, ולבו נתון לקורבנותיהם, גם כשהם ערבים.

ואכן, תוך השוואת הערך האנושי של המעורבים בפרשה, קשה להימנע מן המסקנה כי במקרה זה ששת היהודים נמצאים כמה דרגות מתחת לשני האחים הערביים.

אחד משני האסירים־האחים נשפט בעוון „עבירה ביטחונית". זוהי, כמובן, עבירה פוליטית. האיש לא ביצע את פישעו לשם רווח אישי, אלא למען מטרה הנראית לו כאידיאל (ולא חשוב אם נסכים לאידיאל זה או נפסול אותו מכל וכל).

האח השני נשפט על פשע נתעב — רצח אחות למען „שמירה על כבוד המישפחה". שום אדם נאור לא יצדיק מעשה ברברי מסוג זה. בכל זאת, יש לזכור כי צעיר המבצע פשע כזה מקריב את חרותו ומסתכן במאסר־עולם כדי לקיים מה שנראה לו כחובתו המישפחתית, בהתאם למסורת שבה גדל (ושוב, לא חשוב אם מסורת זו נראית לנו כפסולה מכל וכל).

ששת האסירים היהודיים הם, לעומת זאת, פישעים פשוטים. לפחות שניים מהם הם רוצחים שכירים — כזומר, אנשים המוכנים לרצוח, על פי הזמנה, תמורת כצע־כסף.

אנשים כאלה מתקיימים מחוץ למושגים המקובלים של כבוד ומוסר. עתה מסתבר כי הם מתקיימים גם מחוץ למושגי הכבוד והמוסר של חברת־הפושעים.

אפשר רק לקוות שכך מי שייתקל בהם, יתייחס אליהם כפי שהם התייחסו לחבריהם.

■ ■ ■

מ ה הקשר בין ששת הפושעים ובין ארבעת חברי ועדת־השרים שהחליטו בפרשת בירעם ואיקרית? לכאורה — אין קשר.

איך אפשר ביכלל להשוות? מכאן — תחתית העולם התחתון, ומכאן — עיקית העולם העליון. מכאן — אנשים שהחברה שלחה אותם לכלא. ומכאן — אנשים שאותה החברה שלחה אותם לממשלה.

ובכל זאת, יש מכנה משותף אחד, והוא חזק ובולט יותר מכל ההבדלים:

הבוגדנות.

אריאל שרון וחבריו עשו לתושבי בירעם ואיקרית מה ששמת הבוחרים עשו לעמיתיהם הערביים.

אם ירצה מישהו ללמד סניגוריה על הפושעים הנמלטים, יוכל לטעון כי הם קורבנות החברה. כימעט כולם גדלו בבתים הרוסים, אחרי שהוריהם נפרדו. כימעט כולם צמחו

הם לא קראו את שירי ז'בוטינסקי

בשטח־ההפקר שבשולי החברה המסודרת, במקום שם הניח מימסד אדיש ל„נוער השוליים" לגדול בעזובה אנושית. עתה קוצרת החברה את פרי־הבאושים.

אך גם הסניגור המוכשר ביותר לא ימצא צידוק כישחו לכוגדנותם של העסקנים, חבורי־סים בני־אדם חפים־מפשע ברגע נאווה, והחופשים שותפים־אחרי־מעשה לשוד מזוין.

■ ■ ■

ג ם השודדים האכזריים ביותר מבין ששת הנמלטים לא עלו במעשיהם על השודדים שגירשו לפני שלושים שנה את אנשי איקרית ובירעם מכפריהם.

שוד מזוין אינו חדל מלהיות שוד מזוין, מפני שבוצע בעת מיחמה.

להיפך. בתקופות רבות, החל בימי יהושע בן־נון, היה מקובל להוציא להורג חיילים־בוזזים. גם כיום מקובל, לפחות בצבאות הגונים, לשלוח בוזזים לכלא.

אמנם, השודדים של איקרית ובירעם לא עשו מה שעשו לטובתם הפרטית. היה נדמה להם שהם פועלים בשליחותו של העם. אך כבר אמר השופט הישראלי, בשפה חד־משמעית, כי מי שמבצע פשע באיצטלה של מילוי־פקודה, אינו חדל בשל כך מלהיות פושע.

על פרשת איקרית ובירעם התנוסף, למן הרגע הראשון, הדגל השחור של אי־החוקיות.

אריאל שרון ועמיתיו לא היו שם בעת מעשה. חוותו של השר שרון שוכנת בדרום, לא בגליל. הוא לא השתתף בגירוש, ולא קיבל חלק מן השלל.

אך אין זה משנה מאומה. המצדיק פשע אחרי מעשה ועוזר לפושעים לשמור את השלל בידיהם, אינו עולה ברמתו המוסרית על הגזלן.

■ ■ ■

ה צד המחפיר ביותר בכל הפרשה היא שמעשה זה נעשה בידי ממשלת הליכוד, ושבראש הוועדה עומד איש חרות.

כאן טמון העיקר האמיתי, עיקר המוגדנות.

התועבה של איקרית ובירעם בוצעה בחסותה של ממשלת מפא"י, בימי שילטונו של ראש־הממשלה ושר־הביטחון דויד בן־גוריון. כל יורשיו של בן־גוריון — משה שרת, לוי אשכול, גולדה מאיר ויצחק רבין — המשיכו בתועבה זו וחיפו עליה, וכולם כאחד שותפים לפשע, הכתם ירבץ על שמם גם אחרי מותם.

(משום כך יש להתקומם בזעם נגד הצביעות הנוראה הטמונה בתגובת מיפלגת־העבודה השבוע, כאשר מתחה ביקורת על החלטת ועדת־השרים. זוהי מהדורה חדשה של הסיפור הישן על אודות הגנבים הצועקים „תיפסו את הגנב!". על מפ"ם, שאחד מקיבוציה לקח גם את אדמות בירעם וגם את שמה, מוטב שלא לדבר כלל.)

אך ככל השנים האלה, הריימה תנועת־חרות האופוזיציונית את קולה נגד העוול.

היא לא היתה בטוחה לגבי איקרית, שתושביו־עקוריו הם חברי העדה היוונית־קאתולית. אך ראשיה היו בטוחים לגמרי לגבי בירעם, שבניו הם מארונים.

חרות דגלה מאז ומתמיד בברית בין הציונות ובין העדה המארונית. גירוש המארונים מבירעם עורר את זעמה. לפני כל מערכת־בחירות, וגם לפני מערכת־הבחירות האחרונה, נתנה תנועת־חרות את מילת־הכבוד שלה ל־עקורי בירעם, שבבואה לשילטון תחזיר אותם לאדמתם.

מילת־הכבוד של הגנבים. כמו מילת־הכבוד של בורחי כאירמקה, היא לא שווה הרבה. היא לא שווה כלום.

■ ■ ■

ס אקיני, גיבור המחזה בית התה של ירח אוגוסט, אומר כי „הפורנוגרפיה היא עניין של גיאוגרפיה". **הוא הדין לגבי הפורנוגרפיה הפוליטית של פרשת איקרית ובירעם.**

הנה שאלה פשוטה: היכן ערבי־נוצרי הוא ידיד ובעל־ברית, והיכן הוא אוייב וסיכון ביטחוני?

התשובה היא גיאוגרפית ומדוייקת: מטר אחד מצפון לגבול הלבנוני הערבי־הנוצרי הוא חסיד־אומות־העולם. מטר אחד מדרום לגבול זה הוא גיים חמישי ומרגל.

אין מנוס מן המסקנה: האוויר השונה משני עברי הגבול משפיע על אופי האדם הערבי־הנוצרי. ואולי החינוך בבית־הספר הישראלי, או השרות בצה"ל, הוא ההופך את הערבי־הנוצרי שמדרום לגבול לבוגד פוטנציאלי, בעוד שבן־דודו, מצפון לגבול, שהתחנך בבית־ספר לבנוני, בעזרת ספרי־הלימוד של הליגה הערבית, הוא ידיד־ישראל.

מתי המארוני הוא כשר, ומתי הוא טרף?

איך זה קורה שהמארונים שמצפון לגבול הם לוחמי־חופש דגולים, שיש לעזור להם בכל דרך אפשרית, ולספק להם מים ומזון, כסף ונשק, עצה ותיגבורת — ואילו המארונים שמדרום לגבול הם חורשי־מזימות שפלים, שאין להניח להם בשום פנים ואופן להתקרב אל הגבול ולהתנחל מחדש בנחלת אבותיהם?

מה יש בו בטבע האדם המארוני, המעלה אותו לפיסגת האיריאליזם הצרוף בעורו נמצא בלבנון, והמוריד אותו לתהומות השיפלות, כי עודו נמצא בישראל?

חוששני שיש לכל השאלות האלה רק תשובה אחת: **המארוני הוא מארוני טוב כאשר הוא יושב על אדמה ש(עדיין) אי־אפשר לגזוז אותה מתחת לרגליו. המארוני הוא מארוני רע כשהוא תובע בחזרה את האדמה שנגזלה ממנו.**

הערבי־הנוצרי הוא ידיד יקר ואהוב כשאין מה לשדוד ממנו, והוא אוייב שנוא נפש כשהוא רוצה שנחזיר לו מה שכבר שדדנו.

פשוט? כן. הגיוני? כן. מכובד? לא, אבל אם כן אנו מוכנים לאמץ לעצמנו, כעם וכמדינה, את מושגי־הכבוד של ששת הרוצחים והשודדים שנמלטו מכאן רמלה.

■ ■ ■

ה מורה המדיני והמוסרי של ממשלה זו היה זאב ז'בוטינסקי, שכתב את המילים היפות הבאות:

„שם (בארץ־ישראל) ירווה לו משפע ו' עושר / בן־עיר, בן־נצרת ובני, / כי דיגלי דגל טוהר ויושר..."

מבחם בגין שר שיר זה אלף פעמים. בפיו ובליבו הוא נושא את המורשה המוסרית של מורהו, המתבטאת כולה במילה אחת: הדר.

יש להניח כי גבריאל בוגלה, טומי קיש ומשה דיינו לא קראו מעולם את שיריו של זאב ז'בוטינסקי. יתכן מאד שמאיר מכורש, אורי מיזרחי וסלומון אבו לא שמעו מעולם את המילה הדר.

לכן קשה לדרוש מהם מה שנדרש מראשיה ומשריה של תנועת־חרות.

אילו ידע זאב ז'בוטינסקי כי אדם מכוגו של אריאל שרון הוא המבצע עתה את צוואתו באיקרית ובירעם, היה מתהפך בקיברו.

לאנשים הנכונים!

777 הברנדי הלאומי שהוא בינלאומי.

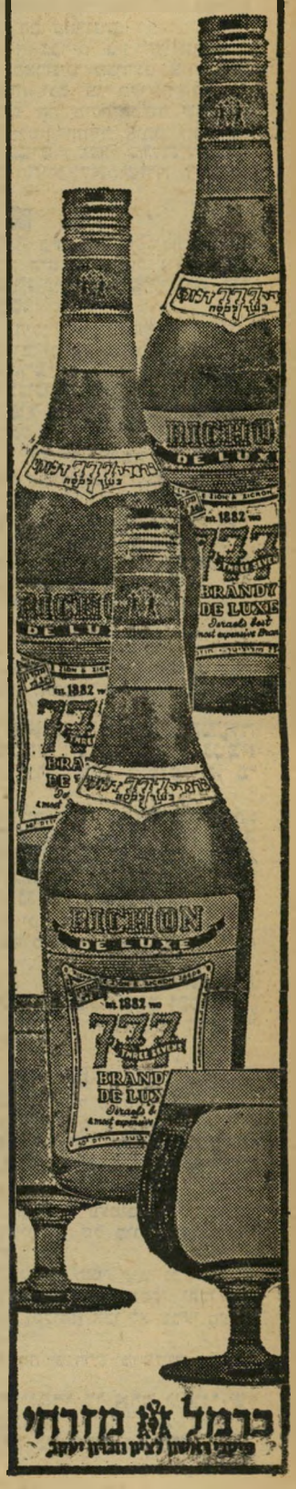

„זו ממשלה של ראשי כנופיות -

שרון הוא הטמן קוזאקים ודיין אבו־ג׳ילדה"

■ סגן־ראש־עיריית תל־אביב, **דויד שיפמן**, היה אורחו של המנחה **מני פאר** בתוכנית מחני מני. במיסגרת הראיון אמר שיפמן: „צריך להביא לארץ פועלים מיוון תורכיה וקפריסין. אי־אפשר לבנות את המדינה באמצעות פועלים ערביים, שאינם עובדים בימי ששי, ויש להם במשך חודש בשנה ראמאדן." הגיב על־כך פאר: „אני מבין שביגלל הפועלים הערביים לא גמרו לבנות את התחנה המרכזית בתל־אביב."

■ באותו ראיון נשאל שיפמן אם אמר בזמנו שצריך ואחרי כמה מישפטים שאל את הישבים סביבו: „לבדיאן יש מחלת מין?" כשנתקל במבטי תמיהה השיב: "הוא כל הזמן מערבב זכר בנקבה."

■ בדיון בלישכת מיפלגת־העבודה על הצטרפותו ללישכה של רב־אלוף (מיל.) **מרדכי** („מוטה") **גור** התלונן יו"ר מיפלגת־העבודה, ח"כ **שימעון פרס**, על ההתקפות בעיתונים על גור. „אצלנו בארץ," אמר פרס, „אין מעריכים אף אחד, אלא אם כן הוא מת. הזקנים נחשבים לסנילים, הצעירים ל־קארייריסטים ורק בית־הקברות מלא אנשים טובים."

נעים את שר־הפנים, הממונה על המישטרה, הד"ר **יוסף בורג**. בורג התכונן בעת נאומו בכנסת על נושא זה, ב־שבוע שעבר, לפרסם את דו"ח־החקירה הפנימי של שרות בתי־הסוהר על הפרשה. אולם ברגע האחרון התחרט והחליט שלא לכלול את הדו"ח בנאומו. אולם הדובר שלו, **יחזקאל לביא**, לא ידע על־כך, וחילק את נאומו המתוכנן של בורג בין ה־עיתונאים, עוד לפני שהוא נגאם. כאשר נודע ללביא כי בורג קיצץ בנאום, הוא התרוצץ בין העיתונאים והתחנן שיחזירו לו את הנאום שלא שיבעה נוסעים דתיים, לבושי קפוטות וישטריימלים ועטורי־זקנים. השוטר התחכם ואמר לנוסעים: „חברה, מספיק עם החוכמות. תורידו את הזקנים ואת התחפושת, וצאו מהמכונית." הנהג ששמע זאת נבהל, יצא מהמכונית ופרץ במרוצה לעבר הניידת, שעמדה בסמוך.

■ במטה הארצי מתלוצצים כי דובר־המישטרה, סגן־ניצב **ברוך לשם**, מי שפירסם ל־אחרונה ספר על הרצח של **רחל הלר**, מכין עתה ספר חדש: אנטומיה של בריחה.

■ לאחר ששמע הסאטירי־

ויקטור קורצ׳נוי

אמן השח־מת העולמי, שהתמודד השנה על כתר אליפות־העולם, היה צריך להגיע לישראל כדי לאכול בפעם הראשונה בחייו אוכל סיני. קורצ׳נוי גילה כי מאז ומעולם השתוקק לאכול אוכל סיני, „אולם ברוסיה שונאים את הסינים, ולכן אין מיסעדות סיניות." בפיליפינים, שם נערכה אליפות־העולם בשח־מת, אכל אוכל מייוחד שהובא אליו למלונו. רק בהגיעו לתל־אביב נלקח למיסעדת ג׳קי אונאסיס. אולם הנאתו לא היתה שלמה. בעל המיסעדה, ג׳קי רונן, הודיע מיד לכמה מידידיו, ביניהם אלוף־הארץ לשעבר, שימעון כגן, שקורצ׳נוי סועד אצלו. אלה הסתערו על המיסעדה, כאשר לוחות שח־מת בידיהם, וביקשו להתמודד עם קורצ׳נוי. לאכזבתם, סירב לשחק עימם בטענה ש„אף פעם אני לא משחק שח כשאני שבע".

לזרוק את הערבים מהארץ. „אני נקראתי לתוכנית הזאת כדי להשיב על שאלות בענייני תחבורה," ניסה שיפמן להתחמק. „להוציא מהארץ 400 אלף ערבים — זו בעייה תחבורתית!" השיב לו פאר. ב־סופו של הוויכוח הודה שיפמן כי אמר מישפט זה, והסביר: „אם הם רוצים לגרש אותנו, נגרש אותם קודם, אפילו אם נצטרך מאות משאיות." כמה אנשים בקהל מחאו לשיפמן כפיים, ואז הוא אמר למנחה: „אתה רואה, מוחאים לי כפיים!" הסביר לו פאר: „אלה הם בעלי־המשאיות." באותו רגע קרא מישהו מהקהל לשיפמן: „תשתמש ברכבות! ה־היסטוריה הוכיחה שזה יעיל יותר לתוכניות מהסוג שלך!"

■ שר־הדתות **אהרון אבו־חצירא** אינו אוהב, כפי הנראה, את הממשלה שבה הוא יושב: „זו ממשלה של ראשי־כנופיות," הוא התלוצץ ה־שבוע. „בראש הממשלה יושב מי שהיה ראש האצ"ל, **אריק שרון** הוא הטמן־קוזאקים של אלוהים, אני מתכוון לגוש אמונים, ושר־החוץ **משה דיין** הוא, כידוע, אבו־ג׳ילדה."

■ בישיבת הכנסת, בשבוע שעבר, עלה לדוכן־הנואמים ח"כ הליכוד **גוספט כדיאן**. ח"כ המערך **אבא אבן** האזין לנאומו של בדיאן בתשומת־לב

■ באותה הזדמנות סיפר פרס כי ערך סיור בשוק של פתח־תיקווה. „אשה עצרה אותי בשוק ואמרה לי: חלמתי עליך בלילה. שאלתי אותה מה היא חלמה, והיא ענתה לי: חלמתי שבאת אלינו וביקשת סליחה על כל העוונות שלך. אמרתי לך: אנחנו נסלח לך, אבל רק אם תחזרו מהר לשילטון."

■ בריחת ששת האסירים מכלא רמלה העמידה במצב לא־נוח את שר־המישטרה, רב־ניצב **חיים תכורי**, טוען כי האסירים שברחו הם מתנועת־חרות. „הם השאירו את ה־מס״איניקים בפנים, וגירשו את הערבים שהיו איתם."

■ בעת המצוד אחרי ה־אסירים הבורחים, עצר שוטר, ליד מחסום, מונית שבה היו נוסעים. העיתונאים סירבו, ו־פירסמו את הדו"ח למחרת ה־יום.

■ מפכ"ל המישטרה, רב־ניצב **חיים תכורי**, טוען כי האסירים שברחו הם מתנועת־חרות. „הם השאירו את ה־מס״איניקים בפנים, וגירשו את הערבים שהיו איתם."

■ בעת המצוד אחרי ה־אסירים הבורחים, עצר שוטר, ליד מחסום, מונית שבה היו

ארנון מילצין

המפיק, קפץ ארצה לעשרה ימים, כדי להשתתף באזכרת השלושים של ידידו ומנהל עסקיו בארץ, וייסברוד. באותה הזדמנות הלך לראות איך מתנהלים צילומי הסרט שהוא מפיק. בתמונה: עם גידי גוב.

קאי **יואל ריפל** כי המישטרה מוכנה לשלם 100 אלף לירות עבור הסגרת כל אחד מהאסי־רים הנמלטים, הוא אמר: „600 אלף לירות מסתובבות חופשי!"

■ אחרי שיושב־ראש סיעת המפד"ל בכנסת, ח"כ **יהודה בן־מאיר**, הודיע בטלוויזיה כי אינו מוכן לכהן בממשלה הנוכחית „אפילו בשביל מיליון לירות." אמר ידידו לסיעה, שר־החינוך **זבולון המר**: „תציעו לו מיליון וחצי, ותראו ש־הוא יסכים!"

■ למסיבה שנערכה בביתו של שר־החוץ **משה דיין** ב־צהלה, ביום הששי בשבוע ש־עבר, לכבודו של השגריר ה־אמריקאי הנודד **אלפרד („רוי") אטרטון**, הוזמנו חב־רי המישלחת האמריקאית, חב־רי המישלחת הישראלית, פקי־דים בכירים במישרד החוץ ו־עורכי העיתונים. הפתעה גדולה נגרמה כאשר התברר, כי ה־יחידה מקרב חברי־הכנסת ש־הוזמנו היתה דווקא ח"כ ה־מערך **אורה נמיר**. נמיר עצ־מה התבישה לשאול לסיבת הדבר ודיין אף לא טרח להס־ביר מיוזמתו.

■ הפתעה לא־נעימה אירעה לראש הלישכה הוותיקה של מישרד התחבורה, **עליזה אשר**, אשתו של עיתונאי דבר **חגי אשר**. כאשר הגיע שר־התחבורה החדש, **חיים לנ־דאו**, ללישכה, הוא הביא עמו

אנשים

מזכירה אחרת והורה לעליזה לעזוב את הלישכה. עליזה סירבה, וטענה כי אי אפשר לפטר אותה בדרך זו, לאחר 17 שנות עבודה, מבלי למצוא לה עבודה אחרת. לנדאו לא הגיב, אולם הורה להכניס אל הלישכה עוד שולחן, עבור ה־מזכירה החדשה, שלה נתן את כל הסמכויות.

■ **זהבה לב**, ראש לישכת שר־האוצר **שימחה ארליך**, מי שהיתה ראש הלישכה גם אצל שרי האוצר הקודמים, **פינחס ספיר** ו**יהושע רבי־נוביץ**, עזבה את עבודתה. ארליך האשים את זהבה כי היא שהדליפה לעיתון דבר את הכוונה להעלות את מחירי ה־דלק. זהבה, הידועה כשומרת־סוד והנרתעת מעתונאים, הכ־חישה זאת מכל וכל. „את שקרנית," אמר לה ארליך. תגו־בתה של זהבה היתה: „אני שקרנית? בשנה האחרונה כל מה ששיתי בלישכה היה לח־פות על השקרים שלך." כאשר סיימה את דבריה קמה זהבה ממקומה והודיעה לארליך כי היא מתפטרת.

■ נציב שרות המדינה, ה־לסידרת הטלוויזיה גלגלים אמר: „אילו לסבתא היו גלגלים, היא היתה **ריק הדסין**."

■ בעת הדיון על ההרכב החדש של הממשלה נאם ח"כ הליברלים **פסח גרופר** כ־אחרון, לפני נאומו של ראש־הממשלה **מנחם בגין**. עוד לפני שעלה גרופר לנאום, קרא לעברו בגין קריאות, ובהן הצ־עות לרעיונות לנאומו. גרופר רשם בתשומת־לב רבה את ה־הצעות של ראש־הממשלה, או־לם אחרי הנאום התלונן בגין: „הוא שמע, אבל לא הבין. כל מה שאמרתי לו, יצא לבסוף הפוך."

■ נסיונותיו של יושב־ראש סיעת העבודה בכנסת, ח"כ **משה שחל**, לערוך סולחה בין מזכיר המיפלגה **שימעון פרס** לבין ראש עיריית חיפה, איש־המערך **אריה גוראל**, עלו עד כה בתוהו. גוראל אינו מדבר עם פרס, מאז ניסה פרס להוציאו מראשות רשימת ה־מערך לראשות עיריית חיפה, בטענה ש„גוראל יפסיד לנו את חיפה." בתשובה לפניה של שחל אמר גוראל: „אני מוכן להי־פגש עם פרס רק בלישכה שלי, כאשר נשאלה **שרון פתיר** אם היא רוצה מסיבה גדולה, היא השיבה: „לא. אני רוצה רק בחוג המישפחה, ובלי כל החברים של אבא."

■ ראש־לישכתו של שימעון פרס, **בועז אפלבאום**, אינו אוהב את חברת־הכנסת מה־מפד"ל, **שרה שטרן־קטן**, והמציא לה את הכינוי שנקלט במהירות במיזנון הכנסת: „שרה הטבחית". שטרן־קטן ה־דתיה מסתובבת בכנסת עם שביס לראשה, ומכאן בא ה־כינוי.

■ אחרי ש**יחיאל** („חי־ליק") **גוטמן**, מי שהיה עוזר שר־המישפטים, קיבל מידידיו את הג'וב של היועץ המיש־שלים, שבו ניגנה בליווי תיז־מורת רשות־השידור יום אחרי שנמצאה מכונית־התופת שם, שמעה באמצע נגינתה פיצוץ מרעיש. הפסנתרנית לא הניחה עפעף, והמשיכה לנגן. מה ש־התפוצץ היה בסך־הכל אחד הפרוז'קטורים של מצלמות ה־טלוויזיה, שהוציא להבה של אש וכמה רסיסי־זכוכית. גם על הצ'לו בתיזמורת ניתכו כמה רסיסים, אך הקונצרט נימשך.

■ בפסטיבל־הומור האחרון היה **יזהר כהן** כוכב האי־רוע. השבוע לא הוזמן לבצע אפילו שיר אחד באותו פסטי־בל. אך ליזהר אין זמן להת־אונן. ממש באותו מועד שבו ייערך כאן המופע, ישיר יזהר בשווייץ, בפסטיבל־שירים דו־עם שניים מידידיו. את אשתו, **שימרית אור**, הוא ישאיר כאן בארץ, אך היא לא מן ה־מתבטלות. מילבד הבוטיק שלה, והתמלילים לשירים שלה, היא עובדת עתה על ספר־שירים חדש, שתוציא לאור בקרוב. עם שימרית יישארו בבית **יעירית** בת ה־11, מנישואיה הקודמים, ו**יותם** בן השנה, בנם המשותף של בני־הזוג. בלונדון יבקר יוסי את בתו שלו, **טלי**, מני־שואיו הקודמים, המתגוררת שם עם אמה. כאשר יחזור ארצה, יתחיל הזוג לשפץ את הבית החדש שקנו בנווה־צדק.

■ חייה של כוכבת צעירה אינם נופת שכולה צוף, זאת סיפרה **הניה עצמון**, אמה של **ענת**, הכוכבת הצעירה של

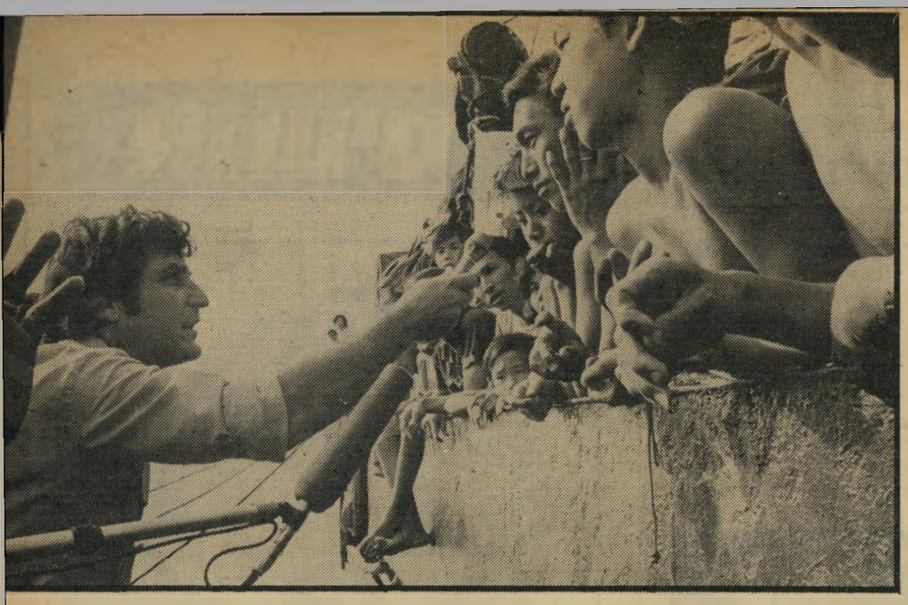

אלכס אנסקי

שדרן גלי צה"ל, נמצא בפיליפינים והלך לראיין כמה פליטים מהאוניה הנודדת. עם הפליט בתמונה היתה לו שיחה. אלכס: שמעת על החלטת ממשלת ישראל לקלוט 100 פליטים? הפליט: כן. אלכס: אתה רוצה להיות בין ה־100 שיבואו לישראל? הפליט: אני לא. אני רוצה לאמריקה. אלכס: אבל יש לך הזדמנות לצאת מכאן! הפליט: זה גיהינום פה, אבל אני אחכה ואגיע בסופו של דבר לאמריקה.

עמוס קינן

העיתונאי־סופר שהוא גם כתב לענייני גסטרונומיה, הגיע לפתיחת מיסעדה אידישית בבית־מלון בעיר, ואמר שאינו סובל את העיתונאים האלה, האוכלים סנדוויצ'ים בכל מיני אירועים שכאלה. אייבי נתן, שרצה כל־כך להביא פליטים ויאט־נמים, ארצה, והרעיון נגנב לו על־ידי הממשלה, נאלץ למצוא פיצוי במלצריות הוויאטנמיות העובדות באותה מיסעדה. מלצריות אלו משרות אוירה נעימה במיסעדה ומגלות חריצות רבה. בתמונה (משמאל) נראה אייבי בחברתן.

ד"ר **אברהם** („רמי") **פריד־מן**, הוא מגדולי הקוראים ל־הידוק החגורה, מאחר והוא העומד נגד הוועדים הישונים מקרב עובדי־המדינה, הדורשים תוספת שכר. אולם בשבוע ש־עבר התיר פרידמן את החגורה שלו עצמה. הוא דרש וקיבל מכונית וולוו־סטיישן חדשה, במקום הוולוו הישנה שלו, ש־היתה משנת־ייצור 1977.

■ ח"כ **יצחק רבין** הת־פרסם בעת שהיה ראש־הממ־שלה באימרה: „אילו לסבתא היו גלגלים." השבוע שיכלל רבין את אימרתו, ובהתייחס ורק אם הוא יבוא כדי להת־נצל." פרס מסרב, כמובן.

■ כאשר נשאל שר־האנר־גיה **יצחק מודעי** אם הוא מרוצה מהתיק הנוסף שקיבל לידיו, תיק התיקשורת, השיב: „**מאיר עמית** (שר־התחבורה־והתיקשורת הקודם) אמר לי כי לקבל את התיקשורת זה יותר טוב מאשר לקבל את התחבורה והתיקשורת ביחד, כי אז אהיה שר התח"ת."

■ בתו הצעירה של יועץ ראש־הממשלה לענייני תיקשו־רת, **דן פתיר**, חגגה בשבת האחרונה את בת־המיצווה שלה. פטי של סיעת המערך בכנסת, נראה כי יעזוב תפקיד זה ב־הקדם. גוטמן היה המועמד מיספר 17 ברשימת **טדי קו־לק** למועצת עיריית ירושלים, והרשימה זכתה ב־16 מנדטים בילבד. לאחרונה נודע לגוטמן כי חבר המועצה **אריה גזית** עומד להתפטר מהמועצה, ו־לקבל תפקיד מנכ"ל מחלקת החינוך בעירייה, ואז ייכנס גוטמן במקומו.

■ ההצגה חייבת להימשך, זאת יודעת היטב הפסנתרנית **פנינה זקצמן**. בקונצרט ש־הקליטה עבור הטלוויזיה בירו־מה, כזמר־אורח. תלווה אותו שם להקת האחים והאחיות, מאחר והלהקה שלו אלפא בי־תא, התפרקה לפני כמה חו־דשים. אותה להקה הוקמה ב־שעתו במייוחד עבור שירו אבאניבי, שזכה במקום הרא־שון גם בפסטיבל וגם בתחרות האירוויזיון.

■ השחקן היפה של ה־קולנוע הישראלי, **יוסי וור־זעקן**, אינו נוסע ללונדון כדי להופיע באיזה סרט, אלא כדי לפשפש בשווקים ולמצוא רהיטים עתיקים, שאותם הוא ימכור כאן בארץ, בשותפות עם **זאב רווח**.

סרט ישראלי חדש. הניה סיפ־רה שלענת יש בעיה לקום כל בוקר מוקדם כל־כך, וכל הענייו ממש נמאס עליה. „עוד יקח הרבה זמן עד שאעשה עוד סרט," אמרה ענת, לדברי אמה.

■ הפסל הישראלי גדל־המידות **מנשקה קדישמן** אינו מתחשב, כידוע, בכללי טכס. ביקורו האחרון בניו־יורק הגיע למועדון־לילה כשהוא ל־בוש כהרגלו מכנסיים קצרים ונועל קבקבי עץ ומקל רועים בידו. נילוו אליו, במסע רועים זה, הצייר **שלמה צפריר** ו־השחקן **זאב רווח**.

אנשים

נייר הטואלט לא מצא חן בעיני

הסופר ליאון יוריס, והוא עזב את המקום

■ הסופר האמריקאי **ליאון יוריס**, (אקסודוס) שהגיע ארצה לתקופה של חצי שנה עם אשתו האירית, שהיא צלמת, כדי לכתוב ספר על ירושלים, קיבל דירה בבית־ההארחה משכנות שאננים. אחרי שבועות ספורים עזבו בני הזוג את המקום, ושכרו דירה בירושלים. את הסיבה לכך העלה הסופר במיכתב להנהלת המקום: אם כבר מוציאים כל־כך הרבה כסף על בית־ההארחה מפואר כזה, מדוע אין מייבאים גם נייר־טואלט משובח יותר?

■ אל חדר המיון של בית־החולים איכילוב הגיעו, בשבוע שעבר, בלילה, שני אנשים כשרסיסי־זכוכית בעיניהם. מאחר ואיש לא זיהה אותם, הם נאלצו לחכות בתור ארוך. אחד הרופאים, שהציץ בהם מבט בוחן יותר, זיהה, להפתעתו, את אלוף פיקוד־הדרום, האלוף **דן שומרון** גיבור מיבצע־אנטבה, וידיד־דתו **מימי זיינברג**, מאל־מנות האולימפיאדה במינכן. מייד קיבלו השניים טיפול מיוחד. הרופאים התרגשו מאד, ואחד מהם, שניסה להוציא רסיס של זכוכית מעינו של דן, החל רועד בידו, וביקש מרופא אחר שיחליף אותו. השניים יצאו מבית־החולים בריאים ושלמים, ואיש לא הצליח לגלות איך הגיעו רסיסי־הזכוכית לעיניהם.

■ הזמרת **יפה ירקוני** ממש מתחננת לפני הגנבים הקבועים שלה: „עזבו אותי בשקט! אין לי יהלומים, אף פעם לא היו לי, אין לי מעליפרווה כי אני לא לובשת אותם, כל התכשיטים שלי הם זולים, וכל הכסף שאני מרוויחה אני מוציאה." מסתבר שאחרי הפריצה הראשונה לדירת הזמרת, שבה הפכו לה את הבית לגמרי, מצאו שם הגנבים כספת גדולה, ולא ידעו שזו מכילה רק את תעודות־הלידה של בני המישפחה. הגנבים, שלא הצליחו לפרוץ את הכספת, החליטו לחזור בפעם נוספת, אך יפה נפטרה מהכספת אחרי הפריצה הראשונה, והדבר, אך מאז יש לה תמיד שני ידידים השומרים עליה.

■ בעוד שבוע יסע **חיים טופול** לאירופה ולאמריקה, כדי לדון בשני סרטים שהוא יככב בהם. הראשון יהיה סרט בשם אבקרוב, על־פי ספרו של **מארק חלאסקו**, הסופר הפולני שנפטר לפני כמה שנים. טופול יגלם את התפקיד הראשי בו. לנסיעה זו יקח טופול את אשתו, **גליה** ואת בתו, **ענת**, שהשתחררה מהצבא, ויש לפצות אותה על־כך שהפסידה את הנסיעה הקודמת של המישפחה לספרד, שם הסריט את הבית ברחוב גרינבלדי, על פי ספרו של **איסר הראל**, העוסק בחטיפת **אדולף אייכמן**. ענת מתכוננת להירשם בלונדון לבית־הספר לדראמה. שני ילדיו האחרים, **עומר ועדי**, יישארו בארץ.

■ אם אסטרולוג מבטיח הצלחה ממקום בלתי־צפוי, כדאי לקחת אותו ברצינות — את זאת גילתה **גיקה רטמן**, שהיתה מעורבת בפרשת־החברה של איש־העסקים **אבישי הראל** לחוץ־לארץ. לפני כשנה סנתה גילה לאסטרולוג, שעשה לה מפה, ובה צויין כל מה שיקרה לה עד שתגיע לגיל 73. הוא הבטיח לה שהיא תכתוב ספר, שיעורר הדים רבים במדינה. גילה, כמובן, לא לקחה את כל העניין ברצינות. כעבור כמה חודשים התחוללה שערוריית הראל. בימים אלה אכן כותבת גילה ספר בשם אל תוך חיי, שבו תספר על קורות אותה פרשה. הגיבורים יהיו, כמובן, אבישי הראל, השוהה כיום בבית־חולים לחולי־נפש, ואשתו־לשעבר **מלכת־המים־לשעבר אורלי חידה**.

גילת אנקורי חביבת הילדים, המכירים אותה כשולייתי הקוסם עמוס קדברא, החליטה לשנות תדמית ולהפוך חביבת הגברים. גילת משתתפת בסרט דיזנגוף 99, בתפקיד של פאם פאטאל, והחליטה לאמץ לעצמה הופעתה של מרילין מונרו. בשלב הראשון הלכה אל ספר, שהתאים לה תסרוקת. בשלב שני הלכה למעצבת־אופנה, שתעצב לה תלבושת מרילין־מונרואית. אחרי שמדדה את התלבושת, החליטה גילת שהיא נועזת מדי לחיי יום־יום, וכי היא תהיה גילת אנקורי בחיים.

רועי ברקן בן השנה ושמונה החודשים, מוכיח שהתפוח אינו נופל רחוק מהעץ. הוא התחיל בקאריירה של כוכב־קולנוע, נכון שהוא קצת קטן, אך תאבא שלו השחקן יהודה ברקן, משבצו בסירטי פירסומת בתפקידו.

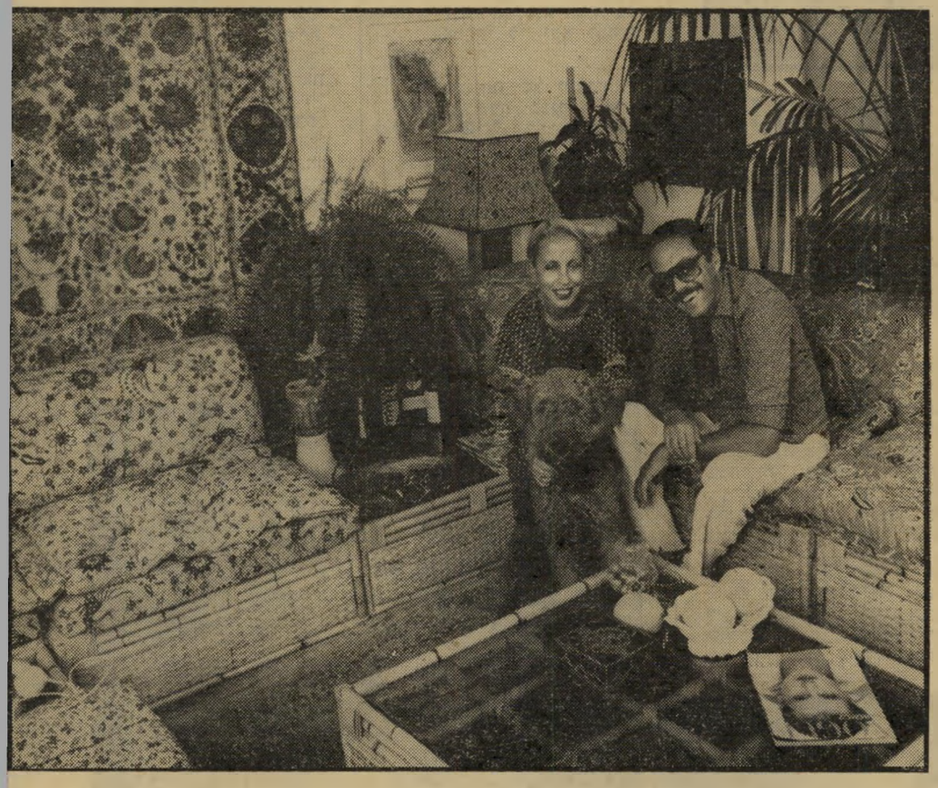

אביבה פיבקו בעלת בוטיק ביתי, הזמינה לביתה אורחים לארוחת על טהרת הטיבעונות. סלטים מתובלים באגוזי־אדמה, שהובאו במייוחד מכפר־הטיבעונים אמירים, אצות־ים מיובשות מגדות הים הבלטי, מרק סיני ומרציפאן מתוצרת־בית, משקדים טחונים ודבש, לקינוח: סלט־פירות עם גרעיני חמניות. השתיה הוגשה אמנם בכוסות שמפניה, אך חמשקה — מים מינרליים. את הארוחה הכינו אביבה ובעלה אילן (בתמונה) הסוחר ברהיטי במבוק, בביתם המרוהט אף הוא באביזרי במבוק. היחידי שאיננו טיבעוני בתמונה הוא הכלב המישפחתי שלהם.

יהודה אפרתי

הגיע למסיבה שנערכה אחרי הצגת ה־100 של „חלום ליל קיץ" בתיאטרון „הבימה", וסיפר בגאווה שאשתו רבקה (בתמונה) קנתה לו, לכבוד המאורע, סיגרים בשם „המלט". „לפני 25 שנים, כשהייתי צעיר, חלמתי לשחק את המלט. היום יש לי יובל השיחרור מהסיוט הזה." דויד לווין (בתמונה למעלה, משמאל), המנהל האמנותי של תיאטרון „הבימה", ישב בצוותא עם המנהל הכללי של התיאטרון, שמואל עומר, והתבונן בחוגגים. ואילו עזרא דגן, המגלם בהצגה את תפקידו של פוק, שבו עליו לבצע תרגילי־אקרובטיקה, הגיע למסיבה במצב־רוח רומנטי. הוא רקד טנגו עם ידידו, אלי גורנשטיין, כוכב הטלוויזיה הפופולרי של הילדים (בתמונות למטה, מימין), בעוד שענת עצמון, כוכבת־הקולנוע הלוהטת בארץ, הגיעה למסיבה כדי להיפגש עם ידידה־לשעבר, השחקן רפי תבור, רקדה ריקוד איטי עם ידידתה, אורלי זילברשץ (בתמונה למטה, משמאל). ענת שלדברי אימה מתלוננת לאחרונה על כך שנמאס לה מהסרטים עזבה את המסיבה לפני סיומה.

מילבד הכתיבה עסוקה גילה בימים אלה כאשת יחסי־ציבור של בית־מלון תל־אביבי.

■ המחלה הנקראת בשם המדעי שלה „אינפקשס מונו־נוקליאוזיס" ידועה יותר בשם הפופולארי שלה „קיסינג דיזיס" — מחלת הנשיקות. בדרך כלל נדבקים בה סטודנטים צעירים בקמפוסים, כי היא עוברת במגע של הפה. מי שהופתע מאד להידבק במחלה זו הוא **יריב בן־אליעזר**, נכדו של **דויד** („סבא של יריב") **בן־גוריון**. נכון שהוא מסתובב עם סטודנטים, בתוקף תפקידו כמרצה באוניברסיטה, אך סימני התשישות המוחלטת והעייפות השתלטו עליו, והוא נאלץ לבלות במיטתו שבועות אחדים. „זה מראה שאני לפחות צעיר בלב," מתלוצץ יריב. רק בימים אלה התאושש וחזר לעבודתו.

■ אגב, אחד מילדי דויד בן־גוריון סיפר כי שמע מפי הזקן את הסיפור הבא: פעם אחת נכנס **משה שרת** אל הזקן וסיפר לו שיש לו בעיות עם בנו **יע־** („קובי"). שרת תיאר את תכונותיו של קובי. אחרי הפגישה אמר הזקן לאחד מילדיו: „זה מוזר מאד, אבל כאשר שרת תיאר את קובי, נדמה היה לי כאילו דיבר על עצמו."

■ הברונית **בת־שבע דה־רוטשילד** לקחה את כלב־הפודל שלה למספרה של כלבים, כדי שיעבור טיפול־יופי. כאשר יצאה לרגע ללגום ספל קפה, ברח הכלב מהמספרה ונעלם. הברונית המבוהלת גייסה מכונית עם רמקולים, ובמשך יומיים עברה בעיר וקראה לכלב בשמו. בינתיים טייל לו הפודל, והגיע למלון שרתון, שם שהה יומיים, כאשר כל עובדי המיטבח מפנקים אותו ונותנים לו אוכל. לבסוף החליטו אנשי המלון לטלפן ל־אגודת צער בעלי חיים, ולהודיע על האבידה. הכלב הגיע בסופו של דבר חזרה לידי הברונית. עכשיו מתלוצצים שאילו אנשי להקת בת־דור, שהתגייסו למיבצע, היו מחפשים אחרי האסירים שנמלטו מכלא רמלה, היו בוודאי מוצאים אותם בזריזות רבה יותר מאשר המישטרה.

■ **לא ברור מי התאכזב יותר בקונצרט של מאנוס חאג'ידאקיס**, הקהל או האמנים. הקהל, שהגיע למופע שנערך בהיכל התרבות, התאכזב מאד לשמוע את הזמר **ספירו סאקאס** שר את האריות החדשות של חאג'ידאקיס, שליווה אותו ליד הפסנתר. הוא ציפה לשמוע את להיטיו של המלחין היווני, שביצע אנסמבל־הרוק הניו־יורקי, במקום האריות היווניות שהושמעו. אחרי שלושה שירים התחיל האולם להתרוקן.

■ **חוויה מאד לא־סימפטית** עברה על הצייר **משה גת** ב־ערב פתיחת התערוכה שלו בקיסריה. אחרי שכל המוזמנים עזבו את הגלריה, נהג משה בחזרה לתל־אביב עם אשתו **כתיה**, בנו **אייל** וצלמת. גת הוריד את אשתו ובנו בביתם, והסיע את הצלמת לביתה שליד בית הבימה. בדרך עצרה אותו שוטרת. גת שאל אותה איך עליו לנסוע, כדי להגיע להבימה. השוטרת שלא האמינה כי אינו יודע איך להגיע לשם, ביקשה לעיין במיסמכיו, פסקה שהוא אינו מתגורר באותו איזור, ושאלה מדוע הוא רוצה לנסוע לשם דווקא. בנקודה זו הגיעה ניידת המישטרה וביקשה ממנו לנסוע אחריה. גת הובא אל תחנת המישטרה, ושם הוא והצלמת מסרו עדות לאן ולמה הם רוצים לנסוע. שעתיים וחצי עוכב הצייר במישטרה, כשהוא נעול בסנדלים ולבוש בחולצה דקה. עם תום הסיפור המישטרתי הגיע משה אל המסיבה, שערך ידידו **אייבי נתן** באותו הערב, כולו ממורמר וכעוס. הוא טילפן אל **נעמי שדמי**, מפקדת המישטרות, והתלונן בפניה על השוטרת. נעמי מכירה את גת, מאז שביקשה ממנו לתת את חסותו לתערוכת ציורים של שוטרות. היא הבטיחה לו לטפל בעניין.

■ **לתצוגת־אופנה שהיתה מפוארת ביותר הזמינה לאה גוטליב**, בעלת מיפעל גוטקס, את כל הקניינים שלה. מילבד תצוגת הדגמים החדשים שלה, כללה התוכנית גם ארוחת־ערב. ההסתערות על האירוע היתה כה גדולה, שבעלי־המלון שבו נערכה התצוגה נעלו את הדלתות, לפני שכל האורחים הספיקו להיכנס. אנשים שהגיעו מחיפה ומנתניה נאלצו להתגשאר בחוץ, כשההזמנות בידיהם. גוטליב שיש לה חינוך הונגרי, שלחה למחרת זר־פרחים לכל המוזמנים שלא הצליחו להיכנס, והתנצלה על אי־הנעימות שנגרמה להם.

■ **באותה תצוגה הופיעה** רקדנית בשם **מזי**, שמצאה חן בעיני עורכת דבר **חנה זמר**. „הבחורה הזאת היא כל־כך נחמדה שהיא בוודאי הונגריה", אמרה חנה, שהיא עצמה ממוצא זה זה. טלי, לעומת זאת, היא ממוצא בולגרי מצד אביה, ודור רביעי בירושלים מצד האם.

■ **אנשי המושבה הישראלית** ביהנסבורג, בדרום־אפריקה, באו במשך החודש האחרון בכל יום רביעי למלון קרלטון בעיר, כדי לשיר שירים ישראליים ישנים ומוכרים, כמו בפונדק קטן ורגל מעץ. הסיבה היא ש**בני ברמן**, מי שכתב וזימר את השירים, הופיע שם עם אשתו האמריקאית **לינדה**, ולכבוד הישראליים ב־מקום שר שירים אלה. הזוג בילה כמה קפץ ארצה לארבעה ימים, עם תום התחייבויותיהם באמריקה, כדי לראות את המישפחה בארץ. בני מבטיח שעם שובו למיאמי ישאיר את לינדה בבית, ויקח את היאכטה החדשה שלו לסיור ימי, דבר החביב עליו במיוחד. בדרום־אפריקה הופיע הזוג ברמן כצמד־זמרים אמריקאיים, בשם „הארמוני אנד גריטס" („הארמוניה ודייסה"). „אין נביא בעירו," אומר בני, יליד נתניה.

■ **במיסעדה האידישית**, שנפתחה בבית־מלון בתל־אביב, סיפר **יעקב בודו**, מעריץ שפת האידיש, שהאנשים אוהבים רק לאכול באידיש, אך מסרבים לדבר בה. בביתו שלו אימה עליו בתו **מרים**, בת ה־14, שהיא תעזוב את הבית אם ייענה להצעה שהופנתה אליו, לקרוא מעל גלי־האתר פירסומת באידיש לאותה מיסעדה. בודו אכן דחה את ההצעה.

במחירי הפתעה

מה זה אנטי מחיקון של מץ ?!

אספקה מיידית

היחידה עם BURST REVIVER "אנטי-מחיקון"

"16"

15.000 ל"י במזומן
היתרה בתשלומים נוחים

"14"

10.000 ל"י במזומן
היתרה בתשלומים נוחים

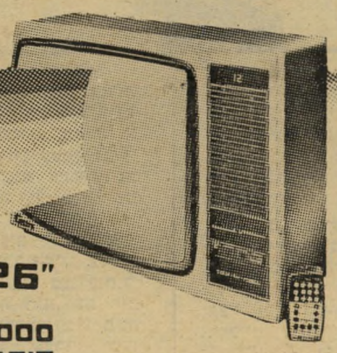

"26"

25.000 ל"י במזומן
היתרה בתשלומים נוחים

...כדור רגל אנגלי
משרתים ואדונים, רמפול
תיאטרון הכורסא
ותוכניות אחרות בטלוויזיה הישראלית בצבע!

מץ-צבע. מימד חדש בטלוויזיה צבעונית.

להשיג: רשימה חלקית

תל־אביב סלון סופר רח' אלנבי 122	חולון סלון סבוי רח' סוקולוב 77	חיפה סלון הבנקים רח' הבנקים 1	ירושלים טטרון רח' דוד ילון 33	בת־ים מוסקוביץ רח' רוטשילד 27	גבעתיים נתנאלי רח' כצנלסון 12	אילת סלון שרות מהיר מרכז חנויות יעלים
פתח־תקוה פתח תקוה לעולה רח' ההסתדרות 13	דימונה סלון פיליפ 343 שוק ישן	תל־אביב סלון מרכזי רח' בן־יהודה 32	קרית־אתא סלון חצרוני מרכז מסחרי	קרית שמונה בזק (כהנים יעקב) מרכז מסחרי	ראשון לציון רמזור (כדריה) רח' רוטשילד 36	אשקלון כחלון אלקטרוניקה רח' הרצל 9

רשת סלון באלי
חיפה – רח' הרצל 1 ★
חדרה – רח' הנשיא 51 ★
עפולה – רח' הנשיא 17 ★
רמת־גן – רח' ביאליק 75 ★
ירושלים – סלון השלום, רח' יפו 68 ★

רחובות
נחום את מזרחי
רח' הרצל 187

אתה והלירה

מאת יגאל לביב

ארליך כסיפור הצלחה

כל התוקפים את שר־האוצר **שימחה ארליך** בטענה כי מדיניותו הכלכלית היא כישלון, שכן אינו מצליח לעצור את האינפלציה ולגבות מסים, אינם יודעים מה שהם שחים. מדיניות זו של ארליך היא הצלחה בלתי־רגילה, שכן כוונותיו ומטרותיו הן יצירת אינפלציה, ולא לגבות מסים כדי להיטיב עם אותו חלק מן העם שבחר בליכוד לכנסת, ב־אמצעות המיפלגה הליברלית. וארליך, כידוע, הוא מנהיג המיפלגה הליברלית.

ארליך מייצג את שיכבת בעלי־המלא־כה, התעשיינים הזעירים (הוא עצמו תעשיין זעיר שהפעיל בתי־מלאכה לליטוש עדשות), הסוחרים והחנוונים. ה־אינטרסים היסודיים של שיכבה זו הם לשלם כמה שפחות מסים, וכמה ש־פחות שכר לעובדים. ארליך מונע עליית מישקל השכר במרכיב ההוצאות של ה־מיפעל על־ידי האינפלציה. תחת לחת־מודד חזיתית עם ההסתדרות, הוא מק־בל את מרבית תביעות־השכר שלה, ו־מבטלן באמצעות האינפלציה. מהלך זה גם מעשיר, במקביל, את בעלי ההון ו־הרכוש, הנהנים מכל אינפלציה. מדי־ניות זו ידועה היטב למוכיר ההסתדרות, המשתף פעולה עם ארליך. אילו רצה **ירוחם משל** להגן על השכירים, היה תובע הצמדה מלאה של השכר לתת־ייקרות הריאלית, כפי שנהוג בבלגיה. אז לא היה טעם באינפלציה, והאוצר היה נאלץ להתמודד חזיתית, יחד עם המע־סיקים עם תביעות שכר.

דבר דומה קורה לגבי המסים. כלפי חוץ, כמובן, משתתף ארליך בכל הבלה־בלה של „צריך לגבות יותר מסים". ב־פועל, הדבר הראשון שעשה אחרי בחי־רתו היה לקיים את הבטחתו ערב־הבחי־רות להתאחדות הסוחרים בירושלים, ו־הוא פטר את הסוחרים והעוסקים, ש־מחזור מכירותיהם הוא עד 800 אלף לירות בשנה, מניהול־ספרים. הוראה זו שלו תוקעת סכין ארוכה מאוד בגב ה־רפורמה, ולמעשה מחסלת אותה.

אילו רצה ארליך לגבות מסים, היה יכול לעשות זאת בקלות, ולחייב את כל בוחריו, שרבים מהם אינם קיימים כלל לגבי מס־הכנסה, לשלם מס־אמת. הדרך פשוטה ביותר: אימוץ השיטה האמ־ריקאית של גביית מסים: חיוב כל אז־רח למלא, אחת לשנה, טופס הצהרת־הכנסות והון; מידגם יסודי לגבי 10% מהנישומים; עונשים כבדים ומרתיעים ומישפטיים מחירים לעברריינים. את ה־שיטה הזאת יש להנהיג בישראל.

לשם־כך על האוצר לבקש מן המוסד לביטוח לאומי ומצה"ל את רשימת ה־אזרחים שבידיהם, להשוות עם רשימות האזרחים המופיעים במס־ההכנסה, ו־להשלים את החסר. כך ישימו יד על כ־200 אלף מפרנסים, שאינם קיימים לגבי מס־ההכנסה. עובדי מס־ההכנסה יתרכזו ב־10% מההצהרות בילבד, ויוכלו לחקור ביסודיות. במקביל ידאג האוצר לשינוי החקיקה הקיימת, ואימוץ שיטת העונשים הכבדים האמריקאיים על עבי־רות־מס. אם יראה האוצר, הוא יוכל לשנות את החוק הקיים תוך שבוע.

אם ירצה.

כיוון שארליך מייצג את מעמד מעלי־מי־המס ומגן עליו, הוא מנהל מדיניות להגנת המעלימים, ולכן המדיניות שלו מוצלחת וטובה. אין הוא כישלון, אלא מצליחן בעיני שולחיו.

ירמיצקי מצליח בקניה

הארכיטקט **מישה ירמיצקי** עזב לפני שבע שנים את ישראל, והשאיר חו־בות של מיליוני לירות לגורמים שונים. היה לו אחד המישרדים הגדולים לתיכ־נון, ונסיעתו עוררה תדהמה. ירמיצקי נודע בפזרנותו, ונסע בתור עיקרון רק במחלקה הראשונה. כאשר ברח מיש־ראל, והוכרז לאחר מכן כפושט־רגל, נשאר חייב סכומים כבדים לעובדיו, ל־מס־ההכנסה ולאוצר, שמימן חלק מתוכ־ניותיו התיכנוניות.

ירמיצקי העתיק את בסיסו לניירובי בקניה, שם עסק קודם לכן בתיכנון עבור חברות ישראליות כ„סולל בונה". היו לו שנים קשות, אך לאחרונה עלה על דרך־המלך, ומישרדו מעסיק כ־10 עובדים, רו־בם ישראלים. יש לו גם סניף באדר־אל־סאלאם בטנזניה, והוא קיבל שם עבודות גדולות. לאחרונה קיבל 2.5 מיליון שילינג קנייתיים כמפרעה מטנזניה (7.5 שילינג שווים דולר), ובניירובי זכה בתיכנון בית הבנק של הקואופרטיבים, עבודה של 60 מיליון שילינג, שאותה מסר ל„סולל־בונה".

ה„היכטון" של ירמיצקי
על דרך המלך

בדיחות עצובות

כאשר פירסמו התעשיינים המיסכנים, בהנהגת **בומה שביט**, את הצעתם הנועזת לבלום את האינפלציה על־ידי כך שכל השכירים יחסכו כל חודש 5% משכרם וישקיעו אותם בצמודים, הגיב **מני פאר** כי זה מזכיר לו את העצה איך להיות מיליונר בחצי שנה. כל חודש שמים בצד 200 אלף לירות מההכנסה, וכך הופכים מיליונר בחצי שנה.

על ארליך והאינפלציה סיפרו בחוג המפד"ל כי **שימחה ארליך, אלכסיי קוסיגין וג'ימי קרטר** נקראו לאלוהים, שהסכים להשיב לשאלה אחת של כל אחד מהם. קרטר שאלו מתי יעלה שער הדולר. אלוהים החל מדפדף בפינקס, עצר בשנת 1982. קרטר פרץ בבכי והסביר כי זה לא יקרה בקדנציה שלו. קוסיגין שאל מתי כל אירופה תהיה קומוניסטית, ואלוהים דיפדף בפינקס ועבר לשנות אלפיים, כאשר קוסיגין פרץ בבכי ואמר כי זה כבר לא יהיה בקדנציה שלו. ארליך שאל מתי תיעצר האינפלציה בישראל. אלוהים דיפדף בפינקס, עבר לפינקס שני ושלישי. לבסוף פרץ אלוהים בבכי מר והסביר כי זה לא יקרה בקדנציה שלו.

250 דולר למוסע על ביטול טיסה

נזקים כספיים כבדים נגרמים לחברת „אל־על" ביגלל תקנה חדשה של מועצת־התעופה־האזרחית האמריקאית. התקנה קובעת כי נוסע, שקיבל אישור לטיסה מסויימת בכרטיסו, והטיסה לא בוצעה מפני שלא היה מקום במטוס, או מסי־בות טכניות או אחרות, יקבל פיצוי במזומן בנמל־התעופה, על אי־ביצוע ה־טיסה, בסך 250 דולר לנוסע. תקנה זו באה למנוע תופעה של הזמנת־יתר של מקומות, כאשר חברות־תעופה נוהגות להבטיח מקומות במטוס יותר מאשר הן יכולות להסיע, בהנחה כי חלק מן ה־נוסעים לא יבוא. שיטה זו נהוגה גם על־ידי „אל־על", המרבה לבטל טיסות מסיבות שונות. עתה החלה „אל־על" משלמת לכל נוסע, שנפגע מאי־הטסתו במועד שהובטח לו בכרטיסו, סכום של 250 דולר, השווה למחיר טיסה הלוך ושוב מאמריקה לאירופה.

מיקרה חמור במיוחד היה ב־23 בדצמ־בר, בטיסה 016 מניו־יורק לתל־אביב, דרך לונדון, שעמדה להמריא ביום ששי ב־11 בלילה. הטיסה יצאה ביום ראשון ב־5 אחרי־הצהריים, כאשר בין 400 ה־נוסעים, שהמתינו לשווא, היה גם **יגאל אלון**. במיקרה זה ניסתה „אל־על" לש־לוח חלק מן הנוסעים באמצעות „סא"ס" דרך קופנהאגן, אך שלחה ל„סא"ס" 80 נוסעים, כאשר „סא"ס" הסכימה לקבל רק 50. „אל־על" שילמה לנוסעים פעמיים 200 דולר לכל אחד, פעם על ביטול חטיסה של עצמה, ופעם על ביטול ה־טיסה אצל „סא"ס".

על חברות מישפחתיות

רואה־החשבון **אוריאל להב** פירסם במדור המיכתבים למערכת בשבועון זה מיכתב הקובע, כי הידיעה שפירסמתי על שינוי חוקי החברות המישפחתיות, והאפשרויות שנפתחו כתוצאה מכך ל־הקטנת סכומי־המס, אינה נכונה, ומעי־דה על בורותי, בתוספת עוד כמה מילים שאינן מצויות בלכסיקון של רואה־חשבון. אני חוזר וקובע כי כל הנאמר בידיעה נכון ויציב. לאמיתו של דבר, מעיד מיכתבו של להב על אי־הבנת החוק האמור, ועל בורותו שלו.

הידיעה מסרה כי ביגלל התיקון ה־אחרון בסעיף 64 א' לפקודת מס־ההכנסה יכולה עתה כל חברה מישפחתית לקבוע מי מבעלי־המניות ייחשב כמשלם־המסים. להב טוען במיכתבו כי הדבר אינו נכון, וכי העניין טעון אישור פקיד־השומה. טענתו כוזבת. אישור פקיד־השומה נדרש רק לאישור מעמד החברה כחברה מיש־פחתית, ובידי החברה לקבוע בילעדית מי ייחשב כמשלם המסים, בהיותו המפרנס ומקבל־ההכנסות של החברה.

דבר זה מאפשר, למשל, כי משלם־המסים יחיה נכה במאה אחוזים, ה־פטור מכל מס על הכנסה עד 600 אלף לירות לשנה. או אפשר לקבוע כמשלם־המסים קטין בגיל 16 עד 20, המשלם על הכנסה עד 200 אלף לירות לשנה רק 35% מס, לעומת 60% שישלם נישום רגיל. אפשר לקבוע כמשלם־המסים סטו־דנט שגילו 18 ומעלה, והוא ישלם על הכנסה עד 200 אלף לירות לשנה רק 35%, ולא 60%. ההפרש הוא לפחות 70 אלף לירות נקיות, שהן הרבה כסף.

הבורסה

ההאטה שחלה בעליית המדד לא הפ־תיעה מי שיודע כי האינפלציה מתוכננת ונעשית על־ידי האוצר, ומטרתה היא לנטרל את העלאות השכר. לכן היא תמיד תהיה כמה אחוזים מעל תוספות־השכר שניתנו לשכירים.

כך היה גם השנה. ברור כי עתה יזרמו סכומים אדירים מאיגרות־חוב צמודות למניות, ורוב שערי־המניות יעלו שוב, ובעוצמה.

כדאי לשים לב לכמה מניות:

● „פריון". אם ירכוש המשקיע **שאול אייזנברג** את „בנק הספנות", סביר כי הרכישה תיעשה בחלקה באמ־צעות חברת „פריון", והדבר יעלה ב־עוצמה את מניותיה.

● „כלל תעשיות". חברה זו הרוויחה השנה רווחים אדירים, כתוצאה מפעי־לות חברות־בת בבורסה ובעסקי־פיננסים. היא כיסתה את כל הפסדי העבר מעיסוק בתעשיה.

● קבוצת „אמישר־ירדן". עיסקות „פרדס מרגושס" ועיסקי החברות האמ־ריקאיות של „ירדן" ישפיעו על שערי המניות. יש גם גורמים רבי־עוצמה, ש־כתוצאה מעיסקות אלה קיבלו כמויות גדולות של מניות חברות אלו, והם יד־אגו להעלאת השערים שלהן, כדי למכור בריווח גדול ככל האפשר.

„ישראם" הקימה חברה בברלין

החברה האמריקאית להפקות סרטים „ישראם" הקימה חברה־בת במערב ברלין, בשם „דבל־דבליו", שתנצל את ההקלות וההטבות הניתנות על־ידי שיל־טונות גרמניה וברלין למשקיעים זרים. נשיא החברה הברלינית הוא המפיק הישראלי **אלכס מסיס**, שהוא גם נשיא „ישראם". הסרט הראשון המופק על־ידי „דבל־דבליו" הוא „רגעים", ה־מופק והמבויים על־ידי **משה מיזרחי ומיכל בת־אדם**. הסרט יוקרן בקאן בשעת הפסטיבל, במאי השנה, ויוצג ב־פסטיבל ברלין בפברואר. ההפקה תעלה 700 אלף דולר.

חברת „ישראם" חתמה על הסכם עם המפיק האמריקאי **וארן שטיבל**, ה־מפיק את הסרט „סטיינד גלאס" לפי רב־המכר של **ויליאם באקלי**. „ישראם" קיבלה את זכויות־ההפצה העו־למיות של הסרט, שיופק בברלין השנה, בהשקעה של חמישה מיליון דולר.

החידוש המהפכני בסטריאו במערכת החדישה SG181X

New APSS
Auto Program Search System

SG 181X
FM FM Stereo/SW₂/SW₁/
MW 4-Band Receiver
Stereo Cassette Tape Deck
with APSS/
Record Player/
Optional 2-Way Speaker
System (CP-180X) Combination
41 דרגות עוצמה Volume

החודש כדאי במיוחד

החידוש המהפכני הבלעדי של שרפ

New APSS

בעזרת שיטת ה-APSS, מסוגלת המערכת לדלג מקטע מוסיקלי אחד למשנהו ולבצע אוטומטית את הפעולות הבאות. על גבי הסרט:

1) לדלג אל הקטע המוסיקלי הבא ולעצור לפניו.
2) לדלג אל הקטע הבא ולנגנו.
3) לחזור אל תחילת הקטע ולעצור לפניו.
4) לחזור אל תחילת הקטע המוסיקלי ולנגנו שוב ושוב.

טייפ ובו אינסוף חידושים

שים לב להטענה הקדמית, כמוה תמצא רק במערכות יקרות. הטענה זו מאפשרת לבחון בקלות את מצב הסרט. (שוב לא תסתכן בהטענת קסטה הפוכה).
מכוון לוח סגולי ומנגנון מושלם מבטיחים מגע חלק בין הסרט לבין המנגנון ושעוני בקרה רגישים מאפשרים הקלטה מושלמת.

פטיפון - המתקדם ביותר

SG181X מצוידת בפטיפון משוכלל המופעל על ידי מנוע אינדוקטיבי בעל 4 קטבים.
הזרוע המתואמת באיזון סטאטי תפיק מתקליטיך צלילים נפלאים בנאמנות מירבית.
סובן כי תוכל להאזין לצלילים אלה, ולהקליטם להנאת ידידיך בעת ובעונה אחת.

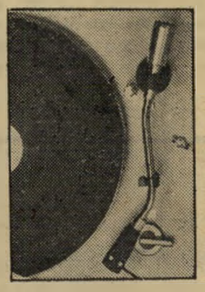

יצירה של ענק

SG 181X היא יצירה מושלמת.
יצירת ענק ששמו הולך לפניו בעולם.
שרפ - ענק האלקטרוניקה מיפן.
את המערכת של שרפ, תוכל לראות לשמוע ולקנות בשק"ם, במשביר המרכזי בכל בו שלום, במשביר לצרכן, בש.א.ל, ובחנויות מובחרות למכשירי חשמל.
המכירה גם לעולם חדשים

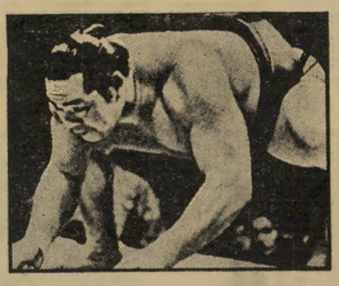

SHARP

SHARP

שרפ. ענק האלקטרוניקה מיפן

שר-1 או.קי.

בואן: אסמגו בע"מ ירושלים טלפון: 02-533817 הפצה: סלון טוקיו. אלנבי 53 ת"א. טל. 03-283770 הפצה בי"ם: אור, יבוא והפצה, דרך בית לחם 60, טל. 02-719447
אולם תצוגה מרכזי: בית שרפ - סלון טוקיו. אלנבי 66. תל אביב. טל: 03-612128.

מיכתב גלוי של

דן אלמגור (מימין)

לאלוף גזית (משמאל)

בשבוע שעבר פירסם „העולם הזה" את מיכתבו של האלוף שלמה גזית, מי שהיה עד לאחרונה ראש אמ"ן, לעורך „העולם הזה", בעניין פרשת הטלוויזיה, שפורסמה בשבועון זה שבוע לפני כן. השבוע מפרסם „העולם הזה" את תגובתו של דן אלמגור, שמיכא בפרשה זו תפקיד מרכזי.

אלוף גזית הנכבד,

לכאורה, הייתי צריך להיות עכשיו מרוצה. לפני ימים אחדים זכיתי בכבוד, שרק סופרים עבריים מעטים זכו בו בחייהם: שר־הביטחון קרא בכנסת דברים שכתבתי, ועתה הם מונצחים בדיברי הכנסת לדורות. אומנם, מדובר רק בשלוש מלים; אולם גם ציטטה קצרה זו הוגדרה על־ידיך, במיכתב שפירסמת בשבוע שעבר מעל עמודי העולם הזה (2159), כבעלת „סיגנון קיסרי מובהק", ונעשה הכל כדי ליצור בציבור את הרושם, ששלוש המילים הללו הן עדות חותכת לכך, שהכל בא על מקומו בשלום.

אולם במשך השבועיים האחרונים התברר לי, במפתיע, כמה עובדות חדשות, שאותן לא ידעתי בשעה שכתבתי אליו את מיכתבי ה„קיסרי". מרבית העובדות הללו נתגלו לי דווקא מפיך — מן הרשימה שפירסמת בחתימתך, או מרשימות שפורסמו בעיתונות בהשראתך. וצר לי לציין, ששימחתי — אותה שימחה המוצנחת בדברי הכנסת — נעכרה באחרונה לא במעט. יתר על כן: קשה לי עתה להשתחרר מן הרושם, שכמה מן המעשים ששית בשבועיים האחרונים צריכים לעורר אפילו יותר דאגה מעצם הבאתו של מקלט־טלוויזיה ארצה ללא תשלום מכס.

עומדת על סף הגיוס לצה"ל, וקיוויתי שתוכל לנצל את כישוריה ולשרת בחיל־המודיעין, שבו שירתה גם אמה. קשה לומר ששיפרתי באחרונה את סיכוייה לי הגיע לחייל זה. ואין צורך להסביר גם מדוע, בכל פעם שארד מעתה מן המטוס בלוד, יהיה עלי לעבור ב„מסלול האדום", גם אם אגיע ארצה ללא כל מיטען, ובכיסי רק ממחטה משומשת.

למה שתקתי אז?

מדוע, איפוא, החלטתי בכל־זאת לפנות במיכתב אל שר־הבטחון?

ראשית, משום שמצאתי את עצמי, לגמרי במיקרה, בחדר שבו ישבו כמה אנשים, שהיו עדים לירידתך מן המטוס אל המכונית הצבאית, שחיכתה לך על המסלול, ובידיך תיבת־הטלוויזיה. מפיהם גם שמעתי, כי במשך כל הטיסה שמרת תיבה זו לצידך, במחלקה הראשונה, ואף סירבת באדיבות רבה להצעותיה של הדיילת, שרצתה להניח את התיבה בפינה נוחה יותר. מפיהם גם שמעתי על כך, שאנשים רבים ראו אותך בריידתך מן המטוס, וכמה מהם הביעו מייד את השתוממותם על המעשה.

„האומנם אין מה לעשות במיקרה כזה?" שאלו ידידי.

עד היום הזה נוקף אותי מצפוני על שלא נתתי בשעתו פירסום כלשהו לכמה פרשיות מדאיגות, הקשורות בהתנהגותם של אישים פוליטיים ובטחוניים בכירים בימים שלפני מילחמת יום־הכיפורים, או בימי המילחמה עצמה. גם אז נודעו לי הדברים רק במיקרה. גם אז אמרו אנשים: „נו, מה אפשר לעשות? ככה זה!" ו־ר אחר־כך באה המילחמה, שאולי אפשר היה למנוע אותה, אילו ניתן בעוד מועד פירסום לכמה מן התופעות הללו. שעליהן ידעו רבים (לא יכולתי אז לכתוב לשר־הביטחון של אז; שכן הוא עצמו היה גיבורם של כמה מן הסיפורים הללו, שבעיקבותיהם שילמנו מחיר יקר).

הסיבה השנייה לפנייתי לשר־הביטחון נובעת מן החרדה לאפשרות, ולו גם הקלה ביותר, שראש אמ"ן במדינה שבה אני חי, יהיה נתון אי־פעם תחת איום של סחיטה, אם לא דייק, חלילה, בהודעתו לשר־הביטחון, לוועדת החוץ־והביטחון של הכנסת או לציבור (האיש שמכר, או נתן את מקלט־הטלוויזיה בחו"ל? אחד מנוסעי המטוס? הנהג, שהמתין על המסלול? אחד מאנשי המכס, או העיתונאים?)

בשנים האחרונות אנו קוראים לא־פעם בעיתונות על אלופי־צה"ל, המעידים עדות־אופי נלהבות במישפטיהם של מבריחי־סמים, מבריחי־בשר, פורצים ועבריינים אחרים. רק לפני ימים אחדים קראנו שוב את אימרתו המפורסמת של האלוף, שהצהיר בשבועה כי הוא „מכיר לפחות חמישה אלופים בצה"ל המוכנים לעשות הכל בשביל —".

מי יערוב לנו, האזרחים, שבכל המיקרים הללו נעוצה הסולידריות אך ורק ב„אחוות הלוחמים" המופלאה של צה"ל, שעליה שרנו ב„שיר הריעות"?

כמה שאלות

ר' עכשיו, לעצם הענין:

מיכתבי הקצר והשמח לשר־הביטחון נכתב אחרי שקיבלתי ממנו את מיכתבו השני, שבו הוא מודיע לי מפורשות שאכן שלחת הודעה למכס עוד לפני שפניתי אני אליו.

נתתי אימון בגירסתו של מר עזר וייצמן (אני מאמין לו גם כשהוא אומר דברים חשובים יותר; למשל: שסאדאת רוצה בשלום!). חשבתי אז שהמכונית, שהמתינה לך על המסלול, לקחה אותך ישירות ל־ביתך, ורק כעבור ימים מיספר — כש־עמדת על־כך ששית „מעשה שטות", כדבריך — פנית למנהלת־המכס במיכתב; וזאת לפני שנתקבל מיכתבי בלישכת שר־הביטחון.

אולם מרגע שבו פנה אליך כתב העולם הזה — במוצאי־שבת, ה־6 בינואר, קרוב לחצות — והודיע לך כי עיתונו עומד לפרסם כתבה על הפרשה, הגבת בשרשרת של מעשים והתבטאויות, העשויים לעורר אותו על התקרית, ואמר כי שילם למכס 3300 ל"י על מקלט הטלוויזיה שרכש ב־חו"ל לפני שקיבל שר־הביטחון את ה־תלונה של דן אלמגור."

בידיעות אחרונות הופיעה באותו יום הכותרת: „אלוף גזית: שילמתי המכס לפני התלונה."

אפשר היה, אולי, להיעזר גם בתלוש הקבלה של המכס, שאותו פירסמת בשבוע שעבר מעל עמודי העולם הזה. בתלוש זה מופיעה גם כתובתך הפרטית (אגב, האם נכון הדבר, לפרסם בעיתון את כתובתו הפרטית של ראש אמ"ן, זמן כה קצר אחרי שהוא משתחרר מתפקידו? או שמא נועדה הכתובת לכל אלה, המוכנים להיענות להזמנתך האדיבה, המופיעה במיכתבך, לערוך „סיורים מודרכים" בביתך עתה, שישה שבועות לאחר מעשה?) למרבה הפלא, לא מצאתי בקבלה כל תאריך. המישבצת! הנושאת את הכתובת „תאריך" נותרה, משום־מה, ריקה (מוזר, תמיד חשבתי שאמ"ן רגיש לענייני תאריכים!).

האינפורמציה המצוייה בידי אומרת, כי שילמת את דמי־המכס עבור המקלט רק ביום א' שעבר — 7.1.79 — ששה שבועות אחרי בואך ארצה, כחודש אחרי קבלת תלונתי, ויום אחד בדיוק אחרי קבלת הצילצול מכתב העולם הזה.

מתי שילמת?

לפני שאגש לפירוט טענותי, ברצוני ל־הבהיר כמה נקודות אישיות, שאני מקווה כי היו ברורות מאליהן כבר מתחילה:

● אין לי, ומעולם לא היה, „חשבון" כלשהו איתך. עד להופעת צילומינו, זה בצד זה, מעל עמודי העולם הזה לפני שבועיים, לא ידעתי, אפילו כיצד אתה נראה.

● אין לי, ומעולם הא היה לי, קשר כלשהו — אישי, חברתי, צבאי או פו־ליטי — עם ח"כ אסף יגורי. למעשה, איני יודע אפילו עד עצם הרגע הזה כיצד הוא נראה. הקשר היחידי ביניכם מצטמצם לכמה שיחות־טלפון בשבועיים האחרונים.

● לא אני יזמתי את השאילתה בכנסת, או את הפירסום בהעולם הזה. כתבי ה־שבועון וח"כ יגורי הם שפנו אלי, לפני קצת יותר משבועיים, ביוזמתם, אחרי ש־נתגלגל לאוזניהם שמע ההתכתבות ביני לבין שר־הביטחון (שעליה סיפרתי לכמה ידידים, בעיקר בשלב שבין קבלת מיכתבו הראשון לבין מיכתבו השני).

● אין לי, ולא היתה לי, כל כוונה להפיק רווח כלשהו מפרשה מביכה זו. להיפך, רבים מידידי ההזירו אותי מלכת־חילה „שלא להסתבך" בעניין כזה, שאין לי כל נגיעה אישית אליו ושאין לדעת לאן יוביל. כמה מידידי הטובים לא היססו לשאול אותי, אחרי שנתפרסמה הפרשה: „ממתי נעשית מלשין של האוצר?" או: „דפקו אותך במכס, או אתה מתנקם ב־גזית?" בימים האחרונים קיבלתי גם כמה קריאות־טלפון אנונימיות והיסטריות, ב־נוסח: „וכמה דברים הברחת אתה בשובך ממסעותיך לחו"ל?" יתר על כן: בתי יתר על כן: תקנות המכס דורשות, שאדם המצהיר באיחור על „יבוא טובין", יביא עמו למכס את החפץ המיובא, ואחרי שישלם את המכס, ייפתח כנגדו תיק, וישלם קנס; ואם הוא איש צבא — ידווחו על כך גם למטכ"ל ולמצ"ח. אם אינני טועה, לא הבאת למכס את המקלט עצמו, אלא רק פרוספקט מודפס של מקלט הטל־וויזיה הזול ביותר המצוי בארץ — מקלט שחור־לבן, שערכו 1900 ל"י. שום הליכים מיוחדים לא ננקטו. נראה שגם אנשי־המכס, כשר־הביטחון, אימצו לעצמם — לפחות במיקרים מיוחדים — את תורתו הליברלית של יהושע בן־פרחיה.

(2) צבעוני, או שחור־לבן?

כבר בשיחתנו הטלפונית טענת שמדובר במקלט שחור־לבן, שעלה לך רק 130 דולר, וש„במיקרה נמכר גם כמיצרך ה־חודש בשק"ם."

יתכן מאד. רק חבל שבין המיסמכים, שאותם המצאת למערכת העולם הזה, לא נמצא גם שובר־הקנייה של המקלט, שהיה מעיד באופן ברור על יום־הקנייה, על מקום־הקנייה ועל המחיר. תחת זאת הבאת כ„מוצג מישפטי": שער של פרוספקט מיסחרי של מקלט־טלוויזיה בשחור־לבן (לי יש בבית פרוספקט של טלוויזיה־צעצוע לילדים. האם בזכותו יפטרו אותי מן ה־אגרה השנתית; או לפחות מן החצי ה־שני?)

אנשי־המכס לא ראו את המקלט, אלא רק את הפרוספקט. מירה אברך, שביקרה בביתך, ציינה במפורש (ידיעות אחרונות: 14.1): „היא (הטלוויזיה; שאותה ראתה בביתך, חודש אחרי שובך ארצה) מתאימה רושם שאינם עומדים בקנה אחד עם הת־נהגות שמתוך תום־לב.

אם לשפוט על פי הפירסומים שהופיעו בעיתונות ביוזמתך, או בהשראת „מקור־ביך", נסחפת מן הרגע שבו קיבלת את צילצול־הטלפון של הכתב לתוך שבוע קדחתני עד מאד, שבו כינסת כמה כתבים צבאיים ומסרת להם את גירסתך; הופעת מיוזמתך בפני ועדת־החוץ־והביטחון של הכנסת ומסרת לה פרטים; שלחת מיכ־תבים ליו"ר הכנסת וליו"ר ועדת־הכנסת, ובהם דנת בהתנהגותו ובאישיותו של ח"כ אסף יגורי, מגיש השאילתה; אירחת ב־ביתך את הגברת מירה אברך מידיעות אחרונות, והראית לה את המקלט ואת שובר־הקנייה. כן טרחת והמצאת למערכת העולם הזה את מיכתבך המפורט אל ה־עורך, ואף צירפת אליו שני „מוצגים מיש־פטיים" — מיסמכים שנועדו לשמש כ־הוכחה ניצחת לאמיתות גירסתך.

אני מתאר לעצמי שהיה זה שבוע לא־קל. כולנו יכולים לחשוב על עיסוקים נעימים ומהנים יותר בימי־חורף קרים אלה. אולם יורשה לי להטריד אותך שוב, ולשאול אותך כמה שאלות ישירות, ה־מטרידות אותי מאד דווקא בשבועיים ה־אחרונים:

(1) מתי בדיוק שולם המכס עבור המקלט?

ידיעה שהופיעה בעיתון דבר ביום ה־10 בינואר, מאת כתבו הפרלמנטרי של העיתון, מוסרת:

„ראש אמ"ן, אלוף שלמה גזית, הסביר אתמול בוועדת־החוץ־והביטחון את פרשת מכשיר הטלוויזיה והמכס. הוא סיפר על־כך לוועדה ביוזמתו, אף שאיש לא שאל

(המשך בעמוד 28)

(המשך מעמוד 27)

לשובר־הקנייה מארה"ב, מאותו תאריך שנקנתה על־ידי האלוף גזית". שאלתי את הגברת אברך כיצד נראה מכשיר הטלוויזיה שראתה. היא לא יכלה לומר לי את שם הפירמה, את ציבעו של המקלט ואת גודלו („אני חושבת שאפשר להכניס אותו למיזוודה. למיזוודה גדולה", אמרה). ומה היה כתוב בשובר, שאותו בדקה, לדבריה? „תראה. רציתי לעזור לשלמה," הודתה בכנות. „הוא החזיק בידו איזו פיסת־נייר, ניפנף בה ואמר שזהו שובר־הקנייה. אבל התביישתי לבקש לראות מה כתוב שם."

(3) מדוע הנתה המכונית הי צבאית על המסלול?

בשיחתנו הטלפונית לא הכחשת את העובדה, שמכוניתך הצבאית חיכתה לך על המסלול, בפתח המטוס. ממיכתבך ב־העולם הזה, ומכתבות אחרות המבוססות על דבריך, מסתבר שהמכונית לקחה אותך תחילה מרחק של כמה מאות מטרים בלבד, עד למסוף הגדול של נמל־התעופה. ושם נאלצת להמתין „שעה ארוכה", כדבריך, עד שיפרקו את מיזוודותיך מן המטוס.

אם חשבתי, לתומי, שמדובר במיקרה חד־פעמי, הרי באת אתה עצמך וציינת ב־העולם הזה ש„מיקדמת דנא מאפשרים לראש אמ"ן (ואכן גם לרבים אחרים, ב־נסיבות דומות) להיאסף מן המטוס אל חדר־ההמתנה מייוחד בטרמינאל, עד ל־השלמת הפרוצדורות". שוב מאלפת האי־פורמציה שפורסמה על־ידי הגב' מירה אברך, שביקרה בביתך ושוחחה על הפרשה:

„נוהג קבוע הוא שראש אגף המודיעין בצה"ל נלקח ישירות אל המטוס וממנו, כי רוב נסיעותיו אינן זוכות מסיבות ברו־רות בפירסום. על כן אוסף נהגו של ראש אמ"ן את ה.בוס' שלו ואת מיטענו מנמל־התעופה, ורק כאשר מגיע האלוף למישרדו הוא מצהיר על המיטען שהביא עימו מן המסע" (ידיעות אחרונות, 14.1).

אין זה, איפוא, מיקרה יחידי, אלא „נוהג קבוע". ולא רק לגבי ראש אמ"ן, אלא גם לגבי „רבים אחרים בנסיבות דומות". מירה

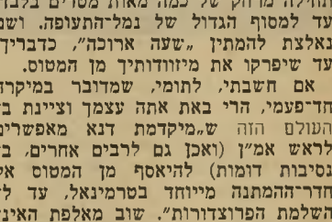

ראש אמ"ן, אלוף מרדכי גזית, שמסר אתמול סקירה מודיעינית לוועדת החוץ והבטחון של הכנסת, הקדים את תשובותיו לשאלות ה־צפויות של חברי־הכנסת ב־ענין הטלוויזיה שהעביר ב־מכס.

האלוף מסר כי שלח ב־יוזמתו הודעה לשלטונות המכס בדבר הטלוויזיה ש־העביר לארץ. ההודעה ל־מכס נמסרה לדבריו עוד ב־טרם התקבלה התלונה של דן אלמגור במשרד הבט־חון.

האלוף נימק את העברת הטלוויזיה, בלי לשלם מיד עבור המכשיר, בכך שנהג ביקש להזדרז כדי שלא ל־חלל את השבת.

„ידיעות אחרונות", 10.1.79
שבת או לא שבת?

אברך מוסיפה, בהבנה: „תמיהתם של הנוסעים, שהיו עדים למיקרה, מובנת. הנוהגים המקובלים בצה"ל אינם ידועים תמיד לציבור."

הנוהגים המקובלים בצה"ל?!

שוחחתי עם טייסים ואנשי מישרד־התחבורה. טייס ותיק אמר לי, שמעולם לא ראה מכונית צבאית על מסלול הטיסה אוטובוס הרגיל, המוליך את הנוסעים־סתם אל המסוף, קיים בדיוק למטרה זו שירות שלום, שמוניותיו המיוחדות מסיעות את כל האנשים החשובים והביטחוניים מאד מכבש־המטוס למסוף. ברשימתך בהעולם הזה אתה רומז, בצדק, על הצורך לשמור בסוד על יציאותיך ועל שובך (גם כשאתה חוזר ממסע־הרצאות של ה„בונדס") ? אבל דווקא מציאותה של מכונית צבאית על המסלול מושכת יותר תשומת־לב, ומהווה מטרה פגיעה יותר, מן המכונית האזרחית המיוחדת של שירות־שלום.

דבר אחד ניתן לשער: נהגך לא המתין לך במיקרה על המסלול. ודאי טרחת ל־צלצל אליו במיוחד מניו־יורק (על חשבון מי?) ולבקש ממנו שימתין עם המכונית הצבאית על המסלול, כשאתה מגיע ממסע־הרצאות ל„בונדס", ובידיך מקלט־טלוויזיה, שאותו השארת, כנראה, בתוך המכונית, לפני שנכנסת למסוף, כדי להמתין שם.

אני מקווה מאד שהפרטים שמסרה ה־גב' אברך לגבי „הנוהגים המקובלים ב־צה"ל" אינם נכונים. קשה לי להאמין ש־תמיד, „כאשר מגיע האלוף למישרדו, הוא מצהיר על המיטען שהביא עימו מן המסע". אם נכון הדבר, ודאי מצוי במישרדי־המכס בלוד תיק כרסתני, ובו העתקי פניות כאלה מן המיקרים הקודמים.

למען בריאותם של הנוסעים בג'אמבו, למען בריאותו של הנהג שלך ולמען ה־בריאות הציבורית — אולי כדאי שמעתה והלאה תחכינה מכוניות האלופים (ושאר אח"מ) רק מחוץ למסוף, אחרי הבדיקה במכס. ותיקחנה אותם רק משם לכל מקום שאליו הם צריכים להגיע? מן המטוס אל המסוף יגיענ־נא באוטובוס של ה־חברה, או במכוניות המיועדות לכך, ש־אור מהבהב קבוע על גגן. וכך ימנעו סיכון ופתחון־פה בעתיד.

(4) האגדה על קדושת השבת.

ברשימתך בהעולם הזה אתה מצהיר: „אין זה נכון שאמרתי לו (לי) משהו על חשש מפני ‚כניסת השבת'".

לא?! אז מדוע הגבתי על הגירסה הזו כבר במיכתבי השני לשר־הביטחון, שנשלח כשלושה שבועות לפני פרסום הפרשה?

אני מצטט מעל המישמר, 10.1: „האלוף (שהופיע בפני ועדת־החוץ־והביטחון של הכנסת) נימק את אי־תשלום המכס מיידי, בכך שהנהג שלו ביקש להזדרז, כדי שלא לחלל את השבת". ובידיעות אחרונות ב־אותו יום הופיע אותו נוסח עצמו. אם אין אמת בדבר, מדוע סיפרת אותו (מיוזמתך?) לוועדת־החוץ־והביטחון של הכנסת?

מירה אברך אמרה לי, שסיפרת לה שנהגך שומר־מסורת. אין לי, חלילה, דבר נגד נהגים שומרי־מסורת. אך האומנם נבון הדבר, להעסיק דווקא נהג כזה כנהגו של ראש אמ"ן? ומי יערוב לנו שלא תזדקק לו בשבתות ובימים טובים?

אבל מה, בכלל, עניין השבת לכאן? המטוס נחת ביום הששי בשעה 13.20 אחה"צ. מכוניתך הביאה אותך למסוף. שם נאלצת, כדבריך אתה בהעולם הזה, להתעכב „המתנה ארוכה", עד לפריקת ה־מיזוודות (מדובר בג'אמבו גדול, ופריקת־המיזוודות נמשכה לפחות שעה). כלומר: במשך שעה, ואולי יותר, היית בטרמינאל, ובידיך — או במכוניתך — המקלט. היתה זו הזדמנות מצויינת לגשת למכס — אני כימעט בטוח שהיו מקבלים אותך ללא תור! — ולהסדיר את תשלום המקלט.

כמה זמן נמשכת „פרוצדורה ממושכת" זו, שמפניה חששת? אנשי המכס אומ־רים: „תלוי באיזו מהירות אתה חותם את שמך על הצ'ק". במילים אחרות: כל ה־עניין כולו יכול היה לגזול בין חמש לעשר דקות מזמנך (והרי היו בידיך אז גם המקלט עצמו, גם הפרוספקט וגם שובר הקנייה?).

ניתן היה, איפוא, לשלם את המכס תוך חמש דקות, ואז להמתין עוד כשעה נוספת לפריקת המיזוודות, ולצאת הביתה מן ה־מסוף בשעה שתיים וחצי אחה"צ — הרבה־הרבה לפני כניסת־השבת.

נכון שלנוכח ההרכב הנוכחי של ה־ממשלה אין זה מזיק, חלילה, להשמיע אימרות מפרקי־אבות או להזכיר את קדו־שת־השבת. אבל הרי כולנו למדנו, שצה"ל טהור מחישובים פוליטיים...

שיחרור נעים

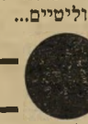

ך ארכתי מאד במיכתבי הפעם. לא רק כדי להוכיח שאני יודע לבתוב גם מיכתבים ארוכים. אני יודע שאתה עומד להשתחרר מצה"ל בימים הקרובים. ויש להניח שעם שובך משנת הלימודים בארצות־הברית תשוב ותתפוש עמדת־מפתח כלשהי במדינה. אני מוכן להאמין לכל העיתונאים, שכתבו בהתרגשות על אופייך הנוח, על קולך הערב ועל שירותך המסור. אבל רק ברגע שאקבל תשובות משביעות־רצון לשאלות שהצגתי אוכל גם אני לצרף בלב שלם את בירכותי לכל אלה, המאחלים לך את הברכה המקובלת במיקרים כאלה:

„שיחרור נעים."

דן אלמגור

העם

הבי'צה של קולומבוס

הגנרל רב־התחבוזות המציא תחבוזה חדשה. היא מבריקה בפשטותה

בדרך לאמריקה, כך מספרת האגדה, הציג כריסטופר קולומבוס חידה לקציניו: איך אפשר להעמיד ביצה על השולחן?

הקצינים ניסו בדרכים שונות, ואיש לא הצליח. הביצה לא רצתה לעמוד.

אז נטל קולומבוס את הביצה לידו, הלם בה על השולחן בחוזקה. הקליפה אמנם נשברה — אך הביצה עמדה.

קומיסיון על כל טנק. אריק שרון הלך, השבוע, בדרכו של קולומבוס. הוא מצא את הפיתרון לחידת „אדם וחוות".

הוא לא מכר את חוותו, חלילה, כדי למנוע התנגשות ברורה בין האינטרסים של המדינה, המיוצגת על־ידו כשר־החק־לאות ואינטרסיו הפרטיים. הוא גם לא החכיר אותה, כפי שנדרש על־ידי ועדת־אשר. היא הסכים שימונה מנהל נוסף לחווה, שידאג לכך שלא יהיה ניגוד־אינטרסים.

לפי כלל זה יוכל שר־הבטחון לנהוג כך: הוא יקים חברה למסחר בנשק. החברה תקנה נשק של התעשייה הצבאית ותמכור אותו בחו"ל, ותמכור לצה"ל נשק שתקנה בחו"ל. היא תגבה קומיסיונים על מטוסי־קרב וטנקים.

לפי בקשת השר, תמנה הממשלה מנהל נוסף, שיישב בישיבות־ההנהלה של אותה חברה. כך יובטח מראש ששום דבר לא ייעשה בגניבה ובהחבא, חלילה. הכל ייעשה בגלוי.

שכר לעמך. כזה יהיה מעתה המצב בחוות שרון.

כל החלטה טובה של שר־החקלאות שרון תגדיל את הרווחים של בעל־החווה שרון. אך שום דבר לא ייעשה בהסתר. המנהל הממשלתי יראה את הכל.

ומן הסתם גם יקבל שכר לעמלו. השאלה היא אם זה ישולם לו מקופת החווה או מקופת משלם־המיסים.

יחסים מרחבים

נאומים ותותחים

כך נשמרה האחדות הפלסטינית: לקיצונים ניתן לנאום, והמתונים קיבלו את ההחלטות

למועצה הלאומית הפלסטינית, „הפרלמנט בדרך" של אש"ף, ניתנו הפעם שתי זרי־קות־עידוד: אחת ערב כינוס המועצה, כאשר שלושת הפידאיון חדרו לבית־ההארחה במעלות, והשניה לקראת סופה, כאשר כוחות צה"ל פרצו אל מצפון ללי־טאני.

בעיניים ישראליות, נראתה פעולת־מעלות כנסיון נתעב נוסף של טרור, שהוכשל ב־עוד מועד על־ידי התושייה של חיילי צה"ל, שנדמנו למקום במיקרה. בעיניים פלסטיניות נראתה אותה פעולה כמעשה־גבורה של שלושה צעירים, שחדרו לבדם לארץ־אוייב, למשימת־התאבדות, מול פני הצבא החזק והחמוש ביותר בעולם, הצ־ליחו לחצות את גבול־הביטחון, לחמוק מידי רודפיהם ולהגיע אל היעד — שם נפלו בקרב פנים־אל־פנים.

הפלישה אל מעבר לליטאני נראתה לצי־בור הישראלי כפעולה צבאית מוצדקת, מדוייקת, מיקצועית־להפליא, שהוכיחה שוב את הכושר המעולה של צה"ל. בעיניים פלסטיניות היתה זאת מחמאה גדולה: צה"ל הכביר מנהל עתה מילחמה אחת ויחידה, והיא נגד הכוחות המזויינים של העם הפלסטיני. זוהי הכרה נוספת בחשי־בותו של הצבא הפלסטיני, ההופך בהדרגה לצבא סדיר לכל דבר, ושהוא כיום צבא־העימות היחידי בעולם הערבי.

נאומים מול החלטות. על רקע זה של גאווה ורוח־לחימה התכנסה בדמשק המועצה, שנראתה, בעיני עיתונאים אמ־ריקאיים שסיקרו אותה, כמיפגן מרשים ביותר של אחדות פלסטינית. „מעולם לא היה המחנה הפלסטיני מאוחד יותר," דיווח כתב אמריקאי בכיר.

אחדות זו הושגה על פי המירשם הבדוק של יאסר עראפאת, המוכיח כישרון בלתי־רגיל בשמירת המיסגרת המאוחדת למרות הניגודים הפנימיים העצומים, האירגוניים והרעיוניים, בין הפלגים השונים המשתייכים לאש"ף.

המירשם פועל כך: המושב מתכנס. אנשי חזית־הסירוב (ג'ורג' חבש מההחזית ה־עממית, אחמד ג'יבריל, מה„מיפקדה ה־כללית", ולעיתים גם נאיף חוואתמה, מה־חזית הדמוקרטית) נושאים נאומים חוצבי־להבות על הצורך לשחרר את חיפה ויפו. במיקרה זה, מכיוון שהמועצה התכנסה בדמשק, אף נתנו כתבי רדיו דמשק פיר־סום מירבי לכל הסיסמות הקיצוניות.

אחרי שהנאומים המשולהבים נגמרו, ולמישרד־החוץ הישראלי ניתנה כל ה־תחמושת הדרושה לחודשים הקרובים*, בא תור העבודה המעשית. לפתע מסתבר כי לאנשי־הסירוב אין כימעט שום הש־פעה על דרכו של אש"ף, מאחר שהם מת־ווים מיעוט קטן. הכוח המרכזי באש"ף, אירגון פתח, מעביר את כל ההחלטות ה־דרושות.

רוב גדול. במועצה זו לא בא המיבחן לגבי בעיית השלום עם ישראל. גם ערא־פאת סבור שאין טעם לקבל בעניין זה החלטות חדשות, מכיוון שישראל ו/או האמריקאים לא זזו עדיין מעמדתם הנוק־שה, שלא לנהל שום משא־ומתן עם אש"ף. נשארה בתוקפה ההחלטה הקודמת, הקו־ראת להקמת מדינה פלסטינית „בכל חלק של הארץ שישוחרר מידי ישראל" — הס־כמה מרומזת אך ברורה לחלוקת־הארץ.

הצעד החשוב ביותר לקראת מטרה זו — הקמת ממשלה פלסטינית גולה — נדחה לפי שעה.

לעומת זאת בא המיבחן בצורת החלטה על היחסים בין אש"ף ובין המדינה הער־בית השנואה ביותר על הפלסטינים: ירדן. עראפאת ואנשיו הסכימו כי יש להתגבר על הזיכרונות המרים מ„הספטמבר השחור" של 1970, כשהמלך חוסיין טבח את ה־פלסטינים בארצו, וליצור התקרבות בין אש"ף וירדן.

הדבר דרוש כדי ליצור חזית ערבית שתוכל, בבוא העת, לנהל במשותף משא־ומתן עם ישראל וארצות־הברית למען „שלום כולל" שפירושו, הקמת מדינה פלס־טינית בגדה וברצועה.

אנשי־הסירוב מתנגדים להתקרבות זו. אך ההחלטה עברה ברוב גדול. כרגיל, לא נמצא כיסוי לנאומים הנלהבים של הסר־בנים. בהצבעה, כוחם קטן. הריגת חסן סלאמה בביירות לא שינתה את המצב.

מדיניות הפה הפתוח. לכאורה, לא קרה דבר חשוב במועצה שנתית זו. אך היא היתה עוד תמרור קטן בדרך של אש"ף אל הלגיטימיות וההכרה הבינלאומית.

הדגיש זאת מאורע שלא קרה בדמשק, אלא בארצות־הברית. נציגה השחור של ארצות־הברית באו"ם, אנדרו יאנג, ידידו של הנשיא ג'ימי קארטר, מסר הודעה שבה העלה על נס את אש"ף ככוח „בעל השפעה עצומה בכל ארצות ערב", שאי־אפשר עוד להתעלם ממנו. הוא גם שיבח את הרמה האנושית של נציגי אש"ף באו"ם, והגדיר את האירגון ככוח ממתן ואחראי.

הדברים לא נאמרו בשם קארטר, ויאנג נזהר שלא לדרוש במפורש משא־ומתן של ארצות־הברית עם אש"ף. אך מאז נכנס לתפקידו, נתגלה יאנג לא פעם כנביא.

לפי דרכו („הדיפלומטיה של הפה הפתוח") הוא חזה מראש את השינויים הגדולים של המדיניות האמריקאית.

בוושינגטון מקובל הכלל: מה שיאנג מדבר היום, קארטר עושה מחר.

תל־אביב

יוסי מכה את יוסי

מי חשוב יותר בחברה הישראלית: הפרופסור הדגול או העסקן המיפלגתי?

„כולו שלוה וקור רוח, אלה ודאי סייעו לו להתמחות במיקצועו כאמן מפורסם,

(המשך בעמוד 36)

* במישרד־החוץ יש מחלקה מיוחדת, המלקטת והמפיצה בעולם אימרות קיצו־ניות של עסקנים פלסטיניים.

„העולם הזה" גילה זאת - „טיים" האמריקאי פירסם זאת בעולם -

השבוע התפרסם הסיפור במלואו ב„ניו־יורק טיימס":

גילגולו של סקופ

קוצת העיתונאים הישראלית, ש־התארחה במועדון הקצינים של חיל־האוויר המצרי בהליופולים, אחד מפרבריה המהודרים של קאהיר, התקבלה שם ב־חביבות. ליד בריכת־השחיה ומיתקני ה־ספורט האחרים שבמועדון, הסבו בצוותא עתונאים ישראליים וקצינים בחיל־האוויר המצרי ושוחחו בידידות ובחופשיות. ה־ימים היו ימי ינואר 1978, תקופת־ירח־הדבש ביחסים שבין ישראל ומצריים, ש־החלו להירקם כתוצאה מיוזמת־השלום של הנשיא אל־סאדאת וביקורו בירושלים.

באותם ימים היו הישראלים אורחים מקובלים מאוד בקאהיר, באותה מידה בה התקבלו המצרים בירושלים ובתל־אביב. ההרגשה הכללית היתה שהסכם־השלום בין שתי המדינות עומד על הסף. הישראלים ששהו אז בקאהיר התלוצצו כי מצריים היא אולי המדינה היחידה בעולם בה מכב־דים דרכון ישראלי ושבה ניתן לפתוח באמצעותו את כל הדלתות.

ואז, בשיחה שהתגלתה בין כמה עתונאים ישראליים לבין קצין בחיל־האוויר המצרי במועדון בהליופולים, נחשף גילוי מפתיע. הקצין המצרי הציג את עצמו כטייס מסוק בחיל־האוויר המצרי. בין השאר סיפר כי נטל חלק בפשיטת הקומאנדו המצרית ש־נערכה ב־19 ביולי 1977 על נווה־המידבר הלובי ג'ראבוב, שבמרחק 35 קילומטר מהגבול עם מצריים.

בגין — החלטה בהדר

בנווה־מידבר זה, שהפך למחנה־אי־מונים צבאי, התאמנו באותם ימים ב־צוותא אנשי אירגוני פידאיון פלסטיניים, מתנדבים לובים ושמאלנים מצרים ממתנגדי משטרו של אל־סאדאת. הם הוכשרו כ־כוח־משימה מיוחד, שיעדו היה להסתנן למצריים, לבצע בה פעולות חבלה במוסד־דות ממלכתיים, לנסות לחולל הפיכה ואף להתנקש בחייו של הנשיא המצרי. לימים הודו המצרים כי חיסולו של מחנה חשאי זה היה המשימה העיקרית והחשובה ביותר בגלילה פתחה מצריים במיתקפה על לוב בחודש יולי 1977.

טייס המסוק המצרי, שסיפר על חוויותיו באותה פשיטה, הפליט לפתע מישפט תמוה, שנשמע באזני שומעיו הישראליים כבלתי מתקבל על הדעת. „אנחנו חייבים לכם, הישראלים, תודה על שסייעתם לנו ב־מיבצע זה." כשהבחין במבטי התמיהה על פני שומעיו הוסיף ואמר: „המודיעין שלכם הוא שגילה לנו על קיומו של בסיס סודי זה..."

היתה זו אולי הפעם הראשונה בה שמעו עתונאים ישראליים אישור ממקור מצרי לשמועה שהילכה בחוגים יודעי־דבר מזה כמה שבועות. שמועה זו ניסתה לתת הסבר לצעדו המפתיע של אנוור אל־סאדאת, בעת שהחליט לבוא לירושלים.

הסיפור הבסיסי, שהועבר מפה לאוזן ב־סודיות רבה, היה כי אל־סאדאת החליט לנקוט ביוזמת השלום שלו, דווקא עם עלייתו לשילטון של מנחם בגין, כתוצאה מג'סטה שנקט כלפיו בגין מיד עם ניצחונו בבחירות ועוד לפני שהחל לכהן רשמית כראש־ממשלה.

בעצם הימים של חילופי השילטון ב־ישראל, הצטברו בידי גורמי־ביון ישרא־ליים ידיעות על פיהם מתוכננת, בהשראה לובית וסובייטית, הפיכה במצריים, ששיאה צריך להיות התנקשות בחיי אל־סאדאת. המידע הועבר בין השאר גם למי שעמד להיבחר כראש־ממשלה והוא התבקש ל־החליט מה לעשות בו. כששאל בגין איך היו נוהגים בעבר במידע מסוג זה נענה כי הוא היה מועבר לידי סוכנות־הביון המרכזית של ארצות־הברית. זו היתה שו־קלת אם להעבירו לידיעת המצרים. „מדוע לא להודיע על כך ישירות למצרים?" תמה בגין. על פי הסיפור כך אומנם נעשה.

נמצאה דרך למסור את המידע ישירות למצרים וכתוצאה מכך התגלגלו הדברים והתהדקו הקשרים החשאיים, שהביאו ב־סופו של דבר להחלטתו של אל־סאדאת לבקר בירושלים.

ראש המוסד טס למרוקו

ולידיעה זו לא נשארה נחלתם של עתונאים ישראליים בילבד. היא הגיעה גם לאוזניהם של כתבי עתונות־חוץ. אלה מפקד המודיעין של חיל־האוויר האמריקאי, הופיע בסימפוזיון שנערך בוושינגטון מטעם המכון האמריקאי לחקר מדיניות־חוץ. ב־הרצאתו גילה קיגן: „מידע מודיעיני מ־ישראל סייע פעמיים למנוע הפיכה בחצר־המלכות בסעודיה וכן לסכל פעמיים או שלוש ניסיונות־התנקשות — בהשראה סו־בייטית — בחייו של נשיא מצריים."

בעקבות אישור זה של קיגן פירסם העולם הזה (2125) את הפרשה במלואה תחת הכותרת הסוד השמור ביותר. היה זה הפירסום המלא הראשון על היבטיה הראשונים של הפרשה שכלל גילויים רבים ככל שניתן היה אז לפרסם.

גילויי העולם הזה נותרו אז ללא תגובה או התייחסות כלשהיא. אולם ב־14 באו־גוסט 1978, כשלושה חודשים אחר ה־

על בגין היה להחליט: האם להודיע לנשיא מצריים על חוכנית לוביה להתנקש בחייו. ההחלטה היא שסללה את הדרך ליוזמת סאדאת

ניסו לבדוק אותה ולאמת אותה מכל מקור אפשרי. הסיפור המלא על כך היה שמור במערכת שבועון החדשות האמריקאי טיים שבועות רבים. אולם עורכי העתון, שלא היו בידיהם הוכחות מספקות לאמיתותו, הישהו את פירסומו, הטילו על כתבי ה־עתון ברחבי העולם למצוא ראיות נוספות שתאשרנה אותו.

הסקופ הבינלאומי פורסם לראשונה ב־תחילת חודש מאי 1977 במדור תשקיף שאל־סאדאת „חב לבגין חוב אישי שאותו לא ישכח לעולם." אך תוך המנעות מ־פרטים. באותה תקופה לא נראה היה כי ניתן יהיה לפרסם את הפרשה במלואה. ימים מיספר אחר־כך פורסמה ידיעה דומה גם על ידי כתב מעריב, אורי דן, שחשפה פרטים נוספים על הפרשה. באותו שבוע עצמו בא אישור למידע הסודי ממקור בלתי צפוי.

הגנרל האמריקאי ג'ורג' קיגן, מי שהיה פירסום בהעולם הזה, פירסם גם שבועון החדשות האמריקאי טיים את הסקופ. ה־פעם היכתה הידיעה הדים ברחבי העולם, צוטטה גם על־ידי העיתונות הישראלית.

טען אז הטיים: „ייתכן שהמאורע ה־מכריע הבודד בדיפלומטיה החשאית ב־תקופה זו, היתה החלטת ממשלת ישראל ביולי 1977 לעוץ למצריים, סודאן וסעודיה, בקשר למידע חשוב שלמד המודיעין ה־ישראלי: שהקיצונים הערבים השמאליים, המאומנים בלוב והמסתייעים בידי מנהיגה הקיצוני של מדינה זו, הקולונל מועמר קדאפי, קשרו קשר להפיל את הממשלות המתונות בקאהיר, חרטום ודיאד... מנחם בגין הורה לראש המוסד הישראלי, יצחק חופי, לטוס למרוקו כדי למסור את המידע ישירות לעמיתו המצרי הגנרל מוחמד שאוקת..."

גילה אז העולם הזה, בתגובה על פירסום הטיים: „שני הפירסומים אודות אותה פרשה (בהעולם הזה ובטיים) עדיין לוקים בחסר. פרטים רבים ומרתקים בהם עדיין אינם ניתנים לחשיפה ובבוא היום בוודאי יהיה בו את דמיונם של כותבי קורות־העתים."

גם אז לא היתה כל תגובה רשמית ל־פירסומים לא מהצד הישראלי ולא מהצד המצרי.

מיבצע לרציחת סאדאת

השבוע היכתה אותה פרשה שוב הדים ברחבי העולם.

היה זה אחרי שאחד החשובים והמהי־מנים שבעתוני העולם, הניו־יורק טיימס, פירסם את הפרשה מחדש בהבלטה רבה ותוך חשיפת פרטים נוספים ובלתי ידועים אודותיה. בגיליון יום הראשון שלו השבוע, פירסם הניו־יורק טיימס, בשער המוסף השבועי שלו המופיע ביום זה, כותרת־ענק המתייחסת לפרשה זו. „הסיפור הת־חיל ביולי 1977," הכריזה הכותרת בעתון האמריקאי רב־היוקרה, „כאשר למשרדו של ראש־הממשלה מנחם בגין באו האנשים העומדים בראש המודיעין הישראלי. בידיי־הם היה תיק עבה שהכיל מידע על קשר מדהים: שליט לוב, הקולונל מועמר קדאפי, מארגן מיבצע לרציחתו של נשיא מצריים אנוור אל־סאדאת. בגין עלעל בתיק. בלי להרים את מבטו אמר: ‚מדוע לא תתנו זאת למצרים?'"

הכותרת הבולטת היתה שייכת לכתבה מפרי עטם של העתונאי האמריקאי סידני ציון והעתונאי הישראלי אורי דן, שחשפה גילויים נוספים בפרשה המיסתורית וש־נועדה להוכיח כי שירותי־ביון עשויים לתרום גם לשלום.

הפעם, נוכח ההבלטה הרבה של הידיעה, והעובדה שפורסמה באחד החשובים שב־עתוני העולם, היא לא נותרה ללא תגובה. היה זה הצד המצרי שמיהר להכחישה ולי־נסות להפריכה. בידיעה שפורסמה בחשוב שבעתוני מצריים, אל־אהרם, הוכחשה ה־פרשה מתחילתה ועד סופה. עורך אל־אהרם אף קרא לעורכי הניו־יורק טיימס לפטר את האחראים לפירסומה.

אפשר היה להבין את המצרים, שטרחו להכחיש את הידיעה למחרת פירסומה דווקא עתה, בעוד שבעבר נמנעו להתייחס לגילוייו של הגנרל האמריקאי ג'ורג' קיגן, לכתבת הטיים בנושא זה ולעשרות ידיעות אחרות על הפרשה, שראו אור בעיתוני העולם מאז פורסמה לראשונה בהעולם הזה.

הטיעון המצרי הרשמי היה כי פרשה זו הומצאה בידי ישראל על מנת לפגוע ביוזמת־השלום של אל־סאדאת ולהציגה כתגובה בילבד לצעד ישראלי חשאי, ש־נגנט קודם לכן. מאחרי טיעון זה הס־תתרה מבוכה בתחום אחר לגמרי. שכן, גם אם היה זה מנחם בגין ראשון במחוזה כלפי סאדאת, עדיין אין בכך לגרוע מ־יוזמתו של הנשיא המצרי ומהחלטתו לבוא לירושלים.

פירסומה הבולט של הפרשה החשאית, דווקא בעת שמצריים מנסה לחדש ו־להדק את קשריה בעולם הערבי, להציג את עצמה כמי ששומרת על האינטרסים של כלל מדינות־ערב ולמצוא דרך גם אל מדינות חזית־הסירוב, הוא שהביך ככל הנראה את המצרים. אין מהלומה חמורה יותר כיום למצריים בעיני העולם הערבי מאשר להציגה כמי ששירותי־המודיעין שלה משתפים פעולה עם שירותי־הביון של ישראל.

אלא שבינתיים נחשפו יותר מדי פרטים בנושא רגיש ועדין זה, שקיבלו תמיכה ואימות ממקורות שונים, מכדי שניתן יהיה להפריכה ולהציגה כספרי דימיון עתונאי בילבד.

החיים: ממה הם באמת?

המשך הדו"ח על הכנסותיהם האמיתיות ורכושם של כל 120 חברי הכנסת התשיעית

מאיר כהן: עשיר בצינעה

מי שנחשב במשך שנים רבות כאיש החזק של חרות בחיפה, ח"כ מאיר כהן, מתגורר אומנם בדירה צנועה בהדר־הכרמל בחיפה, אולם מראה הדירה ואורח־החיים של כהן עלולים להטעות.

מאיר כהן הוא, ללא ספק, אדם אמיד ביותר. כהן, יליד חיפה בן ה־43, הוא עורך־דין במיקצועו, אשר זכה בפופולריות רבה כעורך־דין בעירו, גם בגלל העובדה שבמשך שנים רבות היה עסקן ציבורי ו־חבר מועצת־העיר. מלבד הכסף שעשה כעורך־דין, הוא קיבל גם ירושה נכבדה. לרשות כהן ואחיו עומד בניין וחצי, באחד המקומות המרכזיים בחיפה, המשמש להם כהכנסה נוספת, אם כי כהן מסרב לגלות את גודלה. לרשותם עומדות גם אדמות בקריית־חרושת, ליד טבעון.

כהן מגלה כי חסך כסף רב: „אני לא מוציא הרבה כסף וחי בצינעה. לכן הייתי יכול לחסוך גם מהמשכורת שלי כחבר־כנסת." במשך שנים רבות עבדה אשתו של כהן כתופרת־תילבשות בתיאטרון חי־פה, וכל משכורתה נכנסה לחיסכון המישפחתי.

מלבד הדירה שבה מתגורר כהן, השווה כיום יותר ממיליון לירות, ומלבד הבניין וחצי, והאדמות בקריית־חרושת, הוא מחזיק גם את המישרד, ששימש אותו עד שנבחר לכנסת כמישרד עורכי־דין. המישרד הוא בדמי־מפתח, וכיום הוא סגור, אך מהווה נכס נוסף. חשבונות־החיסכון בבנקים, שעליהם מוכן כהן לספר, הם חשבון תמר בגובה של יותר מ־200 אלף לירות, ושלושה חשבונות על שם ילדיו, במיסגרת תוכנית כוח 10,000, המגיעים לסכום של כ־50 אלף לירות כל אחד.

לדברי כהן הוא שומר את הרווחים שלו מהירושה עבור בני־אחיו. אחיו של כהן נפל בשליחות ביטחונית בספרד, ולמרות שמישרד־הביטחון דואג לאלמנה וליתומי האח, ההליט ח"כ להקצות את כל הכסף שבא לו מהירושה לבני האח, שהוא מגדל לם כבניו שלו. „לערוך חגיגת בר־מיצווה לילד עולה היום הרבה מאד כסף, ובשבילי זה אני צריך לשמור על הירושה."

כהן נוהג במכונית פיג'ו 404 חדישה, ומקבל פנסיה בת 3,200 לירות מעיריית חיפה.

יוסי שריד: החותן עוזר

ח"כ יוסי שריד מהמערך הוא אחד מחברי־הכנסת הצנועים ביותר בהוצאותיו־הם, אם כי רמת־החיים שלו גבוהה יותר. שריד מתגורר, יחד עם אשתו רונית, בדירה בת ארבעה חדרים בשיכון למ"ד בתל־אביב.

כאשר התגורר שריד בקרית־שמונה, הושכרה הדירה.

שריד אינו בא ממישפחה עשירה. אביו היה אחד המורים המפורסמים בארץ. ול־מורים לא היתה אף פעם הכנסה גבוהה. לעומת זאת, הורי אשתו, רונית, הם אמי־דים ביותר. אביה של רונית הוא הפרו־פסור ורבין, מנהל מחלקת־ילדים בהדסה ואחד הרופאים הידועים ביותר בארץ. שריד מגלה כי הורי אשתו עזרו להם להס־תדר בתחילת דרכם, וכי בגללם יש להם הדירה ומכונית הקורטינה שבה נוהגים בני הזוג.

עזיזה, חסיה ומנחם בגין
מסיבות כפולות וחתן עשיר

לשריד יש חסכונות, שאת גובהם הוא מעריך ב־100 אלף לירות, המושקעים ב־מניות בבנקים.

מנחם בגין: ראוותנות

מישפחת מנחם בגין חיתה כל חייה ב־צניעות רבה, ועל כך היתה גאוותה. בגין נהג, וגם היום הוא עושה כן, להזכיר את הדירה הצנועה בת השניים־וחצי חדרים, שבה התגוררו בני הזוג במשך שנים רבות בדמי־מפתח, ברחוב רוזנבאום 1 בתל־אביב, לא הרחק מהיכל התרבות.

ההוצאות של מישפחת בגין, עוד לפני שהפכה מישפחת ראש־הממשלה, לא היו רבות. ההוצאות הכרוכות בעבודתו המיש־לנתית של בגין שולמו על־ידי תנועת החרות. התנועה גם העמידה לרשות ראשה מכונית ונהג צמוד, והוצאות אחרות כימ־עט שלא היו למישפחה, שהיתה סמל ל־צניעות ולישור.

למישפחת בגין שלושה ילדים. בנו ה־בכור, אשר עזב לפני שנים רבות את הארץ כדי ללמוד בארצות־הברית, ולא זכה, עד לבחירת בגין כראש־ממשלה, כימעט לשום תמיכה ממישפחתו בארץ. פירנס עצמו בעבודה קשה בארצות־הברית. הבת חסיה נישאה בגיל צעיר לבן מיש־פחת מיליקובסקי, אחת המישפחות העשי־רות בתל־אביב. בעלת בית־החרושת ל־גלידה ויטמן. הבת הצעירה, לאה, שבגלל טעמים רפואיים אינה עובדת עתה, עבדה בזמנו כדיילת קרקע באל־על.

עם בחירתו של בגין כראש־ממשלה היו בעיתונים ובטלוויזיה פירסומים מכוונים, כדי להדגיש את צניעותה של המישפחה. עליזה בגין הופיעה בתוכנית על כותרת וסיפרה לירון לונדון ולעם־היושב־בציון עד כמה נמוכה המשכורת של בעלה, וכמה קשה לה להסתדר איתה. כעבור ימים אח־דים היה מי שהדליף ממישרד ראש־הממ־שלה לעיתונים את גובה השכר של בגין, אשר הגיע אז, לדברי התלוש המצולם, ל־6000 לירות בילבד.

שר מודיעי
הוצאות מול משכורת

הלהיטות של מישפחת בגין ושל חבר דוברי ראש־הממשלה להראות עד כמה צנועה המישפחה הולידה גל של בדיחות. בין השאר, הבדיחה המרושעת שבעצם אין בגין צריך הרבה כסף: שליש מהחודש הוא נמצא בחוץ־לארץ, שליש החודש הוא נמצא באיכילוב, והמשכורת הקטנה מס־פיקה די והותר לשליש הנותר.

אולם הצניעות נפגמה במיקצת אחרי שהפך בגין „אדוני ראש הממשלה", וב־עיקר אחרי שהפכה עליזה בגין „גברת ראש־הממשלה". הם עברו לדירת־הפאר של שר־החוץ לשעבר, אבא אבן, ברחוב בלפור בירושלים וערכו בדירה שיפוץ יסו־די. המדינה הציבה לגברת בגין מכונית־שרד, נוספת על מכוניות־השרד המלוות את ראש־הממשלה, וארוחות־הערב וקב־לות־הפנים, הנערכות על־ידי מישפחת בגין, אם בביתם ואם במקומות אחרים, עולות הרבה יותר מאשר אותן שנהגו לערוך בני הזוג רבין. משום שמישפחת בגין החליטה שלא רק לערוך את קבלות־הפנים וארוחות־הערב לאישי מימשל ו־שילטון, ישראלים וזרים, כפי שמחייב תפ־קידם, אלא גם קיבלו על עצמם לדאוג לאירוחה של המישפחה הלוחמת, ותיקי האצ"ל, תורמי קרן תל־חי וחוויזיוניסטים ותיקים. החלטה זו מכפילה את מיספר האנשים הנמצאים כימעט בכל קבלת־פנים, ואת מיספר קבלות־הפנים, כאשר את החשבון משלם האזרח.

אחר־כך באו כמה פעולות ראוותניות, שעוררו את תמיהת הציבור. האשה הצנו־עה מרחוב רוזנבאום 1 בתל־אביב ערכה לבעלה מסיבת יום־הולדת, שעלתה בסכום ניכר. דוברי ראש־הממשלה טענו כי ה־תשלום למלון פלאזה, אשר ערך את ה־מסיבה, לא בא מתקציב המדינה, אלא היה תרומה של ידידי מישפחת בגין, אך היה במסיבה זו יותר מאשר טעם לפגם. אחר־כך באה פרשת הפרווה, שנשארה אפופת מיסתורין. הפרוון סיפר תחילה כי הגברת בגין רכשה את הפרווה בסכום של 7,000 דולר, כדי שיהיה לה מה ללבוש בטכס חלוקת פרס־נובל באוסלו, ובאותה עת סירבה לישכת ראש־הממשלה להגיב. אחרי שהפירסום בהעולם הזה עורר הדים ציבוריים, הודיעה לישכת ראש־הממשלה כי עליזה בגין רק שאלה את הפרווה והחזירה אותה מייד עם שובה. מפרוון עצ־מו מסרב להכחיש או לאשר גירסה כלשהי.

עצם המינוי כראש־הממשלה הועיל ל־כיסו הפרטי של מנחם בגין. המשכורת שלו, שגדלה בינתיים, משום שממשלת־הליכוד החליטה להעלות בצורה ניכרת את שכר ראש־הממשלה, סגנו והשרים, אינה מוצאת כימעט בכלל. החוק קובע כי כל הוצאות ראש־הממשלה וביתו חלות על ה־מדינה. נוסף על כל אלה החל בגין מרוויח כסף רב מסיפרו, המרד. הספר, אשר במשך שנים רבות קראהו רק היסטוריונים או רוויזיוניסטים ותיקים, הפך עתה רב־מכר. נוסף על התמלוגים הרבים שמקבל בגין עבור מכירת סיפרו, שמאז המהפך כבר יצא בעוד 16 הוצאות בשפות שונות, הוא מכר גם את זכויות ההסרטה בסכום ניכר.

ח"כ שריד
החותן עזר

של כהן כתופרת־תילבשות בתיאטרון חי־פה, וכל משכורתה נכנסה לחיסכון המיש־פחתי.

מלבד הדירה שבה מתגורר כהן, השווה כיום יותר ממיליון לירות, ומלבד הבניין וחצי, והאדמות בקריית־חרושת, הוא מח־זיק גם את המישרד, ששימש אותו עד שנבחר לכנסת כמישרד עורכי־דין. המיש־רד הוא בדמי־מפתח, וכיום הוא סגור, אך מהווה נכס נוסף. חשבונות־החיסכון בבנ־קים, שעליהם מוכן כהן לספר, הם חשבון תמר בגובה של יותר מ־200 אלף לירות, ושלושה חשבונות על שם ילדיו, במיסג־רת תוכנית כוח 10,000, המגיעים לסכום של כ־50 אלף לירות כל אחד.

לדברי כהן הוא שומר את הרווחים שלו מהירושה עבור בני־אחיו. אחיו של כהן

וקיבל מיקדמה הגונה. כל אלה איפשרו לבגין להתחיל לשלוח לבנו, כאשר היה עוד בארצות־הברית, סכומי כסף בסדר־גודל של אלפי דולארים, ולרכוש גם דירה צנועה לבתו לאה.

זבולון המר: ללא שינוי

המהפך לא גרם כל שינוי בסיגנון־החיים של שר־החינוך, זבולון המר. המר היה שר גם בממשלה הקודמת. במשך שנים רבות התגורר, יחד עם רעייתו מנחמיה וארבעת ילדיהם, בדירה בת שניים וחצי הדרים בבני־ברק, רק לפני כשנתיים עבר בני־הזוג המר לדירה מרווחת יותר, בת שלושה וחצי חדרים, אף היא בבני־ברק.

להמר אין רכוש ואין חשבונות בבנק, מלבד חשבון עובר־ושב שמנהלת אשתו, אם כי גם לו יש זכות־חתימה בו. כמו אצל שאר השרים, מרבית הוצאותיו האישיות של המר משולמות על־ידי הממשלה, אם כי הוצאות הבית והמישפחה ממומנות על־ידי המשכורת. בפני ידידותיה התלוננה מנחמיה כמה פעמים על כך ש־הוא „לא מצליחה לגמור את החודש.״ אולם תלונות אלה מעולם לא הגיעו לאוזניו של בעלה.

למרות הדחק הצליחה מנחמיה המר לאגור לעצמה חיסכון קטן, בחשבון חיסכון שהיא מכנה „הקניפל שלי,״ וחשבון זה מגיע היום לכ־50 אלף לירות. נוסף על אלה יש על שם כל אחד מילדי המר חיסכון לתיכון נחלת, שאותו לא פדו בני הזוג גם אחרי ששר־החינוך זבולון המר קבע חינוך תיכון חינם בישראל.

שמואל תמיר: החוק והכסף

שמואל תמיר הוא אחד האנשים שתפקידיהם הפוליטיים לא הפריעו להם להתעשר. ההכנסה הכספית והפוליטיקה של תמיר הלכו תמיד זה בצד זה, עד שנאלץ, כאשר מינה כשר בממשלה, לוותר על עסקי המישרד הפרטי שלו.

תמיר לא בא ממישפחה עניה, ואחרי לימודי־המישפטים שלו (במעצר) ופעילות עסקנית במיסגרת חרות, החל תמיר מתפרסם כאישיות ציבורית וכעורך־דין מוכשר ומצליח, בעיקר במישפטי־ראווה.

מישפט עמוס בן־גוריון נגד שורת המתנדבים, ומישפט שנודע אחר־כך כ„מישפט קסטנר״, למרות שישראל קסטנר היה רק עד בו, הגבירו את פירסומו. תמיר הפסיד בסופו את שני המישפטים, אולם מערכת יחסי־ציבור ענפה הביאה לו תהילה, כאילו היה המנצח בהם, ומאז אותו יום יש תור ארוך ליד מישרד עורכי־הדין שלו.

במשך כל השנים שבהם כיהן תמיר כחבר־כנסת, החל בכנסת הששית ועד הפיכתו לשר (אין זה משנה באיזו מיפלגה או מיסגרת פוליטית הוא ממשיך לכהן) הוא המשיך לפעול כעורך־דין, במישרד עורכי־הדין שלו. תמיר את מורינ. מישרד זה, הקיים עד היום, מייצג חברות כלכליות גדולות, עסקים ממשלתיים ועסקים הנמשכים על־ידי שמו של תמיר.

העובדה שתמיר היה בכנסת הששית חבר ועדת־הכספים, ועדת־הכנסת והוועדה לביקורת המדינה, בשביעית חבר ועדת־הכלכלה, בשמינית יושב־ראש ועדת הכלכלה, חבר ועדת־החוץ־והביטחון ובכנסת התשיעית, עד שנבחר כשר, חבר ועדת־החוץ־והביטחון, לא הזיקה לעסקיו הפרטיים כלל וכלל.

תמיר ידע גם לנפח שערוריות — או מה שהוא טען שהן שערוריות כלכליות — במיסגרת תפקידיו הציבוריים, וזכה על־ידי כך בלקוחות נוספים, אשר חשבו כי הוא, הלוחם במימסד, ואשר המימסד יראה ממנו, יוכל בוודאי להסדיר את ענייניהם על הצד הטוב ביותר, במגעו כעורך־הדין שלהם עם הרשויות הממשלתיות או ה־שילטוניות.

תמיר מתגורר בווילה מפוארת בהרצליה־פיתוח. סביבה גן בגודל של יותר משלושה דונמים. הוא נוהג במכונית אמריקאית מפוארת, כאשר אינו משתמש במכונית־השרד שלו, ולבתו, ליאורה, מכונית אלפא רומיאו ספורט. הונו של תמיר מוערך במיליונים רבים של לירות, אם כי הסכום, שבו מכר את חלקו במישרד עורכי־הדין שלו, כאשר פרש ממנו, היה קטן. המקורבים לנושא סבורים כי מכר בסכום כזה כדי שיוכל לקנות בסכום דומה את מיכרה־הזהב, מישרד עורכי־הדין, כאשר יפסיק מלכהן כשר, ויחזור להיות חבר־כנסת מן השורה.

חיים קורפו: חתונה יקרה

יושב־ראש הנהלת הקואליציה, ח״כ קורפו, אינו איש עשיר, למרות הכוח הרב שהוא מרכז בידיו עתה. קורפו הוא דור שישי בירושלים, נשוי ואב לשתי בנות, ומתגורר בדירה צנועה בבית־הכרם בירושלים.

חינוכו הדתי של קורפו, בתלמוד־תורה במאה שערים, ישיבת חברון וישיבת לומזה בפתח־תיקווה, בית המידרש למוריב המיזרחי, לא הפך איתו איש־עסקים ממולח. גם כאשר היה קורפו עורך־דין, אחרי שסיים את לימודי־המישפטים שלו באוניברסיטה העברית בירושלים, הוא לא הרוויח כסף רב, ופנה לעסקנות פוליטית במיסגרת תנועת־החרות. קודם לכן שירת באצ״ל.

קורפו בן ה־58 היה מפקד באצ״ל, ואחר־כך עצור אצ״ל בלטרון, אריתריאה, סודן וקניה, ועל כך גאוותו. הוא לא השתמש פעמים רבות ברשיון עורך־הדין שלו, ובזמן שיכול לעשות כסף, ביצר את מעמדו בתוך סניף חרות בירושלים, והיה במשך שנים רבות מזכיר וישב־ראש הסניף. תקופה מסויימת היה קורפו גם חבר מועצת עיריית ירושלים, מטעם חרות.

אולם למרות כל אלה, הצליח קורפו לחסוך קצת כסף, המושקע בתוכניות־חיסכון בבנק. הוא נוסע במכונית פיג׳ו 404 חדשה, וכאשר, לא מכבר, השיא את אחת מבנותיו, הוא נדבק באווירה הכללית ו־ערך חתונה מפוארת במלון שלום בירושלים, שעלתה לו כמה מאות אלפי לירות. ידידיו של קורפו טוענים כי הוא יזדקק עתה לשנים אחדות כדי לכסות את חובות החתונה של הבת.

אריק שרון: חוואי וחובות

אחד החוואים העשירים ביותר בארץ הוא שר־החקלאות אריאל („אריק״) שרון. חובותו של אריק שווה מיליונים רבים של לירות, אולם החובות, אשר אופן השלומם נות, ואף הוא מהווה הכנסה כספית, הם גדולים ועצומים.

שרון אינו בא ממישפחה עשירה. אמו מתגוררת עדיין בכפר־מלל, ויש לה משק, שאותו היא מעבדת במו־ידיה. מלבד החווה, שהוקמה בעזרת הלוואה שתגאיה הם בחינת מתנה של ממש, יש לשרון עוד רכוש אחד: וילה בצהלה.

הווילה, בין הבודדות בצהלה שהן בעלות שתי קומות, נרכשה על־ידי אריק שרון עוד בהיותו בצבא, בתנאים נוחים ביותר, אולם עתה היא שווה למעלה מארבעה מיליוני לירות. עוד לפני ארבע שנים קיבל שרון עבורה שכר־דירה בגובה של 800 דולאר בחודש, שהם כיום כ־15 אלף לירות, אם כי ברור שהיום המחיר גבוה הרבה יותר.

אריק ולילי שרון היים בסיגנון ראוותני ביותר. האופנה האחרונה אצל בני־הזוג היא רכישת תמונות־אמנות יקרות, ועובדה זו התגלתה מהר מאד על־ידי בעלי גלריות, המזמינים אותם לכל פתיחת־תערוכה. לילי שרון לבושה בבגדים אופנתיים חדישים, ובני־הזוג מרבים לאכול במיסעדות יקרות ולבלות הרבה. אריק נוסע במכונית־השרד הממשלתית שלו, ומלבד כלי הרכב של החווה עומדת לרשותו מכונית אלפא רומיאו, שבה נוהגת אשתו.

ליצי ואריק שרון
עושר וחובות

יצחק מודעי: הפסד כספי

רצונו של יצחק מודעי להיות שר בממשלה מובן בוודאי לפוליטיקאים ולציבור הרחב, אך אינו מובן למנהל־החשבונות של מודעי. מאז אולץ, בעיקבות פירסומים בהעולם הזה, לוותר על כל הטבה שקיבל מחברת רבלון, משום שהסך חברכנסת ואחר כך שר, ירד מתח הרווחים של מישפחת מודעי במידה ניכרת.

אחרי שמודעי השתחרר מצה״ל, בדרגת סגן־אלוף, הוא השלים את לימודיו. כיום גרושא מודעי תארים אקדמאיים מהטכניון בחיפה, האוניברסיטה העברית בירושלים ואוניברסיטת לונדון, בשלושה תחומים: מישפטים, הנדסה־כימית וכלכלה. אחרי שחזר לארץ, החל מודעי מנהל מיפעלים, או כפי שהוא אומר, להקים על הרגליים מיפעלים כושלים, וזכה בהצלחה רבה בעיסוקו זה. אחרי שורה ארוכה של מיפעלים שהקים, או „העמיד על הרגליים״, הגיע מודעי לנהל את הסניף הישראלי של חברת רבלון, ותוך תקופה קצרה הפך את מוצרי רבלון נמכרים ביותר בשטח הקוסמטיקה בישראל.

הוא מילא תפקידים שונים ברבלון, החל בתפקיד מנכ״ל החברה וכלה בתפקיד יו״ר שב־ראש מועצת־המנהלים שלה, אחרי שנבחר לכנסת, ולרשותו עמדו תמיד חשבונות־הוצאות נכבדים, וקרנות שונות אשר הבטיחו את עתידו הכספי, גם כאשר הוא עוסק בפוליטיקה.

עם בחירתו כשר־האנרגיה־והתשתית, החליט מודעי לוותר על כל ההטבות הכספיות שהיו לו מרבלון, וניתק את הקשר עם חברה זו. עתה עומדים לרשותו חסכונות במניות ובניירות־ערך, בסדר־גודל של מיליוני לירות, וילה בכפר־שמריהו, קרן פנסיה במטבע־זר וביטוח־מנהלים.

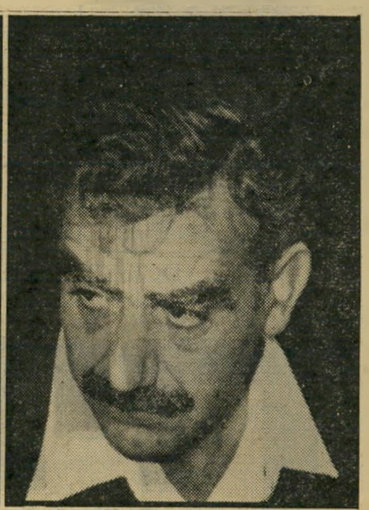

ח״כ כהן
ירושה ובר־מיצווה

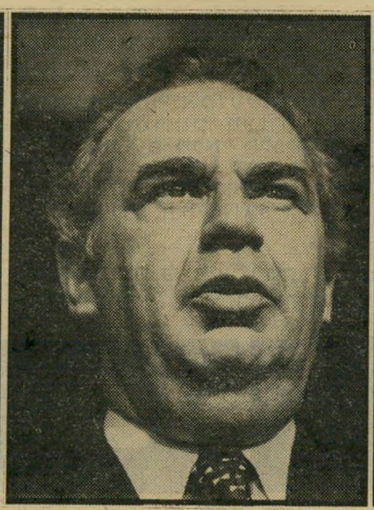

שר תמיר
עסקים ופוליטיקה

ח״כ קאופמן
חתונה עשירה

שר המר
גחלת וחינוך חינם

הידעת כי 70% מהפטיפונים בעולם מיוצרים ע"י BSR אנגליה?!

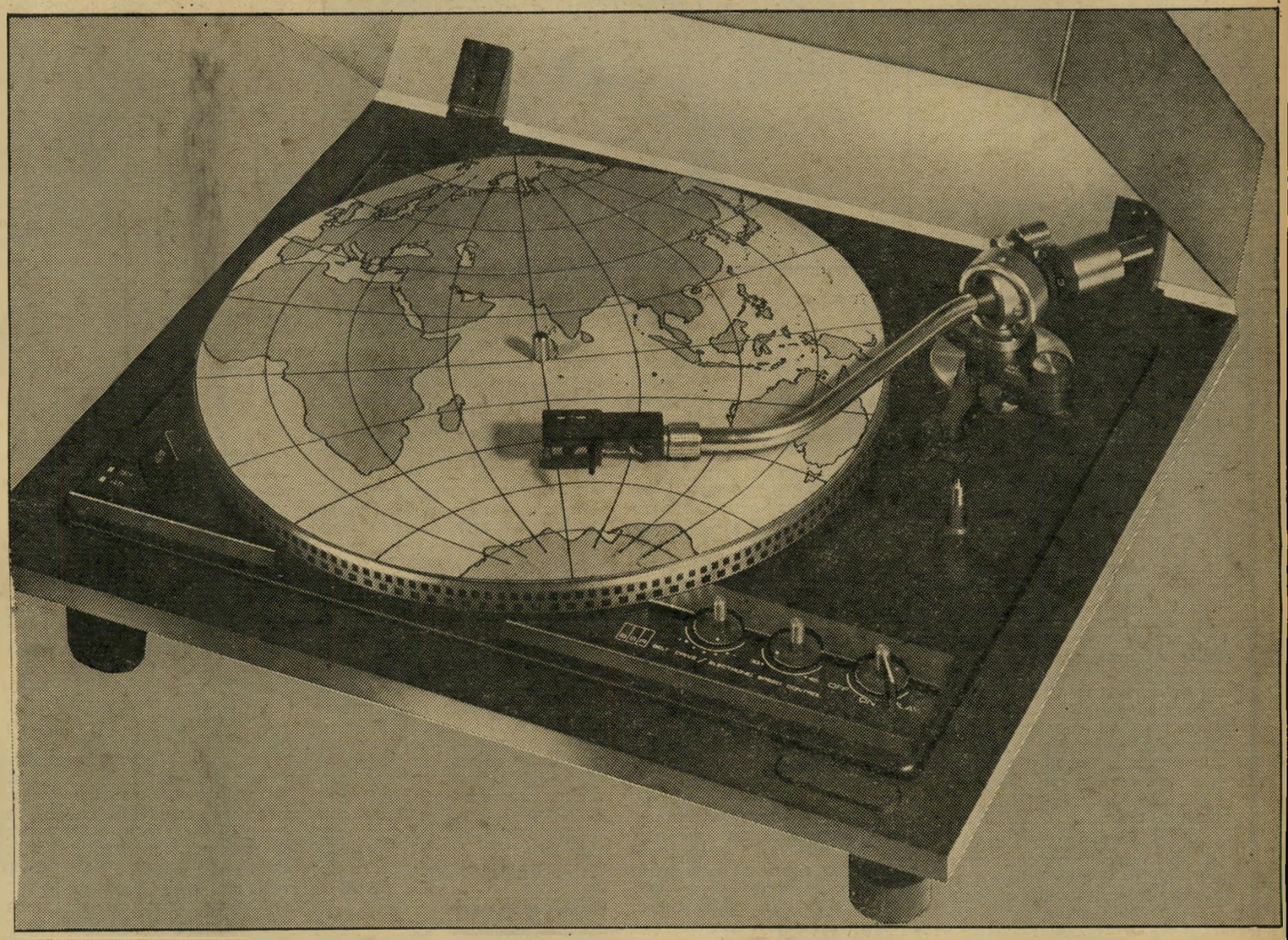

אכן, הגיע הזמן שכחובב מוסיקה אמיתי, תדע יותר על קונצרן BSR, יצרן הפטיפונים המרשים ביותר בגודלו בעולם ואשר לאחרונה רכש גם את מפעלי היוקרה האמריקניים ADC לייצור ראשים, זרועות ופטיפונים סופר מקצועיים.
חברת "סופרסוניק שיווק בע"מ" הינה היחידה המייצגת בישראל את קונצרן BSR על כל שלוחותיו, דבר המאפשר לך להתאים לעצמך פטיפון מקצועי מתוך סדרת המקצועיים של BSR והסופר מקצועיים של ADC.

דגמי BSR לבחירתך: P-184, P-183, P-200, P-182.
דגמי ADC לבחירתך: 1700 QUARTZ, 1600 DD, 1500 DD.

להשיג בחנויות סטריאו מובחרות.

כשאתה רוכש פטיפון BSR שים לב:
- לבסיס ולמכסה החדישים שעיצובם המיוחד נועד לאפשר פעולה שקטה ביותר של המכשיר.
- לסמל BSR או ADC המקורי המוטבע על בסיס הפטיפון.
- לראש ADC המותאם לזרוע.
- לתעודת האחריות המקורית של "סופרסוניק שיווק בע"מ"

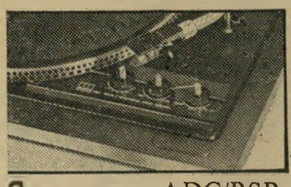

אלה ואחרים מבטיחים לך מכשיר מקורי ומדוייק, מעבדת שירות ארצית עם מלאי חלפים מקוריים ובעיקר — מחיר סביר ביחס לאיכות גבוהה, המאפיין את כל המכשירים מסידרת ADC/BSR.

בואו לראות, לשמוע ולהתרשם ממבחר ADC/BSR **בתערוכת** SOL 79 בתאריכים 1.2.79-27.1.79

מ.י.מ

הסופר מקצועיים של

סופרסוניק

תל אביב, שד' רוטשילד 63, טל. 294591.

מה ניסו להסתיר הגורמים שהביאו לגירושו של יגאל לביב?

כ אשר נחת המטוס של נתיבי אוויר קמרון בנמל־התעופה של באנגי, בירת הקיסרות המרכז־אפריקאית, הרגשתי הקלה על שסיוט־סוף, ולאחר תלאות מרובות, הגעתי למחוז־חפצי.

תיכננתי ביקור זה בבירת ממלכת היהלומים והאוראנ־יום, הנשלטת על־ידי הקיסר בוקאסה ה־1, בקפדנות מרובה, והבטחתי לעצמי מקומות שמורים בסידרת הטיסות, ש־היתה צריכה להביאני לעיר־הנמל דואלה בקמרון, ומשם לבאנגי. אולם כבר בהגיעי לדואלה, העיר החמה ביותר בעולם, הנמצאת על קו־המשווה ממש, הבנתי כי באפריקה אין משמעות לתיכננים מוקדמים.

היה עלי לשהות בדואלה 24 שעות, מרגע הגיעי לשם ביום השלישי בערב, ולטוס למחרת, ביום הרביעי בצהריים, לבאנגי. שם המתינו לי, כפי שהנחתי, האלוף שמואל גונן (גורודיש), והיהלומנים הישראליים מנוח לוי ומרדכי מרום, שהודעתי להם על הביקור המתוכנן.

אמנם, שותפו של גורודיש, דויד עמרמי, עמל לשכנע אותי לדחות את הביקור לכמה חודשים, אולם סירבתי והודעתי סופית כי אבוא במועד שקבעתי.

כתמי דם על הקיר

ב נמל־התעופה של דואלה שררה חשכה עת נחת המטוס שבו הגעתי מגיירובי, בירת קניה. החשכה היתה בגלל שקיעת השמש, ובגלל קצר במערכת־החשמל בנמל־התעופה. העובדים המתינו בסבלנות להדלקת ה־חשמל, כאשר חלק מהם ממלא טפסים לאור אש המציתים של נוסעים נזעמים.

ביגלל החשכה והחום, הסכמתי מייד. חלפנו בעיר, שרובה המכריע מורכב ממיבני עוני וזוהמה ורק חלק קטן ממנה מאוכלס על־ידי הצרפתים, ששלטו במקום שילטון מדיני, והשולטים בו עתה שילטון כלכלי.

המלון היה בן ארבעה כוכבים, מה שלא הפריע לקירות החדר שליד המיטה להיות מכוסים בכתמי־דם של יתושים או פרעושים.

למחרת מיהרתי בשעה היעודה לטיסה שתובילני הלאה, ולאחר שנכנסתי לאולם הנוסעים־במעבר, ציפיתי להמראה. השעה חלפה, וכלום לא אירע. כיוון שאיש מבין הנוסעים האחרים נראה לא נרגש, לא חששתי. משחלפו שעתיים, שאלתי נוסע צרפתי, שהמתין עימי, מה קרה, והוא השיב כי צריכים לחכות שהמטוס יהיה מוכן. סמוך לשבע בערב הגיעה דיילת־קרקע, כושית, חתיכה (הכושיות בקמרון מפורסמות בכל אפריקה בגופן החטוב) ובישרה כי המטוס מקולקל, וייצא רק למחרת בבוקר.

מיהרתי לעיר לפני שייכבה שוב החשמל במקום, אך הפעם עברתי למלון משובח יותר, בן חמישה כוכבים, הנראה כמלון ישראלי זול ברחוב הירקון. לפחות לא היו כתמי־דם על הקירות. הלילה עבר, ובשמונה בבוקר, למחרת, הייתי שוב באולם ההמתנה. הטיסה יצאה בארבע אחר הצהריים, בלי שאיש טרח להודיע מה קורה ומדוע מאחרים.

מבעד לחלונות המטוס הנוסע על הקרקע בבאנגי ראיתי את אולם־הנוסעים ונשמתי לרווחה. ניצבתי בתור של הנוסעים לביקורת דרכונים, והושטתי את דרכוני. הפקיד הטביע מייד חותמת־כניסה. אחר־כך נפנה לבדוק את פרטי הרישום בדרכון. הוא קרא בקול את שמי, ושאל אם אני עיתונאי.

גירוש מאורגן

ב דרכונים ישראלים אין ציון מיקצוע. משהשבתי בחיוב, קרא לממונה עליו, שביקשני להיכנס לחדר צדדי. שם שאלו אותי היכן מיוודתי, ומשהצבעתי עליה, הטביעו בדרכוני את החותמת „מגורש". כתבו את התאריך — 5 בינואר — וציינו כי אני מגורש חזרה לדואלה.

20 דקות אחרי שירדתי בבאנגי, מצאתי עצמי שוב באוויר על המטוס לדואלה.

בלכתי למטוס, מנסה למחות לפני מלווי שלא הגיבו כלל, ראיתי מרחוק, באולם הנוסעים, את גורודיש.

בטיסה בת השעתיים חזרה לדואלה ניסיתי לעכל מה שקרה, ומי גרם לגירושי.

הודעתי גם לקבוצה של גורודיש, וגם לקבוצה של לוי מנוח, על בואי, אבל איני יודע מי טרח להודיע לשילטונות שאני עיתונאי ובכך גרם לגירושי מהמדינה.

קבוצת גורודיש עוסקת בהפעלת זכיון לכריית יהלו־מים בקיסרות המרכז־אפריקאית, וקבוצת מנוח קנתה, לפני כשנה, את חברת היהלומים הממשלתית פיתוח, ועסקה בקניית יהלומים במקום. לפני נסיעתי הייתי ב־עיצומה של חקירה מסועפת על העסקים ומקורות המימון של שתי הקבוצות. כתבה מוקדמת על מימצאים ראשונים של החקירה פורסמה בהעולם הזה (2135) באוגוסט ה־אחרון, ובה נחשפה התוכנית של ישראלי בשם שימעון אברהמוביץ, שהשתתף ברכישת חברת פיתוח ותיכנן יחד עם צבי פאר (המוח של עיסקות דרום־אפריקה) ויחד עם רחמים אהרוני, מיבצע שלא הצלחתי בשעתו לחשוף את כולו.

כתבתי אז כי התקיימה פגישה של אברהמוביץ, פאר, אהרוני והישראלי אמנון אלקיים במילנו, ושם תוכננה עיסקה לגבי באנגי. התוכנית בוטלה או נדחתה לרגל הפירסום על מעצרו של דויד עמרמי, שותפו של גורודיש, בגלל החזקתן והפצתן של המחאות בנקאיות מזויפות עליהן הוגש לאחר מכן כתב אישום. החבורה חששה כנראה, כי הפירסום ידליק אור אדום בבאנגי לגביהם.

לפני נסיעתי הנחתי כי אותם היכולים לחשוש מ־חקירתי, יחששו בעיקר ממה שניתן לגלות בישראל, בעוד שבבאנגי אין להניח כי ינסו לעשות משהו שלא ניתן לחשפו בארץ, ולכן לא יתנגדו לביקור. מה גם שלוי מנוח הצהיר לפני נסיעתו כי ניתק כל קשר עם אברהמוביץ, וגרם להפסקת עסקיו בבאנגי.

לכן היה הגירוש עבורי הפתעה מוחלטת. כמה מומחים לענייני אפריקה, וביניהם העיתונאית תמר גולן, שבדקו את הנושא, אמרו כי אין להם ספק שהיה מי שאירגן את הגירוש, ואין הוא מיקרי.

ידידו הקרוב של השר

מ שהגעתי חזרה לדואלה, החלטתי לטוס במטוס הראשון לפאריס, בירת ארצות־אפריקה הדוברות צרפתית, ומשם לנסות לברר מה קרה, ובעיקר מה רצו למנוע מידיעתי אותם שגרמו לגירושי. המטוס הבא לפאריס עמד לצאת כעבור שמונה שעות, והמתנתי לו בסבלנות.

משהגעתי לפאריס כעבור יום, פתחתי במגעים עם גורמים שיפגישוני עם הבקיאים בממלכתו של בוקסה.

כעבור יומיים יצרתי קשר טלפוני עם אישיות בכירה ביותר בבאנגי, הנושאת עד היום בתפקידים ממלכתיים חשובים.

האישיות הסכימה לשוחח עמי פנים אל פנים, במקום שבו לא יכירו אותה או אותי, וקבענו פגישה במדינה אירופית אחרת, לשם שטחי.

שוחחתי עם אותה אישיות כמה פעמים במשך 24 שעות. שיחות אלה, שלוו במיסמכים מקוריים, פתחו את עיני והסבירו לי כל מה שלא ידעתי. עתה ידעתי מדוע סולקתי בפקודתו של שר־הפנים של הממלכה המרכז־אפריקאית, וידוע לי גם למה. הרקע לגירוש היה, לפי הערכתי, הפעולות השונות שמבצעות במקום קבוצות ישראליות (פעולות אלה תתוארנה להלן). הגורמים המקומיים לא רצו שאחשוף פעולותיהן של הקבוצות הישראליות.

בסוף 1977 הגיע לבאנגי הישראלי שימעון אברהמוביץ, והשתכן בדירת־פאר במלון רוק. בבאנגי לא היה אברה־מוביץ ידוע, אולם בכמה ארצות מעורר שמו התרגשות.

לפני כשלוש שנים העביר את מקום מגוריו הקבוע לאביג'אן, בירת חוף־השנהב, ושם החל בתיכנון עיסקות.

כאשר הגיע שימעון אברהמוביץ לבאנגי, הזל בודק מה ניתן לעשות וקשר קשרים עם שני ישראלים, שלא הכירוהו. האחד, יואל ברקן, שהיה יועץ בכיר לקיסר בוקאסה ה־1, ועובד מישרד־החוץ הישראלי, והשני מרק הוכמן, שניהל את מיפעלי התעשיה סי־סי של חברת פיתוח הממשלתית הישראלית, שהוקמו בבאנגי. דרכם הכיר כמה אישים נכבדים, וחיש הפך ידיד אינטימי של שר־הפנים של ממשלת באנגי.

אותה עת התעניין אברהמוביץ מאוד ברכישת חברת פיתוח הישראלית, שהיה לה זכיון ומישרד לרכישת יהלומים בבאנגי. הוא התיידד עם עובדי החברה, ולמד כי כדאי לקנותה. הוא סיפר להוכמן ולברקן כי יש לו קשרים טובים בממשלת הליכוד, וכי יוכל לקנות את החברה בזול. באותו זמן נשלח אברהמוביץ לברקן על־ידי ראש הממשלה של באנגי, אחרי שהציע לממשלה תוכנית למימון וסלילת כביש בן 280 קילומטר, מבאנגי למיכרות־האורניום הגדולים של המדינה.

הממלכה המרכז־אפריקאית היא בעלת אחד המיר־בצים העשירים של אורניום. הבעיה היא שהם מצויים בסבכי יערות, וקשה להגיע אליהם. לפני כמה שנים היתה אפשרות לישראל לקבל זכיון לכריית אורניום, ולפי הוראת שר־החוץ דאז, יגאל אלון, יצאה משלחת של שני מומחי־גרעין מישראל לבאנגי. הם שהו במקום כמה שבועות, ועשו סקר מפורט.

מאז לא אירע דבר. הקיסר בוקאסה היה מעוניין לתת את הזכיון לישראל, כי הוא לא רוצה להיות תלוי בצרפת, שיש לה מירבצי־אורניום גדולים במדינת ניג'ר, ולכן איננה מעוניינת לפתח מיכרות מתחרים.

אחרי שישראל לא נענתה, מסר הקיסר זכיון גדול לכריית אוראניום לחברת האלומיניום הגדולה משווייץ אלוסוס (אלומיניום־שווייץ). זו החלה בעריכת סקרים, אולם נתקלה בבעיית כביש־הגישה למקום. בהתאם ל־תיכננים שעשה היועץ הכלכלי של בוקאסה, יואל ברקן, היה הכביש צריך לעלות לפחות 100 מיליון דולר. הוא חיפש מקורות־מימון במשך שנתיים, בכל מיני מקומות, אולם לא הצליח לגייס כסף. הגורם העיקרי, המונע השקעות באפריקה, הוא החשש של החברות המשקיעות, כי שינוי במישטר יגרום להלאמה או לחיסול ההשקעה. משום־כך, דרך פעולתן באפריקה היא השקעות קטנות, וגריפת הרווחים במהירות, בלי השקעות לזמן ארוך.

כאשר פרש אברהמוביץ את תוכניתו לפני ברקן, פיקפק זה. אברהמוביץ אמר כי יקבל מחברת אלוסוס 700 אלף דולר לתיכנון הכביש, מהם מיקדמה של 200 אלף דולר, ועם התחלת הכנת התוכניות עוד 500 אלף דולר. לדבריו, יש לו עשרות כלים לצידוד כבד בחוף השנהב ובגרמניה, והוא יביאם לבאנגי במימון ממשלת באנגי, וכך ישיג מאחרים את מימון הכביש. הוא סיפר כי הוא עתיד לנסוע לשווייץ לפגישה עם החברה, יחד עם שר־הפנים של באנגי, שישכנע את החברה ברצינותו.

זמן קצר לאחר מכן קרא ברקן בהעולם הזה, בכתבה היהלומים של הקיסר, את הצד השני של המטבע, ואז החליט לדבריו לגרום לביטול העיסקה. לפי התוכנית, כפי שאישרתי אותה עם המעורבים בדבר, היה צריך אברהמוביץ לבוא עם שר־הפנים של באנגי למילנו, ושם להיפגש עם ישראלים אחרים ועם נערת־זוהר ישראלית ידועה, שהיתה צריכה לארח את השר.

התוכנית התפוצצה.

ברקן מיהר לספר את הדבר לראש ממשלת באנגי, והציע לו שלא להתקשר עם אברהמוביץ, מפני שחשש שלא יוכל להשיג את המימון הדרוש. זמן קצר לאחר מכן העתיק אברהמוביץ את מושבו חזרה לאביג'אן.

עם שובי ארצה התקשר שותפו של שמואל גונן, דוד עמרמי, למערכת העולם־הזה ומסר כי הוזהרתי שלא אצהיר כי אני עיתונאי, וכי אם לא הייתי מצהיר על כך, לא הייתי מגורש. לא גונן ולא עמרמי, וכן לא הישראלים האחרים שעימם תיאמתי את בואי לבאנגי, וכן לא אנשי מישרד־החוץ הישראלי שעימם שוחחתי, לא רמזו לי כי למדינה זו אין כניסה לעיתונאים.

אחרי שנשאלתי בנמל־התעופה על־ידי אנשי הדרכונים אם אני עיתונאי, השבתי בחיוב. וכאשר נלקחתי לחדר אחר על־ידי אחד הממונים, שמעתי מפי אחד הישראלים שהיו במקום, והכרתי כי חבל שאמרתי שאני עיתונאי.

אגב, לא העליתי על דעתי לשקר בעניין מיקצועי, שכן הדבר היה מאפשר לשילטונות באנגי להאשימני בהונאה, ולגרום לי אי־נעימות רבה. אולי קיוו אחדים כי ארמה בעניין זה, ואפול בידי הקיסר בוקאסה.

יגאל לביב ■

המשך הסידרה, בעוד שבועיים: פעולות החברות הישראליות בבאנגי.

הישראלים של הקיסר

לדחיים עד גיל 13 מות

אבנים בשב

מא"ימים: „אבן מול אב

אבן
כל

„כמו אינדיאנים!"

כך נראים החרדים של קריית צאנז העומדים על גיבעה בקצה גבול שכונתם ומקדמים בקריאות כל מכונית חולפת. „שאבעס" היא קריאת הקרב המהדהדת בשכונה ומביאה לכאן את החרדים במהירות. איש המישטרה איתן כץ מצפה לתיגבורת של אנשי מישטרה אך גם זו אינה מצליחה להרגיע את הרוחות.

שבת, השעה עשר בבוקר. קריאת „שאבעס" אדירה פורצת מכיוון בתי האבן של צאנז. תוך דקות ספורות נש־מעות קריאות דומות רבות. „שאבעס" היא קריאת הקרב המזעיקה את החרדים לקצה גבול השכונה, על המשך הגיבעה מעל לכביש. „זה מזכיר סרטים המתארים הסתערות אינדיאנית!" אומר שוטר.

קצין המישטרה, איתן כץ, מזעיק תיג־בורת באלחוט. הוא עומד על הכביש, כמעט יחידי ומנסה, באדיבות, לסלק מהמקום עיתונאים וצלמים. הוא מכוון קבוצת אברכים שהגיחה ועלתה מהמירד, „מי שרוצה לקריא שאבעס, בבקשה רק למעלה", מצביע כץ על עשרות החרדים שכבר נאספו מעל לכביש.

מותר לזרוק אבנים

כידם יודעים שההתרחשות הגדולה תהיה בשעה שתיים בצהריים, ה־מועד נקבע מבעוד יום על־ידי מטה ה־פעולה בקריית צאנז והשמועה הועברה באמצעות כרוזים בשכונות החרדיות ו־רמות. השבת היתה אמורה להיות כאן התרח־שות מיוחדת: הפגינג של תושבי רמות על אחת הגבעות שמעבר לכביש־המריבה. תושבי

רגע לפני העימות: שוטרים מול אברכים

קומץ שוטרים חבושי קסדות ואלות בידיהם מיהרו לחסום קבוצת חרדים שפרצו והגיעו לשפת הכביש. הבתים הקיצוניים של שכונת קריית ס והחרדים תובעים לסגור אותו כדי שלא יראו צלם **העולם הזה** מועברת למכונית המישטר

בהכרזות בין התפילות בבתי־הכנסת.

כה מציק להם? הכביש המוליך לשכו־נה הצפון ירושלמית „רמות" עובר ליד קריית צאנז החרדית. מבחית הקיצוניים של השכונה נראות המכוניות החולפות בכביש. אומרים החרדים: „באנו לגור כאן כדי לא לראות חילול שבת!"

בשעה שתיים תמה תפילת מוסף. ה־מתפללים נוהרים לכביש, עומדים בשורה ארוכה וצורחים בגרון ניחר: „שאבעס! שאבעס!". אחד מהם, יצחק בן־מנחם, מודיע: „אנחנו לא נוותר! כאן לא יסעו בשבת! אני מוכן להיכנס לבית־סוהר אפילו מאה פעמים. לא אפסיק! לא איכ־פת לי להיות אסיר קדושת השבת. רק הבל לי על הילדים."

מדוע השליכו אבנים בשבת שעברה? האם אינם עוברים על איסור טילטול ב־שבת והוטאים בעצמם? החרד ממהר להסביר שאיסור טילטול חפצים בשבת הוא איסור רבנים ולא מן התורה. „מלבד זאת, הוא אינו חל על נערים שעוד לא הגיעו לגיל שלוש־עשרה, להם מותר ל־השליך אבנים בשבת!"

מן העבר השני של הכביש צופים בחרדים כמה תושבים של שכונת

שחיך האברכים עקרו, השוטרים שותלים. ניצב מישנה גו־לן: „לא להביא תותחים נגד המפגינים."

ד לזרוק
ת - והשכנים החילוניים
!"
על
מיל

השכונה יביאו תזמורת וישירו שירי־שבת, ב־תגובה על קריאות השאבעס. אחדים יבואו עם כלביהם ויטיילו ליד הכביש, כך תוכנן.

אנו נוקפים אל הכביש המוליך לשכונת רמות חילול שבת. למטה: הטלית שהושלכה על ה. משליך הטלית לעברו של הצלם נעצר.

אולם, ביום השישי פנה מפקד מרחב ירושלים, תת־ניצב צבי בן־אליהו, לוועד השכונה וביקש להימנע מכל זאת. „עניין הכלבים מעורר אסוציאציות לא נעימות!" טען, והבטיח נוכחות כוחות־משטרה מוג־ברים באיזור הכביש. ברגע האחרון ביטל ועד השכונה את התוכנית.

השעה שלוש. האות ניתן. מאות חרדים, שהתקבצו בטור ארוך מעל הכביש, מגי־עים בריצה לשפת הכביש. שוטרים חבו־שי קסדות, ואלות בידיהם חוסמים את הדרך. „עד כאן! לא לעבור לכביש!" קורא פקד אבי. קבוצת חרדים גברתנים אינה שומעת לו, ומנסה לעבור למרכז הכביש ולהסום אותו. השוטרים, במאמץ רב, הודפים אותם בחזרה.

היצרים מתלהטים, ותיקתוק מצלמות העיתונות והטלוויזיה מוסיף לשילהוב ה־רוחות. החרד הילל משה רותח מזעם ומשליך את טליתו על צלם העולם הזה. הוא נגרר למכונית המישטרה ומנסה להתנגד. „אתה עצור על תקיפת שוטר!" קורא פקד אבי, ומכניס אותו בכוח למכו־נית.

קומנדו הנערים החרדים, שעדיין לא הגיעו לגיל שלוש עשרה, ו„מותר להם להשליך אבנים", מוכיח את יכולתו ב־קללות: „נאצים, היטלר!" צורחים הנע־רים על שוטרים, הנמצאים במרחק מטר אחד מהם. המבוגרים אינם מפגרים אח־ריהם בהרבה, ושואגים בקולי־קולות.

מים תמורת אבנים

קצין מישטרה ניגש לניצב־מישנה מנשה גולן, הנמצא במקום, ומבקש ממנו היתר להשתמש בתותח־מים לפיזור ההפגנה. „אני נותן עליהם סילון אחד, והם נעלמים!" גולן מתנגד: „כל עוד הם לא זורקים אבנים, לא נפעיל תותח מים!"

שלושת חברי ועד שכונת־רמות נכנסים לוויכוח עם קצין־המישטרה ומאשימים אותו בהתאפקות: „אילו היתה כאן הפ־גנה של מעוטי־יכולת, הייתם מפזרים אותה מזמן. זו הפגנה בלתי־חוקית, מה אתם עושים בקשר לכך? מתאפקים ולא עושים דבר להרתיע אותם! בשבוע הבא יהיה גרוע יותר!" מאשים מזכיר הוועד, יוסי דגן.

רק בשעות החשיכה מתפזרים החרדים. „תבואו בשבת הבאה ותראו שיהיה כאן הרבה יותר גרוע! לא תעבור כאן אפילו מכונית אחת, אפילו אם יכניסו את כל קריית צאנז לבית הסוהר!"

כיצד מגיעים לידי כך?

לפני שלוש שנים התברר כי הכביש היוצן המוליך לרמות צר ומפותל ועובר בין בתיה של השכונה החרדית סנהדריה המורחבת. כאשר דובר על תיכנון הכביש החדש, התנגדו נציגי קריית־צאנז לתווי המתוכנן, והציעו תחתיו תוכנית של אד־ריכל דתי, שעל פיה יעבור הכביש ב־מקום אחר. אולם התוכנית נדחתה כש־התברר, כי אין אפשרות ליישמה, בגלל תנאי־הקרקע.

עיריית־ירושלים ומישרד־התחבורה פנו לסלילת כביש תלת־מסלולי מכל צד, על פי התוכנית הראשונה, אך במהלך סלי־לתו נבנו בתים אחדים בפאתי שכונת־צאנז. בנייה זו קירבה את השכונה ל־כביש.

זמן קצר לפני פתיחת הכביש לתנועה, לפני חמישה שבועות, ידע טדי קולק כי הצרות קרבות. הוא זימן אליו את נציגי שתי השכונות, וביקש מהם להימנע מע־מות. נציגי השכונה החרדית הבטיחו לנ־סות ולהרגיע את ציבור החרדים, אך דבר לא עזר. אנשי קריית־צאנז מבטיחים כי המהומות, שהיו בכביש בשבתות ה־אחרונות תוגברנה עד שייסגר הכביש לתנועת כלי רכב בשבת.

אך גם תושבי שכונת רמות, כימעט כולם חילוניים, אינם מתכוונים לטמון את ידם בצלחת. ועד השכונה, המונה כיום 2,000 משפחות, קיים קשר מתמיד עם מישטרת מרחב ירושלים. עד כה לא נקט פעולות חריגות, ונהג במתינות, כי התבקש לכך.

אולם לתושבי רמות נמאס. „התגובה בכביש הזה אינה בטוחה, והפכה לסיוט. בתחילה היו רוגמים אותנו באבנים, מקי־מים מחסומים. הצעקות „שאבעס" מכני־סות אותם לאכסטזה, והם אינם עוצרים בעצמם. חברים שלי לא רוצים לבוא אלי לבקר בשבתות. הם פוחדים. גם תושבי השכונה חוששים לצאת למרכז העיר," מספר יחיאל קריצברג, תושב רמות.

לחתוך את העירוב

„שר המישטרה הוא איש המפד"ל, לכן המישטרה כה סלחנית בתגובו־תיה על האירועים. אני משוכנע שהמתינות הזאת נובעת משיקולים פוליטיים!" טוען דגן. „שבת זו היתה ההזדמנות האחרונה של המישטרה לפזר אותם מבלי שנתערב. עד עכשיו ישבנו בשקט. לא נוכל לשתוק יותר!"

לדבריו, ועד שכונת רמות גיבש לעצ־מו דרכי־תגובה אחדות, למקרה שיימשכו התפרעויות החרדים:

- העמדת תושבי רמות על כביש־המריבה, וצילום המתפרעים החרדים.
- צילומי פירסומת של בחורות ב־ביקיני.
- חיתוך העירוב, חוט המתוח מסביב לירושלים. עירוב כזה מתיר לדחיים לטלטל ולהשליך אבנים.
- חניית כלי־רכב כבדים בתוך קר־יית־צאנז, וליבוי המהומות שם, תחת ב־כביש רמות.
- סגירת הכביש הישן בכמויות של בטון.
- „אבן מול אבן!" — שבירת שמ־שות בבתים בקריית־צאנז.

ספק אם פעולות כאלה תרתענה את ה־חרדים. הם ריאים בהנחיות רבניהם צו עליון, ואלה אינם מצויים לחדול. בשבת הבאה צפוי, כנראה, פרק נוסף בסידרת „כביש המריבה".

עמים הנוך ■

מנהיג החילונים

„לא נוכל לשתוק יותר!" מאיים יוסי דגן, מזכיר ועד שכונת רמות, בין דרכי התגובה העלה הועד אפשרויות של ידוי אבנים בשמשות צאנז.

מנהיג דתי

תושבי קריית צאנז לא ישתקו עד שהכביש ייסגר לתנועה בשבתות, „אפילו אם ייכנסו כולם לבית הסוהר", אמר.

כוח עדין

כח השוטרים ניסה להרגיע את הרוחות אך ללא הצלחה יתרה. תושב קריית צאנז: „לילדים עד גיל 13 מותר לזרוק אבנים בשבת." בתמונה: שוטר מנסה להחזיר את הסדר על כנו ומחזיר ילד חרדי לאחוריו.

(המשך מעמוד 28)

שמוניטין יצאו לו גם בעולם כולו. אופי כבוש, מאופק. ועל השואה הגדולה, למ־ של, לא הגיב מעולם בצורה קולנית. ...כל הרוך והענוג בו מוצנעים, עמוק, עמוק לפני ולפנים." כך כתב הסופר גרשון שופ־מן, על פרופ' יוסף אשרמן בסיפורו "ה־כירורג הגדול".

"היה עלי להתוודות: בכל פעם שאביך מבצע ניתוח, תוקפים אותי רגשי־נחיתות. כירורגים מפורסמים לא־מעטים נזדמן לי לראות בעבודתם ליד שולחן הניתוחים, אבל אותה הרגשה הממלאת אותי כשאני רואה את אביך ליד שולחן הניתוחים, לא ידעתי בנוכחות אף אחד מהם. אתה מר־גיש כי פה ניגש אדם לערטל לעין את הסוד שאלוהים חתמו. ידי אדם קוראות תגר על מה שנפגם בעת היצירה." מספר ד"ר זמרינג לגלילה אודות אביה פרופסור גליק, בסיפרו האוטוביאוגרפי של ק. צט־ניק סלמנדרה. "ק. צטניק" הוא יחיאל די־נור, הנשוי לנינה, בתו של פרופ' אשרמן.

ביום החמישי האחרון הועלה זכרו של פרופ' יוסף אשרמן בטכס שנערך בבית־היולדות בקריה. הפעם, בניגוד לטכסי ה־זיכרון השנתיים, יועד הטכס למתן שם רישמי לבית־היולדות. מעתה, ייקרא המ־קום בית־החולים על־שם יוסף סרלין.

עד לשבוע שעבר, נקרא המקום על שמו של פרופ' יוסף אשרמן. אומנם, שם זה לא נרשם רישמית וגם לא נתחם על־ידי

אריך וצ'יצ' בטכס
או גם המזנון?

שר־הבריאות, אך עובדי בית־החולים, נשים שנזקקו למקום, ואיגודי רופאים בין־לאומיים נהגו לקרוא למקום על שם מקי־מו, מייסדו ומנהלו — יוסף אשרמן.

רופאם של החיצוים. יוסף אשרמן נולד בשנת 1889 בצ'כוסלובקיה. בנעוריו היה חבר אירגון בר־כוכבא בפראג. הוא למד בבית־ספר לרפואה והתמחה במייל־דות ורפואת־נשים. במילחמת־העולם הרא־שונה שירת כקצין בצבא האוסטרי. בתום המילחמה נבחר להיות נשיא בוגרי בר־כוכבא בפראג. עם המינוי, החל מפקפק בהמשך דרכו, והחליט כי המציאות היהו־דית מחייבת התמחות במיקצוע אחר — לא רפואה — אלא חלוציות ובניין הארץ.

הוא עלה לארץ ב־1920, התגייס לגדוד העבודה הציוני והשתתף בסלילת כביש צמח בגליל. ב־1921 נשא לאשה את מלכה וילנר בתו של משה שמואל וילנר מייסד שכונת נווה־צדק, צפונית ליפו. שימעו של יוסף אשרמן הגיע אל הנרייטה סולד, ש־עסקה באותה תקופה בפיתוח הרפואה הממלכתית בישראל, כנציגת אירגון הנ־שים "הדסה" בארצות־הברית. הנרייטה סולד פנתה אליו וניסתה לשכנעו, שלמען תנופת בניין הארץ עדיף שיעסוק במיק־צועו וינצל את כישוריו. יוסף ניסה לה־מנע מכך, אך כוויתור להנרייטה סולד הסכים לשמש כרופא ביבניאל, עמק יז־רעאל והגליל.

מספרת גלילה, בתו של פרופסור גליק, בספר סלמנדרה של "ק. צטניק": "הוא טילטל עצמו על חמור בלהט השמש, כדי לבצע ניתוחים מסובכים גם בחושות־חומר של הערבים, וגם בתנאים פרימיטיביים ביותר. ...לא פעם, באותה הזדמנות, היה עליו לנתח באותן ידיים עצמן ניתוח קי־סרי גם אצל הפרה המקשה להמליט. יכול היה להסתדר בתל־אביב, או בירושלים, כי כך ביקשו ממנו. אבל הוא ביכר להיות רופאם של החלוצים שסללו את הכבישים הראשונים בארץ."

מיירד יורש־העצר. אחרי שנים אח־דות, פנתה הנרייטה סולד שוב, והפעם שיכנעה אותו לבוא, ולהקים את שירותי הבריאות באיזור תל־אביב. על כך אומרת גלילה: "עדיין לא ידעו בימים ההם כי אשה יולדת צריכה לבית־חולים. רק את הכתובת של פרופסור גליק ידעו. כך ביום וכך בלילה." בתחילה, היה זה מיבנה רעוע

פרופסור אשרמן
רק המחלקות —

ברחוב הרצל, שהכיל חדר אחד, שתי מי־טות ושתי מיילדות.

יוסף אשרמן החל לוחץ על אירגון הדסה בארצות־הברית. נתוספו תקציבים ובית־היולדות עבר לרחוב בלפור. עתה היה זה בניין פאר, של שלושה חדרים וכמה רופ־אים ומיילדות. ד"ר אשרמן נתמנה למנהל הבית והחל לפתח את שירותי הרפואה העירוניים ולגדל דור נוסף של רופאי־נשים ומיילדות. רופאים שלמדו אצל ד"ר אשרמן, עדיין משמשים מנהלי מחלקות נשים בבתי־החולים בארץ. כאשר הדור השלישי עוסק היום ברפואת־נשים פעילה.

לימים נתמנה יוסף אשרמן מנהל שי־רותי המיילדות והגינקולוגיה של עיריית תל־אביב. מלבד מינוי זה נשא פרופסור אשרמן תארים רבים אחרים: נשיא הס־תדרות רופאי־הנשים בישראל, חבר החב־רה האמריקאית לחקר העקרות, חבר החב־רות הגינקולוגיות הצרפתיות והברזיל־איות, וסגן־נשיא חברת ההפריה הבין־לאומית. נוסף לעבודתו הרגילה עסק ד"ר אשרמן גם במחקר, שעל שמו נקראת תסמונת שגילה: "סינדרום על שם אשר־מן" (הידבקויות בין קירות הרחם הגור־מות אי־פוריות, הפלות חוזרות ומות עוברים).

בשנת 1961 הוכתר כחתן פרס כבוד על שם הנרייטה סולד, לפיתוח הרפואה בארץ. לפני 18 שנה, כאשר סבלה המלכה פרח דיבה מקשיים בלידתה נועץ בעלה, השאה הפרסי, ברופאיו, ואלה יעצו לו להזעיק את פרופסור אשרמן שנחשב גדול הרופ־אים באותה תקופה. הפרופסור נסע בהס־תר לפרס ויילד את יורש־העצר. "אנשים העריצו אותו," מספר חתנו, יחיאל ("ק. צטניק") דינור, "נשאו אותו על כפיים. לכולם הוא התנהג כחבר ואב לעולם לא כבוס."

לפני כ־6 שנים נפטר פרופסור יוסף אשרמן, כשהיה בן 79 שנים. בשל הקשר האמיץ ביגו לבין בית־החולים, נהוג היה לקרוא לבית־החולים על שמו, אף כי, רישי־מית, קרויות כך רק מחלקות הנשים.

מי נתן את ההוראה? באחרונה הוחלט, כי יש צורך בשם רישמי, כולל, לבית־החולים. בשם יוסף אשרמן לא די היה, כנראה, למביני הדבר והוחלט לקרוא למקום על שם יוסף סרלין. מי החליט על כך?

אומר ד"ר הראל, מנהל שירותי הברי־אות העירוניים בתל־אביב: "הודיעו לי רק ברגע האחרון, במיכתב משר־הברי־אות, מר שוסטק. אני מסתייג מההחלטה, אך כבר היה מאוחר מדי." במישרד הברי־אות נאמר, כי ההחלטה לא יצאה משם ועיריית תל־אביב מסרה לעיתונות, כי גם לה לא היתה יד בדבר. הסתבר כי ההו־ראה יצאה ממישרד האוצר, אשר בראשו עומד איש הליברלים השר שימחה ארליך. החליט השר, כי יש צורך חיוני לקבוע ולהזכיר את שמו של שר־הבריאות לשעבר (1949—1953) איש הציונים־הכלליים, יוסף סרלין.

ההימור הציוני. יוסף סרלין, נולד בפולין ב־1906. הוא למד בגימנסיה העב־רית בביאליסטוק, וקיבל תואר מוסמך למישפטים ולמדעי־המדינה. יחד עם משה סנה היה חבר אירגון הסטודנטים היהו־דים־ציוניים. ב־1933 עלה לארץ, השתקע בתל־אביב, והחל עוסק בעריכת־דין. הוא היה חבר הוועד הפועל הציוני, סגן יושב־ראש ההתאחדות העולמית של הציונים ה־כלליים.

במילחמת השחרור, נבחר כחבר נשי־אות בית־הדין העליון של המפקד לשי־רות העם. כאשר נבחרה הכנסת הראשו־נה, נבחר יוסף סרלין להיות חבר בה. ב־1949 עם הצטרפותם של הציונים הכל־ליים לממשלת בן־גוריון נתמנה סרלין לשר־הבריאות. בתפקידו זה, לחם בעד חוק בריאות ממשלתי, ושינוי שיטת הב־חירות מייחסית, לאיזורית־אישית. בדאג־תו לעתיד מיפלגתו החל מטפח את שימ־חה ארליך הצעיר. הוא עזר לו לקבל רשיון יבוא לעדשות אופטיות, דבר שהפך את ארליך אדם עשיר מאד.

כאשר החל המאבק בין יוסף סרלין ויר־סף ספיר, החליט שימחה ארליך להצטרף לצד הצפוי לניצחון. הוא נטש את סרלין, ופנה לצידו של יוסף ספיר. הימורו לא נכשל, יוסף ספיר היה לראש התנועה, ומעמדו של ארליך התחזק.

בהיותו בן 67 נפטר יוסף סרלין. ביום הזיכרון החמישי למותו החליט השר שימ־חה ארליך לגמול לזיכרו.

"שפכו את דמו." מעמד חילופי ה־שמות פגע בשתי המישפחות ובמוקירי זיכרם של שני האישים. עובדי בית־החו־לים, רופאים, אחיות ואנשי כוח־העזר הביעו מורת־רוח לגבי החלפת השמות. רובם עבדו עם פרופסור אשרמן ומוקירים את זיכרו. הם בחרו ועד פעולה, ד"ר יפו והאחות עדה פיק, לשם ניסיון למנוע את פניית שר־הבריאות. כאשר התאכזבו, הת־כוונו לצאת בהפגנה בשעת הטכס. אך יום אחד לפני כן הגיע ראש העיריה שלמה להט, והצליח לשכנעם להמנע מהפגנה. ד"ר יפו ועדה פיק היו לבושי הלבן היחי־דים בטכס, שאר העובדים הפגינו את דעתם באי־הופעה.

"שפכו את דמו," אומר יחיאל דינור. ואילו איתמר, בנו של סרלין, אומר: "מה כל הבעיה, אף פעם לא קראו למקום על שמו של אשרמן, אז מה נזכרו עכשיו?" ואומנם, לטענת שר הבריאות ממשיכות המחלקות להיקרא על־שמו של אשרמן. אומר דינור: "אז מה נשאר? המיזגון? שענתם איננה סבירה!"

בטכס נכחו ראש־הממשלה, מנחם בגין, שר האוצר שימחה ארליך, השר אליעזר שוסטק, שלמה להט, וד"ר הראל.

אמר שוסטק בנאומו: "שניהם ראויים למקום. והמקום ראוי להם". ואכן, ראוי לו לבית־חולים הקריה, שייקרא על־שם מייסדו ומנהלו, וראוי לו לשר־הבריאות דאז שייקרא מוסד רפואי על שמו. אך אין זה מן הראוי, שיבוטל שם אחד מפני שמו של השני, וגדול רופאי הארץ יבוטל בפני עסקן מיפלגתי, מוכשר ככל שיהיה.

אורחים

האיראנים באים

יהודי אירן שהגיעו לישראל מתכננים להמשיך — מי לאיראן ומי לארצות אחרות

"היהודים ההם הם פרימיטיביים, הם מדרגה רביעית ומטה!" זוהי דעתם של

(המשך בעמוד 40)

הכוכב התורן של אלופת ישראל בכדורסל - בעיני הסל

איך שיתק ה„בוס של בוסנה" את הרכז היוגוסלבי דליבסיץ', שקלע שתי נקודות ראשונות רק בדקה ה־18? ואיך גבר „אדריכל הניצחון" של מכבי תל־אביב עם חבריו במחי סל(ים) על שחקניה ה־מאיימים של בוסנה סאראייבו ביום החמישי בשבוע שעבר?

מאה־תשעים־וחמישה הסנטימטרים של גוף אתלטי וגמיש כפנתר, ופנים יפות תואר שכבר הרטיטו כמה וכמה לבבות בתל־אביב, שייכים למי שהוגדר על־ידי עוזר מאמן מכבי תל־אביב, אריה דוידסקו, שחוטא בטיפול פסיכולוגי חברתי בקבוצה, כאדם חברותי, בעל יכולת בלתי־רגילה לקשור קשרים עם חבריו לקבוצה.

פול מקראקן, שחקן הרכש החדש של

מכבי תל־אביב למישחקי גביע אירופה לקבוצות אלופות, מחייך למישמע התיאור המחמיא, ומוסיף שתי נקודות למאזן האגו האישי שלו.

„אישיותו עשויה מיקשה אחת," מוסיף דוידסקו, „הוא שלם עם מגרעותיו וית־רונותיו, שלהם הוא מודע."

השחקן שחום־העור נירגש. אין זה דבר מפתיע, אם מביאים בחשבון את ההערצה העיוורת סביבו ואת אבק הכוכבים הנשפך ממנו. לעם ישראל, צמא הכדורסל, קם כוכב חדש. ואפילו לטל ברודי יש כבר מחליף.

הסטאר החדש היה יותר מבסוט, אם היו נותנים לו קצת שקט. הוא יודע שמכבי תל־אביב היא נכס־ציבורי, מייצגת מיספר אחד של הספורט הישראלי בעולם. אך, לדעתו, אין זו סיבה שאי אפשר יהיה ללכת ברחוב מבלי שיעצרו אותו לקבלת אוטוגרפים. הוא מעדיף היום להסתגר יותר ויותר בביתו. במישחק האחרון התעלה פול על עצמו והפגין יכולת בלתי רגילה. מה קרה, איפוא. במישחקים הקודמים? מדוע מתח שחקן זה את קהלו עד ליום החמישי בשבוע שעבר?

סוד החמישיה הראשונה

מ ישחקי גביע אירופה השנה הינם מייוחדים במינם. האלופה, מכבי תל־אביב, שואפת להחזיר לעצמה את כבודה

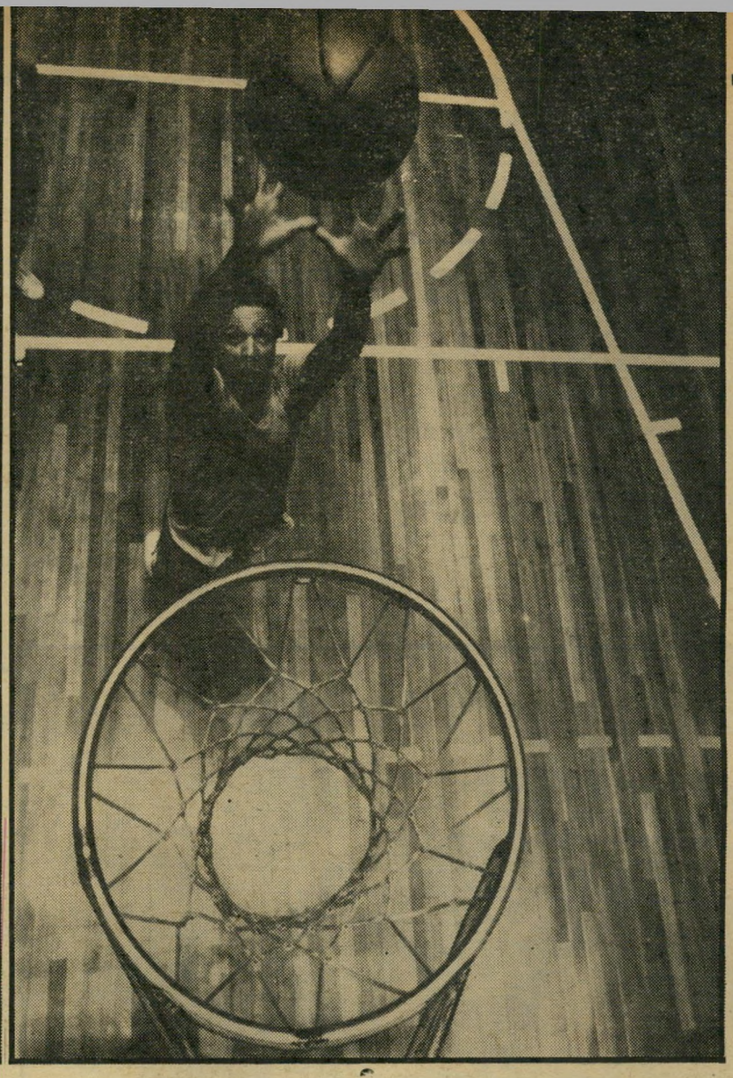

הקירקס של מק-הראקן

האבוד לאחר שלא הצליחה לזכות בגביע בשנה שעברה. בשנת 1977, לפני מישחק הגמר בבלגרד, אמר רלף קליין לחניכיו: „אתם נמצאים בשיא הקאריירה!" האם לאחר מכן תידרדר מכבי תל־אביב, ללא יכולת להגיע להישג זה שנית?

אין ספק, שהיעדרו של טל ברודי, ש־פרש, מכביד על השחקנים, שכן הוא היה הרוח המלכדת בקבוצה. למילוי מקומו, נועד מקראקן.

„אחד הדברים המכבידים עלי," אומר פול, „היא העובדה שעלי לשחק כמגהיג. תפקידי במיגרש הוא ללכד את כל השחקנים למישחק צוות מאורגן. מכבי תל־אביב זקוקה לנקודות שלי פחות מאשר לתפקידי זה. ואין ספק שהדבר היקשה עלי בתחילה. שהרי כל שחקן שהקבוצה נשענת על הסלים שהוא קולע, ועליו לסגל לעצמו צורת מישחק שונה בתכלית עם קבוצה אחרת, חסר את הביטחון העצמי שליווה אותו קודם. וזהו בדיוק הסימפטום שגרם לי לשחק טוב רק מאוחר יותר, במישחק נגד סאראייבו.

„השקעתי את כל מרצי בהגנה, כאשר היה עלי להימצא תמיד בין השחקן היריב גוסלבי דליבסיץ' לבין הכדור. וזה דרש ממני לעקוב גם אחרי השחקן וגם אחר הכדור. זו גם הסיבה שפעמים מספר חמק ממני דליבסיץ' והגיע לסל. זהו שחקן מעולה, בעל נסיון רב, ואפילו הוא הופתע מצורת המישחק של הקבוצה כאשר אר־בעה שחקני מכבי שמרו איזורית ואילו אני שמרתי אישית. הרגשתי שהוא מעוצבן. הוא לא ציפה לליווי צמוד שכזה, ולקחו לו כמה דקות יקרות להתארגן. אך אז היה כבר מאוחר מדי ולא עזרו לו דחיפות והמכות שסימניהן עדיין על גופי.

„מוטי ארואסטי ישב על הספסל, פצוע ברגל, וידעתי שאין לי מחליף. לא פחדתי להעז ולשגות, כי הבנתי שאני אשחק. כל זאת נטע בי ביטחון, שהיה כל כך חסר לי כשכל מישגה הביא לישיבתי על הספסל."

מוסיף רלף קליין: „כשמוטי נפצע כבר בתחילת המישחק העליתי את פול, בתיקווה שינטרל את דליבסיץ', לפחות כפי שעשה מוטי לפני הפציעה. ראיתי איך שחקן מוכשר זה מתקדם ביכולתו ממישחק למישחק. אבל האמת היא שלא ציפיתי לראות ביום כה גדול.

„אנו מתכוננים עתה לקראת מישחק בית חשוב מאד, נגד אמרסון וארזה, כאשר לכל הקבוצות בבית שלנו נצחון אחד והפסד אחד, היינו: שתי נקודות בטבלה. לפי דעתי למישחק הבא חשיבות עליונה. עלינו לנצח ויהי מה. איני יודע אם ישחק פול בחמישיה הפותחת, ואין ספק שהמישחק האחרון גורם לי לנדודי שינה בלילות, ואינני יודע אם להעלות את פול בחמישיה הראשונה. מה עוד שמוטי ארואסטי עדיין פצוע ועובר סידרה של טיפולים אצל המעסה של מכבי, אורי בהרב. אינני רוצה להתחייב לגבי החמישיה ואין זה הוגן שהשחקנים ידעו את ההרכב מקריאה בעיתון. אומר רק זאת, שעד ליום החמישי הכל פתוח."

„אנו הטובים ביותר"

„עד כה הראיתי את כל יכולתי," אומר מקראקן עצמו. „זהו רק מישחקי הששי במיסגרת הקבוצה ואני זקוק לפחות לעוד ארבעה מישחקים על מנת להיות בכושר טוב במיוחד ולהוכיח עצמי. יש לי עדיין פוטנציאל עצום, שלא יצא אל הפועל. מה עוד, שביטחוני ה־עצמי רב יותר. זו גם הסיבה העיקרית לכך שלא בלטתי במייוחד במישחקים הראשונים, אם כי לא הייתי גרוע."

חסר לו רק, ליפה הזה, שישחק טוב יותר, ואז לא יוכל עוד לעבור ברחובה של עיר מבלי שיוטרד על־ידי מעריצים. אין ספק, יהיה צורך לדאוג לו לליווי צמוד נוסף־סטוף.

אומר שימעון מיזרחי, יושב־ראש המחלקה: „אנו ידענו בדיוק מה הפוטנציאל הטמון בשחקן מוכשר זה. ראינו אותו בפעם הראשונה בגביע הבין־יבשתי, שנערך במדריד. הוא שיחק בקבוצת טיחואנה מכסיקו וקלע כימעט בכל מישחק כ־30 נקודות.

„אולסי פרי, שאותו הוא מכיר, יצר את הקשר הראשוני איתו, אולם היו לו אז התחייבויות קודמות והוא לא יכול היה להיענות להזמנתי. בקיץ האחרון יצרנו איתו שוב קשר, והצענו לו להופיע בשורותינו. הוא הסכים לכך, וכרגע יש חוזה לשנה אחת. אחרי זה הכל פתוח, ללא קשר אם ניקח את גביע אירופה."

מלבד היותו כדורסלן מחונן, סיים פול את לימודי התואר הראשון למינהל־עסקים באוניברסיטת קליפורניה, שם התאמן ורכש את מיומנותו במישחק הגנה יעיל. „באר־צות־הברית," הוא אומר, „שמים דגש על נקודה זו — על מישחק הגנתי טוב יותר מאשר על ההתקפה."

זו לו הפעם הראשונה שהוא עושה ב־ארץ, וכמובן, אינו פוסק להתפעל. זה שהבחורות פה יפות, זה כולם אומרים, אך פול נהנה מדברים אחרים. הוא מדבר ב־להט על המסורת היהודית ועל המקומות ההיסטוריים שבהם ביקר — כמו יר־שלים וטבריה. הוא מעריץ נלהב של האוכל הכשר, ובכלל, יש לו יחס כבוד ליהדות וליהודים.

ומה באמת דעתו על גיור?

„העניין עלה במוחי, והירהרתי בו רבות," מודה פול, „קיימת אפשרות שאתגייר ואשאר בארץ לצמיתות. בעצם, אין זה מן הנמנע שאמנם אעשה זאת."

פרישה לעסקים

בינתיים הוא מתגורר בדירה ברחוב דיזנגוף, נוהג במכונית ספיקה לו־אגודה, ומסתפק בסכום צנוע של חמש ספרות לחודש. כמה בדיוק? זאת איש אינו מוכן לגלות.

פול אינו נמצא לבד. עימו באה חברתו מארצות־הברית. „אבקש לא לכתוב עליה, כי חיי הפרטיים אינם עניינו של אדם אחר."

הוא אינו עובד, אלא מתאמן בוקר וערב, אימון אישי וקבוצתי. רוב זמנו מוקדש לאגודה, לאימונים, למחנות אימון ואפילו לבילויים.

לאחר המישחק האחרון יצא לבלות עם אולסי פרי במועדון של רפי שאולי. אר־בעה מטרים וחמישה הסנטימטרים המתחלקים לשני שחקנים שחומי־עור עוררו התעניינות גם בין באי המועדון. פול יודע היטב שקשה להיות גבוה בארץ, ועוד כושי, וגם איש מכבי תל־אביב.

הוא נינוח מאד, ומנסח בזהירות כל מילה היוצאת מפיו. בן 26 בלבד, המעיד על עצמו שהוא נשוי לכדורסל ומרוצה בהחלט מחייו, חיי הנדודים מקבוצה לקבוצה.

„אני מייעד לעצמי שש שנים נוספות לשחק, ואז אפרוש לעסקים," הוא מגלה. כשהוא אומר „ביזנס" נדלקות לו העיניים, ויש לו הרבה תוכניות בראש.

„אנו ניזכה באליפות!" הוא קובע, „זה פשוט — אנו הטובים ביותר."

בילי גור ■

גאולה נוני עברה דיאטה קיצונית כדי לגלם תפקיד ראשי בסרט חדש, והתמוטטה אחרי שהורידה 14 ק"ג

מציף את בימת הצילומים בעיתונאים, ואינו מפיץ תמונות מתוך הסרט במערכות העיתונים. וכפי שהוא מודה: „אני חלש ביחסי־ציבור." לכן גם לא ידע איש בארץ, כי גאולה נוני, השחקנית הישראלית המתגוררת בווינה עם בעלה, הייַנה ברדה, סוחר בחפצי כסף, ועם בתה, שרון, הגיעה לישראל כדי להשתתף ככוכבת ראשית בסרטו החדש של זאביק.

גאולה נמצאת בארץ מזה כשלושה שבועות. היא התייצבה מדי יום ביומו על בימת הצילומים, לשביעות רצונם של הבמאי ושל בן־זוגה למישחק. עד שלפתע התמוטטה. רווח והמפיק ברוך אלה, שותפו בחברת ההפקה ארז, נאלצו להפסיק את העבודה ולהשבית את המצלמות.

מה בדיוק אירע לגאולה נוני?

בעבר הרחוק היא היתה אחת השחקניות הפופולאריות ביותר בארץ. נערה חטובת־גו, יפהפייה בת לעדה התימנית, בעלת שתי גומות חן משגעות. מי אינו זוכר אותה כנערתו של אריק איינשטיין, בתו של חיים טופול בסרט סאלאח שבתי?

רזה וזוהרת

גאולה נוני כפי שנראתה בתקופת הזוהר שלה, צעירה יפהפיה, דקת־גו. היא גילמה את תפקיד בתו של חיים טופול בסרט סאלאח שבתי, כשמולה מופיע כחתנה המיועד הזמר הידוע אריק איינשטיין.

לפני כן

גאולה נוני שמנה מאד בדמותה של אמי הגנרלית, בהצגה שנשאה שם זה. אמי הגנרלית היתה הצלחה בלתי־רגילה. היה זה התפקיד האחרון המוצלח שבו הופיעה גאולה נוני בפני קהל ישראלי. לידה גבי עמדני.

ה שמועות שפשטו בין הרחובות פריישמן וגורדון היכו גלים: „גאולה נוני התמוטטה, וזאביק רווח מחפש לה מחליפה". כדרכן של שמועות, וכהרגלו של סגן־אלוף שמועתי, שעלה בפעם הזו לדרגת אלוף, נופח הסיפור עד מעבר לפרופורציות הנכונות. כדי לאמת את השמועות או להפריכן, נפגשה כתבת העולם הזה עם זאב רווח, במאי ומפיק הסרט לא לעלות יותר.

רווח, כדרכו, מצלם את סרטו החדש בשקט ובלי לעשות גלים, מזה כשבועיים. שלא כדרכם של במאים אחרים אין הוא

שמנמונת

גאולה נוני כפי שנראתה תקופה קצרה לפני צילומי הסרט **לא לעלות יותר.**

פוזה גינקולוגית

עודד־במאי ציון חן מטה את גופה של גאולה נוני לפוזה המתוכננת, בעת שהצלם אמנון סלומון מחפש זווית מתאימה. רווח מתכונן כדי לצלם את הפוזה לפי עצת הגינקולוג.

רזה מאד, יפה מאד ועדינה מאד.

מאז ימי הזוהר שלה בסאלאח שבתי חלפו כמה שנים. גאולה השתנתה והתבגרה. היא התגרשה מסמי מולכו, התאלמנה מיוסקה זינגר וילדה את שרון, בהה האהובה והיחידה. לפני כמה שנים נישאה לסוחר הווינאי ומאז נישואיה היא מתגוררת בבירת אוסטריה. אך עם השנים העלתה גאולה נוני מספר ניכר של קילוגרמים על משקלה, וכששיחקה בהצגה אימי הגנראלית וזכתה בהצלחה, היתה כבר אשה שמנה.

מווינה באהבה

מ זה תקופה ארוכה שגאולה אינה מופיעה, לא בתיאטרון הישראלי ולא בקולנוע הישראלי. הסיבה העיקרית לכך נעוצה בעובדה שהיא מתגוררת בווינה, שם שיחקה בתיאטרון והופיעה בפני הקהילה היהודית במיסגרת פעולות של מישרד־החוץ. למרות זאת לא ניתקה את קשריה בארץ עם סוכנת השחקנים לביאה הון. באמצעות לביאה הון הגיע זאביק רווח אל גאולה נוני והזמינה

ההתמוטטות

לבוא ארצה, כדי לגלם את התפקיד הראשי בסרטו החדש.

גאולה היתה המאושר באדם. תוך ימים ספורים הגיעה ארצה והתייצבה אל מול המצלמות.

עד מה שהתרחש מאז מספר זאב רווח:

הבאתי אותה ארצה כי אני אוהב אותה. כשאני כותב תסריט יש לי בראש את השחקנים שיגלמו כל דמות ודמות. כשכתבתי את לא לעלות יותר היה ברור לי שגאולה תגלם את דמות אשתי בסרט. ידעתי שלביאה הון היא הסוכנת שלה, וממנה קיבלתי את הטלפון שלה בווינה. התקשרתי אליה ואמרתי לה שתבוא לצילומים.

אנחנו מכירים שנים. שיחקתי איתה בצ'ארלי וחצי. כבן־אדם אני ממש אוהב אותה, וכשחקנית אני חושב שהיא נפלאה. תוך כמה ימים מאז שהתקשרתי אליה היא הגיעה ארצה. התכוננתי לסיים את הצילומים תוך חודש, והיא עמדה כה לתשובה מהרופא שלה. וכולנו מקווים שהיא תחזור לבימת הצילומים בריאה. היום ביקרתי אצלה, מצבה הרבה יותר טוב, אם כי לא נעים לה שהיא מעכבת את הצילומים. היא מרגישה אחריות עצומה והיא מקווה שתוך כמה ימים תחזור לעבודה. כך מקווים כולנו.

עד כאן דבריו של המפיק־במאי זאב רווח.

גאולה נוני לא עבדה בארץ מזה זמן רב. לכן עבודתה בסרט כה חשובה לה. היא רואה בהשתתפותה בו, בתפקיד כה מרכזי, מעין חזרה אל הקהל הישראלי. היה חשוב לה להיראות טובו ועדף המישקל הפריע לה. למרות סצנות המיטה הרבות בסרט אין לה סצנות־עירום, אך יחד עם זאת חזרה והדגישה כי חשוב לה להיראות אסתטית. היא הכניסה את עצמה לדיאטה כה חמורה, עד שהצליחה להוריד 14 קילוגרם ממישקלה. הדיאטה, המתח שבו היתה שרוייה בגלל התפקיד הראשי והאחריות שהוטלה עליה חברו לה יחד והביאו להתמוטטות עצבים.

אהבה בעזרת סולם

סרטו החדש של זאב רווח מספר על נהג אוטובוס הנשוי לספרית קטנה. בני הזוג מתגוררים בשכונת־שפירא בתל־אביב. הספרית עובדת במיספרת־יוקרה, שם היא רואה את כל היפים והיפות עד שניכנס לה ג'וק לראש והיא רוצה לעבור לצפון־תל־אביב. אחרי שנהג האוטובוס מצליח לצבור חובות, המאלצים אותו לעבוד שלוש מישמרות, עוברים בני הזוג לצפון־תל־אביב. לאן? לרחוב דיזנגוף, כמובן. ושם, בין עניני היפיח, הרמזורים והמון המכוניות, אין הנהג מצליח להירדם. ויותר מכך: בגלל שלוש המישמרות הוא בקושי מצליח לפגוש את אשתו.

היא, לעומת זאת, משהגשימה את חלום חייה ועברה לצפון, מחליטה להרחיב את המישפחה. אך כאן נתקלים בני הזוג בבעיה גינקולוגית — הגברת לא מצליחה להיכנס להריון. כדי להעביר את הבעיה הגינקולוגית אל האקרן נעזר רווח בעצתם של כמה רופאים ידועים.

על סמך שיחותיו עם הרופאים עיצב רווח סצנה טרגית־קומית, מצחיקה עד דמעות אם כי מאד לא גסה. בסצנה זו לחזור הביתה, לווינה, שם נשארה בתה שרון, הלומדת בבית־הספר.

התחלנו לצלם וצילמנו שבועיים בשקט, כמו שאני רגיל לעבוד. החומר המצולם נהדר, ממש מטריף. זה הצדיק כל מאמץ שעשינו כדי להביא אותה ארצה ולשלם לה והכל. לא היה חשוב לי איך היא נראית או כמה היא שוקלת. לפי דעתי, אם הפרטנר אוהב באמת את העזר־שכנגד בסרט, גם הקהל אוהב אותה. ואני אוהב את גאולה, ורואים את זה בסרט. בכלל לא היה חשוב לי המישקל שלה, אני הרי אוהב נשים שמנות, אני מזרחי. אבל היא אשה, וכאשה היה חשוב לה להיראות כמה שיותר טוב. והיא הכניסה את עצמה לדיאטה רצחנית שמוטטה אותה לבסוף.

האווירה על בימת הצילומים היתה חמה מאד. אנחנו צוות קטן, ומרבית האנשים חברים. מכירים האחד את השני מזמן. גאולה היתה נהדרת. עטפנו אותה באהבה ואז קרה מה שקרה. נאלצנו לאשפז אותה והיא נמצאת כעת בבית־חולים. הפסקנו את הצילומים, כי אני לא מעלה בדעתי להחליף את גאולה בשחקנית אחרת, למרות שיש שמועות על כך, המסתובבות בין אותם אנשים ו־נשים שיושבים בדיזנגוף. כרגע אני מחכה לתשובה מהרופא שלה. וכולנו מקווים שהיא תחזור לבימת הצילומים בריאה. היום ביקרתי אצלה, מצבה הרבה יותר טוב, אם כי לא נעים לה שהיא מעכבת את הצילומים. היא מרגישה אחריות עצומה והיא מקווה שתוך כמה ימים תחזור לעבודה. כך מקווים כולנו.

עד כאן דבריו של המפיק־במאי זאב רווח.

גאולה נוני לא עבדה בארץ מזה זמן רב. לכן עבודתה בסרט כה חשובה לה. היא רואה בהשתתפותה בו, בתפקיד כה מרכזי, מעין חזרה אל הקהל הישראלי. היה חשוב לה להיראות טובו ועדף המישקל הפריע לה. למרות סצנות המיטה הרבות בסרט אין לה סצנות־עירום, אך יחד עם זאת חזרה והדגישה כי חשוב לה להיראות אסתטית. היא הכניסה את עצמה לדיאטה כה חמורה, עד שהצליחה להוריד 14 קילוגרם ממישקלה. הדיאטה, המתח שבו היתה שרוייה בגלל התפקיד הראשי והאחריות שהוטלה עליה חברו לה יחד והביאו להתמוטטות עצבים.

אחרי כן גאולה נוני אחרי הדיאטה החמורה שכפתה על עצמה, ושבאמצעותה הורידה 14 קילוגרם ממישקלה, יפה מאד ורזה בדמותה של גאולה הספרית, בסרטו החדש של הבמאי זאב רווח. רווח עצמו טוען שהוא אוהב שמנות.

ספרית

גאולה בדמות הספרית הקטנה בסרט **לא לעלות יותר**, השואפת לעבור משכונת־שפירא.

מנסים הוא וגאולה לעשות אהבה בעזרת סולם ומיזרון משופע, בכל מיני זוויות משעשעות.

זאביק מספר כי גאולה היתה כה מוצלחת בסצנה זו עד שנאלץ להרחיק מהשטח את שאר אנשי הצוות, שלא יכלו לכבוש את צחוקם והפריעו להקלטת הקול. פיו מלא תשבחות לכוכבת שלו ולדבריו הוא דואג לה יותר מאשר לסרט, למרות העובדה שהתמוטטותה העלתה את התקציב של הסרט מארבע מיליון לירות לחמישה מיליון.

„אני מחכים לה," אומר זאב רווח, „ובינתיים מאחלים לה כל טוב והבראה שלמה."

להיכנס להריון מנסה גאולה בעזרתו של בעלה, ששון, שאותו מגלם הבמאי, המפיק והתסריטאי של הסרט, זאב רווח. בני הזוג עברו לצפון־תל־אביב אחרי שהבעל נכנס לחובות ונאלץ לעבוד שלוש מישמרות.

הסוף גאולה על בימת הצילומים של **לא לעלות יותר**, כמה ימים לפני שהתמוטטה ואושפזה עקב־כך.

(המשך מעמוד 36)

יהודי איראן שהגיעו לאחרונה לארץ ומתאכסנים במלונות ובדירות פאר בתל־אביב ובירושלים, על אחיהם, יהודי איראן שהגיעו ארצה לפניהם.

חלק הארי מ־500 המישפחות היהודיות־איראניות שהגיעו לאחרונה לארץ, חלקם בטיסה ישירה מטהרן ואחרים דרך ארצות אירופיות, הם אנשים אמידים ממישפחות המייוחסות ביותר בארצם. אין הם רואים עצמם שווים ליהודים האיראנים הנמצאים בארץ 25 שנה ומעלה, אלא שווים יותר.

מטרידה אותם העובדה שהאיש ברחוב מכנה אותם בלעג: „פרסי קמצן, מרוויח לירה, שם שתיים בבנק," או: „חומיינים".

האיראנים הוותיקים, לעומת זאת, אינם רוצים להכיר בקרוביהם המייוחסים, והם משמיעים נגדם טענות כגון: „מדוע באו רק עכשיו לארץ? למה לא שמעו מהם עד עכשיו?"

„הם פשוט מקנאים בנו, העשירים," טען יצחק ראבי (40),* המתאכסן עם אשתו וארבעת ילדיו כבר שלושה חודשים באחד ממלונות־הפאר בתל־אביב. לדבריו, אין הוא היחידי שזה קורה לו. הקרובים בארץ נמנעים ממתן עזרה כלשהי לאחיהם, ואינם רוצים ליצור איתם כל קשר.

לאשתו של ראבי, דורית (35), הלבושה בבגדים יקרים ועדיי זהב ויהלומים מכף רגל ועד ראש, טענות אחרות, באנגלית עילגת: „כשבאנו לכאן, הבאנו איתנו כמה שטיחים ותכשיטים. החזיקו אותנו במכס שש שעות, רק כדי לבדוק את המיזוודות שלנו. עשו לי חיפוש על הגוף, ונאלצנו לשלם מכס בסך 5000 לירות מפני שלא הצהרנו על הדברים."

„כמו כלבים". „אותי ואת אשתי החזיקו יום שלם במכס, בגלל מטבע פינלנדי שחשבו שהוא מזהב," טען זרה אציל (35), קבלן אמיד מטהרן. השוהה עם אשתו וילדיו במלון דן בתל־אביב. זרה, המבקר בארץ כל כמה חודשים, „לביזנס וטיולים," טוען בגנותם של אנשי המכס: „למה הם לא יכולים לעשות הסדר מייוחד עם האיראנים? הרבה מאיתנו מגיעים לארץ עם רכוש פרטי. מתייחסים אלינו כמו אל כלבים."

„הם רק רואים את הפספורט שלנו, ש־כתוב עליו איראן, וכבר מתייחסים אלינו כמו לזבל," טענו חבריו, כעשרה במיספר, שהסבו בלובי של מלון דיפלומט, שם שוהות היום כ־100 מישפחות איראניות.

„את המישפחות שלנו שלחו לישובי־ספר בדרום," קבל זרה, „למה שישלחו גם אותנו לשם, יש לנו מספיק כסף כדי לקנות דירות בתל־אביב." ואכן חלק ניכר מהיהודים האיראניים השוהים עתה בארץ שכר דירות־פאר בצפון תל־אביב, ושילם במזומן לשנה, אם כי אין הוא גר שם עתה ומבכר לשהות במלונות. בעלי הדירות מנצלים את המצב ומעלים מיום ליום את המחירים.

סיפר אחד מבעלי מישרד תיווך לדירות, יוצא איראן המתגורר בארץ כבר 15 שנים: „הם טובלים בכסף, אז למה לא לנצל את המצב? הם ניזכרו לבוא דווקא עכשיו, כשרע להם, אז שישלמו."

„אנחנו רק תיירים בארץ," סיפרה שה־אם דרבי (30), שלבשה מעיל פרווה יקר. „למה מתייחסים אלינו כך? יש כאן הפלייה, לא מתייחסים באותה צורה ליהודים שבאו מצרפת ומאנגליה."

לדבריו של יצחק צ'קרצ'י (46), מרכז האיראנים באחד מהמלונות בתל־אביב, רוב האים עצמם היהודים האיראנים בארץ כתיירים. „זה לא בגלל שאנחנו מפחדים," גילה יצחק, „זה פשוט בגלל שאנחנו רוצים באיראן את מולדתנו, וישראל היא המולדת השניה. יש לנו רכוש וחברים באיראן ואנחנו מקווים שנוכל לחזור לשם."

סיר הבשר. עד כה לא עשה מישרד הקליטה למען היהודים האיראניים בארץ, כך טוענים רבים מהם. „הם הבטיחו לנו שיסדרו את הילדים שלנו בבתי־ספר, שיביאו למלונות סטודנטים שילמדו אותם עברית, עד שנחליט מתי לחזור. אבל ביינתיים רק שמעו את הבעיות שלנו ועוד לא עשו שום דבר."

אחת מפקידות הקבלה במלון תל־אביבי ידעה לספר כי „אפילו אם יבואו אליהם עם הצעות הם לא רוצים להישאר כאן. בשביל מה להם? הם מעדיפים לחזור לאיראן, לסיר הבשר. מה יש לנו להציע להם כאן? למה להם להתחיל את הכל מחדש?"

היהודים האיראניים מרגישים עצמם זרים בארץ. הם חושדים בכל אדם הבא לדבר איתם. במייוחד מפחדים הם מעיתונאים. כמה מבתי המלון בארץ מנסים לערוך תוכניות מייוחדות לילדי האיראנים, לפדר להם הנחות במחירים, במייוחד לאלה השוהים כאן למעלה מחודשיים, ואפילו לבשל להם מטעמים איראניים. אך דעתם של האיראנים נחושה — לחכות ולראות מה יותר משתלם: לחזור לאיראן או להמתין בישראל עד שימצאו הזדמנות לעבור לארץ אחרת.

בית־שאן

שנים־עשר הנועזים

כך עדי הזיכוד נתגלו כמצהירי־שקר

השר דויד לוי הוא נציגו של עיירות הפיתוח בממשלת־הליכוד. השר דויד לוי הוא תושב בית־שאן. ואילו בבית־שאן שורטט מזה חמש שנים סיעת המערך.

מאז המהפך היה הדבר לצנינים בעיניי הליכוד. ולקראת הבחירות שהתקיימו בחודש נובמבר 1978, הכין הליכוד מסע אדיר להחזרת בית־שאן האובדת אל חיק הליכוד.

גם השר לוי וגם חבר־הכנסת רוני מילוא עשו מאמצים מייוחדים לשם כך. ולמרות כל זאת נכשל אלי כהן, מועמד הליכוד לראשות המועצה, ונבחר בשנית יצחק קינן, איש המערך.

מאז הרעידה ילדה קטנה מבית־שאן את לב האומה כאשר אמרה בטלוויזיה „אני רעבה", היתה העיירה בית־שאן פצע פתוח בגוף המדינה. לעיירה בעיות כלכליות חמורות. מקורות הפרנסה מועטים. בניהול העיירה נתגלו לפני שנים שיבושים חמורים על־ידי מבקר המדינה, ומונתה ועדה קרואה, שניהלה את העיר עד לבחירתו של קינן. במשך חמש השנים בהן ניהל קינן את העיירה ניכר בה שיפור, ותושבי המקום גמלו לו, כאשר בחרו בו שוב לראשות המועצה.

תריסר תצהירים. סטירת לחי קשה מזו לא ספג הליכוד, ואנשיו החליטו שצריך לעשות משהו. השמועות החלו לוחשות בעיירה כלהבות בערימה של שחת. כל הממורמרים, כל המקופחים, כל „הדפוקים" של העיירה, מצאו סוף־סוף את הדרך לנקום במימסד המערך. כל מי שקיבל פעם תשובה שלילית מראש העיר, כל מי שהיתה טינה בליבו על אחד מפעילי המערך, רץ למטה הליכוד ומסר תצהיר.

ח"כ מילוא קיבל את התצהירים, 12 במספר, שהאשימו את פעילי המערך בקניית קולות בדרכים שונות, החל ממתן 150 לירות ליפה עזרן ועד להשגת הלוואה בסך 5000 ל"י לגנר ללו.

על סמך תצהירים אלה הוגש עירעור בחירות לבית־המישפט המחוזי בנצרת. הוגשה תלונה ליועץ המישפטי, וצוות חקירה מייוחד של המישטרה החל חוקר בפרשת בית־שאן. גם על אמצעי־התיקשורת לא פסח הליכוד, וחודש שלם דובר בהם על השחיתות שנתגלתה במחנה המערך בבית־שאן.

לכאורה היה החומר שאסף הליכוד מרשים ביותר: תריסר תצהירים מתושבים שונים של בית־שאן.

לעומת זאת נראתה משימתו של המערך בלתי־אפשרית. עורך־דין טוב יכול לשבור על דוכן העדים עד אחד או שניים, אולם שבירה סיטונית של 12 עדים היא כימעט בלתי־אפשרית. כאשר תריסר איש צועקים „אש!" קשה מאד לפזר את מסך העשן.

דן שינמן, פרקליט צעיר וחרוץ, עשה את הבלתי אפשרי. הוא חקר את עדי הליכוד ושבר אותם אחד אחד. מכל עדי הליכוד לא האמין השופט אף לא לאחד. כמו במישחק הכדורת, הפיל כדור מכוון אחד את כל חיילי הליכוד.

התברר כי התצהירים מבוססים על שמועות ורכילות, ומצב של היסטריה המונית גרם ל־12 תושבים שואפי־נקם, להתלכד ולהעליל עלילות־שווא על עסקני המערך בעיירה.

סודו של מהצר. הסיפור בדבר „תיק של פולט" הוא דוגמה בולטת. פולט סמדג'ה היא מזכירת נעמת בבית־שאן מזה שנים רבות. היא גם חותנתו של יצחק קינן, ראש המועצה. במשך שנות עבודתה

(המשך בעמוד 46)

*) כל השמות בדויים, לפי בקשתם, מפאת רצונם לחזור לאיראן.

הסוכן בישראל בלמון בע"מ המפיצים חברת נורית בע"מ

הוועד לשלום צודק בין ישראל והארצות הערביות

ת"א ת.ד. 4964

ישיבה פומבית של הוועד

ביום שלישי, 30.1.1979, בשעה 6.30 בערב
בתל־אביב ב„בית־סוקולוב"

במפגש ישתתפו אישי ציבור פלשתינאים, ביניהם:

ד"ר אחמד חמזי נטשי (חברון) ועו"ד איברהים דקאק (י־ם)

הנושא לדיון:

התתכן הבנה בין עם ישראל והעם הערבי הפלשתינאי

המנחה:

אהרון כהן (קיבוץ שער־העמקים)

הקהל מוזמן

קול השלום – הקול שלך!

מי יחליף את מרגלית?

התפטרותו של **דן מרגלית** מעריכת עלי כותרת, שתיכנס לתוקפה ביום הראשון הקרוב, העמידה את מנהלי מחלקת התוכניות בטלוויזיה לפני מצב חמור. עדיין לא הוחלט מי יגיש את עלי כותרת ביום הראשון הקרוב. האפשרות האחת היא שהעיתונאי **גידעון רייכר** יגיש את התוכנית. כאשר נבחרו שלושת המנחים לעלי כותרת, היה רייכר בין המועמדים שנבחנו. הוא יצא אז הרביעי ברשימה, והובטח לו כי אם אחד מהמראיינים יפסיק לראיין, ייכנס הוא במקומו.
אולם מנהל מחלקת־החדשות של הטל־

עיתונאי רייכר
מי יהיה השלישי?

וויזיה, **מרדכי** („מוטי") **קירשנבאום**, אינו שלם עם מועמדותו של רייכר. שהוכיח עצמו כדמות טלוויזיונית בתוכנית כל־בו־טק. קירשנבאום בודק אפשרות להציב מנחים שונים בימי א', ולא מנחה קבוע. אפשרות אחרת, שאותה בודק קירשנבאום: **שמני פאר ויעקוב** („יעקלה") **אגמון**, מנחי יום ג' ויום ה' של עלי כותרת, ינחו לסירוגין גם בימי א'.

האירוויזיון - פאר + ארזי

נראה כי פרשת מנחי האירוויזיון עוד תכה גלים רבים ברשות־השידור, עד ליום המופע עצמו. אחרי שחיים טופול הודיע כי אינו לוקח על עצמו את תפקיד המנחה, ביגלל לוח־הזמנים הצפוף שלו, החליטה ועדת־האירוויזיון כי המנחים יהיו **ירדנה ארזי** ו**דניאל** („דני") **פאר**.
על החלטה זו עירערו, בינתיים, שניים:

כתב רז
אסירים או פליטים?

מנהל מחלקת התוכניות של הטלוויזיה, **מרדכי** („מוטי") **קירשנבאום** ומנהל מחלקת־הבידור של הטלוויזיה, **חנוך חסון**, מי שקיבל את התואר המפיק האמנותי של האירוויזיון.
בעוד שקירשנבאום רק הציע לשקול את החלפתו של פאר במנהל מחלקת־החדשות, **חיים יבין**, החל חסון מקים לובי של ממש למען החלפתה של ירדנה ארזי בשמ־

מנחה: צוקרמן
ארליך רצה —

מועמד למנכ"ל: לפיד
— קאופמן דרש —

מועמד למנהל־רדיו: מאיר
— המר הסכים

השלישיה העומדת לשלוט

מצב ההמתנה ברשות־השידור הגיע לסיומו.
עד כה היו העובדים, בעיקר הבכירים, שרויים במתח לגבי גורל שלוש המישרות הבכירות ברשות — מנכ"ל הרשות ומנהלי הרדיו והטלוויזיה. אולם בפגישה שהתקיימה בשבוע שעבר בין איש־חרות, שהחל לאחרונה מתעניין יותר ויותר בנושאי רשות־השידור, ח"כ **חיים קאופמן**, שר־האוצר **שימחה ארליך** ושר־החינוך **זבולון המר**, הממונה על חוק רשות־השידור, הוחלט על שורה של מינויים.
כמנכ"ל הרשות ייבחר העיתונאי **יוסף** („טומי") **לפיד** מ־מעריב. לפיד, הידוע כאיש בעל דיעות ימניות־קיצוניות, ואף לוחם בחוגים הדתיים, היה המועמד הכימעט־אולטמטיבי של קאופמן ותנועת החרות. באותה פגישה נתן קאופמן להבין, כי ההצעה שלו הועלתה על דעת ראש־הממשלה, מנחם בגין, וכי חרות תסכים לוויתורים במינוי מנהלי הרדיו והטלוויזיה, אם יסכימו המר וארליך למינוי לפיד.
תמורת מינויו של לפיד הוחלט על מינויו של סגן־יושב־ראש הוועד המנהל של רשות־השידור **יצחק מאיר**, שהוא חבר המפד"ל וידיד אישי קרוב של המר, כמנהל הרדיו. לשם־כך יצטרך מאיר כמובן להתפטר מהוועד־המנהל. בשיחת־טלפון שנערכה עם מאיר, השווה עתה בחוץ־לארץ, הסכים להתפטר ולקבל את המינוי החדש.

לגבי מנהל הטלוויזיה היו כמה בעיות, והוחלט שלא להחליט. שימחה ארליך רוצה כי **ארנון צוקרמן** ימשיך בתפקידו כמנהל־הטלוויזיה. ארליך וצוקרמן הם ידידים קרובים. המר וקאופמן התנגדו. לבסוף הוחלט להמתין עד חודש אוגוסט הקרוב, כדי לראות איך יסתדרו ביניהם המנכ"ל החדש וצוקרמן.

איש אחר שהועלה באותה פגישה, כמועמד לתפקיד מנהל הטלוויזיה, הוא העיתונאי ומנחה עלי כותרת, **דן מרגלית**. נראה כי במרגלית תמכו גם המר וגם קאופמן, ואמנם, כדי שהקרקע למינויו כמנהל־הטלוויזיה תהיה נוחה, הודיע מרגלית על התפטרותו מתפקיד מנחה עלי כותרת של יום ראשון, אם כי נימק את ההתפטרות בקשיים בעבודתו בעיתון הארץ, ובלימודיו באוניברסיטה.

קנית **רכבה** („רבקהלה") **מיכאלי**. מזכירתו של חסון, **חווה יגן**, החלה עורכת שיחות בשמו עם אישים שונים בטלוויזיה. מיכאלי עצמה טילפנה ל**יצחק** („צחי") **שימעוני**, האחראי על הפקת האירוויזיון, וסיפרה לו כי הגיעו אל ביתה עשרות שיחות טלפוניות מאוחמים, הדורשים כי דווקא היא תנחה את האירוויזיון. חסון טילפן ל־שימעוני דקות אחדות אחר־כך, וסיפר לו כי גם לביתו הגיעו עשרות שיחות טלפוניות, הדורשות דווקא את מיכאלי.
אך אם לא יחול עוד שינוי, הרי שהקביעה הסופית היא: פאר וארזי.

אסירים לעומת פליטים

פרשת סיקור בריחת־האסירים מכלא־רמלה ממשיכה עדיין להסעיר את מחלקת־החדשות בטלוויזיה.
כאשר נודע על הבריחה, הטיל עורך מבט, **יעקוב אחימאיר**, על הכתב ל־ענייני משטרה, **דן סממה**, להכין על כך כתבה. מי שהכין את הסידרה במיס־גרת מבט שני על בתי־הכלא בישראל, ה־כתב **מנשה רז**, ביקש אף הוא להכין כתבה על המיקרה, ולנצל את החומר ש־צילם אז, ואת הידע שאסף בבתי־הכלא.
סממה סירב לשותפות. העניין הובא ל־הכרעתו של אחימאיר, שקבע כי סממה יהיה היחיד שיכסה את הבריחה. רז ניסה לשכנע את אחימאיר ופנה אליו בלשון: „בחיית אלוהים!"
„כאן אין אלוהים," השיב לו אחימאיר, „כאן יש רק עורך."

על רז הוטל להכין את החומר על האסי־רים הנמלטים שהופיעו בכתבות שלו, ו־להעבירו לסממה. לדברי סממה ואחימאיר, עיכב רז בכוונה את הגשת החומר שלו, ולכן גם שודרה הכתבה המרכזית, ביום־הבריחה, כ־20 דקות אחרי פתיחת המה־דורה. רז מכחיש זאת, וטוען כי הוא פשוט התקשה באיתור החומר בסירטיה.
פעולת־התגמול של רז, הממונה עתה במחלקת־החדשות על ענייני הקליטה ו־ירושלים, לא איחרה לבוא. כאשר נדמה היה כי **אייבי נתן** הוא שיביא את ה־פליטים הווייטנאמיים, הציע נתן לסממה לטוס עימו למיזרח הרחוק ולהכין כתבה.
בין השניים שוררת ידידות, מאז שסממה שהה על סיפונה של אוניית־השלום בהפ־לגתה לחוף ביירות.
רז שם וטו וטען כי הנושא נמצא בשטח הסיקור שלו. הפרשה הובאה להכרעתו של **חיים יבין**, שהכריע לטובת רז. סממה נאלץ להודיע לאייבי כי אין הוא נוסע. רק אחר־כך, כאשר הופקעה העלאת ה־וייאט־נאמים מידי אייבי נתן על־ידי ה־ממשלה, בוטלה הנסיעה של כתב־הטלוויזיה ביכלל.

שילון והערוץ השני

רק עתה אחרי שעזב שליח רשות־השי־דור בארצות־הברית **דן שילון** את ה־ארץ, בתום ביקור־מולדת של שבועיים, התגלתה המטרה האמיתית של ביקורו כאן.
שילון בא לבדוק את סיכוייו להיות מנהל הערוץ השני, כאשר הוא יקום, ולשם כך ניהל שיחות ארוכות עם אישי־מדינה שונים.
הצעת־החוק של חברי־הכנסת **יצחק ברמן** מהליברלים ו**רוני מילוא** מחרות, להקים ערוץ־טלוויזיה נוסף, עברה כבר

כתב סער
ההיסטוריה חוזרת

את הקריאה הראשונה בכנסת, והיא נמ־צאת עתה על שולחן הדיונים של ועדת־החינוך של הכנסת. מעריכים כי תהליך החקיקה יסתיים תוך חצי שנה.

יערי לחופשה

רק חזר מסיור באירופה, החליט הכתב לענייני ערבים של הטלוויזיה, **אהוד יערי**, לצאת לחופשה ממושכת. יערי ביקש וקיבל חופשה בת למעלה מחודש, כדי להשלים את ספרו על המשא־ומתן ל־שלום בין ישראל ומצרים, שאחריו עקב מקרוב.
את מקומו של יערי ככתב לענייני ער־בים ימלאו שניים: **רפיק חלבי** ו**גיל פרן**.

סער חוזר לכנסת

עם נסיעתו, בחודש אפריל הקרוב, של הכתב הפרלמנטרי של הטלוויזיה **נחמן שי** לניו־יורק, כדי לכהן שם כדובר מישלחת ישראל באו"ם, ימונה, ככל הנראה, עורך ומגיש מוקד, **טוביה סער**, ככתב פרלמנטרי.
סער כיהן לפני שנים אחדות בתפקיד זה, עד שנסע לניו־יורק כדי לכהן באותו התפקיד שאותו מקבל עתה שי.

נדיבות כלפי קולגות

רוחב־לב בלתי־רגיל ברשות־השידור גי־לה בשבוע שעבר הכתב הצבאי של ה־טלוויזיה, **עמירם ניר**.
בעיקבות קשריו עם שר־הביטחון, **עזר וייצמן**, היה ניר העיתונאי היחידי שידע על הפשיטה מעבר לליטני, ושהמתין עם צוות לכוחות שחזרו. ניר ריאיין את וייצ־מן במקום, וגם הרמטכ"ל, רב־אלוף **רפאל** („רפול") **איתן**, שוכנע על־ידי וייצמן לתת לניר ראיון.
כאשר פנו ממחלקת־החדשות של הרדיו אל ניר, וביקשו לתת להם חלק מפס־הקול של הראיונות, לשם שידור ברדיו, הסכים ניר. וכך אירע שהסקופ שודר לראשונה דווקא ברדיו, כשעתיים לפני השידור של השבוע יומן אירועים בטלוויזיה.

הרופאים בילבלו בין אורי גולדשטיין לדניאל פאר * אלכס גילעדי מציע להצמיד מיקרופון לכל שופט * פסטיבל המסיבות של שילון * קריינית הספורט הפכה כוריאוגרפית לריקודים

● שידור מן המיגרשים

השערוריה שפרצה בעיקבות הצמדת מיקרופון אל־חוטי לדש ביגדו של שופט הכדורגל **מנחם אשכנזי** עדיין מכה גלים. עיתוני ומדורי הספורט תקפו את אשכנזי ואת הטלוויזיה הישראלית על כך ששידרו את מה שאירע סביבו, בעת שספק בעיטת 11 מטר לקבוצת מכבי נתניה, במישחקה נגד בני־יהודה תל־אביב, במשך שש דקות נשמעו התחינות של שחקני בני־יהודה בפני אשכנזי, לבטל את רוע הגזירה.

גם התאחדות השופטים כעסה על אשכנזי, ו־הישעתה אותו משיפוט בשני מישחקים.

מנהל מחלקת־הספורט של הטלוויזיה, **אלכס גילעדי**, יצא נגד תוקפי אשכנזי ותוקפי הטל־וויזיה. לגילעדי יש עתה הצעה מרחיקת־לכת: להצמיד לכל שופט מיקרופון אל־חוטי, אשר יחוּבר לרשת הרמקולים במיגרש, כדי שכל צופי ה־מישחק יוכלו לשמוע מה קורה באמת במיגרש.

● חיסכון קל

דובר רשות־השידור **משה עמירב**, גילה כי־צד לחסוך בהוצאות לישכתו 100 אלף לירות.

הרשות משלמת 200 אלף לירות בשנה לחברה המלקטת מדי יום ביומו את כל קיטעי־העיתונות, המופיעים על הרדיו והטלוויזיה, ומוציאה לקט קיטעי־עיתונות, המופץ בין פונקציונרים ברשות ועיתונאים. עמירב גילה כי עיתוני סוף־השבוע והשבועונים כותבים אותה הכמות כמו העיתונים היומיים. הוא הטיל על מזכירותיו לערוך את הלקט בימי סוף השבוע, וחסך מחצית מההוצאה.

● הקומוניקטים של בלוך

בישיבת הוועד־המנהל, שנערכה בשבוע שעבר, טען חבר הוועד־המנהל, העיתונאי דניאל (״דני״) בלוך, כי ההודעות לעיתונות שמוציא דובר רשות־

קריין פאר ואשתו
תאומים —

השידור, אחרי ישיבות הוועד המנהל, אינן משק־פות את הנאמר בישיבות.

דובר הרשות, משה עמירב, החליט להוכיח לבלוך כי הוא טועה, ובהודעה לעיתונות, שפור־סמה בעיקבות אותה ישיבה, ציין את טענותיו של בלוך לגבי ההודעות לעיתונות.

● להקת האבות

בטלוויזיה יש ארבעה אבות חדשים ומאוש־רים. בניגוד לתחזיות הרופאים ילדה מזל, אשתו של הכתב־הערוך **אורי גולדשטיין** בן. שאותו החליטה **מזל** לקרוא בשם **יותם**. הרופאים הכינו את מזל לילדת־תאומים. אולם הקריין **דניאל** („דני״) **באר**, אשר התבשר השבוע כי הוא ינחה את האירוויזיון, התבשר בשבוע שעבר בבשורה משמחת עוד יותר. אשתו ילדה תאומים, שני בנים. גם הכתב **מיקי הדר** זכה בבן, וזאת לאחר שה־כתב התל־אביבי, **ניסים משעל**, הפך לפני שבו־עות אחדים אב לבת. עתה ממתינים בבניין הטל־וויזיה לאחרון המצפים: הכתב לענייני־חינוך **בניה כרי־זוך**.

● מקלטונים

פסטיבל **דן שילון** הסתיים בתחילת השבוע שעבר, כאשר עזב האיש את הארץ, לכבוד שילון נערכה שורה ארוכה של מסיבות, ביניהן מסיבה בביתו של עורך מוקד, **טוביה סער**, מסיבה ב־

קריין גולדשטיין ואשתו
— במקום תאומים

ביתו של עורך מבט **יעקוב אחימאיר**, מסיבה בביתו של עורך־הדין **יחיאל** („חיליק״) **גוטמן** וארוחת־צהריים בביתו של ח״כ **יצחק רבין** ב־רמת־אביב. אחרי כל המסיבות האלה הגיב שילון: „יש לי הרגשה מוזרה כי בארץ הזו יותר מדי חוגגים.״ *** לכבוד התוכנית ה־500 של מבט ספורט, החליט דודו ראש־העיר, שאותו אפשר לראות מדי ערב ברקע של כימעט חצות, לערוך מסיבה. דודו שכר את בית האמנים וערך מסיבה לאנשי מחלקת־הספורט, והוא עצמו החליט את מי להזמין אליה. מאז אותה מסיבה התקלקלו יחסיהם של רוב עובדי מחלקת־הספורט עם אותם שלא הוזמנו למסיבה, וכל ההסברים, שלא אנשי המח־לקה היו המזמינים, לא עזרו. *** אחת מעוב־דות מערכת עלי כותרת, **דינה כהנוביץ**, שוח־ררה בשבוע שעבר מבית־החולים, אחרי שעברה ניתוח. ידידיה של דינה הציפו את ביתה בזרי־פרחים, עם החלמתה. *** קריינית־הספורט **רחל** („רחלי״) **חיים** התחילה לעשות קאריירה לא רק בטלוויזיה. רחלי, שהיא בת אילת, הוזמנה על־ידי עיריית אילת להיות הכוריאוגראפית של להקת־המחול של העיר. עד לשירותה הצבאי הי־תה רחלי חברה באותה להקה. קרה לה עוד דבר טוב אחד בשבוע שעבר: החבר שלה, שחקן־זמר מתחיל בשם **בני נדיר**, חזר לארץ, והיא עברה להתגורר עימו בנתניה.

24. 1

יום רביעי

● **הזורעים כמדבר (5.30).** במיסגרת החידון־שעשועון המצליח לילדים שא־לה של זמן, ינחה זאב ענר תכ־נית המבוססת על סיפרו של בני מיטיב הזורעים במדבר. המספר על התנחלויות שנת 1946. 11 נקודות ישוב ניצלו את יום הכיפורים ועלו במוצ־אי־החג על הקרקע. מיטיב, ממייסדי נירים, אחת מ־11 ה־נקודות, הוא האורח הראשון

בשר חזיר מול שוטרים

בתוכנית ועימו מוצגים בה ששון בר־צבי, מי שהיה שנים רבות המושל הצבאי של הנ־גב, שאול גבעולי, שהיה, לפ־ני שהפך קצין חינוך ראשי של צה״ל מלוחמי מיבצעי יואב, לוט ועובדה, ואת הזמרת צי־לה דגן השרה את שירם של יחיאל מוהר ומשה וילנסקי שיר ערב נגבי.

● **מכאן ומשם (7.00).** הופעת בכורה של תוכנית חד־שה המחליפה את ידידי האדם. מכאן ומשם הוא אוסף ממגזי־נים טלוויזיוניים ששודרו ב־ארצות־הברית. הערב ארבעה נושאים: מחקר של אדם ה־מתעניין באורחות החיים של כרישים, על אנשים העוסקים בכישוף, אמבטיות פאר בווי־לות בקליפורניה, ודיוקנו של צייר סרטים מצויירים.

● **על אדונים ומשרתים (8.00).** אליזבט, הבת של בע־לי הארמון חוזרת מגרמניה ל־

שאיה: ענר
שעה 5.30

לונדון, אחרי שהשלימה את חינוכה. היא מתגלה כמי שבז לאורח־החיים האריסטוקראטי הלונדוני כמי שבוחל בנשפים ובארוחות הערב המכופתרות. הוריה מכינים לה נשף ענק, שבו יציגו אותה בפני החברה הלונדונית. אליזבת משתעממת בנשף, מגלה כי בני הזוג שלה טיפשים ומשעממים, וכאשר מגיע הרגע הגדול, הצגתה של אליזבט בפני המלך, מסתבר כי הילדה נעלמה.

25. 1

יום חמישי

● **פליפר (6.32).** חברת הקונגרס של ארצות־הברית מגיעה לשמורה שבה חיה מיש־פחת ריקס. בעיקבות מיכתב ששלח לה שכן של המישפחה. חברת הקונגרס החליטה לבדוק את הכדאיות של המשך הפ־עלת השמורה. המסקנה הרא־שונה שלה היא שיש למסור את פליפר לצי האמריקאי, כדי שיערכו בו ניסויים. באד השו־מע זאת מתחבא עם פליפר ב־מערה תת־ימית, מתעלף מחו־סר חמצן, ניצל על־ידי פליפר, וכמובן, ליבה של חברת הקונ־גרס הקשוחה מתרכך.

● **בין האזרח לרשות (7.00).** לפני כשנה, בפברו־אר 1978, עסקה התוכנית ב־בעיית המחסור של בית־ספר בישוב הבידואי ערב אלכעביה. בעיקבות התוכנית הזדרזו מיש־רדי הממשלה השונים, מישרד החינוך והתרבות, מישרד השי־כון וההועדה לישוב הבידואים בצפון, להחליט על הקמת בית־הספר והקצאת התקציבים ה־מתאימים. אולם כאשר עמדו להתחיל לבנות את בית־הספר התברר, כי כמה תושבים מה־

סטרסקי: גזר
שעה 10.10

שבט מטילים וטו על הקצאת האדמה לבניה, והתלמידים ממ־שיכים ללמוד בצריפים.

● **כדורסל (8.15).** שי־דור ישיר מהיכל הספורט ביד אליהו של מישחק הכדורסל בין אלופת אירופה מכבי תל־אביב לבין יריבתה הוותיקה אמרסון וארזה מאיטליה. חגי־גה לאוהדי הכדורסל ולאוהדי מכבי תל־אביב. השידור יופסק בשעה 9.00 לשידור מהדורת מבט מקוצרת והמחצית השנייה תשודר החל מהשעה 9.20.

● **סטארסקי והאץ' (10.00).** בגלל שידורי ה־ספורט הישירים הצפויים בש־בועות הקרובים החליטו להח־זיר למסך את סטארסקי והאץ'

סטארסקי והאץ'

מזכירים נשכחות

ולא להתחיל בסידרת מתח חד־שה. משום שבטלוויזיה חוש־שים כי כבר שכחו את עלי־לותיהם של שני בלשים פופו־לארים אלה, הפרק של הערב מזכיר את הכל. האץ', הוא דויד סול מאבד את זכרונו ו־סטארסקי, מייקל פול גלאזר, מנסה להחזיר לו את זכרונו בעזרת שיחזור של ארועים ש־אותם עברו השניים יחד. באו־פן זה מחזירים המפיקים לזכ־רון הצופים את זכר הקטעים ששודרו בתוכניות קודמות.

26.1

יום שישי

● **אמיל זולה (9.20).** סידרה חדשה, בת שמונה פרקים, המבטיחה הרבה. הרשת השניה של הטלוויזיה הצרפתית צילמה אותה במשך שנתיים, והיה זה הסרט הראשון על מישפטו של אלפרד דרייפוס שהותר להקרנה בצרפת. אמיל זולה או המצפון האנוש, השם המלא של הסידרה, צולם על פי ספרו של ארמנד לאנו, שגם עיבד את הספר לתסריט. יחד עם סטליו לורנצי, שביים את הסידרה. הצילומים נמשכו 80 יום, לאחר עבודת הכנה בת שנתיים, ועלו לטלוויזיה הצרפתית כ־60 מיליון לירות. המפיקים הצליחו להישאר נאמנים ככל האפשר לסכסטים המקוריים, ביניהם פרוטוקולים מישפט זולה, וכן להקפיד כי התלבושות, התסרוקות, הריהוט והתפאורה יהיו בדיוק כפי ש־היו בסוף המאה שעברה, מועד ההרחשות העלילה במציאות. השחקן המגלם את תפקידו של זולה הוא ז'אן טופר, הדומה דימיון חיצוני מפתיע לזולה.

זולה: טופר
שעה 9.20

טופר כה נכנס לדמות שאותה גילם, עד שקולו הפך להיות זהה כימעט לקולו של זולה. יתר השחקנים הם מהשורה הראשונה של המסך הקטן ו־התיאטרון הצרפתי. דומיניק דברי מגלמת את דמותה של אלכסנדרין זולה, אשתו של

השחקן אימץ
את הקול

הסופר: מריבון שילק, המופיע בפרק הראשון המוקרן הערב, מגלמת את דמות אהובתו, ז'אן רוזרו, שהיתה גם אם לשני ילדיו; פייר וזניה הוא קולונל פיקאר, ראש השירות החשאי, שמצא הוכחות לחפותו של דרייפוס; רודיה מונסורה הוא דרייפוס עצמו. את מאשימו של דרייפוס, קולונל הנרי, מגלם זראר דאריה. הפרק הראשון מציג את האווירה ואת הרקע לפרשה שהסעירה את צרפת. בנייתו של מיגדל אייפל הסתיימה חמש שנים לפני המישפט. אל הפרלמנט הצרפתי השליך האנרכיסט ואיין פצצה, שנה לפני המישפט. שנה אחרי המישפט מופיע אמיל זולה, יחד עם אהובתו, ביער בולון, כשהוא רוגז ומוחה כנגד ה־עוול שנעשה לדרייפוס וכנגד האנטישמיות בכלל.

27.1

שבת

● **חידושים והמצאות (7.00).** קרטון איזור הקוטב הצפוני יכול לכסות בגודלו את ניו־יורק או את פאריס. 70 קילומטרים לאורך ו־40 לרוחב. חיל הים האמריקאי, בעזרת תחנות מעקב, שוברות קרח, לוויינים, מטוסים ומדענים, חוקר את הקוטב ומגלה כי חשיבות שדות הקרח הקוטביים רבה כאיזורי דייג פוריים, כמאגרי ענק של מינרלים

פסטיבל: מיכאלי
שעה 9.00

ודלק וכנתיבי ים היכולים לחסוך זמן רב ואנרגיה רבה. המדענים גילו גם חיים שלא ידעו עליהם קודם לכן, בעברה הארקטית המכונה טונדרה: ינשוף השלג, הזאבון הזולל, השועל הארקטי והזאב הארקטי. עדרים של היות אלה מוכיחים כי אפשר לחיות במקום שנהשב מאז ומתמיד כ־שממה קרחית. הפרק השני מטפל בנושא שונה לגמרי: כיצד לסווג את סוג הבקר למזון הקיים, במקום לנסות למצוא מזון מתאים לסוג הבקר. מדענים אמריקאים מפתחים זני בקר בהתאמה לכרי המירעה המצויים, בעיקר מרעה שאינו יאה לכל אחד, מלבד למאכל בהמות. עיקר ההצלחה היא בגידול זן של בקר שמזונו יהיה פסולת עירונית ופסולת עץ, המצויים בשפע בכל מקום.

● **פסטיבל הזמר והפיזמון (9.00).** שידור ישיר של הפסטיבל, שבמהלכו יבחרו את נציג ישראל לאירוויזיון, שיתקיים בארץ. החלק הראשון מציג את השירים והזמרים. הבמאי אנטואן מאלח דאג להפעה, שמקווים כי תהיה מעניינת, של עירית בולקא וויקי תבור, ריקי גל, צילה דגן, גלי עטרי, ראובן גבירץ, יהודה תמיר ושמואל ביקל, להקת 30 שנה ושיר, להקת סקסטה, חדווה עמרני, ישראל קריבושה

חזרה כללית
לאירוויזיון

משוקולד מנטה מסטיק לשעבר, מאיה קזבינקה, חיים צדוק, גיתית שובל ושרי. לאחר מבט ספורט מקוצר (9.55) החלק השני של הפסטיבל, שבו יופיעו אמנים אורחים כגדי יגיל וחנה לסלו, מתי כספי ולהקתו, להקת המחול הייצוגית שלום 79 של גברי לוי. בתום הערב — התרגשות הגדולה והזוכים.

28.1

יום ראשון

● **הכל נשאר במישפחה (8.30).** ההתגלמות של כל מה שמתנגדי ארצי באנקר טוענים נגדו. ארצי לובש את גלימת הקרקלוכס־קלן ומצטרף ליחידת מישמר חשאית של אז־

ארצי נלחם
נגד חתנו

רחים, הלוקחת את החוק לידיה ושמה לעצמה מטרה לשמור על הסדר ולהעניש פושע שמנגנון החוק אינו מטפל בו. אולם ארצי מגלה במהרה כי היעד הבא של הקבוצה אליה הצטרף הוא חתנו הליברלי.

● **סיפורי טריניטי (10.00).** אלן פלייטר החסריטאי ערך עיבוד מודרני ל־סיפורי קנטרבורי של צ'וסר, הפך את הקתדרלה של קנטרברי לאיצטדיון וומבלי, ואת הצליינים העולים לרגל לקברו של סינט תומס בקט לקבוצה

טריניטי: מתים
שעה 10.00

של חמישה חובבי כדורגל, אוהדי מועדון הרוגבי טריניטי, הנמצאת בדרכה לווימבלדון כדי לצפות במישחק־גמר. אל החמישה מצטרפים ניק הנהג, השחקן קולין פארל, וכתב של עיתון מקומי, אריק. השחקן פרנסיס מתיוס. אריק הוא צעיר המודרני, והוא מציג בחרוזים את כל אחד מגיבוריו העלילה. כל אחד ממשתתפי הסידרה מספר את סיפורו הוא בדרך המתמשכת, והדרך היא בימת העלילה. בפרק של הערב, עושים שבעת הנוסעים חניה בפונדק שבצד הדרך (בהנחים של היום: תחנת שרות למכוניות) סטאן, השחקן ביל סיינארד, עומד על זכותו לספר את הסיפור הבא, המבוסס לא־מיתו של דבר על סיפורו של בעל־אחוזה, כפי שנכתב על־ידי צ'וסר. ארתור, המכונה רבע עוף, מרכיב משקפיים מכוער, נושא בליבו תשוקה נסתרת וחסרת תיקווה כלפי דורותי, אשתו של בעל הקרקעות בנפה המערבית, שהוא גם מנהל מועדון טריניטי. „אם תצטיין במישחק הרוגבי, אהיה שלך," היא מודיעה לו באכזריות האופיינית לימי־הביניים. ארתור, הוא מתיוס, מתייחס לדבריה של דורותי, השחקנית ג'יי בראון, במלוא הרצינות של התקופה המודרנית דווקא, ו־הסיפור מספר על כל נסיונותיו להשיג משימה זו תחת עינו הבוחנת של מאמן קבוצת טריניטי, הצליין לשעבר סטאן.

29.1

יום שני

● **השביעיה באוטו קוממיות (5.30).** פרופסור ממציא רובוט, ותחנת הטלוויזיה מתעניינת בהמצאתו ורוצה לפרסם אותה. אולם עד שהפרופסור מגיע עם רובי, הרובוט שלו, לטלוויזיה, הוא נקלע לשלל צרות עם מנהל תחנת הטלוויזיה. הסוף הוא האפי־אנד.

● **מורשה (8.00).** נראה כי אין קשר של ממש בין מחלקת ענייני הדת בטלוויזיה לבין יתר התוכניות. לא מכבר שודרה תוכנית שלמה על פתח־תיקווה, במלאת 100 שנים לאם המושבות, ועתה עורכת מורשה חגיגה פרטית משלה לכבוד העיר. כפי שיש באלה המקללים את הרצל על כך שוויתר על אוגנדה, נראה שיש מבני פתח־תיקווה המקללים את אבותיהם על כי ויתרו על סביון. מתברר כי כאשר היה רע בפתח־תיקווה של אז, עזבו המתיישבים את המקום ועברו למקום אחר, עליו שוכנת עתה שכונת הווילות סביון. אולם הגעגועים החזירו אותם לקירבת ראש־העין.

● **עימות באדום (9.30).** סין נמצאת עתה בחדשות. הסרט התיעודי סוקר את אחד הימים המיוחדים במהפיכה התרבותית של מאו צה־טונג: המאבק בין גדוד של המישמרות האדומים מאוניברסיטת טאנסינגואה בבין וונג קואנג מי, אשתו של ליאו שאו צ'י, מי שהיה ראש המדינה ויריבו הגדול של היושב־ראש מאו. צ'אי צין בתפקיד מי

עימות באדום: מאו
יום שני 9.30

שעומדת בראש צוות של שחקנים סיניים המשחזרים את יום העימות ואת האירועים שקדמו לו. המישמרות האדומים מאלצים את מי ללבוש שמלת משי ורודה, כסמל לפשיעה הבורגניים. בהשפלה נוספת מוצע למי להתחיל לעצב את עצמה מחדש בתחום הפוליטי והאידיאולוגי. המאבק בין המישמרות לבין האשה אינו מישפט.

המהפכה ניצחה
את האשה

משום שאין פסק־דין ואין עונש, אך האידיאולוגים והאווירה הבלתי מוכרת הופכים סרט תעודה זה לסרט מתח של ממש. באותו יום, בשעה 10.30 בלילה, מסתיים המאבק בניצחונן של המישמרות האדומים.

30.1

יום שלישי

● **למישפחה (7.00).** מיקה רביד החליטה להקדיש את תוכנית הערב של למישפחה לנושא אחד בלבד, וזאת בגלל חשיבותו של הנושא: חינוך המבוגרים במיגזר הערבי. הדיון מקיף את בעיות האנאלפבתים בקרב ערביי ישראל, הרמות השונות בבתי־הספר למבוגרים בארץ, השלמות לימודים של בית־הספר היסודי ובית־הספר התיכון, וההכנות לבחינות־בגרות בקרב המבוגרים. במיסגרת התוכנית יוקרן סרט שצולם במייוחד עבורה, ובו שיחות עם תלמידים מבוגרים ברמות שונות של למידה. טוופיק קראמן מראיינת שניים: את יעקוב חטיב, מי שהיה שנים רבות מפקח במישרד החינוך ואחראי על הטיפול בחינוך מבוגרים באיזור המרכז והצפון, ואת מחמד חג'אג' עלי, מי שהיה מנהל בית־הספר למבוגרים בטייבה.

● **דון מקלין (9.30).** זמר העם האמריקאי, שכבש בסערה את ישראל לפני כחמש עשרה שנים, יופיע שנית בארץ, הפעם בטלוויזיה, ויזכיר נשמות רבות מהמעריצות שלו, ששיחררו לפיתחו באולמות הקונצרטים וליד מלונו. הטלוויזיה החליטה משום מה לצלם את הופעת מקלין בחיפה, בעת שהוא הגרוע מכל האולמות שבהם הוא הופיע בארץ. אולם למרות ההקלטה, שאינה משגעת במייוחד, יוכלו מעריציו של מקלין לשמוע הערב את עוגה אמריקאית, על נהרות בבל, וינסנט ואני אוהב אותך כל כך.

דון מקלין
מכה שוב

כחות לרבות מהמעריצות שלו, ששיחררו לפיתחו באולמות הקונצרטים וליד מלונו. הטלוויזיה החליטה משום מה לצלם את הופעת מקלין בחיפה, בעת

● **לי גראנט (10.15).** העיתונאים שבקרב הצופים בוודאי יביעו לליבו של לו גראנט, השחקן פרנץ אשנר, המסתבך בשערוריה ובביקורת ציבורית, וכן בהרמת גבה של הבוסים שלו, כאשר בניצוחו מעניק הטריבון סיקור נרחב ביותר לשערוריית שחיתות הקשורה בגבחרת הכדורגל המקודשת של קולב מקומי. אולם שלא כפי שקורה לרוב בעיתונות, בעיקר בארץ, סוף האמת לנצח, וגראנט שוב יוצא הגיבור.

אמת בפרסום
TRUTH IN ADVERTISING

בנה את עתידך אצלנו!

בניני אברהם גינדי

מציעים: בפתח-תקוה

גני אגנדם

דירות בשני מפלסים בנות 4, 4½ חדרים ודירות גג

פרוייקט חדשני ויוקרתי ברמה בינלאומית באזור מגורים מרכזי ושקט!

תכנון ארכיטקטוני מרשים
ע"י אדריכלי הצמרת
אבי רסקין והרי הרמלי
ומשרד אדריכלים שפי.

בגני גינדי בפתח תקוה מציעים:

- שני מפלסים לכל דירה
- חדר תרבות לכל בנין
- לובי מפואר בכניסה
- 2 חדרי רחצה לכל דירה
- חדר ארונות בכל דירה
- חרסינה פרחונית במטבח
- ארונות מטבח מפוארים "דגש"
- קרמיקה באמבטיה ובשרותים
- משטחי דשא וגני נוי
- מתקני משחקים בחצר לילדי הבית
- תנאי רכישה נוחים ל-24 חודשים
- משכנתא לא צמודה
- **גני ילדים ובי"ס מעולים במקום**

בין 300 רוכשי דירות
(החל מתאריך 19.5.1978)
תערך הגרלה, בה יזכה אחד הרוכשים בסך של 1,000,000 ל"י (מליון לירות) במזומן.

(תוך המכצע לאחר מכירת הדירה ה-300)

משרדי מכירות: דירות גינדי – אברהם גינדי

ראשון-לציון – משרד המכירות הראשי רח' הרצל 62 (ליד התחנה המרכזית ותחנת סונול) חניה פרטית למבקרים במשרד.

פתח תקוה – רח' חיים ערזר 28 (מול העיריה) **רמת השרון** – רח' סוקולוב (יפתח בקרוב)

לא להגברים! לא להגברים! לא להגברים! לא להגברים! לא

דבר הטיליגנט

ישבתי והשתעממתי לי בשקט, ופיתאום אני מרגיש שאני חושב כל מיני מחשבות. איך אתה יכול לחשוב? אני שואל את עצמי. בגיל הזה הרי עוד אין לך מוח! אבל בכל זאת, יש לי מחשבות! — אני מתעקש עם עצמי — ואפילו כאלה שב־חיים שלי לא היו מעסיקות אותי, מין דברים מסובכים, שבכלל לא בראש שלי.

אני כבר קצת מתעצבן, עד שאני תו־פס מה קורה פה. רוצה או לא רוצה, אני קולט את כל המחשבות של אמא שלי. עניין של מיקום. הופ! הנה עכשיו קלטתי משהו!

„יא חרה קטן, אני הורגת אותך אם אתה מגלה מה אני חושבת!" לא. היא לא מתכוונת. אבא שלי לא ירשה. חוץ מזה, איך היא תעשה את זה, איך?

ברברה בלוס־אנג'לס. אמא שלי שוכחת שאי־אפשר לאיים עלי. אני יודע הכל. בלילה, למשל, היא חולמת איך היא אר־הבת אותי עם כל הנשמה. מה זה אוהבת אותי, משהו פראי. היא חולמת נורא חזק, וכך יוצא שאני מוכרח לחלום איך אני אוהב את עצמי. ממש מצחיק.

אחר־כך היה לי סרט פורנוגרפי, בכי־כובם של אמא שלי ואבא שלי. אני בטוח שכאשר אצא מפה כבר לא ירשו לי להס־תכל. נורא חבל. דווקא מעניין כל־כך. ואני בטוח שלא יעזרו לי שום טענות שאני כבר מכיר.

מי יאמין לי, מי? אי, איזה חלומות פורנוגרפיים, דליקטס! ככה אני לומד על החיים. אני צריך באמת לתפוס שיחה עם אבא שלי על העניין. אמא שלי החליטה שביקוריו אצלי עלולים להזיק לי. היא קצת היסטרית בעניין. איך הוא צריך להת־חנן אליה בשביל לבקר רק קצת! ואני יושב צוחק לי, מבסוט מהחיים — למה הוא בחוץ, ואני בפנים.

אתמול הוא נורא התגעגע אלי, ורצה לראות אותי. אז הוא הסתכל הכי קרוב שהוא יכול, ולא הצליח. לעומת זאת לא הבין איך אני אצא משם. אמרתי: אבא, סמוך! רציתי לספר לו, ולגלות את מה שראיתי אותו עושה בחלום, אבל אמא שלי תיכף השתיקה אותי, כדי שלא יבואו לו רעיונות.

בחורה מוזרה. היא באמת סבורה שזה עלול להזיק לי, ואני יותר מדי חיוני לה כבר. איך היא תסתדר בלעדי? איך, אח־רת, יהיה לה העוז המוסרי לקרקס חצי עולם, שישיג לה ענבים שחורים בחורף — בניגון וירטואוזי על אמונת האנשים, שהתינוק צריך. איזה צריך! מה צריך! צריך — אני צריך רק חלבה. השאר חופ־שי־חופשי.

רגע! אני קולט משהו!

„מה שאני אעשה לך! לא היית יכול להתאפק! היית מוכרח לגלות, הא?!"

שמעתי עליך. שמעתי עליך. די צדיע־קעסטה. אם באמת היית רוצה, היית מפ־סיקה מזמן. את לא מאמינה שאני, מאי־פה שיושב, מסוגל להדפיס את כל הרשי־מה לבד, לא?

בישולים

עוגיות בטעם גן־עדן - פטנט פריכות אדיר

טורפת עוגיות
הר־הא גדול

העוגיות הבאות, כפי שלמדים מהכות־רת, מצטיינת בפריכות כפולה ומכופלת. נוסף על כך — טעמן אדיר. כל ביס מפזר בפה טעם עשיר עשיר וקריספי, של חורף, תנור, תענוגות וכיף. אלה לא עוגיות. אלה מחלות. קשה להפסיק איתן מרגע שה־ראשונה התמוססה בפה.

לקח לי הרבה זמן עד שעליתי עליהן. אצלי, תמיד עניין אפיית העוגיות היה חלש. תמיד חשבתי, שזה יותר מדי עבו־דה בשביל כמה קעקעלאך קטנים. יותר כיף לעבוד על מונומנטים גדולים. עוגות בומבות, סירי אוכל, כאלה כל מיני פרו־ייקטים שעובדים עליהם קצת ועושים הר־הא גדול. העוגיות האלו שינו את עמ־דתי לגבי העסק. ראשית, זו לא עבודה גדולה. שנית, התוצאות — זה משהו!

ביקשתי פעם מאמא שלי „משהו טוב". בקשות מעין אלו תמיד מכניסות אותה ללחץ אימים, ומעמידות במיבחן חמור את אישיותה האימהית. משום מה סבורה היא, שחלק חשוב מכישוריה כאם, זה לדעת ולנחש בדיוק מה צאצאיה רוצים, אפילו אם לצאצאים אלה בעצמם אין כל שמץ מושג קלוש מה הם בעצם רוצים. אחי הצטרף למישחק הסדיסטי. „אולי שניצל?" ניסתה כשטעם. הכישלון עומד לה בפרץ, לנוכח פרצופינו הניגעלים במופגן. „אז ביצים מטוגנות!" הכריזה. ניגעלנו לה עוד פעם. משנה לשנה הולך המישחק והופך אכזרי יותר ויותר. פעם היה מצליח לה ישר בביצה המטוגנת, בתנאי שהיתה מוגשת לשולחן בתוך מחבתון האלומי־ניום, ולא היתה שבורה, בצהוב כמובן.

אחי ואני התפוצצנו לנו מצחוק עצור לנוכח מצוקתה הגוברת והמחמירה. לש־לוח אותנו לעוזאל, עם החשקים הלא ברו־רים שלנו, כלל לא עלה על דעתה. לא אמרנו לה בביטול השמור תמיד להרים שמולידים עכברים. אבל כפי שהקורא הנ־בון מסיק, הפי הזה לא החזיק מעמד הר־בה זמן. אחרי העוגיה הראשונה ניטרפנו.

וזה המירשם של אמא שלי, שעשתה זאת — השד יודע איך — שוב.

- בסיר מרק — שמציל את השיש מטינוף — שמים חבילת חמאה אחת בטמ־פרטורת החדר וחצי חבילה מרגרינה בלי מלח (200 גרם ביחד).
- כוס אחת של סוכר (150 גרם).
- כוס אחת קוקוס טחון (50 גרם) ש־נותן את כל הפריכות לעסק, ובקושי מור־גש בטעם, כי בא אל קירבו.
- כוס אחת אגוזים טחונים או קצו־צים (100 גרם), שמביאים ביחד עם החמ־אה את טעם גן־העדן.
- שלוש כוסות ועוד שלושת רבעי הכוס קמח רגיל לא תופח, וקורט מלח, לשבירת הטעם הניג'עס.
- כף אחת, שאין לוותר עליה, בגלל השפעותיה הנהדרות, של תמצית וניל, וה־עיקר העיקר, ביצה שלמה.

לובשים על היד ניילון של פח אשפה, מקמצים אגרוף, ועם חלקו השטוח, זאת אומרת פרק האצבעות הראשון — אם סופרים מכיוון כף היד — מועכים בסי־בוב את כל החומרים. הניילון הוא פטנט עתיק לשמירת ניקיון כף היד בלישה, והאגרוף הוא שיכלול חדש המונע את קריעת הניילון עם הצפורניים. מדי פעם הופנים בזהירות את העיסה למרכז, ושוב מועכים את העסק עם האגרוף, ובצורה זו בילבד. טועמים, ורואים מה זה טוב בחיים.

בינתיים משמנים תבנית אפיה שטוחה עם כפית שמן, שאותו מותחים עם מיב־רשת או בעזרת כריות האצבעות, ומת־חילים לתת צורה לעוגיות. עושים איזו צורה שרוצים, מלבד זו המצריכה השט־חה במרדד בצק.

הצורה הקלסית היא לקחת כדורון מה־בצק (9 גרם, אם מוכרחים לדעת), וליצור כדור בין כפות הידיים. את הכדור מש־טיחים לנקניק בעובי ס"מ אחד, תולשים טיפה מכל צד כך שבמקום התלישה נוצר קצת שפיץ, ומסדרים בצורת סהר, לא פרסה, על תבנית האפיה. מקפידים על רווחים של חצי ס"מ בין עוגיה לעוגיה, שכן העוגיות גודלות ומשמינות תוך כדי תהליך האפיה. יוצאות איזה 94 עוגיות בשתי נגלות, אבל זה לא אומר, כיוון שכימעט רבע מכמות הבצק המשגע הזה נעלם תוך כדי תהליך ההכנה. מה לעשות, לא יכולה להתאפק, זה לא כזה הרגל שלי־לי, ככלות הכל, כיוון שבינתיים מרגי־שים בידיים את כל העצים שנפלו מה־אגוזים, אלה הקליפות האיומות המסתננות לעסק, ויכולות להרוג כל שן ממוצעת.

אפשר להשתגע ולעבוד עם מזלף, אפ־שר ליצור נקניק דק בעורת יריעת ניילון שתעזור בגילגול, וסכין חדה שתעזור בפריסת פרוסות של חצי ס"מ, בתור עו־גיות. העיקר זה לחמם את התנור לחום בינוני (על חצי מיספר הסקלה), ולאפות אותן בשליש התחתון והלא להט יחסית של התנור עשרים דקות, או פחות. הע־גיות מוכנות לפי הצבע. חום בהיר למ־טה, המתפשט בהדרגה למעלה, ומבהיר עד צבע צהוב־זהוב, חרדל חיוור.

להמתין חצי שעה שיצטננו בתבנית, מחוץ לתנור, כמובן.

אין עוגיות טובות כאלה בכל העולם. אין!

שעורה איומה
הפלא מתרחש בלילה

פרועות להדברת העסק. כבר שמעתי מ־ליצים על מריחת האיזור בכמה טיפות שתן זהוב עשיר, ובחור אחד מתוק, שלא הייתי חושדת בו, הודיע שצריך למרוח את השעורה ברוק הראשון המשובח של הבוקר.

מי שנורא מתעקש להשתין לעצמו ב־עין יכול בהחלט לעשות זאת, למרות שכאשר אני מהרהרת בכך, אני חושבת שבכל זאת העסק כרוך באי־אלה קשיים. בכל אופן, מי שרוצה להיפטר מזה חלק, מוחלט, מהיר ואלגנטי — ימחוק את כל השטויות ששמע עד כה בנושא, ויקח שן שום אחת, קשה ועסיסית. יחתוך אותה לשניים. עם הגדם, במקום הפרוס, ישפשף היטב ובעדינות, ולא יעז לגעת לאחר מכן בעין. בקלות אפשר להחדיר עם האצב־עות את החריף־החריף הזה אל הקרנית, ואז, זה בהחלט שורף.

אז לא לגעת. כל זמן שזה על העפעף, זה לא כואב לא שורף.

זהו. הפלא מתרחש בלילה. פרנקנשטיין הצעיר הולך לישון קורץ בעל־כורחו, אומ־לל מיפי צורתו, ובבוקר — קם כמו חדש.

במיקרים הנדירים שהשעורה היתה מ־גזע קינג־סייז, הרי שבבוקר יישארו שרי־דים זערוריים, שאותם מושחים מחדש בחצי שן שום, לגמירה סופית מוחלטת של העניין.

זה יופי, הפאטנט הזה. זה יופי. בסבי־בתי הקרובה בילבד, כבר ראיתי העונה חמש שעורות ששבקו חיים ונבלו ממש מול העיניים.

זהו. פיצוץ נעים.

ספר

„ירושלים - טעמים רבים לה" ספר־בישול יפי

כדאי־כדאי לקנות. המחברות מביאות כאן בהצגה־בכורה עולמית כל מיני מט־עמים אותנטיים דליקטס, מתכונים לאר־דווקא כשרים, מכל מיני עדות נוצריות, יהודיות, וסתם טעימות.

מי שלא השתכנע עד עכשיו, ישתכנע מיד כאשר ייוודע לו שיש בספר מירשם העוף הממולא של מיסעדת לאה, וזה בי־בד מחזיר את השקעת 67 הלירות על המקום.

פטנטים

איך להרוג שעורה בלילה אחד

מה לאמר, יותר ויותר ישוב מופיע לי מול העיניים עם בומבאלאך אדומים על העפעפיים, מה קורין אותן בלשון העיב־רית שעורה. אומרים לי שהעסק מדבק, כך שיתכן וזו ממש מגיפה שכזו.

בכל מיקרה, זה משהו מטריד על טו־רים גבוהים. אנשים הולכים לישון חל־קים, וקמים כמו פרנקנשטיין הצעיר. ה־עין בקושי נפתחת, הבובוטה כואבת, וגו־סף על כל הצרות, כל חמור חדש שפוג־שים מרגיש חובה חגיגית לעצמו לעדכן את בעל הדבר בדיאגנוזה המבריקה: „יש לך שעורה!"

זאת, לכל מיקרה שבעל־הדבר סבור אולי שזו חיטה.

בבורסת הרפואות מתעופפות שיטות

מישפט

הרס"ר המומחה ל"הטלת מים"

מי שרוצה להטיל מימיו, ייזהר מאד בבחירת המקום, שבו יעשה זאת, שאם לא כן הוא עלול להסתבך במישפט

לפעמים, כאשר אדם נקלע למישפט הנמצא בעיצומו, ומקשיב לכמה מילים פה

(המשך מעמוד 40)

בעיירה הספיקה בוודאי האשה הנמרצת לקומם נגדה לא מעט אוייבים ומקנאים, והשמועה היתה עוברת בבית־שאן כי בימי בחירות היא מסתובבת בעיר וברשותה „תיק מלא כסף", שבעזרתו היא קונה את קולותיהם של הבוחרים. מודעת לכך, נמ־נעה פולט בתקופת הבחירות האחרונות מלשאת אפילו ארנק בידיה, אך השמועות המשיכו להתפשט.

כל עדי הליכוד נתגלו כאנשים קשי־יום, החיים בשולי החברה. חלקם עברייי־נים מוכרים, חלקם מלחכי־פינכה. נכונה אמנם הערתו של נציג הליכוד, כי אנשים מסוג זה הם המועמדים הטבעיים למכירת

ח"כ מיזא
ספירת־לחי קשה

קולות, אולם נכון גם כי אלה מועמדים להצהיר תצהירי־שקר.

העד חזיזה, שהתלונן כי פוטר מעבודתו בעיריה, כקורא מוניי־מים, בגלל דבקותו בליכוד, התגלה כעובד רשלן ובלתי אח־ראי. עקב רשלנותו בקריאת המונים הת־קשתה המועצה לגבות את אגרות המים המגיעות מהתושבים, והוא הוזהר על כך כמה פעמים. עד שביום בו ביקר סגן ראש הממשלה, יגאל ידין, בבית־שאן, נת־גלה חזיזה כמלצר הראשי בארוחת הצ־הריים, בעת שקיבל משכורת כדי לקרוא מוניי־מים באותן השעות. ראש המועצה, שבירר היטב כי חזיזה אכן שרת שני אדו־נים, פיטר אותו ממישרתו.

גברת יפה עזרן, שסיפרה כי קיבלה 150 לירות מראש ועד העובדים של בית־שאן, כדי שתצביע עבור המערך, נתגלתה דווקא כפעילה מוכרת של המערך, שלא היה כל צורך „לבזבז" עבור קולה אפילו 150 לירות. ואכן, הסתבר כי קיבלה את הכסף כהלוואה, כדי שתוכל לנסוע לעפו־לה ולסדר את תעודת־הזהות שלה. היא גם התלוננה כי הופלתה לרעה, וכי אנ־שים אחרים קיבלו אלפי לירות, בעוד ש־חלקה היה 150 לירות בלבד.

ביסודיות ובדקדקנות ניתח השופט תי־אודור אור, בפסק־דין המשתרע על 60 עמודים, את עדויותיהם של אנשי הלי־כוד, אחת לאחת. והוא הגיע למסקנה כי כולם כאחד אינם דוברי אמת.

פסק־הדין מאשר את דברי ח"כ רוני מילוא כי היתה שחיתות בבית־שאן, אלא ששחיתות זו התגלתה בתצהירי הכוב של הליכוד.

ואמנם, בסוף פסק־הדין ממליץ השופט כי אותו צוות חקירה מישטרתי יחקור גם את המתלוננים, על מנת לברר אם אין מקום להעמידם לדין בגין תצהירים כוזבים.

סיכם את תוצאות המישפט עורך־דין דן שינמן, במיכתבו ליועץ המישפטי: „התו־פעה המדהימה הזאת, ששלושה־עשר עדים — והם כל עדי המערער — הוכחו כשק־רנים, מביאה למסקנה אחת ויחידה, כי היתה כאן עלילת שווא במובנה השלילי ביותר... אילו היו מובאים שני עדים או שלושה, ובית־המשפט לא היה מאמין להם, היו פני הדברים שונים. ואולם דווקא רי־בוי העדים ונפילתם הסיטונית היא היא הנותנת. התופעה הזאת היא ממש בומרנג החוזר אל משליכו ומכהו."

לכן ביקש נציג המערך מהיועץ־המיש־פטי, שימלא אחר המלצות השופט ויעמיד לדין את עדי הכוב.

למה סניגור? (ובמה סניגור?)

שני דורות: סניגורים יעקב הגלר ואורי וגמן
הוצאות הפרקליט: שליש למישרד, שליש למשכורת, שליש למס־ההכנסה

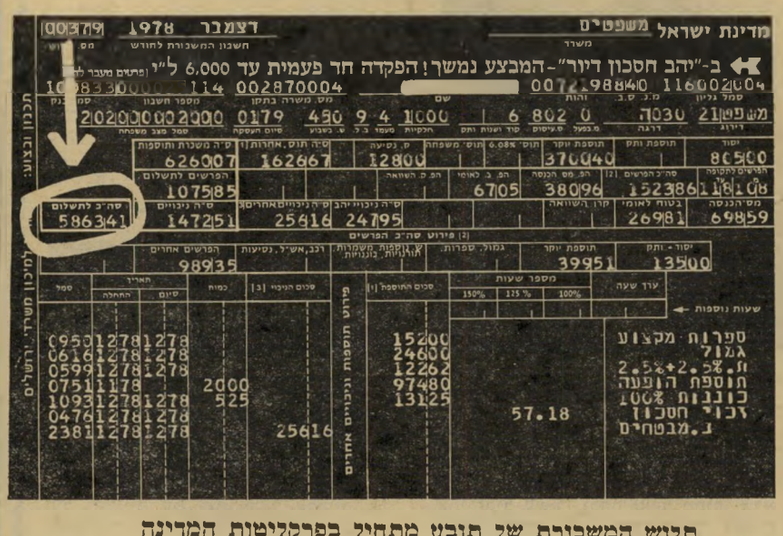

תלוש המשכורת של תובע מתחיל בפרקליטות המדינה
סה"כ לתשלום: 5863.41 ל"י

אשר עומד אדם לעשות עיסקה כלשהי הכרוכה בממון רב — לחתום חוזה, לקנות בית, להשכיר דירה — הוא לא יעז לעשות זאת ללא התייעצות עם עורך־דין. הרי מדובר כאן בכסף, וכיצד יסכן סכומים כאלה ללא עצת מומחה?

אולם כאשר צפוי אדם למישפט פלילי, במיוחד כשזו רק עבירת תנועה, או איזו עבירה קלה אחרת, הריהו מוכן לעתים קרובות לסכן את חירותו או את שמו הטוב. אם הוא משוכנע בחפותו יאמר: „הרי אינני אשם, וברור שבית־המישפט יזכה אותי, אז למה אני צריך סניגור?"

אדם בר־דעת לא יעלה על דעתו להת־חרות בווימבלדון, אם לא למד מימיו את חוקי הטניס. ואיש לא יעז להתחרות בשח־מת עם שחקן מיקצועי, ללא כל הכשרה מוקדמת. גם בית־המישפט הוא הצגה גדולה, שיש בה כללי מישחק נוק־שים מאד. אנשים לומדים שנים, כדי לה־שיג תעודת עורך־דין, וגם בקרב עורכי־הדין רק מיעוט בקיא בכללי המישפט ושם, הוא מתפתה לשאול את השאלה בנוסח הגששים: „זה בית־מישפט זה?"

והרי קטע מתוך פסק דין שקרא השבוע השופט יוסף מגורי־כהן בבית־מישפט ה־שלום בתל־אביב:

„בהופעתו בישיבה הראשונה, טען (ה־נאשם), כי נכנס כדי להטיל מים. אולם, זאת לא אמר, כשנחקר על־ידי המיש־טרה, וגם העדים שהופיעו וביניהם השוטר רס"ר יעקב אסולין, שענה לשאלות הנא־שם אמר, 'אילו היית אומר לי שהשתנת, הייתי אומר לך שתראה לי,' והוסיף שיש לו ניסיון בעניין זה."

התענייגותה של התביעה והמישטרה ב„הטלת מימיו" של מריו וינר, חייל צעיר בשירות חובה, התעוררה בעיקבות המיק־רה הבא:

לפני כחצי שנה, נתפס מריו בחניון של בית דירות בבת־ים, בשעה אחת עשרה וחצי בלילה. השכן שעצר אותו ביקש ממנו להזדהות. מריו לא ברח, אלא מסר את תעודת החוגר שלו, הסכים לחיפוש על גופו, שהעלה רק צרור מפתחות קטן, וחיכה בשקט לבוא המישטרה.

כאשר באה המישטרה, סיפר מריו, כי הסתתר בחניון, כיוון שברח מקבוצת בחו־רים שאיתם התקוטט, וראה אותם ממשי־כים ללכת, בעוד הוא מסתתר בחניון.

אחרי שנחקר במישטרה, נפתח נגדו תיק, והוגשה תביעה פלילית לבית־מישפט השלום. הוא נאשם בשני פרטי אישום: ניסיון לגניבה ממכונית קורטינה שלידה עמד, והשגת גבול פלילית במטרה לבצע עבירה.

אחרי שנתברר, כי הקורטינה היתה נעו־לה, וכי איש לא פתח את דלתה, ביקשה התביעה בהגינותה הרבה מבית־המישפט למחוק את פרט האישום הנוגע לניסיון הגניבה, ונותר רק הסעיף של השגת ה־גבול הפלילית.

עניין חשוב מאד. ניכר היה בשופט, כי אחרי שישה חדשי מישפט ניראה לו אוולי לטפל בתביעה פעוטה של השגת גבול פלילית, שבפניה התגונן הנאשם בטענת „הטלת המים", הוא שאל את התו־בע פקד גוטברג: „לאחר שמחקת מחצית האשמה, מה נשאר? האם זה עניין ציבורי כל־כך חשוב?"

התובע היה בטוח, כי זה עניין חשוב מאד. הוא טרח וטען, כי אם אדם נכנס לחצר להטיל מימיו, הרי שזה קינטור „פר אכסלנס" לבעלי הרכוש ודייריי הבית.

(המשך בעמוד 48)

נאשם המופ"ע בלי סניגור מסתכן בעונש חמור יותר ועלול להרגיז את בית־המישפט - אולם סניגור טוב הוא מיצרך יקר ביותר (ויש לכך סיבות טובות)

הפלילי. כאשר אזרח תמים נקלע לסבך מישפטי, ומולו ניצבים תובע מנוסה ומנגנון המדינה המשומן, אפילו יהא הצדק עימו, הוא יתקשה מאד להוכיח זאת.

השחקן שהתחלק

גם אם **התמזל** מזלו, והוא „נפל" על שופט שהוא סניגורם־של־עניים, מצבו עדיין חמור. שהרי בדרך כלל אין הנאשם יודע מהן זכויותיו היסודיות, ואף לא טרח לקרוא את החומר שאספה נגדו פרקליטות המדינה. הוא אינו מכיר את העדויות שניגבו, ועל כן אינו יכול לחקור כהלכה את העדים במישפט. הוא אינו מכיר את דיני הראיות, ולכן אינו יודע כיצד מתנגדים להגשתם של מיסמכים שונים. הוא אפילו אינו מדבר בשפתם של השופט והתובע. מילים שונות, שהן הז'רגון של המיקצוע, אינן נהירות לו. ולרוב אינו מודע כלל לסיכונים האורבים לו.

אין הוא יודע, למשל, שעבירות תנועה פשוטות ויום־יומיות עלולות לגרות שלילת רשיון־נהיגה אוטומטית, לתקופות שונות. ואם פרנסתו על רכב, שלילת רשיון פוגעת בפרנסה, שלא לדבר על הטירדה וחוסר הנוחיות הכרוכים בדבר.

אם איתרע מזלו, והוא „נפל" על שופט שאינו רחמן בן רחמן, אוי ואבוי לו.

סניגור משה נחשון ופרקליטת־מחוז שרה סירוטה (במישפט שמואל רכטמן)
לתובעת: 12 אלף ל"י נטו לחודש

פרקליטה נכנסת למיזנון הסגל בבית־המישפט בתל־אביב
לסגל ולמישטרה: מחירים מוזלים

השופט יתעצבן על שהנאשם אינו מבין את מה שנדרש ממנו, לא יתן לו לדבר, יסיים את המישפט מהר ובקוצר־רוח, ויגזור את העונש לבקשת התביעה.

כך מצא עצמו חיים חובה, שחקן צעיר בתיאטרון הבימה, שפוט לארבעה חודשי מאסר בפועל בשל תקיפת נערה, בעת תיגרה לילית, כששניהם היו שתויים במקצת. הוא לא ידע כיצד לנהל את מישפטו, טען בחוצפה, הכחיש עובדות שלא היה צריך להכחישן, לא חקר כראוי את המתלוננת, וכאשר הורשע, לא ידע מה לטעון להקלת העונש. לבסוף לקח לו סניגור, כדי שיערער בשמו.

עורך־הדין שמואל בירגר ידע, כמובן, להטעים בפני בית־המישפט, שלשולחו עבר נקי. הוא תיאר את נסיבות הערב שבו קרה המיקרה, הצביע על הפגיעה החמורה שתיגרם לשולחו, ש„התחלק" רק פעם אחת, ועל אפשרות שהקאריירה הבימתית שלו תסתיים בעיקבות המאסר. בית־המישפט התחשב בדברי הסניגור והמיר את העונש במאסר־על־תנאי וקנס כספי.

זוהי דוגמה בודדת. אולם שיעור הנאשמים המופיעים בלתי־מיוצגים בבית־מישפט השלום הוא רב, ורבים מהם מגלים את הטעות שעשו, כאשר נגזר דינם. ואז, ברוב המיקרים יהיה זה מאוחר מדי.

רישיון הסוכן פג

ל שראל שרגא הוא סוכן מיצרכי מזון, שאותם הוא מוביל במכוניתו. לכן,

(המשך בעמוד 59)

חסוך לחינוך גבוה ב"גחלת"

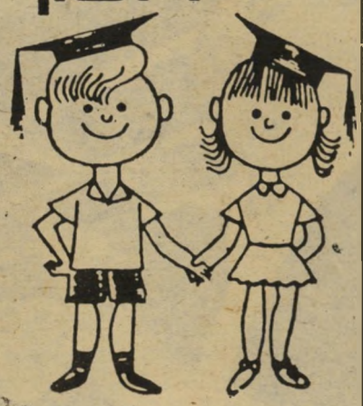

הטובה בתכניות החסכון במדינה

החסכון לחינוך גבוה ב"גחלת" נותן תשואה: 7% (כולל 2% מענק ללומדים) ריבית נצברת, כשהקרן והריבית צמודים ב-100% למדד המחירים לצרכן וכל ההטבות פטורות ממס- הכנסה כתום שלוש שנות חסכון.

ההרשמה בכל לשכות המודיעין הטירוניות וב"גחלת", אלנבי 91, ת"א

כל שנה להיטים חדשים לילדים

בשנה שעברה: מר אפציי, היפו היפו, רציתי שתדע, הלילות הקסומים ועוד.
והשנה: ילדיסקו, ברבאבא, דונלד דק, שירי ילדות ועוד רבים אחרים
שבוצעו על בימת

הפסטיבל הישראלי לשירי ילדים

מס' 9 בחסות

רשת חטיף השנה תלמה

תקליט חדש בהשתתפות:
ציפי שביט, מייק בורשטיין,
מוטי גלעדי, עוזי חיטמן, שרי,
רוחמה, "סקסטה", אושיק לוי,
נורית גלרון, אריאל זילבר.
עם השירים:
ילדיסקו, ברבאבא, דונלד דק,
ממה'לה, שירי ילדות, טוליק,
כובע עשוי שמים, יערית,
שן דובי שן, התחביב שלי לישון,
מזמור לתזמורת, שיר לשלום, קבלי
נא את השיר, הבובה פסטי.

על גבי תקליטי "אמיר ואפרת" תקליטי האיכות לילדים. הפקה: ישראדיסק-
חברה ישראלית לתקליטים בע"מ, ת.ד. 230 ת"א.

בהזדמנות!

שטיח חדש מקיר לקיר אמריקאי

★ צבע בז מרהיב ביופיו ★

24 מטר מרובע ● 35.000 ל"י

טל. 03-247702

במדינה

(המשך מעמוד 46)

ואם כי היפנה את בית־המישפט לסתירות בעדויות הנאשם, וטען, כי כל סיפורין מצוצים מן האצבע, התריע במיוחד על השגת הגבול הפלילית שנגרמה ב„הטלת מים".

לבסוף, אחרי הפסקה ארוכה, שוכנע בית־המישפט מלהט טיעוניו של התובע. הוא הרשיע את מריו בהשגת גבול, ומאחר שהתברר, כי למריו הרשעה קודמת בגניבה, משנת 1975 שעליה נידון ל־50 ל"י קנס, הטיל על החייל גבה־הקומה ארבעה חודשי מאסר על תנאי.

מה שברור הוא, כי מריו יזהר מעתה ואד בבחירת המקומות שבהם ימיל את מימיו.

תולדות

הנאוסת בחשלום - המשך

היא הציעה לו
יחסי מין מתוך אהבה,
וכאשר לא שילם,
הקימה מהומה

עד־ההגנה האחרון במישפטו של דויד אוריאל, שנאשם באונס, בנסיבות מחמירות, של האשה אנט קולינס (העולם הזה 2156), עלה השבוע על דוכן העדים.

אוריאל עצמו לא הגיע לבית־המישפט. משום מה לא הובא לאולם בית־המישפט מבית־הכלא. אולם סניגורו, עורך־הדין עצמון, והתובעת, פנינה דבורין, הסכימו לפני המישפט, לשמוע את העד בלעדיו.

על דוכן העדים עלה איש צנום ושחרחר. עיניו הקטנות מתרוצצות ללא הרף, והוא היה לבוש מעיל־רוח כחלחל.

הסניגור ביקש מבית־המישפט לאסור על פירסום שמו של העד, כדי שלא לפגוע בבני־משפחתו ובית־המישפט נענה לבקשתו.

קפה בחדר המזון. העד סיפר כי בלילה של ה־24 ביוני השנה, התלונן ב־מישטרה. הוא התגורר באותו לילה במלון פלאזה בתל־אביב, והכיר מחוץ למלון בחורה, אשר את שמה אינו יודע עד היום, למרות שהתובעת, בחקירתה, העלתה כי בעדותו במישטרה נקב בשם „אנטה וילסון".

היא הזמינה אותו לשתות עימה קפה, והוא הציע את הלובי של המלון. אולם היא העדיפה לעשות זאת בחדרו.

כאשר היו בחדר, הציעה לו לקיים איתה יחסי־מין, והוא הסכים, אולם כאשר ביקשה תשלום מחה. ואז אמרה, כי מכיוון שמצא חן בעיניה, תעשה זאת ללא תשלום. הם קיימו יחסי־מין, והשעה היתה כבר שעת חצות, כאשר סיימו. לפני כן הספיקו לנהל שיחה קצרה של כחצי שעה, בחצי־עברית־וחצי־אנגלית.

היא ביקשה כי יביאנה לביתה, ברחוב אלנבי 102, מכיוון שיש לה תינוק שעדיין יונק. כאשר הזכירה שוב את עניין התשלום סירב שנית. אז התפרצה, השליכה מנורה וניתקה את חוט־הטלפון. על כן נטל את ארנקה ומיסמכיה.

מדוע חשש כי תתלונן שקיים איתה יחסים בכוח? על כך לא ידע להשיב.

נהג מונית. הוא ליווה אותה לרחוב, ושם, כאשר עצרו מונית, דיברה עם הנהג באנגלית. נהג־המונית תקף את העד. בכל זאת הסכים נהג־המונית לקחת את העד למישטרה, כדי שיתלונן עליו.

לשאלת הסניגור, אם הוא מכיר את דויד אוריאל, אמר: „אני לא מכיר את הנאשם." התובעת הקרה אותו על משכורתו. התברר כי הוא עובד־מדינה, ומשכורתו היא כ־6000 לירות בחודש. בכל זאת הוא מבלה בבתי־מלון כפלאזה, סיני ומוריה בתל־אביב, ושילם מחיר של 42 דולר ללילה.

כאשר חזר למלון, הסתבר לו, כי קצין־הביטחון של המלון ביקר בחדרו בהעדרו, והנהלת־המלון החליטה לחייבו ב־300 לירות דמי הנזקים שנגרמו בחדר, ולבקשו לעזוב את המלון. בסופו של דבר לא שילם את סכום הנזק, כי הוכיח לחשמלאי המלון שהנזק ניתן לתיקון בקלות.

„טרגדיה של טעויות". העד המשיך להסס ולגמגם בתשובותיו. בסופו של דבר אמר השופט: „גברת דבורין, זוהי טרגדיה של טעויות."

בזו נסתיימה חקירת העדים בתיק המרתק. בשבוע הבא יסכמו הצדדים את דיבריהם, ויינתן פסק־דין.

קולנוע

הסנדק הבא

הציפור הכחולה של הוליווד הוא סרט ששובר קופות מן היום הראשון. ובו בזמן גם זוכה בשבחים של הביקורת. הסנדק של פרנסיס פורד קופולה היה כזה ונראה שהשנה צפויה זריחה נוספת מאותו הסוג. הכוונה לסרט שנמשך למעלה משלוש שעות, בשם צייד הצבאים. הוא הוצא ל־שוק בחיפזון, שבועות אחדים לפני חג המולד בכמה בתי־קולנוע בארצות־הברית, כדי שיוכל להימנות על המועמדים לפרס האוסקר בשנה זו, ונראה שיש לו סיכויים טובים לכך. בהבנה הדדית נדירה, הסכי־מו איגודי המבקרים בלוס־אנג'לס ובניו־יורק שזה היה הסרט הטוב ביותר ב־1978, תופעה יוצאת דופן בהתחשב בבון שרו־חשים שני האיגודים זה לזה.

את הסרט ביים צעיר בשם מייקל צ'י־מינו, שעשה לפני כן רק סרט אחד בל־בד, חדי ורעם עם קלינט איסטווד. התפ־קיד הראשי של צייד הצבאים בסירטו ה־חדש מופקד בידי רוברט די נירו.

ישראל

הקרן שאינה קיימת

בחודש אפריל 1978 החליטה ועדת־הכס־פים של הכנסת, בהמלצתם החמה של ה־ח"כים אברהם שריר ועדי אמוראי, לתמוך בקולנוע הישראלי בסכום של 12 מיליון לירות. מימוש התמיכה הזאת הופקד בידי מישרד החינוך והתרבות. שישו ושישמחו, לעם ישראל עוד יהיו סרטי־איכות.

בחודש אוגוסט 1978 הוטחו האשמות קשות נגד מישרד החינוך והתרבות, על שטרם הצליח להרכיב הנהלה לקרן המיוי־עדת, או להכין לה תקנון. ואילו מישרד התעשיה רוצה את הנדוניה שאיש אינו משתמש בה ביניתיים. אז מתעורר מישרד החינוך לחיים, ההנהלה מורכבת בזריזות והתקנון מנוסח במהירות. אמנם שמות כמו בן־שלמה ובן־מאיר בהנהלת הקרן לא הבטיחו פתיחות גדולה בבחירת הנושאים, אך מוטב כך מאשר לא כלום.

בחודש אוקטובר נשמעו אזהרות המו־רות: אם לא ישתמשו בכסף עד סוף שנת התקציב, יתעופפו להם המיליונים כלא היו. מהנהלת הקרן נמסר שהכסף יועבר עד מהרה לחשבון נפרד בבנק, הקרן תהווה גוף עצמאי ולא תהיה קשו־רה לשנת התקציב.

בחודש דצמבר התפרסם קבל עם ועדה תקנון הקרן. נאמר בו, בין היתר, שכל המגיש תסריט לעיונה, יוכל לקבל תשו־בה תוך חודשיים. יותר מ־60 תסריטים הוגשו עד מהרה. אבל עצה בעיה: הקרן עוד לא סיכמה עד היום עם שני השופ־טים שצריכים לפעול במיסגרתה את תנאי העסקתם. אז מי יקרא את התסריטים, ומי יתן פרסים?

הפיתקה הגואלת. יכול להיות ש־בעיות אלה תיפתרנה מאליהן, כי לא יהיה כסף להענקת פרסים. הכוונה היתה לה־קים קרן שתעמוד ברשות עצמה, עם חש־בון בבנק, אבל עד היום אין חשבון בבנק ואין כסף בקרן. אמנם הדבר תוקצב אצל החשב הכללי, אבל בינתיים מחכים לעוד כמה פיתקות גואלות. אם יחכו עוד קצת, תסתיים שנת התקציב. ואז, כשידונו ב־שנה הבאה בכנסת על תקציב מישרד החי־נוך, יחל שוב מחול השדים, עד שישתכ־נעו נבחרי העם, כי אכן חשוב הדבר של־מדינת ישראל יהיה קולנוע בעל איכות.

וזה עוד לא הכל. בתחילת השנה העני־קה המועצה לתרבות ששה פרסים לתס־ריטים, כל אחד בסכום של 700 אלף לי־רות. כאשר באו הראשונים לבקש את הכסף, הם דרשו, לפי נוהג מקובל מן העבר, שיוצמד לאינדכס. המועצה השי־בה: „צר לנו, אין בידינו האמצעים. אם תסתפקו בפרס המקורי, בבקשה, אם תר־צו יותר, כדאי לכם לפנות לקרן החדשה." המועמדים יודעים כי בתוכנית המקורית צריך היה הפרס להוות שווה־ערך לשליש מתקציב הסרט, ואילו היום הוא לא יגיע אפילו להמישית. על כן הם פונים לקרן, מתוך תיקווה להיושע בעזרתה. אבל בינ־תיים הקרן אינה קיימת. אז הם חוזרים למועצה. אבל המועצה אינה יכולה להצמיד.

בקרן מבטיחים להם שעוד מעט זה יפעל, ותוך כדי המתנתם חולף הזמן. הפרסים של המועצה לתרבות תוקפם יפה עד סוף שנת התקציב. עוד מעט, ולא יהיה עוד צורך לתתם.

(המשך בעמוד 50)

נוסע לארץ האפשרויות

סטרושק (פאריס, תל־אביב, גרמניה) — הסרט חזה מחולק, למעשה, לשני חלקים. החלק ה־ראשון — בגרמניה. שם משתחרר ברונו סטרושק מן הכלא ומקבל הרצאה על חובתו להיות אזרח מרובע, ממושמע, חסר־אישיות ומתרפס, אם אין ברצונו לשוב אל מאחרי הסורגים. בחוץ נמצאים ביריונים המכים אותו, סרסורים המתעללים בידידתו, והוא מחליט לחפש מזלו באמריקה.

החלק השני — באמריקה, אליה יוצאים סטרושק וידידיו אך זו מבטיחה מרחוק ומאכזבת כבר ברגע הראשון, כשאינה מרשה לברונו להכניס אל תחומיה את הציפור האהובה עליו. כאן, בארץ החופש, כל אחד נושא רובה כדי לשמור על רכושו. כאן מגישים לך דירה על גלגלים ברגע הראשון, אבל מצפים ממך שתהיה עבד נצחי לבנק שנתן לך ערבות. כאן אין איש הדוחף את אפו לענייניך, כמו ביבשת הישנה, כי אין מי שישגיח בקיומך. ובסופו של דבר, למרות כל השינויים, גם כאן, כמו בבית, מצפים ממך להיות אוטומט בחברה.

הבמאי ורנר הרצוג מיטיב להדגיש את המשותף והשונה בין שני הקצוות במסע של ברונו אל החופש המדומה.

ברונו אס ואווה מאטס — אשליות מתנפצות

חליל הקסם של מוצארט מתחלף בגיטארה של צ'ט אטקינס, והנוף האנכי של בטון וזוהמה מפרברי ברלין, הופך לנוף אופקי של מרחבים שטוחים ומכוסי ערפל בוויסקונסין.

פנטום־האיש שידע יותר נודי

תרגיל לבלשית מתחילה

(אלנבי, תל־אביב, ארצות־הברית) — הבמאי והמחבר של מהתלה קולנועית זו, קולין היגינס, ידוע לקהל הרחב בעיקר כמחזאי שחיבר את „הארולד ומוד". אם לשפוט לפי נסיון ראשון זה בבימוי, הוא מסוגל בהחלט להשתלב במימסד החוליוודי, ללא מבוכה או הססנות של טירונים.

הסרט הוא קומדיית־מתח, השואלת בעליצות רבה רעיו־נות מכל הקלאסיקה החוליוודית, החל מן הקונצרט של היצ'קוק, ב„איש שידע יותר מדי", ועד ל„פנטום האופרה" בכבודו ובעצמו. אין טעם למנות את כל המקורות של היגינס, צריך רק לומר שהוא מצליח להחדיר בהם רוח תזזית פרטית משלו. כך למשל, בשעה ששני גיבורי הסרט, גולדי האון וצ'וי צ'ייס (דמות פופולרית מאד בטלוויזיה האמריקאית) דוהרים במכונית שאולה ברחובות סן־פרנצ'יסקו, בחיקוי מופגן ל„בוליט", הם מגלים במושב האחורי שלה שני תיירים יפאנים מוכי־אימה. אבל ברגע שמסבירים להם שזה מירדף נוסח קוו'אק, משתפך חיוך גדול על פניהם, הם מוציאים דגלונים אמריקאיים ומנפנפים בהם, כדי להראות שהבינו כי אכן הם נמצאים באמריקה שהם מכירים, זו של קוו'אק מן הטלוויזיה.

הסיפור מתאר נסיון התנקשות בחיי אישיות שעומדת לבקר בסן־פרנצ'יסקו. עדות על כך מתגלגלת לידיו של שוטר חרש, וזה מקפח את חייו כשהוא יושב ליד גולדי האון, באולם קולנוע אפל. מרגע זה והלאה היא הופכת

האון וצ'ייס — מתיחות בצחוק

מטרה למירדפי חקושרים, כשהיא מוצאת לעצמה מקלטים מוזרים ביותר, למשל, בדירתו של נער־שעשועים נמוך־קומה, ההופך את חדרו למאורת־חשק, ויוצא בריקוד דיסקו לוהט, מעין טראוולטה מיניאטורי בתחתונים פרחוניים. הקומיקאי האנגלי דאדלי מור מזהיר בתפקיד הזה.

מותר הכלב כון האדם

מעבר לתיקווה (הוד, תל־אביב, ארצות־הברית) — מעשה בזמר מתחיל שנשלח לכלא, על לא עוול בכפו, בגלל פוליטיקאי שתיין וצבוע. בכלא הוא נפגש עם רב־סוהרים שאוהב רק שני דברים בעולם, את הכלב שלו ואת הבת שלו; עם סגנו, שמתייחס לאסירים כתחליפים לאותם צהובים מלוכסני־עיניים שלא הספיק לחסל בווייטנאם, ועם אסירים הומוסכסואלים, המשלי־טים את חוק האגרוף בינם לבין עצמם.

יתכן מאד שזה דומה למציאות, אבל החדגוניות של חדמוניות מונעת כל הרגשה של הפתעה או כל רצון להכיר אותם יותר. המחשבה היחידה שמתעוררת היא, כי ריצוי עונש בכלא הוא גן־עדן למנוולים אלה, שמוטב היה לו היו מוצאים לחורג מיד.

הזמר חמיסכן, התגלמות הנער חטוב מן הקולג' שנפל קרבן לנבזויות החיים (מגלם אותו גרג הנרי מ„עשיר ועני"), מתנדב אפילו לשמש טרף אימון לכלבי השמירה, רק כדי שיוציאו אותו ממחיצתן של מיפלצות אלה. ואכן, מרבית חזמן מבלה הגיבור בריצה, כשהוא נמלט כל יום מן הכלבים, כדי שאלה יוכלו לשמור על כושרם וללמוד כיצד לאתר בורחים.

זהו אחד מאותם הסרטים שסופם ברור לצופה מן הרגע הראשון, כי הרי אין זה המקום להתנכל לבלונדים כחולי־

גרג הנרי — הזמר והכלב

עיניים. כל העינויים, ההתעללויות והמיבחנים נועדו להנעים את זמנו של המתבונן מן הצד, הרשאי להזדהות עם המלקים או המוכים, לפי הטעם, מבלי לסכן את ישבנו אפילו לרגע.

ובאשר לרמזים על שחיתות פוליטית או על הבזיון של המישטר בבתי־הכלא, הסרט צריך היה בעצם לברך עליהם. אחרת, איך יכול היה להצדיק את קיומו?

קולנוע

(המשך מעמוד 49)

אכן, זה מה שנקרא עידוד הסרט הישראלי.

סרטים

מארלו עובר דירה

פיליפ מארלו הוא כידוע בלש פרטי, הדמות המובילה בספרי המתח של הסופר האמריקאי ריימונד צ'אנדלר. צ'אנדלר נחשב להרבה יותר ממחבר ספרי־מיסתורין, ויש הרואים בו את אחד הסופרים החשובים של ארצות־הברית, שהצליח לצייר את החברה בה במיסגרת של חקירות בלשיות. את מארלו יצר בתקופה מאוחרת יחסית בחייו. הוא הספיק להיות עיתונאי, איש־עסקים ומנהל חברות נפט, בטרם נדחף על־ידי המשבר הכלכלי של שנות השלושים לכתוב סיפורי מיסתורין קצרים, ואחר כך רומנים.

את ספרו הראשון באורך מלא, עם פיליפ מארלו, המספר בגוף ראשון כיצד פיענח את תעלומת הרצח של מוכר ספרים פורנוגראפיים, שסחט את כספן של שתי אחיות קלות דעת ושל אביהן המיליונר הגוסס, כתב צ'אנדלר לפני 40 שנה בדיוק. לספר הוא קרא השינה הגדולה (הכוונה היא למוות, שהופך את כל מה שהיה לפניו לחסר משמעות), והיתה זו התחנה הראשונה בדרכו של אחד הגיבורים המקוריים ביותר בספרות האמריקאית. תערובת המתח והאנושיות שבסיפוריו הקסימה לא רק את הקוראים אלא גם את הוליווד, שמיהרה להעסיק את צ'אנדלר כתסריטאי — עיסוק שהוא שנא בכל לבו — ולרכוש את ספריו כדי לתרגם אותם אל הבד.

נרקומנים ונימפומניות. שבע שנים לאחר שנכתב, הפך השינה הגדולה לסרט, אחד הסרטים הקלאסיים של אותה התקופה, בבימויו של הווארד הוקס ובהשתתפות האמפרי בוגארט ולורן באקול. צוות התסריטאים שהכין את המעבר משפת מילים לשפת תמונות (שמנה, בין היתר, את מי שזכה מאוחר יותר בפרס נובל, ויליאם פוקנר) נאלץ לוותר על מרכיבים מקוריים רבים, שהקולנוע התבייש אז לטפל בהם, כמו בעיות סמים, צילומי עירום וכיוצא בזה. צ'אנדלר התכחש לעיבוד, משום שלא ניראה לו נאמן די הצורך. רק, ובכל זאת, האווירה המייוחדת במיגה של הסרט, הופעתו של בוגארט והבימוי של הוקס הבטיחו לשינה הגדולה (המוצג לעתים גם תחת השם התרדמה הארוכה) מקום של קבע בכל קורס ראוי לשמו על תולדות הקולנוע.

האמפרי בוגארט, פול וזכר ולורן בקול
„השינה הגדולה" — 1946

השנים חלפו, האופנה חוזרת. מארלו, אותו גילמו בעבר הרחוק שחקנים נוספים מלבד בוגארט (כמו דיק פאואל, רוברט מונטגומרי או ג'יימס גארנר), שוב באופנה. רוברט אלטמן ניסה, בצורה לא מוצלחת, לכפות את אישיותו על אליוט גולד, כשהוא מעביר את הסיפור לתקופתנו. דיק ריצ'רדס הצליח הרבה יותר, עם רוברט מיצ'ם בתפקיד הראשי, כאשר העדיף לשחזר את התקופה שבה חיה דמותו של מארלו במקור. ועתה, מארלו רוכב שוב, ולא זו בלבד שהוחזר בפעם נוספת אל שנות ה־70, אלא שאולץ אפילו לעבור דירה ממולדתו. מלוס־אנג'לס ודרום קליפורניה, ללונדון ולסביבותיה.

לא ברור במייוחד מה הניע את הבמאי מייקל וינר לעשות זאת. כתירוץ, הוא מזכיר למשל את חיבתו הגדולה של צ'אנדלר לבריטניה הגדולה. הוא מצביע על כך ש־צ'נדלר חי כמה שנים בלונדון, בעת מילחמת־העולם הראשונה, והוא אפילו מדגיש שכאשר נשאל בזמנו, מי השחקן המתאים ביותר לגלם את הדמות של מארלו, הצביע צ'אנדלר על ארצ'יבלד ליץ', בריטי הידוע יותר בכינוי קארי גרנט. ובכל זאת מדוע לונדון?

דבר אחד אינו מוטל בספק. זהו העיבוד הקרוב ביותר לספר של צ'אנדלר, מבחינה עלילתית. מיצ'ם, בעקבות הצלחתו אצל ריצ'רדס, חוזר אל דמות מארלו, שרה מיילס נכנסת לנעליים שבהן ניצבה לפני 33 שנים לורן באקול, וקנדי קלארק יכולה להרשות לעצמה להתקשט בכל גינוני הנרקומניות והנימפומניות, שאי אפשר היה להציגם בגירסה הקודמת.

רוברט מיצ'ם וריצ'רד בון
„השינה הגדולה" 1978 — היתה ל„חקירה בצמרת"

שחקנית שרה מייל
הנעלייים של לורן בקול

במאי מייקל וינר
צ'אנדלר אהב אנגלים

שחקן רוברט מיצ'ם
מארלו לפי מידה

תדריך

חובה לראות:

תל־אביב — רוקמת התחרה, שומר היערות, שיירה, 1900.

ירושלים — חלף עם הרוח, רוקמת התחרה, הרומן שלי עם אנני.

חיפה — אשה לא נשואה, כותרת ראשית.

תל־אביב

★★★★ **רוקמת התחרה** (מוזיאון, צרפת־שוויץ) — ספרית קטנה אינה מצליחה לגשר על פער התרבותי והמעמדי שמפריד בינה לבין אהובה, סטודנט למדעי הרוח. סרט רגיש וגבון של קלוד גורטה, עם מישחק מעולה של איזבל הופר.

★★★★ **שומר היערות** (צפון, ברית־המועצות־יפאן) — שתי פגישות בין קצין בצבא הצאר, המצייר מפה של מרחבי סיביר, לבין צייד מונגולי שחי במרחבים אלה כל חייו. סרט מרהיב עין, המהרהר במהות הקידמה ובמשמעות האדם ביקום. במאי: אקירה קורוסאווה.

★★★ **1900** (דקל, איטליה) — ברנרדו ברטולוצ'י משחזר את תולדות איטליה בחצי הראשון של מאה זו. מיפגן קולנועי מרתק, גם אם מרגיז לעתים, במיליטנטיות הפוליטית שלו. עם רוברט דה־נירו, דומיניק סאנדה, ג'ראר דפרדיה וכוכבים רבים אחרים.

★★★ **שיירה** (מוגרבי, ארצות־הברית) — נהגי משאיות־ענק מול נציגי החוק, כמשל להתמודדות רוח החופש במרובעות המימסד. סרט לגברים, מבדר, משעשע ועם מוסר השכל. בתפקידים הראשיים: כריס כריסטופרסון ואלי מקגרו.

ירושלים

★★★★ **הרומן שלי עם אנני** (סמדר, ארצות־הברית) — הקומדיה השלמה והמגובשת ביותר של וודי אלן, מפגישה תיסכולים של משכיל יהודי עם פחדים של זמרת נוצריה. מצחיק ומעורר מחשבה גם יחד. זכה לארבעה פרסי אוסקר.

★★★ **רצח על הניילוס** (רון, אנגליה) — מותחן לפי אגאתה כריסטי, על רקע נופי הנילוס, עם צוות כוכבים בינלאומי עשיר. פיטר יוסטינוב הוא ההתגלמות המשעשעת ביותר של הרקול פוארו, עד היום.

חיפה

★★★ **אשה לא נשואה** (אורה, ארצות־הברית) — אשה נאלצת לעמוד על שלי רגליה, אחרי 17 שנות נישואין, שבהן ראתה עצמה כפועל־יוצא של בעלה. קומדיה מעודנת, שיטחית לפעמים, אבל מרתקת, עם מישחק שובה לב של ג'יל קלייבורג.

★★★★ **כותרת ראשית** (בית אבא חושי, ארצות־הברית) — בילי ויילדר משחיז את ההומור הארסי שלו, כדי לתקוף את עולם העיתונות שבו החל את דרכו. סרט מבריק, מלא עקיצות וסרקאזם, עם ולתר מתאו וג'ק למון.

120,000 ל"י שלך שוות עד

בהנחת אינפלציה שנתית
ממוצעת של 35%

733,806.95 ל"י

בבנק לאומי

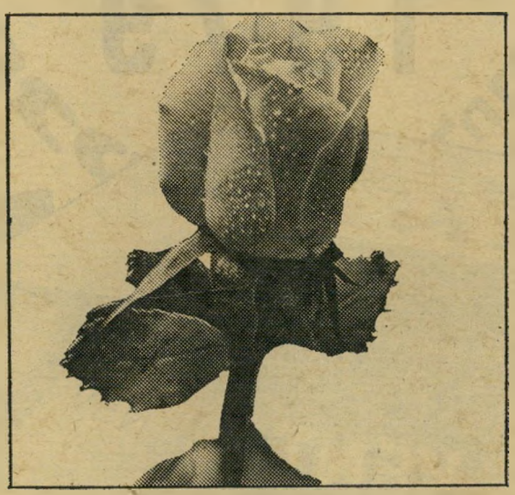

בתכנית החסכון החדשה
"כח עד 120"

	אתה מפקיד	בנק לאומי מעניק לך	בנק לאומי משלם לך רבית והצמדה בהנחה של 35% אינפלציה שנתית	הסכום שיעמוד לרשותך בתום 6 שנות חסכון
חד פעמי	90,000 ל"י	12,600 ל"י	538,392.47 ל"י	
בתשלומים חדשיים רצופים	30,000 ל"י	2,100 ל"י	60,714,48 ל"י	
סה"כ	**120,000**	**14,700**	**599,106.95**	**733,806.95 ל"י**

בהנחת אינפלציה שנתית ממוצעת של 25% — תקבל 481,681.32 ל"י
בהנחת אינפלציה שנתית ממוצעת של 30% — תקבל 595,995.74 ל"י

פרטים נוספים בכל סניפי בנק לאומי, בנק אגוד ובנק ערבי־ישראלי.

בנק לאומי

הטעם האישי שלך ניצח.

KENT
עשוה כל מחיר.

איתן עמיחי
הדברת מזיקים
מומחים להדברת
תולעי עץ, עש
וחרקי ספרים ובגדים.
רמת-גן, רח' מודיעין 18. ת.ד 2272
טל. 790114-5-6 רש מס' 21 עסק 481/75
פשוט עזוב. איתן עמיחי.

קבלת מודעות
לכל העיתונים
במחירי המערכת
מירסום אידיאל
אבן גבירול 110 תל-אביב
(פינת אנטוקולסקי)
טלפון 227117, 227118

indonesian specialties...
DISCOVER A NEW STYLE OF DINING
Indonesia
DINING ROOM
home of the „rijst-tafel" in israel
IN THE HOLLAND FRIENDSHIP CLUB
4 KEREN HAYESOD – HERZLYA PITUACH
EVENINGS 8.00 – EXCEPT MONDAYS
93 81 97
BACKGROUND MUSIC–HEATED / AIR CONDITIONED
CANDLE LIGHT * RESERVATIONS SUGGESTED

להיות אשה ולהיות ערביה בשטח כבוש - מה גרוע יותר?

סיפרה של רמונדה טוויל, „מעצר בית", שיצא השבוע לאור בישראל ובצרפת, הוא מיסמך בעל עניין מיוחד, כשם שמחברתו היא אדם מיוחד.

רמונדה טוויל נולדה בעכו, בסוף ימי המנדאט, ו„נכבשה" על־ידי כוחות צה"ל במילחמת־העצמאות. היא התחנכה בישראל, אך לפני מילחמת ששת־הימים עברה את הגבול לירדן ונישאה שם למנהל־בנק, דאוד טוויל, המבוגר ממנה. היא חיתה עימו בשכם, כאשר נכבשה בשנית על־ידי כוחות צה"ל.

כערבייה שהכירה את ישראל, הפכה טוויל כימעט אוטומטית כמנהיגת הנשים בגדה המערבית, שפעלו נגד שילטון־הכיבוש. בהדרגה נודעה גם בעולם כולו, ושימשה כתובת טבעית לכל עיתונאי זר, שבא ארצה לסקר את המאורעות בגדה.

כפעילה פלסטינית, כעיתונאית וכמתווכת בין האוכלוסיה המקומית ובין אמצעי־התיקשורת העולמיים, הפכה רמונדה במהרה קוץ בשבר המימשל הצבאי. למרות היותה אם לבן ולארבע בנות, שהמבוגרת בהן לומדת עתה רפואה באיטליה, נעצרה פעמים רבות. כאשר הושמה במעצר־בית ממושך בדירתה ברמאללה, תוך ניתוק הטלפון שלה, ישבה וכתבה את הספר, היוצא עתה לאור. בספר היא מגוללת לא רק את נסיונותיה כאדם פלסטיני במישטר של מימשל צבאי ישראלי, אלא גם כאשה השואפת לחופש, בחברה הערבית הגברית־השמרנית, ואין היא חוסכת את שבט־הביקורת מן המינהגים של בני־עמה.

„העולם הזה" גילה את האשה הדינאמית עוד בימים הראשונים של הכיבוש, וחדביק לה את התואר „תנמרה משכם", לפני שעברה לרמאללה. הוא סיקר פעמים רבות את מאבקיה. להלן מתפרסמים שלושה קטעים קצרים מתוך הספר, המאפיינים את תוכנו ואת סיגנונו.

רמונדה (שמאל) עם כתה כעת מעצר־הבית
שוטרים, מושלים וחוקים גבריים

מעצר בית

כ שאני חושבת על חיי, הם נראים לי כסידרה ארוכה של איסורים שהגבילו את החופש שלי, את זכותי הראשונית לבקר אנשים ומקומות שאהבתי. כשהייתי ילדה הפרידו ביני לבין אמי; כשגרתי בישראל הייתי מנותקת מאחי; מאוחר יותר, כשעברתי לירדן, הופרדתי מהורי; ובמשך כל השנים, ולא חשוב היכן התגוררתי, נעלה אותי החברה הערבית על חוקיה הגבריים, בכלא שבו אנו, הנשים הערביות, מצויות לבלות את חייהן. תמיד נתקלתי במכשולים: חוקים נוקשים או מסורת מיושנת, שוטרים קשוחי־עיניו של ג'ורג' מלאו דמעות. הוא התבונן בדמותה של אמא ובכה, אילם וקפוא, מתאבל על האבידה. הכל נשלל ממנו: בית, מישפחה, מולדת. צערו העיב על שימחת הפגישה איתי. הוא לא ידע שהוא רואה את אמא בפעם האחרונה.

שנתיים מאוחר יותר, בחג־המולד, שוב הלכתי לשער מנדלבאום כדי לפגוש את אמא. היא לא הגיעה בשעה המיועדת. מאוכזבת שאלתי עליה, והשיבו לי שהיא בבית־חולים. התחננתי שירשו לי לבקר אותה, אך לשווא. המפקד הירדני, מייג'ור כלדי, היה אדיב מאד, והתייחס אלי כאילו הייתי בתו. הוא הביא לי קפה וניסה להרגיעני. הבחנתי בדמעות בעיניו, ולא הבנתי מדוע... עמדתי בשער וחשתי עצבות גדולה כשהבטתי בגדר־התיל שהפרידה בין לבין אמא. הייתי קרובה לייאוש, ולרגע חלף במוחי רעיון מטורף: לנסות ולפרוץ, אחרי הכל השער אינו אלא מחסום עם כמה חיילים; אולי אצליח לחמוק? ארוץ מהר למיטת אמא, אפול בזרועותיה ואספר לה עד כמה אני מתחרטת על שעזבתי אותה. אבל דחיתי את הרעיון: זוהי התאבדות בטוחה, יירו בי ללא היסוס.

לא ידעתי אז שאמא כבר מתה.

מייג'ור כלדי ידע. מאוחר יותר הוא סיפר לי. לאיש לא היה אומץ לגלות לי זאת, אמר. הוא סיפר לי עד כמה נגעו ללבו הדמעות על לחיי ומבטי שהעיד על שברון־לב. „דמית בעיני למאדונה עצובה," אמר. „הטרגדיה של הפלסטינים היתה טבועה בפנייך."

ההגבלות על נשים נשואות היו חמורות לא פחות מאלו הנוגעות לרווקות. הנישואין שיחררו אותן ממרות אבותיהן, אבל העבירו את הסמכות לבעליהן. כאשה נשואה בשכם היה החופש שלי מוגבל מאד. לדוגמה, לא יכולתי להעלות על דעתי נסיעה ללא ליווי. אם רציתי לעבור מסע־קניות תמים בירושלים או בעמאן, היה עלי לארגן קבוצה של ארבע־חמש בנות־לוויה. איך יכולתי לשאת הגבלות שאינן מובנות לי כלל, אחרי שהורגלתי בנסיעות חופשיות בין עכו לחיפה?

הדיכוי שלי לא היה בתוך חברה זרה ובלתי־מוכרת; הוא היה בביתי שלי, בחברה סביבי: היא עצמה כפתה עלי הסגר. כאשה נשואה הותר לי להשתתף באירועים חברתיים מעורבים, אבל החופש הזה היה אשליה בלבד. הגברים היו מתכנסים בחדר אחד, ואנחנו, הנשים, בחדר אחר. הנשים „פיטפטו" על „נושאים ביתיים": בית, ילדים, בגדים — בעוד הגברים „משוחחים" על עסקים, כספים, או מחליפים ביניהם בדיחות גסות. בתחילה נהגתי להישאר בחברת הנשים, כמקובל, אך עד מהרה חשתי שאני נחנקת באווירה הקטנונית, וניסיתי להתקרב לגברים. כאשר העזתי לעשות זאת חשתי במבטיו של דאוד, והם אמרו לי: „זה אינו מקומך!" אם התעלמתי מאיתותיו היה הוא ניגש אלי ומבקש ממני לחזור לחדר הנשים, פן איהפך לשיחת העיר.

המסורת הערבית יוצרת תיסכול מיני עמוק, והוא מוליד דמיון פרוע. לנשים כלגברים „השם הטוב" הוא העיקר. הרבה מיפגשים חברתיים מורכבים בעיקר מהשמצת אנשים החשודים ב„התנהגות סוטה". הגברים הערביים גרועים למדי בתחום זה, אך הנשים גרועות פי כמה, למרות הדיכוי והאיסורים החלים עליהן, ואולי דווקא בגללם. הנשים מבלות את רוב זמנן כשהן קורעות לגזרים זו את אופייה של זו.

הפחד מרכילות מעין זו הוליד את חרדתו של דאוד לגבי. לא היו לו כל כוונות רעות כאשר ניסה להכתיב לי התנהגות נאותה. פשוט לא היתה לו ברירה. כשהייתי מדברת עם גברים, או אפילו עומדת לידם, הייתי מסכנת את שמי הטוב, ובכך גם את מעמדו של דאוד. הדיעה המקובלת היתה שאם הוא מרשה לי להתנהג כך, הוא הורס את עצם גבריותו, הוא מאבד את גאוותו והופך לצחוק בעיני כל.

רמונדה ובעלה דאוד, בנשואיהם בעמאן
„לא רציתי להכאיב לו, אך..."

(המשך בעמוד 64)

סמדר וימזר
עם כמה אמנים ידועים —

פנינה בריק
— בלי פרובוקציות סכסיות

חמישיה, הקוראת לעצמה שישיה, החקבצה מלהקות צבאיות שונות ומבקשת להסתער על הקהל בארץ

פנינה בריק, המסרבת למסור את גילה, נולדה בפולין ועלתה ארצה בגיל שנתיים. היא מתגוררת ברעננה. פנינה היא היחידה בין הבנות, שלא היתה בלהקה צבאית, אך שרה בעבר עם בחור בשם אנדריי צוויג ושניהם הקימו את הצמד פנינה ואנדריי. היא הופיעה גם עם שלמה ניצן בהצגת ילדים, ונסעה לארצות־הברית עם להקת פסטיבל הזמר החסידי.

סמדר וימזר — בת ה־23 נולדה גם

סקסטה בלי סקס

חמש נשים. כולן צעירות, כולן יפות וכולן בעלות קולות ערבים. הן רק היו זקוקות למישהו שיגלה אותן. ואכן, אותו מישהו — דורי שרווס עשה זאת. הוא אסף אותן, טיפח אותן, הדריך וכיוון אותן, וההוצאה היא להקת הזמר החדשה בנוף האמנותי — סקסטה.

את טבילת האש הראשונה שלהן לפני הקהל הצעיר הן כבר עשו, כאשר שרו את השיר מאמאלה בפסטיבל שירי הילדים. אך הקהל המבוגר יכיר אותן בפעם הראשונה בפסטיבל הזמר הישראלי שבו הן תבצענה את השיר נולדתי לשלום שכתב והלחין עוזי חיטמן.

הן עדיין רעננות. המרירות והציניות שבדרך־כלל מתלווה לזמרים וזמרות, עוד לא דבקה בהן.

אומנם כבר קמו להקות זמר על טהרת המין החלש, כמו רביעיית נעמי שמר, ושלישיית שוקולד, מנטה, מסטיק, אך להקות נשים מתפרקות בסופו של דבר. הן נישאות, יולדות ילדים ופונות לאפיקים אחרים. כמה מהן פונות לקאריירה כסולניות.

רקע שונה

סקסטה עדיין בראשית הדרך. לא רק שאינן חושבות על פירוק, אלא שיש להן עוד תוכניות. אחרי פסטיבל הזמר, הן תתחלנה להופיע לפני הקהל באולמות השונים.

בדרך־כלל מצפים מנשים להיראות סקסיות על הבמה, אך זה לא הקו שלהן. למרות שכולן נאות למראה, הן אינן לובשות בגדים פרובוקטיוויים, ואינן מתנועעות על הבמה בצורה חושנית. הן פשוט שרות. הרכב הקולות שלהן הרמוני. סופרנים גבוהים לא יישמעו בו. כולן בעלות קולות נמוכים יחסית לקולות נשים. בשירים שלהן אין בשורה, הן אינן באות לחנך את הדור, רק לשיר שירים שהן אוהבות ושנכתבו במיוחד עבורן. כל אחת מהן באה מרקע אחר עם עבר קצר אך עשיר.

איריס שמי, בת ה־22, היא בת קיבוץ בית־השיטה. אביה של איריס, אהרון שמי, היה פעם כוריאוגרף של להקת ענות, להקת המחול של הקיבוץ. כיום הוא במאי קולנוע. בצבא היתה איריס בלהקת חיל־האוויר. אל סקסטה היא הגיעה במיקרה. כשעזבה את הקיבוץ, עברה להתגורר בתל־אביב, ועבדה במישרד אמרגנות, שם הכירה את בעלי חברת התקליטים ישראדיסק שחלמו על להקת בנות של החברה.

חני אלייקים — בת ה־24 נולדה ברוסיה. בגיל 5 עלתה לארץ, מאז היא מתגוררת בכפר־סבא. בצבא היתה בלהקת חיל־השיריון. בין בנות הלהקה היא היחידה שנשואה. בעלה, דני, הוא שחקן כדורי־יד.

החמש בפעולה: איריס, סמדר, רותי, חני ופנינה

היא בפולין, ועלתה ארצה בגיל שנה. היא מתגוררת בקריית־אונו. בצבא שירתה בצוות הווי של מרכז התובלה. היא הסכימה כבר להופיע בתוכניתו של יהונתן גפן אדם וחבל, עם מיקי גבריאלוב ועם צביקה פיק.

להתבטא טוב יותר

רותי בן־אברהם, שגם היא מסרבת למסור את גילה נולדה בקיבוץ נען. בצבא שירתה בצוות הווי נחל. רותי הופיעה בחבורת בימות, בתוכניות של דן אלמגור עם ישראל גוריון, בחכם וכלה, בהצגת ילדים, ונסעה גם היא לאמריקה עם להקת הפסטיבל של שירים חסידיים.

כולן התנסו כבר בעבר בשירה ובהופעות ועכשיו חברו להן יחדיו והן נהנות מהצירוף הזה. הן חברות טובות, גם מחוץ למיסגרת הלהקה. מתלבשות אצל אותו אופנאי, מסתרקות אצל אותו ספר. לכולן יש חברים וכולן מפרגנות אחת לרעותה.

רותי, שבעבר הירבתה להופיע כסולנית, אוהבת את הצירוף של להקה. „זה מקדם ואפשר להגיע לאיכות קולית עצומה, אולי אפילו יותר ממה שיכולתי להגיע לבדי.“

חני אף היא חושבת שדווקא בלהקה כל אחת תוכל להתבטא טוב יותר.

באשר להופעה החיצונית, מסכימה פניגה שכל אשה רוצה להיראות במיטבה, „אך את זאת,“ היא אומרת, „אפשר להשיג גם בלי פרובוקציות סקסיות. אני תמיד רוצה להיראות יפה, אך אני מצליחה לעשות זאת גם כשאני לובשת אוברול.“

להיות יפה וכישרונית

בין מתעניינות במזלות ובהורוסקופים. איריס וחני, שתיהן נולדו במזל תאומים. סמדר נולדה במזל גדי, ורותי

המפיק: „כולן חברות ומסתדרות טוב אחת עם השנייה. מסכימות תמיד על תלבושות ותסרוקות ואין בעיות."

ופנינה נולדו שתיהן במזל עקרב. לדעתן זהו שילוב מוצלח.

דורי המפיק נהנה לעבוד איתן. ואין בכך כל פלא, שכן, איזה רווק לא ישמח להקיף את עצמו בנשים צעירות ויפות? „אין לי כל קושי לעבוד איתן," הוא מודיע, „כולן חברות ומסתדרות טוב אחת עם השנייה. מסכימות תמיד על תילבושות ותיסרוקות ואין בעיות."

על הבמאי שלהן, צדי צרפתי, יש להן לומר רק שבחים.

אך בכל זאת, מה קורה אם מישהו שובר להן את הלב? אם החבר בוגד או מתקוטט? „זה עוד לא קרה, טפו, טפו, טפו," אומרות בנות פולין, שבחבורה.

השירים שלהן הם שירי נשים, על אהבה, על חלומות, על ערגה.

„אני רוצה להתחתן, אני רוצה להתגרש, / אני רוצה להתאהב, לבכות, לצחוק, להתרגש / שמשהו נורא מוזר יקרה לי כבר / אולי אהבה לא חשובה, / קצרה, / לא מכאיבה".

דורי שרווס
רווק אחד בין חמש יפות

באותו שיר שכתבה לאה גאור הן מתחננות:

„אני רוצה להיות יפה / רוצה להיות כל־כך יפה / וכישרונית ומצליחה עם גוף נכון וקול קטיפה, / אני רוצה להיות לבד בתוך האור".

בשיר אחר הן שרות:

„ההצגות כולן יורדות, רק המסך נשאר, / אם היין הוא מתוק נשאר לי טעם מר / כולם הלכו, אני עוד לא גמרתי לשחק / נמאס לי הכדור הזה, רוצה כדור אחר".

הלהקה בת חמש הבנות נקראת סקסטה, שהיא בלאטינית מיספר שש. „נכון שהתחלנו עם שש בנות, אך אחת נשרה ולא הצלחנו למצוא אחרת, החלטנו להשאיר אותן כמות שהן," מספר דורי. הן כבר מוכנות להתקיף את הקהל ומקוות שהוא מוכן לקבל אותן כמות שהן, רעננות, צייתנויות, צעירות ומשוחררות.

תחיה אדר ■

רותי בן־אברהם
— לאיכות קולית

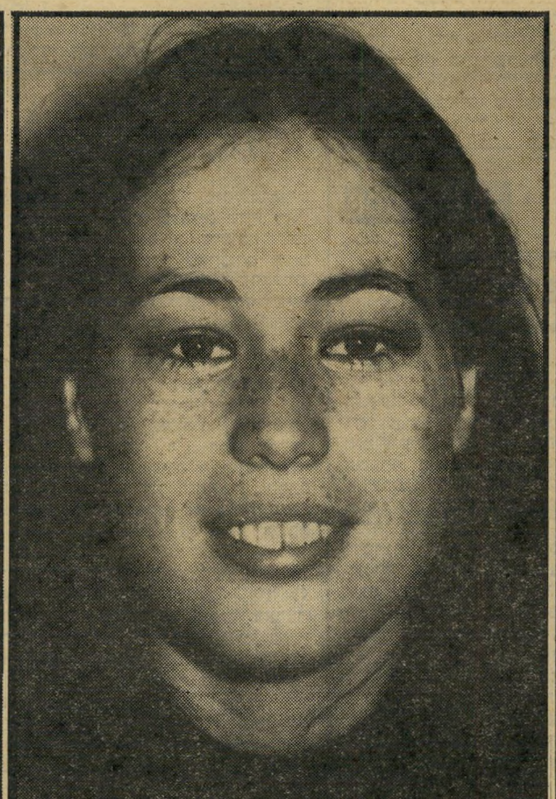

אירים שמי
— הגיעה במיקרה —

חני אלקיים
הנשואה היחידה —

נמר של עיר

איקונין רוסי כמיסטיקה יהודית באמנות הישראלית ✶

„אדונם" במקום „אדושם" באולם הקונצרטים ✶ חלוצת שיחרור

האשה ממוסכמת הנחיתות ✶ קלאסיקה ים־תיכונית בעברית

אמנות

קריקטורה

הרצון לפירסום עשוי להעביר אנשים שפויים על דעתם. יצר הפירסום העביר אמנים רבים על אמנותם. מתוך קריאה בעיתונות, מסתבר, שייצר־הפירסום הביא להקמתה של מגמה מיסחרית חדשה באמנות־הישראלית, מגמה המכונה עצמה קבוצת לויתן. כותרת מסקרנת זו אינה קשורה בקשר כלשהו ללויתן פרי עטו של הוגה הדיעות תומס הובס. שמה של קבוצה זו, נלקח מאותו מאכל־צדיקים שבמידרש, ומטרתו לשמש כיסוי לאידיאולוגיה תרבותית המסתמכת כביכול על מקורות יהודיים. סימליים, כמו: אותיות הא"ב כסימן של כוח־עקרון הלקוח מספר הזוהר וסיפרות הקבלה; אמירה אמנותית בלשון של סמלים; ניטרול השכל וציור בכוח הרגש. גישה אמנותית שהיא אנאכרוניסטית לחלוטין, במחצית השנייה של המאה הנוכחית.

בקבוצת לויתן חברו שלושה ציירים. הבולט ביניהם הוא **אברהם אופק**, שהגיע

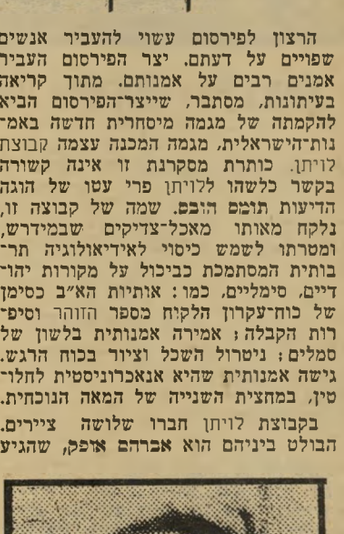

שמואל אקרמן
מוטיבציות להקרבה עצמית בקרב

בעלומיו לפיסגת הישגיו, בראשית שנות ה־50', במיסגרת זרם הריאליזם־הסוציאליסטי (בחברותא עם **שבעזן צבר, דני קרוון, שרגא וייל, נפתלי בזם** ואחרים) זרם אותו החליט לעת בלות־אמנותית להמיר בטוטפות* ובדברי אלוהים חיים. אל אופק חברו שני פליטים מהריאליזם־הסוציאליסטי הרוסי, שעלו מברית־המועצות, **שמואל אקרמן** ו**מיכאל גרובמן**. כרטיס הביקור של קבוצה זו, הוצב באחרונה ליד הגדר־הטובה שבגבול הצפון, בצורת אשגר, שבתוכו מצוי סמל קבליסטי עתיק — כמאמר מגמות הקבוצה — סמל, שאינו אלא רפרודוקציה זולה מאיקונין, מעשה ידיו של האמן הרוסי **רובלוב** מן המאה ה־15, מיבנה שנועד לחיילים הרוסיים, על־מנת להשפיע על המוטיבציה שלהם להקרבה עצמית בשעת קרב. מסתבר, שאיקונין רוסי זה, שהפך למעשה אמנות מושגי (קונספטואלי) של אחד מחברי הקבוצה, **שמואל אקרמן**, מלווה את אנשיו של **רכ"ס ברן חדד**, בצאתם אלי־קרב. אם להתעלם מהעובדה, שבשל הנושאים המאחדים את אנשי הקבוצה, יש להם כבר נציג במועצה לתרבות ולאמנות, **אברהם אופק**, נציג שידאג לסיבה סודה של הקבוצה, ולהפיכתה מרכזית ב־אמנות הישראלית. עצם קיומה של קבוצה אמנותית אנאכרוניסטית כזאת, המשתמשת באיקונין רוסי, כסמל מיסטי יהודי, אינו אפילו שערורייה, אלא קריקטורה, שעל האמנות הישראלית לשאת על גבה. וכמאמר אחד הציירים הנודעים בארץ: „אמנות וצלביה על כתפיה."

* „ונקשרתם (את דברי ה') לאות על ידך והיו לטוטפות בין עיניך (דברים ו', ח')."

תווים

מלתא דבדיחותא

במילון אבן־שושן, מוגדרת המילה פסטיבל במילים הנ"ל: פסטיבל ז. (מלטינית: **פסטיבום** — חגיגה) חגיגה תרבותית־פומבית גדולה לשם הפגנת הישגים באמנות (במוסיקה, בתיאטרון, בציור וכו') **פסטיבל מוסיקלי** — (פסטיבלים...").

בראשית היה הפסטיבל הישראלי, ולא היתה בו הפגנת הישגים באמנות, אחר־כך חנך **אביטל מוסינזון** את פסטיבל האביב בירושלים ולא היתה בו הפגנת הישגים באמנות. אחרי שבשנה שעברה ניכשלו שני הפסטיבלים, החליט מי שהחליט להעביר את הפסטיבל הישראלי לירושלים, והותיר את מוסינזון הצעיר בלא פסטיבל.

אלא שמסתבר, כי מוסינזון הצעיר אינו מסוגל להתקיים בלא פסטיבל *, קם הינוקא והתעשת, וייסד בסיוע של מנהל תיזמורת ירושלים — רשות השידור **גאדי בארתיני** (האחראי לכישלונו האחרון של הפסטיבל הישראלי) את פסטיבל מוסיקת הקודש בירושלים, **בתיקווה, שגניהם יפסטבלו בלא מפריע.**

אלא שאליה וקוץ בה, מוסיקת־קודש מירושלים, אינה שירת הלווויים שהיו מזמרים בבית־המיקדש, אלא מוסיקה נוצרית, שאינה ערבה כלל לאוזניהם הלא־ערלות של מסבסד הפסטיבלים הישראליים. שר־החינוך־והתרבות **זבולון המר**, ושלוחיו **ברשות־השידור**, שתיזמורת ירושלים, היא אחת משלוחותיה.

במוסיקת־קודש מירושלים, שניכתבה בידי מלחינים נוצריים, שאת ערלתם לא מלו, קיים צורך מילולי, להגות מדי פעם את השם המפורש (אלוהים; אלוקים; אדוני; יי; יה; ה'; ד'; השם יתברך וכו'), הגייה שיצרה בעייה תרבותית ראשונה במעלה, שעתידה היתה מן הסתם לגרום משבר קולאיציוני לא פחות מהצגות הקאמרי בתל־אביב, או כביש השבת של ירושלים.

בדומה לכל הסכם קואליציוני בין חופשיים לדתיים במדינת ישראל („עוד לא אבדה תקוותנו להיות עם חופשי בארצנו ארץ־ציון ירושלים...") נערכה פגישה בהשתתפות המישנה ליושב־ראש רשות־השידור מטעם המפד"ל, **יצחק מאיר**, מנכ"ל רשות־השידור **יצחק ליבני**, ומנצח תיזמורת ירושלים — „רשות־השידור" **גאדי בארתיני.** במהלך הפגישה הציע **יצחק מאיר**, בשם הליברליזם הנאור השולט בכיפה בארצנו, להשתמש בפסטיבל הנ"ל בשם אדונם לציון שמו של אלוהים בהופעות המקהלה, ולא בשם המקובל עד כה, והלקוח מאידיש אדושם.

יצחק מאיר, ניצל הזדמנות זו, לאכוף תקדים מישפטי ידוע ממישפט כפר־קאסם, ולהורות למנהלת חטיבת המוסיקה

יצחק ליבני
מנכ"ל בין הפוליטיקאים

ברשות־השידור, **מיכל זמורה־כהן**, לקזז בביצוע מיסות ושירי־קודש נוצריים, ובכל מיקרה לפטור את הנגנים בתיזמורת ירושלים מחובת השתתפות בהקלטות ובמופעים, שהם מתנגדים להם מבחינה מצפונית.

הגיב על ההחלטה זאת אחד מנגני התיזמורת: „בקרוב יורה **יצחק מאיר** שלא להזכיר את שמו של הסופר **פתחס שדה** בתוכניות הרדיו והטלוויזיה, בשל המו־טיבים הנוצריים שביצירותיו..."

איך אמרו חז"ל: מלתא דבדיחותא!

אנתרופולוגיה

מרגרט מיד

בחודש שעבר נפטרה בניו־יורק, בגיל 76, ממחלת הסרטן, האנתרופולוגית הנודעת **מרגרט מיד**, מדענית, סופרת, מורה ומרצה, לוחמת למען זכויות האדם והמיעוטים, הנחשבת אחת הדמויות שהשפיעו ביותר על כיווני ההתפתחות המחשבתית של המאה ה־20, ובעיקר בנושאים: מין ונישואים, פערי־דורות, סמים ושיחרור־האשה.

מרגרט מיד נולדה בשנת 1901 בפילדלפיה, השלימה את עבודת הדוקטורט שלה באוניברסיטת קולומביה, ובמשך יותר מחמישים שנה, הביאה ממד חדש למדע האנתרופולוגי — את ממד הפוסלאריות שלו, ומעורבות של תושבי העולם המערבי, בפיענוח המתרחש בחברות הפרימיטיביות, כאמצעי להבנת עצמם. מרגרט מיד היתה חוקרת יוצאת־דופן, שחיפשה ומצאה באנתרופולוגיה את התשובות למיכלול של בעיות ועכבות בחייהם של בני־תקופתנו, תוך שהיא פעלה במיקשה אחת שהכילה נושאים כמו: ציורי־מערות, דינוזאורים, אפשרויות של חיים בעולמות אחרים, חינוך, מרד־הנוער של שנות ה־60', מרחבי הישות־האנושית, זיהום־הסביבה, מיחזור, אבולוציה דרווינית, יחסים בין גבר לאשה, והבנת המין באמצעים שונים של תיקשורת אנושית וסביבתית.

את מעמדה והשפעתה הרבה בתרבות העולמית יש לזקוף לזכות העובדה, שהיא הפכה את מונחי־היסוד של האנתרופולוגיה, מונחים ששלוחותיהם מגיעים לכל נושאי המדע והתרבות, תוך שהיא מיקדה את מחקריה בבחינת המרכיבים הביולוגיים, פסיכולוגיים וסוציולוגיים המעצבים את האישיות בתרבויות הפרימיטיביות. בניגוד למוסכמות האנתרופולוגיה שקדמו לה, ניצלה מייד את מימצאיה לשם הבאת הסברים ופיענוחים לבחינת התהליכים השונים העוברים על החברות המודרניות בתקופתנו.

שבירת מוסכמות. את מחקריה הנודעים בשדה, בקרב הילידים, פיתחה מרגרט מיד בשנת 1925, כאשר יצאה לאיי סמואה, ובכיסה 1,000 דולר שאותם קיבלה מאביה, ובילתה במשך תשעה חודשים בתצפית אחר תהליך ההתבגרות המינית של הילידים באיי מנואה. שלוש שנים מאוחר יותר, פירסמה את מימצאיה בסיפרה „התבגרות בסמואה", ספר המיועד לאיש הפשוט, יותר מאשר לאנתרופולוג הממוצע. בסיפרה היא מטיפה לאימוץ החינוך נטול המתח־המיני, כמו זה של ילידי סמואה, לבני החברות המודרניות.

הספר נשא עימו מסר חברתי ברור, שהיה הדיבור הגלוי על המין בעידן שהשמרנות עדיין שלטה בו, וחשיבות קביעותיו בסוף שנות ה־20 אינן פחותות מקביעותיו של ד"ר זיגמונד פרויד. את עיקר חיציה השליכה מרגרט מיד במסורת המערבית שהפכה את גיל ההתבגרות המינית קשה ומכאיב. מיד מוכיחה שבאיי הדרום, אין כל משבר בגיל ההתבגרות, אלא תהליך של שיחרור, הנטול כל אותם מתחים כפויים על גיל זה בחברה המערבית.

מחקר נוסף של מרגרט מיד, שהשפיע רבות והתפרסם בסיפרה גבר ואשה, עוסק בחקר השוואתי של יחסי גברים ונשים בשתי תרבויות. האחת, תרבות שיבעת העמעמים החיים באיי האוקיאנוס השקט, והתרבות השנייה, מערכת יחסיהם של שני המינים באמריקה של זמנינו. בסיפרה היא מדגישה ואומרת: „סיפרי זה נכתב מנקודת־ראותה של אשה בגיל־העמידה, אנתרופולגית בת־אמריקה. ככל הספר עובר כחוט־השני הטיעון, כי נשים רואות את

ספרים מומלצים

מין ומזג

מתוך 1,380 פירסומים שונים, ובכללם 26 ספרים, פרי־עטה של האנתרופולוגית מרגרט מיד, ראו־אור בעיברית, ארבעה ספרים, והם:

התבגרות בסמואה — נוסח עברי: ניצה סבו, הוצאת אח, חיפה, 1978.

מילדות לבגרות בגויניאה החדשה — נוסח עברי: דינה עליאש, הוצאת מסדה, 208 עמודים (כריכה קשה).

מין ומזג — נוסח עברי: מילא אוהל, הוצאת מסדה, 222 עמודים (כריכה קשה).

גבר ואשה — נוסח עברי: אבנרהם בירמן, הוצאת מסדה, 264 עמודים (כריכה קשה).

העולם כאורה שונה מן הגברים, וכך מרחיבות את ראייתו של הגוף האנושי לגבי עצמו...״ ואכן, מרגרט מיד, מפע־נחת בגבר ואשה תוך מיזוג אנתרופולוגי, את חייהם וטכסיהם המיניים של עמעמי הים־הדרומי, ומציגה מערכת טיעונים לב־חינת מעמדה ודיכוייה של האשה בחברה המערבית.

״האורגזם של האשה מותנה בתרבות כה היא גדלה״. בספר זה, בדומה לספריה האחרים, מנתחת מרגרט מיד אותם טכסים ״פרימיטיביים״ סבוכים וסימליים העוסקים בקינאת הגבר ביכולת הפיריון של האשה, הלידה, ההנקה ושאר הפעילויות־המחזוריות של האורגניזם ה־נשי. מפיענוחים אלה, מגיעה מרגרט מיד להוכחת נושא המאבק בין המינים, והמיב־נה הנפשי של הגבר והאשה, כתולדה של התרבות המערבית. בהשוואתה את החברות הפרימיטיביות לחברות המשוכללות יותר, היא קובעת בסארקזם: ״**הגברים נשאו כעול־הפרנסה ונטלו על עצמם את כל ה־קשות, המחופפם והעלול להשחית את נשי־הם הרכות והעדינות, שכן אמורים היו לשרת בהצלחה עם כל מיני זוהמה שבעו־לם פרט למוך המצטבר תחת המיטה והסחי המצטבר מאחרי אוזניהם של ה־נערים...**״

על סמך מימצאיה המרתקים, בוחנת מרגרט מיד את מרבית המוסכמות ביחסי־המין בחברתנו המערבית, ומוליכה למס־קנות ברורות, כי כאבי־הלידה והאורגא־זם של האשה מותנים בתרבות בה היא גדלה. מרגרט מיד, היתה איש־המדע ה־ראשון שהמליץ על אונגות עבור נשות החברה־המערבית, למרות היות חברה זו מותנית על־ידי הסביבה ודעת הקהל.

בסיפרה מין ומזג שבה מרגרט מיד

מרגרט מיד
אוננות עבור נשות החברה המערבית

למחקריה ההשוואתיים, תוך הצגת עוב־דות אודות אורח־החיים בשלוש החברות הפרימיטיביות בהן התמחתה (האראפ־שים, המונדוגומורים והצ׳אמבולים), תוך מגמה לפענח את **״התנאתם של דפוסי אי־שיות חברתיים של שני המינים״**. מתוך העובדות שהיא מביאה, ניתן ללמוד על **״דיוקם ההתנהגות המינית מנקודת־המבט של מוג, עם הסברות התרבותיות שהתי־ייחסויות מסויימות הקשורות במוג זה הן פעמים גבריות מ׳דרך הטבע׳ ואילו אח־רות הן מ׳דרך הטבע׳ נשיות...״** ומס־קנתם מדהימה: **״לשניים מן השבמים שאנו באים לתאר, אין שום מושג על כך שגברים ונשים נידבלים במיוחד. הם רואים הבדלים ביניהם בתפקידים הכל־כליים והדתיים, בכישרונות, במידת ה־פגיעות ממעשי־כשף רעים ומהשפעות על־טיבעיות. האראפשים מאמינים, כי ציור בצבעים מתאים אך ורק לגברים, והמונ־דוגומורים סבורים כי דייג הוא קודם־כל תפקיד נשי...״**

לסיכום, אפשר לקבוע כי מרגרט מיד, נמנית על השורה הראשונה של אנשי ה־מדע שחיו ופעלו במאה העשרים, ועיקר החשיבות של עבודתה המדעית נימדדת כיום, בהשפעתה על המעמדות המדוכאים החדשים שבחברה המערבית, מעמדות שלא חונכו עד כה, בהבנת ובראייה הדיכוי שלהן, כמו נשים וילדים. ספריה סללו את הדרך לגל הספרים והמחקרים הפמיניס־טיים של סוף שנות ה־60׳, גל שעדיין לא הביא לשיחרורה של האשה המערבית, אבל הביא להבנת סיבות דיכוייה.

בחינתה את נושא דיכוי הילדים, עוד לא זכתה בהבנה רחבה במערב, ומן הראוי אולי, לצטט מדבריה בספר מילדות לבג׳רות בגואינה החדשה שם היא כותבת בין השאר: **״מבחינות רבות דומה חב־רה זו לחברה האמריקאית כפי שהיא כיום. על ילדינו עוברות שנים של אי השתת־פות בעולם המבוגרים, ומניחים להם לח־יות בעולם משלהם... לעולם לא נוכל להביא את ילדינו לידי כיבוד הוריהם, כל זמן שההורים הם רק בעלי נכפים בעיניהם. אנו יכולים רק להחזיק אותם בכפצב זמני של כניעה על־ידי מניעת הנכסים מהם. כשאנו מצליפים עליהם כ־שוט הנחיתות הכלכלית, כפי שעושים המנוס (שבט), אנו יכולים להביאם לידי קבלת מרות מסויימת...״** מרגרט מיד מבקרת את התלות־הכלכלית שבעזרתה לוכדים הורים את ילדיהם, תוך שהיא מטיפה לעצמאות וחופשיות של הילדים.

למרות שבין פירסומיה של מרגרט מיד מצוייה חוברת בשם ישראל ובעיות של זהות, כתביה שתורגמו לעיברית, בכוחם להוות חומר מחשבה ראשוני במעלה, ל־חברה שמבחינה כלכלית ותעשייתית, חיה את סוף המאה העשרים, ואילו בפולחניה ומיגהגיה הדתיים, הטוטאם והמאבו שלה, אינה רחוקה מתושבי אותם איים בים־הדרומי, שבעזרתם, ניתחה מרגרט מיד את מגמות ובעיות בני העולם המודרני. על כל פנים, באישיותה המדעית, היא נמנית על פורצי הדרך, ששום קידמה אינה נע־שית בלעדיהם.

בחטף

הקרימינולוג וחוקר־הסיפרות ★ האופק של אלכס זהבי

★ הגוף־השלישי של סימון דה־בובואר ★ בתשבע שריף ואלוהים

● ביום־עיון פתוח שנערך באוניברסיטת תל־אביב, אמר מדען־הסיפרות **ד״ר איתמר אבן־זוהר**: ״מדען הסיפרות אינו צריך לאהוב סיפרות, כפי שקרימינולוג אינו חייב לאהוב פשיעה...״ ● מגעי־גישוש נערכו בחודש שעבר בין אגודת הסופרים והמלחינים במצריים לבין אגודת קומפוזיטורים ומל־חינים בישראל (אקו״ם), פרטים על כך מסר יועצה המישפטי של האגודה המצרית, **מחמוד זוטפי** בראיון לשבועון רוז אל יוסוף ● מעבר לאופקי האתיקה, עבר מבקר־השירה של ידיעות אחרונות **אלכס זהבי** כשפירסם רשימה אוהדת וחסרת תקדים לסיפרו של **אוריאל אופק** תנו להם ספרים. הסיבה לאהדתו המוגזמת של זהבי נובעת מהעסקתו אצל אוריאל אופק, בכתב־העת הממשלתי סיפרות ילדים ונוער שאופק נימנה על עורכיו ● בסרט **סימון דה בובואר** המוצג בימים אלה בפאריס, מתארת הסופרת הצרפתיה הנודעת, את חייה במשך 50 שנה בקירוב, במחיצתו של **ז׳אן פול סארטר**. מתוך הסרט מסתבר, כי השניים פונים זה אל זה ב־גוף שלישי ● על ריבוי סדנאות היצירה בסיפרות שער ציון בתל־אביב, וביניהם סדנה ליצירה לגילאי 12—9, אמר משורר תל־אביבי: ״בשנה הבאה הם יפ־תחו שתי סדנאות יצירה נוספות, האחת ליונקים והאחרת לעוברים״ ● מתוך המהדורה החדשה של ספר השיאים של ג׳ינס מסתבר, כי הסופר שספריו זכו בת־פוצה העולמית הגדולה ביותר הוא **ארל סטנלי גארדנר** מחבר עלילות פארי מייסון. עד סוף שנת 1978 נמכרו יותר מ־304 מיליון עותקים של ספריו ב־23 לשו־נות ● את מישפט־השנה של הסיפרות העיברית, הביא **משה דור** בפתיח לראיון שערך עם הגברת **בתשבע שריף**, מפקחת בוועדה לחינוך על־יסודי בענייני סיפרות של מישרד החינוך והתרבות, שפירסמה ספר שירים שלה: ״האלוהים של בתשבע שריף איננו מתבטא בקיום מצוות, אלא נתפס בחינת גבוה־מעל־גבוה...״ ● אחת הרשימות השערורייתיות שראו אור בעשור האחרון בנושא הסיפרות העיברית, ראתה אור בחוברת מאזנים, פרי־עטו של עסקן־הסיפרות בגימלאות **אברהם ברוידס** המתאר את פגישתו האחרונה עם **ש״י עגנון**, וכותב: ״ישבתי סמוך אליו ואמרתי: באתי להביא לך איחוליהם של חבריך בוועד המרכזי של אגודת־הסופרים. עגנון הסתכל בי ועשה לעברי נענוע־ראש כאומר תודה. בינתיים ניגשה האחות ושאלה אם אני רוצה ומוכן להאכיל את הסופר. עניתי כי מיצווה זו אינני רוצה ליטול על עצמי וכי היא ודאי תיטיב לעשות זאת ממני...״ וברוידס ממשיך ומתאר פגישתו עם עגנון, תוך שהוא נמנע מלציין, שהסופר המנוח, שכבר בנעוריו סלד מעסקני סיפרות, היה באותו ביקור, במצב אותו מגדירים הרופאים כצמח, וברוידס היה יכול לברכו גם בשם הוועד המרכזי של המיפלגה הקומוניסטית הרוסית ועגנון היה, מסתכל בו ועושה לעברו נענוע־ראש כאומר תודה...״ ● ברשימה תחת הכותרת התוודעות סיפר מנהל בית־התפוצות, **אבא קובנר** על פגישתו הראשונה עם המשורר **נתן אלתרמן**, שאמר לו בין השאר על השואה: ״לוא אני בגיטו, הייתי עם אנשי היודנראט...״ ● בתגו־בה להערה שהופיעה במדור זה לפני שבועיים בעניין סיפרו העתיד לראות אור של **מנחם בן**, התקשר המשורר, ובי־קש לתקן את ניסוח ההגדרה של סיפרו, כך: ״זה סיפור אהבה המתגלה ב־11 מיכ־תבים מאדם לגרושתו״ ● סוקרנית מדור הסיפרות של מעריב **זיווה שמיר** סק־רה רשימה פרי עטו של **פרופ׳ זאב לקויר** על סידרת ספרים שראו אור או־דות **מנחם בגין** ונתפרסמה בט.ל.ס. בלונדון, לפני כארבעה חודשים. תקופת זמן זו, הספיקה לסוקרנית, להקהות מסקי־רתה, כמה מעקיצותיו של פרופ׳ לקויר, לגבי דמותו של ראש־הממשלה, כפי שהיא משתקפת בכמה מהספרים שאותם סקר ●

● **במדור זה בגיליון האחרון אירעה תקלה, ובמקום תמונתו של מיכה יוסף ברדיצ׳בסקי הופיעה תמונתו של יוסף חיים ברנר.**

מנחם בן
מיכתבים מאדם לגרושתו

תרגום

סולל

לפני חמישים שנים בקירוב, ראה אור בצרפת סיפרו של **אלבר כוהן** סולל*, ולא ברור מדוע לא תורגם ספר זה עד כה לעיברית. סולל עולה באיכותו הסיפ־רותית, יכולת התיאור שבו, ושאר מרכי־בים סיפרותיים על ספרים רבים שראו אור, במהלך השנים, ובעיקר בשנים האח־רונות, במיסגרת המיפעל לתירגומי סיפ־רות מופת של מישרד החינוך והתרבות. גי־בורי סולל הם יהודים, המנהלים עלילה שהיא מהפיקרסקות המעולות, שבאו א־פעם מתחת למכבש הדפוס, בעוד שגופם התרבותי הוא הנוף הים־תיכוני.

סיפרו של אלבר כוהן, הוא סיפורו של סולל, יליד אי יווני, המפתה בגיל בר־מיצווה את אשת הקונסול הצרפתי באי הולדתו, ויוצא לצרפת במטרה להצליח ולכבוש את העולם כולו. סולל מגלם ב־דמותו את דיוקן המשכיל היהודי, אותו גיבור תלוש ההופך במהלך עלילת הספר מאהב רומנטי דמות אגדתית, המגיעה ליסורים, המעמידים בצל את יסוריו הנוצ־ריים של ישו, בתומם של הרפתקאות מד־הימות ומרתקות, שהיו מותירות בפה פעור את גיבוריו הפיקרסקיים של הנרי פילדינג (גוז׳ף אנדרוז ותום ג׳ונס). אלבר כוהן מצליח להעלות בסיפרו זה, גלריה של דמויות יהודיות, מגזע שהקורא הישראלי אינו מורגל בהן, דמויות שורשיות, בע־לות רקע ס״ט** מובהק, שהינם בחינת גיבורי־מישנה היוצרים גלריה של אירו־עים, הנעים בינות לצחוק ודמע. סולל הוא יצירת־מופת, המאכלסת בקירבה יסודות יהודיים ואוניברסליים של היהודי־הנודד שמוצאו בתרבות הים־תיכון לבין האי־רופאי המיושב, כשהוא מתנוון, ונטול ה־תיובעיות שהשמש הים־תיכונית משרה על גיבוריו של אלבר כוהן, המוצגים ביכולת סיפרותית מדהימה במקוריות וברעננות שלה. וזאת למרות שהספר ראה־אור, קו־דם עלה היטלר לשילטון.

סולל הוא ספר מרגש, שספק אם דומה לו מצא את מקומו על מדפי הספרים העיב־ריים בשנים האחרונות. המחבר אינו חו־

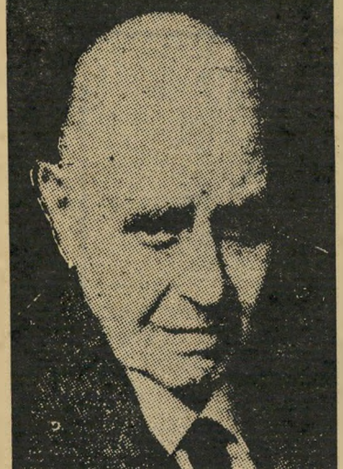

אלבר כוהן
יכולת סיפרותית מדהימה

סך מעצמו גם דיעות מקוריות, לגבי תה־ליך יישובה של ארץ־ישראל, סיבות מלאות הומור מעודן, שייתכן שהוא הסיבה האמי־תית, שמנעה את פירסום הספר בעיברית, במשך כל אותן שנים רבות שחלפו מאז הופיע לראשונה בצרפת. דומה שמוסר־ההשכל הגובע מאי־פירסומו של ספר זה במשך כל השנים, זהה למוסר־ההשכל של גיבורו, המנסה לחרוג מחומות היהדות, הרוחנית ולא הפולחנית, להתמצע באירופה, והוא נידחה בחזרה אל שורשיו.

---

* אלבר כוהן, סולל, נוסח עברי: אבי־טל ענבר, הספריה לעם 242/243, הוצאת עם עובד, 365 עמודים (כריכה רכה).

** ספרדי טהור, תואר שמוסיפים בני העדה היהודית הספרדית ליד שמותיהם.

מאת בן עמר

שמיזייה ומה שעושים מזה

1

2

כ מה פעמים בשבוע את אומרת את המישפט „אילו רק היו לי עוד כמה הרצלים, הייתי קונה את השימלה הזאת?" יש לי הצעה בשבילך, איך להתלבש בצורה אופנתית ויחד עם זאת לא להגזים בהוצאות כספיות. רכשי לך שמיזייה — שימלת כתונת עם שרוול ארוך, שממנה אפשר לעשות דברים נפלאים.

דוגמה אחת: רכשי את השימלה מלמטה עד למעלה, הרימי את כל הצווארון והקיפי את מותנייך בחגורה מעניינת, שהאבזם שלה גדול והוא מוזהב או מוכסף. צעיף מתחת לצווארון, המונח ברישול, יכול לתרום לצבעוניות הכללית.

דוגמה שנייה: על מנת לשנות את צורתה של השימלה, לבשי עליה שכמיה ארוכה, עשויה מעור או מקורדרוי, או מבד עבה אחר כלשהו, כמובן, בצבע שונה מצבעה של השימלה. גם כאן יכולה לתרום למראה הספורטיווי חגורה תואמת לצבע השכמיה. אל תרכסי את השימלה עד למעלה. שלושת הכפתורים העליונים שלא רכסת, יוסיפו למראה המייוחד והמעניין שלך.

דוגמה שלישית: לבשי את השימלה על מכנסי קורדרוי, או על ג'ינס. חגרי חגורה כפולה, כזאת שמקיפה את מותנייך פעמיים. היא תהיה עשויה מעור בצבע המגפיים הנעולות לרגלייך. את יכולה גם להצמיד תיק קטנטן לצידי החגורה, משהו שיזכיר את מוכרת הכרטיסים.

דוגמה רביעית: השאירי את השמיזייה פתוחה, כעין מעיל קל וספורטיווי, כשמתחת לה את לבושה בחצאית בצבע חזק, כמו אדום, שחור או ירוק, חולצת כתונת, שרוך בצבע החצאית, הנרכס מתחת לצווארון, בסיגנון הקאובוי. שרוכים כאלה תוכלי למצוא בחנויות המוכרות וילונות. אם תגרבי גרביים קצרות, תראי כאחת שמתלבשת כהלכה.

דוגמה חמישית: אם את מוזמנת לאיזו חגיגי, או למסיבה שאינה מחייבת, מצאי לך בגד ריקוד. היום באופנה בגד ריקוד הנגמר בקרסול. בגד זה נלבש עכשיו מתחת לחצאית, או מתחת לשימלה.

3

4

5

מכיוון שאנחנו עוסקות היום בשמיזייה, לבשי את בגד הריקוד מתחת לשמיזייה. אל תרכסי אותה. סגירת השימלה נעשית אך ורק על־ידי חגורת עור עבה. נעליים אופנתיות, גבוהות עקב, הנרכסות בשרוך על הקרסול, יוסיפו הדר למראך המושלם. שתהיי לי יפה ואופנתית — עם שמיזייה.

נים קרים טובים בשבילך

ת חושת הרעננות תורמת רבות למצב־רוח הכללי של כל אחת מאיתנו. בעיתונות תוכלי למצוא פירסומים רבים על מישחות שונות המעניקות תחושה זו. יש המוכנים להישבע, שאין כמו מרחצאות — בטבריה או בים המלח. אמבטיה טובה של בוץ, וטבילה במי מעיינות הגופרית, ואני מרגישה כמו חדשה, כך אומרת חברתי. אם גם את סבורה כך — מה טוב. אלא שלא לכל אחת יש אפשרות ליהנות מכך. אם מסיבה תקציבית, או מחוסר זמן, או מסיבה אחרת.

אז איך, בכל זאת, לחוש רעננה בבוקרו של יום? היכנסי למיקלחת, רחצי את גופך במים, שהטמפרטורה שלהם חביבה עלייך. אם ברצונך להיות ספורטיווית, כמו בפינלנד, למשל, סיימי את הטכס בקילוח של מים קרים. זה ממריץ את מחזור הדם ויש הטוענים שזהו החיסון הטוב ביותר כנגד השפעת. אבל אל תוותרי, לאחר המיקלחת, על התבשמות בבושם מחמיא. שימי מהטוב הטוב הזה מאחרי האוזן, בפרקי הידיים ומאחרי הברכיים. הבושם ייספג בנקבוביות עורך וילווה אותך בענן נעים של ריח רעניי. וכשענן כזה עוטה אותך — הכל ייראה אחרת.

חוץ מזה, בניגוד לדעה המקובלת, עדיף בעיני ללכת ברגל חצי שעה בשעות הערב, בשעה קבועה, על פני התעמלות הבוקר שאין לה שעה פנוייה.

בואי נדבר על שקיות

ע צות מעשיות שיש עימן ברכה ותועלת:

בואי נדבר על שקיות. לא כאלה שנותנים לנו במכולת או בחנות הירקות. שקיות פרטיות לגמרי, שמגלים אותן בדרך כלל בשעות הבוקר, בשעה שניצבים מול המראה. הן נוצרות מתחת לעיניים ומעניקות לך את המראה העייף.

אם תכנסי למישרד, או תתקלי בידידה, יקדמו אותך בוודאי במישפט: „מה קרה מותק, לא ישנת טוב הלילה?" מילבד

studio 1207

ITT

SCHAUB-LORENZ

מנורת מסך: 12" (31 ס"מ)
מקור מתח: 220 וולט
או 12 וולט (מצבר)
צבע: גוף שנהב, חזית שחורה.

במכשירים הקטנים של I.T.T. הושקעה מחשבה גדולה

האיכות המפורסמת של מקלטי הטלויזיה של SCHAUB-LORENZ וטכנולוגיות המכשור המוקטן של ITT חברו יחד כדי לתת לך מקלט טלויזיה קומפקטי באיכות מעולה ובעיצוב אלגנטי מאין כמוהו – סטודיו 1207.

ה"סטודיו" הינו קל נייד ונוח לנשיאה. תוכל לקחתו עימך לכל מקום ובכל מקום תהנה מקליטה מצויינת ומתמונה ברורה להפליא. לשם כך מצוייד ה"סטודיו" באנטנה טלסקופית רגישה (וכמובן ניתן לחיבור לכל אנטנה חיצונית), וניתן להפעלה הן בעזרת מקור החשמל הביתי והן בעזרת מצבר המכונית.

כינורי בע"מ, יבואני ומשווקי ITT בישראל. רח' פרץ 4 תל-אביב, טל: 624193, 621984

stereo 6600 hifi phono

ITT
SCHAUB-LORENZ

GERMANY
Hi Fi
DIN 45500

רגישות ועוצמה

ה-6600 היא מערכת היי-פיי סטראופונית, המשלבת מגבר/מקלט בעל תחום תדרים רחב והספק גבוה, עם פטיפון אוטומטי באיכות מעולה. שני חלקי המערכת משולבים יחד במיסגרת שובת עין, הבנויה לתיפעול עילי ונוח. נתוניה של ה-6600 מרשימים לא פחות מהופעתה החיצונית

עוצמה

ל-6600 עוצמת מגבר אופטימלית: 2×45 וואט (2×30 וואט RMS)בחן את ה-6600 בשיא כוחה, או בשקט, בשקט. בכל מקרה תיוכח כי שום צליל ושום פרט מוסיקלי אינם הולכים לאיבוד וכי ה-6600 מעניקה לך תמונת סטראו מושלמת.

רגישות

ל-6600 מקלט רדיו מן הרגישים בעולם: 4 גלים (FM/SW/LW/MW). תחום תדרים רחב (20 - 40,000HZ) עיוות מינימאלי (פחות מ-0.2%) ורגישות גבוהה (0.9µV ב-FM) הוסף לכך את 7 התחנות הקבועות לקליטת שדורי FMואת המסנן הדינמי המיוחד (לתחנות FM נמוכות עוצמה) והרי לך מקלט רדיו מושלם.

פטפון

ל-6600 פטפון אוטומטי, המצוייד בראש מגנטי רגיש ומשוכלל (מתוצרת SHURE) שיכלולים נוספים: מתקן אנטי סקייטינג, ומתקן לבקרת מהירות רציפה.

כל נתוני ה-6600 הם מעל ומעבר לדרישות התקן הגרמני המחמיר DIN 45500.

כינורי בע"מ, יבואני ומשווקי ITT בישראל. רח' פרץ 4 תל-אביב,טל: 624193, 621984

למה סניגור?

(המשך מעמוד 47)

כאשר הוזמן לבית־המישפט, כנאשם בכך שתעודת ביטוח הרכב שלו פג תוקפה, חשש לבטל יום עבודה ולא טרח אפילו להופיע בפני השופט. הוא נזעק לשם רק כשנתברר לו, כי מלבד קנס כספי של 2000 ל"י גם שלל בית־המישפט את רשיון הנהיגה שלו לשנה תמימה.

הוא ניגש לעורך־דין, ואצלו גילה כי בעצם היתה לו הגנה מישפטית טובה בפני האשמה המקורית. אולם בית־מישפט ל־עירעורים אינו מוסמך לדון בעובדות, בעיקר לא בעובדות שכלל לא הוצגו בפני בית־המישפט דלמטה. על כן הגיש עירעור באמצעות עורך־דין וביקש ביטול פסק־הדין והחזרת הדיון לבית־המישפט קמא.

השופט בנימין כהן וחבריו אליהו וינו־גרד ומשה טלגם, הסכימו להחזיר את הדיון אם ישלם שרגא סך של 2500 ל"י כהוצאות המדינה, שטרחה וקיימה מישפט לשווא. אפשר היה לחוש בשימחתו, כשרץ לשלם את הכסף, כדי לזכות בדיון מחודש — הפעם בעזרת סניגור.

למעשה אין כל ספק, שבכל מישפט פלילי יש צורך בסניגור. אפילו במישפטים שבהם מודה הנאשם באשמה, וכל שצריך הוא לטעון לקולת העונש, עדיין יש צורך באיש מיקצוע, שייעץ לנאשם אם כדאי לו להודות, יעריך את החומר העובדתי והמישפטי, ויארגן את הטיעון לעונש.

הבעיה היא, כמובן, בעיה כלכלית. עור־כי־הדין תובעים מחיר גבוה עבור שירו־תיהם, ואין ידו של כל אחד משגת לקנות לו הגנה מישפטית. נאשם מחוסר אמצעים יכול לפנות לבית־המישפט, בדרך המצו־יינת בחוק, ולבקש שזה ימנה לו סניגור.

במיקרים של עבירת־רצח, או עבירות שעונשן מאסר עולם, עשר שנות מאסר או אף יותר, קובע סעיף 13 לחוק סדר הדין הפלילי, כי חייב בית־המישפט למנות סני־גור לנאשם חסר הגנה.

אותה חובה חלה גם במיקרה של נאשם עיוור, חרש או אילם, ובמיקרה של נער שלא מלאו לו 16 שנה והוא נאשם שלא בפני בית־מישפט־לנוער. ורשאי בית־מי־פט למנות סניגור גם כשיש חשש כי הנאשם הוא חולה־נפש.

הסניגורים הממונים על־ידי בית־המיש־פט מקבלים את שכרם מאוצר המדינה. ויש מחירון, המעודכן מדי פעם והקובע את שכרם. השכר נע בין 150 ל־400 ל"י לישיבה, לפי בית־המישפט שבפניו מתברר העניין. תשלום חד־פעמי על לימוד תיק בצירוף השתתפות בישיבה הראשונה נע בן 600 ל־1500 ל"י, לפי כמות העבודה ובהתאם לדרגת בית־המישפט. למחירים אלה יכול השופט להוסיף עד 150%, במיקרים שבהם שוכנע כי התיק מחייב הכנה וטיפול קשים במיוחד.

בגלל הסכומים האלה ברור כי רשימת עורכי־הדין המתנדבים להיות סניגורים־ממונים, כוללת עורכי־דין שזה עתה סיימו את לימודיהם, או כאלה שמצבם אינו טוב במיוחד?

מיד לאחר שעשה לו הסניגור שם, הוא מבקש למחוק את שמו מרשימת המתנד־בים. השופט המחליט איזה סניגור ימונה בכל תיק בתל־אביב, הוא הנשיא התורן בנימין כהן.

בגלל המצב שתואר כאן, יוצא כי דווקא במיקרים של פשעים חמורים ביותר, כאשר העונשים הצפויים חמורים גם הם, מופיעים לפעמים עורכי־דין בלתי־מנוסים, „המת־גלחים על זקנם של הנאשמים", כפי ש־אומרים מישפטנים.

קופת חולים מישפטית

יש **ופטים הודו**, בשיחות פרטיות, כי אין לבם שלם עם רשימת הסני־גורים הממונים. לכן, מפעם לפעם, כאשר שופט רואה לפניו תיק חמור במיוחד, הזקוק למינוי, הוא מחפש בין עורכי־הדין המנוסים מישהו שיסכים לקבל את התיק בשכר של סניגור־ממונה. בגלל כבו־דו של בית־המישפט רבים מקבלים זאת על עצמם, בלי רצון. וכך יכול נאשם חסר־אמצעים למצוא עצמו נעזר בשירותיו של עורך־דין הגובה סכומי־עתק מלקוחו־תיו הרגילים, והמופיע בתיקו על חשבון המדינה.

מהו השכר שאותו דורשים ומקבלים סניגורים? כמו שאר העצמאיים במדינה, מסרבים גם עורכי־הדין לשוחח על שכרם. אולם השמועות המהלכות בבתי־המישפט מספרות, כי מחיר של 250 אלף ל"י לתיק רצח הוא מחיר מקובל. ואף 400 אלף ל"י לתיק כזה אינו יוצא דופן.

היה פסק־דין אחד, שציין במפורש שכר־טירחה של סניגורים פליליים. זה היה תיק אזרחי שנתברר בשנת 1975. שם תבע עורך־דין, שהיה נאשם בתיק פלילי קודם, נזיקין משני עורכי־הדין שייצגו אותו ב־תיק הפלילי. הוא טען כי הם התרשלו בייצוגו, ולפיכך דרש מהם שיחזירו לו את שכר הטירחה ששילם להם, בסך 250 אלף ל"י. והמדובר בסכום ששולם במחירי 1974!

מדוע כה גבוה שכרם של עורכי־הדין? נהוג להשוות בין עורכי־דין לבין רופ־אים. מי שמוכן להסתפק בטיפול של קופת־חולים, ישלם פחות, ומי שרוצה בטיפולו של רופא־מומחה ישלם את מחירו, כנדרש.

קופת־חולים־מישפטית דומה מאד ל־מירפאה ציבורית. עורך־הדין ועוד כמה שעורך־דין מסוג זה גובה הוא בהכרה נמוך יותר. כיוון שכוחו של מישרד כזה בריבוי לקוחותיו.

עורך־הדין־המומחה לעומת זאת מנהל מישרד שונה לחלוטין.

המישרד נקי ומרווח, חדר ההמתנה ריק בדרך כלל, כי עורך־הדין מקבל לקוחות אך ורק לפי תיאום טלפוני מוקדם. שטי־חים מקיר לקיר, תאורה פונקציונאלית ונאה. התמונות על הקירות מעידות על טעם מעודן והרבה כסף. מישרד כזה אינו מבוסס על כמות התיקים, אלא על איכות הלקוחות. מי שיכול להרשות לעצמו טיפול כזה, מקבל את הטוב ביותר. המישרד יטפל אמנם רק ב־10 עד 15 תיקים לשנה, אך כל תיק יקבל טיפול מעמיק, קפדני ויסודי. את תמורת הטיפול ישלם, כמובן, הלקוח.

יש גם מישרדים ברמה בינונית, כאלה שאינם מטפלים במאות לקוחות בשנה, אולם אינם מסתפקים ב־10 בילבד. מיס־פרם של מישרדים אלה גדול למדי.

סניגור צבי וידסקי ותובע סברין שראטר בבית־המישפט
לפרקליט מחוז: 12 אלף ל"י לחודש

פרקליטים ותובע מישטרתי בבית־המישפט
לסניגור ממונה: 400 ל"י לישיבה

שכירים במישרדו מתרוצצים בבקרים ב־בתי־המישפט, ומופיעים יום־יום בכמה מישפטים. אחר־הצהריים משתרך במיש־רדם תור ארוך של לקוחות, הנשפך לפע־מים למסדרון.

בגלל ריבוי הלקוחות נראה המישרד סובל מבלאי כבד, השטיחים מרופטים, הרהיטים והסיד מתקלף מעל הקירות. אפי־לו עורכי־הדין במישרד כזה נראים שחו־קים במיקצת.

שטיחים מקיר לקיר

מישרד כזה מתקיים על מאות תיקים בשנה. ואם גם מקדישים לכל תיק את תשומת־הלב הראויה לו, הרי הכל פועל בקצב מסחרר: מאות נאשמים, מאות עדים והמוני תיקים ועירעורים. והמחיר באשר לשכר־הטירחה אמרו כמה עורכי־דין, כל אחד בניפרד, כי בפחות מ־50 אלף ל"י לתיק פשע־חמור, אין עורך־הדין יכול לכסות את הוצאות מישרדו בתקופת הזמן הנדרשת לטיפול בתיק.

כיצד, אם כן, קובעים עורכי־הדין את שכר־הטירחה?

על כך יש תשובות שונות ומגוונות, כמעט כמיספר עורכי־הדין שהסכימו לשו־חח על הנושא. עורכי־דין המנהלים מיש־רדים המבוססים על כמות, קובעים בדרך כלל את שכר־הטירחה „איך שמתחשק". הם מסתכלים על הלקוח ומעריכים את יכולתו. הסיכון אינו גדול, שכן אם טעו בתיק אחד יתקנו זאת בכמה תיקים אח־רים, וישיגו את הממוצע החודשי הדרוש להם.

עורכי־דין המנהלים מישרדים בינוניים, עושים בדרך כלל חישוב מדוייק יותר. הם מבקשים מיקדמה להכנת התיק, בודי־קים את כמות הראיות, את מיספר עדי התביעה, ומעריכים את מספר הישיבות שיצטרכו לנהל בתיק. כאשר הלקוח הוא קליינט קבוע, נוהגים עורכי־הדין לעשות הנחות ואפילו לקבל שכרם בתשלומים.

הוצאות הצדק

עורכי־דין מיוחדים („ספציאליסט", בשפת המיקצוע) לא יכולים להסתכן בטעות בהערכת שכר־הטירחה. כאשר מג־הלים עשרה מישפטים בשנה יכולה טעות כזו לשבש את חשבון המישרד לשנה תמימה. לכן הם קובעים את שכר־הטירחה בדייקנות מדעית ממש. עורך־דין מיוחד כזה הציג תחשיב עשוי למופת, שנערך בדייקנות על־ידי כלכלן ולקח בחשבון את כל אחד ממרכיבי ההוצאות.

עורך־דין זה, שהוא יוצא פרקליטות המדינה ואחד הסניגורים הרציניים ביותר בתל־אביב, ניתח את הוצאות מישרדו בגילוי־לב.

ראשית, הבהיר, כי מיספרם של ה־מישרדים המתקיימים אך ורק על תביעות פליליות הוא קטן ביותר. לרוב המיש־רדים יש גם פרקטיקה אזרחית, המחזקת את הבסיס הכלכלי של המישרד.

עורך־דין העוסק בפלילים בלבד חשוף לכמה סכנות. אם יחלה, למשל, יחדלו לפקוד את מישרדו הלקוחות הבאים אליו בגלל שמו. במשך חודשים מעטים יכול עורך־דין עצמאי כזה להפסיד את כל אשר לו.

יש גם עניין של אופנה. היום מתפרסם בעיתונים פלוני, במישפט רצח מסויים, וכולם רצים אליו. למחרת מתברר שפלי־מוני זיכה שודד מפורסם ואורות הפירסום מופנים אליו. במיקרים אלה אין כל ביטחון בהכנסה חודשית מסויימת.

לעומת זאת הוצאות המישרד הן שוט־פות ויום־יומיות. הן מורכבות כדלהלן:

סיפרות מיקצועית	900.—
טלפון	1000.—
ציוד מישרדי	1000.—
ניקיון המישרד	500.—
מיסוי עירוני	1000.—
חשמל	500.—
יועץ־מס	1000.—
החזקת רכב	1400.—
ביטוחים שונים	500.—
שכר דירה	5000.—
השקעות לחידוש ציוד	500.—
הוצאות שונות	1200.—

סך כל הוצאות המישרד לחודש: 14.500 ל"י ואם מוסיפים 15 אלף ל"י עבור משכו־רות לפקידה ולעורך־דין שכיר בחצי מיש־רה, מקבלים שהחזקת מישרד בינוני מס־תכמת ב־30 אלף ל"י.

לזאת יש להוסיף את משכורתו של עורך־הדין עצמו ואת מס ההכנסה. בדרך כלל מחלקת הכנסת המישרד כך: שליש לכל ראש, כלומר 30 אלף ל"י הוצאות מישרד ומשכורות. אותו סכום כרווחיו של עורך־הדין לחודש, ואותו סכום למס־הכנסה.

זהו רק דגם של מישרד מסוג מסויים. במישרדים אחרים יכולות ההכנסות וההו־צאות להתחלק בצורה אחרת.

פלישת הנשים

זנה רגמרי השכר שמקבלים אנשי התביעה הכללית. גם הם עורכי־דין, ועוסקים בדיוק באותו חומר מישפטי, אם כי מצידו השני של המיתרס. אולם מאחר והם מועסקים על־ידי המדינה הם מקבלים משכורות של עובדי מדינה לפי הדירוג הקבוע. לפיכך משכורתו של פרקליט מחוז תהיה בערך 12 אלף ל"י נטו לחודש, פרקליט העובד כחמש או שש שנים משתכר בערך 7000 ל"י נטו לחודש, ועורך־דין שזה עתה החל את עבודתו בפרקליטות משתכר כ־5800 ל"י נטו לחו־דש. במשכורות כאלה מה הפלא כי מרבית אנשי התביעה עוזבים לאחר זמן קצר? המוכשרים שביניהם פותחים מישרדים פרטיים והופכים סניגורים עצמאים או שכירים. והפרקליטות מתמלאת עורכות־דין, נשים הנהנות משעות העבודה הנו־חות־יחסית בפרקליטות, ומסתפקות במש־כורת ממשלתית, שהיא המשכורת השניה במישפחה.

אילנה איון ■

הבית המוזר בחוף סידני־עלי דומה לחייה תרום־היסטורית וכך גם האיש שבנה אותו

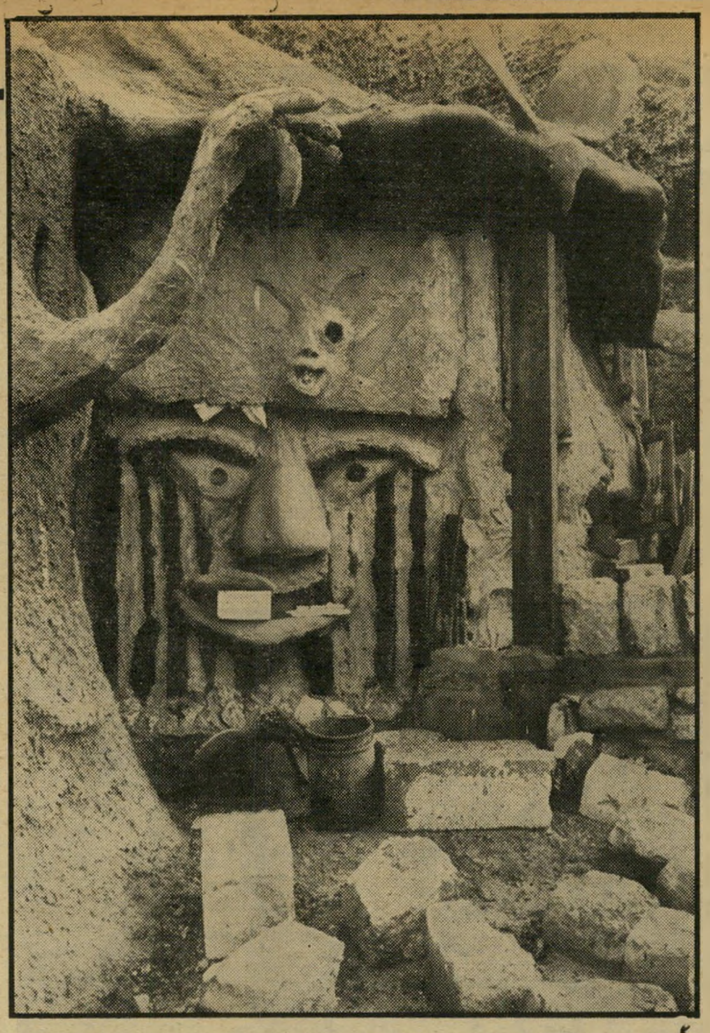

חזית לים הקיר, הבנוי ממלט מעורב בחול וקש, והיצוק על רשת־ברזל, עוצב על־ידי אדי ונסים בדמות אליל קדמון או סוטם. האבנים הן חומרי־גלם להמשך הבנייה. משמאל: אצבע משולשת, המופנית אל החברה הבורגנית.

ב דמות מי יוצר האדם את ביתו? לפעמים בדמות הארכיטקט שלו – לפעמים בדמות עמידר. עתירי הממון משתמשים בשירותיהם של ארכיטקטים מעולים ומנסים להתחרות זה בזה ביצירות הפאר שלהם. דלי העם, לעומת זאת, מסתפקים בדירת שיכון של עמידר, ומנסים לרהטה ולקשטה לפי רוחם, ולהעניק לה ציביון אישי.

המתרחצים בתוף סידני עלי, שליד הרצליה, גילו לתדהמתם לפני כשנה, כי קיים גם סוג שלישי.

בצד וילות הפאר המפוארות את הרצליה פיתוח, ניצב הדינוזאור של סידני־עלי כ־אצבע מאשימה.

ללא כל אמצעים כספיים, ללא השכלה פורמלית, בארבע ידיהם בלבד, הצליחו שני בחורים צעירים לבנות על מורד ההר הפונה לעבר הים, מיבנה מוזר, מרהיב בחדשניותו ובעושר הדמיון שבו.

אדי בן ה־24 הוא יליד מרוקו. לישראל הגיע מצרפת בהיותו בן 16. בארץ התגורר עם מישפחתו בשכונת עוני הרצליינית. שם הכיר את ניסים, המבוגר בן ה־31, בחור תימהוני, שאגדות מהלכות אודותיו.

יש המתבוננים מרחוק, אך יש המתחצפים ועולים, ומנסים להיכנס בכוח כדי לראות את פנימו של המיבנה. אדי אינו אוהב את החצופים, „זה הבית שלי, ואני מזמין את האורחים שלי.“

בקצהו האחד של הדינוזאור מתנוסס ראש של מיפלצת, ספק דראקון ספק דינוזאור. על צווארו המיפלצת מתנוסס ראש אדם, ובפיה תחובה מיקטרת עץ ענקית. המיבנה כולו בנוי מחימר המעורב במלט וקש, כימעט כפי שבנו אבותינו במצריים. את קצהו השני של המיבנה מעטר זנב דג ענק. מתוך המיבנה מתנשאות דמויות מוזרות. פה יש אצבע משולשת הנישאת אל האופק, ושם ראש גרוטסקי של אדם. על הצוק המתנשא מעל המיבנה אפשר לראות זוג ידיים נישאות לשמיים משני צידיו של ראש מסוגנן, ולידו אסלת בית־שימוש המורכבת על חזה נשי, ובתוכה ראש נסתר.

גם לבניית הדינוזאור, המורכב רובו ככולו מחומרים שפלטו מן הים, צריך כסף. גם מזון לקידי ואדי עולה כסף, וצריך גם לשלם את הקנס שהטיל בית־משפט השלום על אדי, שהורשע בהחזקת חשיש.

עד למעצרו, לפני כחודש, עבד אדי כתיפאורן בסרט יוצאים קבוע. אולם במשך 15 הימים שבילה במעצר, התקבל מישהו אחר במקומו לעבודה. כעת הוא וקידי כימעט רעבים ללחם.

נוודים בלי מוסכמות

ל אדי אין מיקצוע. כאשר היה עדיין ילד, הסתבך עם החוק בצרפת, ישב זמן מה במוסד, ושם רכש את כתובות הקעקע המקשטות את זרועותיו. בארץ ניסה לחזור למוטב, וכימעט הצליח. הוא סיים את שירותו בצה"ל כצנחן, וניסה לעבוד כדייג, כטייח, כצבע ולבסוף כתיפאורן קולנוע.

אילו רק יכול להשיג די כסף, היה מסיים את בניית הדינוזאור, משלם לווטרינר שיקצץ את אוזניה של „קידי“ והיה חי לו באושר.

הדינוזאור על שפת

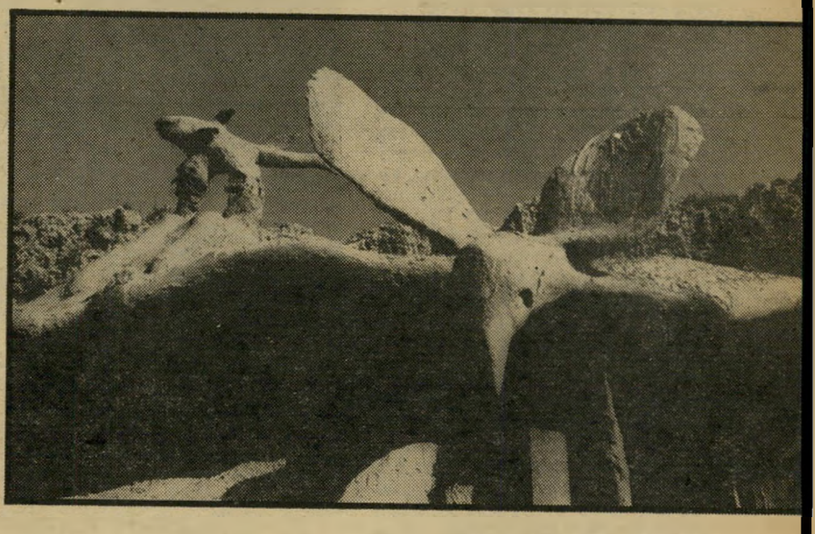

ציפורים בראש

בבית, שגגו מעוטר בציפור דמיונית, יושב אדי שחלק את מגפי־הבוקרים שלו (משמאל). אדי אומר שלא מצא את עצמו בחיים, ואוהב לשמוע את להקת **פינק פלויד** לאור הברקים המבזיקים בלילות חורף.

בארץ. הוא מסתובב בעולם, וחייו מרתקים ומלאי הרפתקות. למוסכמות החברה הוא אינו נכנע.

לפני כארבע שנים, עלה ביתו של ניסים באש, ומאז הוא חולם לבנות לו ביקתה ליד הים. בינתיים הכיר באחד ממסעיו נערה אמריקאית, ונשא אותה לאשה ובימים אלה הם מצפים להולדת ילדם הראשון. בפעם האחרונה שהיה בארץ, הדביק גם את אדי בחלומו הישן על ביקתה ליד הים. לפני שנה ורבע החל החלום קורם עור וגידים בדמותו של הדינוזאור.

אדי מדבר כמשורר. יש לו עיניים ירוקות ענקיות נוצצות. בארזנו נעוץ עגיל זהב, „קידי“, כלבה שחורה בת חודשיים היא בת ליוויתו היחידה, כרגע. הוא לבדו עכשיו, ניסים עזב את הארץ לפני כשנה ונסע אל אשתו. עכשיו הם נמצאים באיי הבתולה, ובונים שם ביקתה ליד הים.

לחזור למוטב

א ין ודעת כיצד נראית הביקתה שבאיי הבתולה. אבל הדינוזאור ניצב כאן, בחוף סידני עלי, גלוי לעיני כל.

„אי אפשר לתאר בכלל את היופי של סערת ברקים, כפי שהיא נראית מתוך הדינוזאור,“ מספר אדי, „אתה שם את פינק פלויד, ומתבונן בברקים המתנפצים על חלונות הביקתה באלפי שברירים ציבעוניים. אף צייר עוד לא צייר יצירה כזו.“

„גם ימים רגילים הם חוויה בדינוזאור. בערב, השקיעות צובעות את האופק בורוד סגלגל, וקירעי עננים מלווים את סירות הדייגים בלילות ירח. כל גל מתנפץ אל מרגלות הדינוזאור כמוסיקה שנכתבה עבורי בלבד.“

אולם באחת הסערות האחרונות סחפו הרוחות את החול ממרגלות הדינוזאור וזה כימעט התמוטט. מאז עסוק אדי בבניית תמיכות שיעצרו את החול במקום, ולא יתנו לדינוזאור ליפול למים.

בתוך הבית, בחדר המגורים, תלויה תמונת ענק של דינוזאור, מעל ערימת מצעים מקופלת בקפידה.

הריצפה יצוקה ממלט ובתוכה משובצים קרשים וחתיכות שיש בדוגמה מרהיבה. בשעות היום מאירות קרני־השמש פיסות זכוכית קטנות, אשר שובצו בקירות המיבנה ובלילה מאירה את הבית מגורת־ברזל ענקית הקבועה בתיקרה, ובתוכה

בידור

עמוק אל תוך הים

על הבמה באולם צוותא׳לה ניצבו שניים. אחד, עטור זקן־פרא, עיניו נוצצות בלהט, והוא מנגן בגיטרה. השני, צעיר חיוור פנים, לבוש מיכנסיים שחורים וחולצה לבנה, שערו הבהיר מואר על־ידי הזרקור היחיד.

הקהל ישב כמוקסם, כאשר דניס קירש יפה־התואר שלף חליל רועים מכיסו והחל מלווה את חברו אורי רווח. רווח, שחור הזקן, עצם עיניו בדבקות, ופרט נעימה שקטה על הגיטרה. כשהתחממה האווירה קם הצעיר ממקומו, תופף על שלושת התו־

חוזר־כתשובה רווח
המוסיקה מטהרת

פים שעמדו על הבמה, ולקצב מחיאות הכפיים של הקהל רץ אל דלפק המשק־אות והמשיך לתופף גם עליו, כשהקהל מלווה אותו בקריאות ובשריקות התפע־לות.

„אני מרוקן מתוכי את כל מה שאני מסוגל. כך אני מתנקה.״ סיפר אורי רווח בן ה־25, אחיו של השחקן זאב רווח. כיליד שכונת מוסררה בירושלים, ספג את אווירת העיר של אז. „אנחנו שמונה אחים שרובם עוסקים ביצירה. אבי אומנם גולד בכפר במארוקו, אבל את ההשפעה החזקה קיבלתי בירושלים.״ גילה אורי, בנו של מי שמשמש כחזן, מוהל ושוחט. „ירושלים של אז היא בתים עם חצרות, זקן עיוור, וזקנה מכינה אוכל בפתיליה. בירושלים של אז היתה קדושה של ממש, כולם דיברו ברציונות על ביאת המשיח וכל זאת כשברקע נשמעת קריאת המו־אזין לתפילה, את אלה שמעתי כשהייתי קטן. ספגתי הכל.״

דו־שיח בין גיטרה לחליל. בגיל חמש התחיל דניס קירש, בעל פני המלאך, לנגן בפסנתר. בגיל שמונה החליט להיות חלילן. כבנם של אב שהיה חזן־שוחט־מוהל, אף הוא, ואם שהיתה סולנית מפור־סמת באופרה הצרפתית, ספג הילד הקטן את הזיקה למוסיקה. בית המישפחה בעיר מץ שבצרפת היה מרכז הקהילה היהודית שם. במיסגרת תפקידו גר האב עם מיש־פחתו בסמוך לבית־הכנסת בן 200 השנה. „אני זוכר איך בגיל 16 הייתי מתגנב בלילות לבית־הכנסת ומנגן שם על האור־גן.״ גילה דניס בחיוך של געגועים. הצ־עיר, שלמד חליל אצל טובי המורים באי־רופה ניגן את הקונצרט הראשון בגיל 15. מאז הופיע בנגינה קלאסית בכל רחבי צרפת. בשנת 75׳ עלה ארצה, עבד בקיבוץ כמורה לחליל והופיע במקומות שונים בארץ, ופעמיים בטלוויזיה.

הגורל הפגיש את שני הידידים, האחד חוזר בתשובה והשני שומר מסורת. שני־הם בעלי רקע דתי, שניהם רואים במו־סיקה יעוד עליון, ושניהם אוהבי טבע, בדידות וחיי רוח.

„לפני שנה וחצי צילצל אורי לאחותי

(המשך בעמוד 62)

ראש הדינוזאור

בעל המיקסרת. המשקיף על הים, מבטא את חוש־ההומור של אדי וניסים, בוני המיבנה התימהוני. הגישה אל־מדליק אדי נרות. ליתר ביטחון יש גם פנס לוקס במקום.

ליד דלת הכניסה העשויה עץ כבד, מוטבעת בקיר מזוזה מקורית. אדי אינו דתי, אבל הוא בא ממישפחה מסורתית.

יש גם כיור קטן, ולידו מדף ועליו כי־ריים לבישול. כאן מכין אדי את ארוחו־תיו. הוא אוהב לבשל, כשיש מה.

את המים הוא מביא על גבו ממרחקים. בקנקני פלסטיק ענקיים.

המיבנה היא בשביל צר מחוף הים. אדי יוצק כל העת תמוכות למיבנה, כדי למנוע את גלישתו לים. הסערות החור־פיות מאיימות על הדינוזאור ועל יושביו התימהוניים.

הים

אדי וחברו, ניסים, הם שניים מתוך חבור־רת נוודים המסתובבת בארץ, ואינה מצ־ליחה למצוא לה מקום. פעם היו מוצאים אותם בחוף אילת ונועיבה, אבל המישט־

הסערה

באחת הסערות האחרונות סחפו רוחות עזות את החול ממרגלות הדינוזאור וזה כימעט התמוטט. ריצפת הבית יצוקה ממלט ובתוכה משובצים קרשים ושייש בדוגמה מרהיבה, שמראה מקסים בהשתקפות קרני השמש, עליה.

רה גירשה אותם משם. הם מסתובבים ב־עולם, מנסים לחיות את חייהם כפי שנר־אה להם מבלי לקבל את מוסכמות החב־רה הממוסדת. ובבית, שנעשה אף הוא ב־ניגוד לכל המוסכמות, כי אדי תחת סימלו של הדינוזאור.

דינוזאור שני

בונה נסים, בעלה של אשה אמריקאית, באיי־הבתולה. הוא התחיל בבניית הדינוזאור על חוף סידני־עלי, והשאיר אותו לאדי כשנסע להצטרף אל אשתו באמריקה, העומדת ללדת את ילדם הראשון.

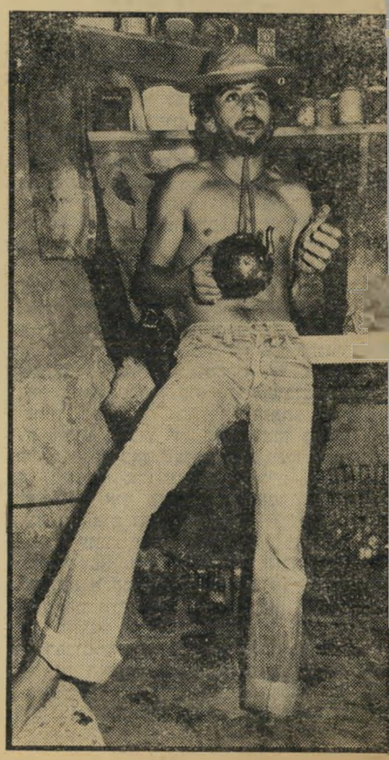

אמנות

(המשך מעמוד 61)

וביקש לדבר איתי.״ סיפר דניס בן ה־23, ביושבו בדירתו הקטנה בתל־אביב, ומבטו תועה אי שם. ״עוד לא הכרתי אותו אז. הוא אמר לי ששמע אותי בטלוויזיה וש־אנחנו חייבים להיפגש. הסכמתי. אמרתי לו שיבוא למחרת, ואז אמר לי — ׳לא מחר, אבוא עוד שעתיים׳. תוך שעתיים הוא היה אצלי בבית. התחלנו לנגן ומאז לא הפסקנו. הוא בא אלי כימעט כל לילה והיינו מנגנים עד השעות הקטנות של הבוקר ומפסיקים עם זיוף הציפרים.״

על התוכנית שאותה הם מציגים עתה, עבדו השניים במשך שמונה חודשים. היה שלב מסויים שבו נואש דניס מן החיים בארץ וחזר לצרפת, אך אחרי שלא מצא בה עוד את מקומו, שב ארצה. מאז הופיעו השניים בבאר־שבע, ביפו ובתל־אביב. ״אנחנו מבינים נהדר אחד את השני,״ אמר דניס. ״הוא מתחיל לנגן — כאילו הוא הוא שואל, ואני עונה לו. אנחנו עושים הרבה אימפרוביזציות. הוא מחליף גיטרה, מנדולינה ותופים ואני עונה לו עם ה־חליל.״

געגועים לאדמה. ״גם אני התחלתי עם מוסיקה בגיל מאד צעיר,״ סיפר אורי, בעודו עסוק בבניית חליל בדירה קטנה בעין־הוד. לבוש סודר שחור ויחף בעי־צומו של החורף, הדליק אורי תה מיוחד שהדיף ריח מתקתק בחלל החדר. את דרכו התחיל אורי בקריאת הפרשה בבית־הכנ־סת. אחר־כך נהג לשיר במסיבות של בית־הספר התיכוני שבו למד. ״כשאתה הולך בעיר אתה מוקף רעשים. רעש, גם הוא מוסי־קה,״ אמר ״פסל למשל, שעובד באבן, כשהוא מטייל ברחוב העיניים שלו נת־קלות לרוב באבנים. נגר, מבטו נתפס בעצים ומוסיקאי מוקף צלילים כמו של מכונית עוברת, דלת נסגרת, אנשים מדב־רים, אווירון בשמיים — הכל ביחד יוצר מוסיקה. כך אנחנו עובדים. כל הרעש של המוסיקה הוא רק געגועים לאדמה, לפש־טות. המוסיקה שלי בנוייה על הרקע שאבות אבותי חיו בו. — החוויה בטבע.״

אורי קם ממקומו, לוקח גרזן וחותך שבבי עצים שאותם הוא מכניס לתנור שבפינת החדר. הוא מדליק את התנור, מסתובב בפיתאומיות ומכריז על רצונו לצאת החוצה. בחוץ הוא עורך סיבוב של היכרות במקום: ״במערה הזאת גרתי פעם,״ הוא מצביע על חורבת־אבן ישנה, ״הייתי מפסל כאן שעות.״ הוא יוצא החוצה ומתכופף אל גיזעו של עץ: ״איזה מופלאות! איך העץ יצר לעצמו שוקת קטנה של מים נאגרים.״

״הכל עובר מאב לבנו.״ אמר מהורהר. ״כמו שאבא שלי ראה את אבא שלו בונצע את הלחם ואני רואה את אבי בונצע את הלחם ויודע איך לעשות את זה, כך אדם מתרגל את אוזנו, להבחין בצלילים של דברים. האוזן שלי מתורגלת להבחין ברעשים השונים באותו אופן.״

כשסיים אורי את שירותו הצבאי, לא היתה לו זיקה חזקה למסורת. במשך שנ־

חיים קורש
לסדר את המחשבות

עוד מוצר איכות מסדרת תכשירי פגמליון:

קצף־אמבט

בניחוח מנטה

מנגב, מרטנן, מטהר, מגביר את זרימת הדם
ומונע התיבשות הטור.
מיוצר גם בניחוח צמחים (kräuter)

קצף אמבט פגמליון מיוצר ע"י אינטרקוסמא־וולה
להשיג בפרפומריות, בתי מרקחת ובבתי כל־בו

בראון - דיזנגוף 214

חנות הספרים הגדולה בישראל

(פתוח רצוף משעה 09.00 עד 21.00 וכמוצ"ש משעה 19.00 עד 23.00)

מבחר עצום של ספרים מוזלים בהנחות עד 70%

אמנות ● צילום ● ארכיטקטורה ● טבע
גינון ● ריהוט ● עיצוב פנים ועוד

מבחר ספרים עבריים בכל התחומים

תה מלרוד

שותים אותו יותר. בטעם נענע, לימון, ארל־גריי, רגיל ועוד.

תיים עבד כמבונאי על ספינה. „תציור החזיר אותי אל הדת," סיפר אורי בסיפוק, „הייתי מצייר כל מיני סמלים וכדי להבין אותם הייתי צריך להתעמק בדת וכך חזרתי אל הדת."

כבר ארבע שנים הוא נע בין עין־הוד, שם הוא מצייר, מסגל באבן ומנגן, לבין בית הוריו שבירושלים. בזמנו הפנוי הוא אוהב לטייל בחיק הטבע ולנגן, בין חשאר, בכלים שאותם הוא בונה מחפצים שונים.

דניס אוהב לקרוא סיפורי מדע דמיוני, לצאת עם חברות לקום מוקדם בבוקר ולטייל אל הים, או לשבת על ספסל בגן בשעות הלילה המאוחרות ולסדר את המחשבות: „מה שאני רוצה לעשות, מה מותר ומה אסור, מי אני."

שקט בתוך המוסיקה. בתכניתם עמוק אל תוך הים מציגים אורי ודניס שירים מפרי עטו של אורי, שירים של רחל, שירים מספר תהילים, שירים של מוטי בהרב וזאב כחל. „המוסיקה מספרת הרבה על אור," אומר אורי בשפתו הציורית, „אור זה שימחה, אבל גם בשימחה מתחילים מעצבות. והעצבות — מדלתת האדם, דלות הצפרים. כמו שיש ציפור שמספרת על שימחה בצבעים שלה, יש ציפור המספרת על עצבות. ציפור היא נפש האדם, עפה, דולה ראשית קרנה של השמש. הוא מצטט מפרי עטו: „מה צופה אהבתי אל לב ערגת השמים, כמהה לזמן תפילות השירים. דואה יגוני אל עמק צלמוות ושימחתי למרומים."

התוכנית מחולקת לשני חלקים. החלק האחד פיגורטיבי והשני מופשט ובו שוקע אורי בתוך המוסיקה. כשדניס מנגן את הציפור השחורה של המלחין היפני טקי עולה אורי על הבמה ומשרטט במהירות תרשים של ציפור על נייר. אחר־כך, כשהוא מתופף, הוא משתלהב, תופס את ידידו בצווארו, מניח לו, ורץ אל הדלפק הקטן של המשקאות, שעליו ממשיך לתופף.

„בחלק השני של התוכנית יש יותר אילתור," סיפר אורי, „שברי צלילים, קטעי מונולוגים, תמונות, מונולוגים. בתופים וחלילי. קיטעי הברות שדומה שהם בשפה אפריקאית או ערבית. קריאת מואזין, שירת רועים טיבעית ופשוטה, זימרה לשמיים."

„כשדניס ניגן בפני בפעם הראשונה, כבר ידעתי מה הרקע שלו. הוא מביא איתו את המיטען של אמו ואני מביא את המיטען של הורי. לכל אחד מאיתנו יש אבא חזן ובמיקרה קיבלנו חינוך דומה ולכן יש לנו מה להגיד ביחד במוסיקה."

„הוא מאירופה ואני מצפת ספוגת התרבות של 200 שנה, לכן המוסיקה שלנו מיוחדת. יש בה סוד והסוד הוא להביא בה שקט."

דניס ואורי אינם מחפשים את הפירסומת או את הכסף. כל מטרתם היא להתבטא באמצעות המוסיקה ולתת לקהל להרגיש איך „המוסיקה נכנסת ויוצאת דרכו."

תיאטרון

קירקס דו־לאומי

אולם הכניסה לתיאטרון המה וגעש. לשווא ביקש מנהל ההצגה שהנוכחים ינמיכו את קולם, כי בפנים, באולם, מקליטים ומצלמים קטע מההצגה לטלוויזיה.

אחרי כמה נסיונות נואשים הציעה הבמאית, בילהה מס, שהקהל המצפה ייכנס לאולם, ויחזה בצילום הקטע לטלוויזיה. להפתעת כולם השתררה דממה מוחלטת. הקהל, ברובו נוער, הוקסם ממה שהתרחש על הבמה, והתקלפה עברה בהצלחה, ואז, בתום צילום הקטע, החלה ההצגה מחדש, למען הקהל שציפה כל־כך.

ההצגה מספרת על שני ליצנים, אחד ערבי ואחד יהודי (שאת דמותם מגלמים מכראם חורי ויוסף באשי מתיאטרון חיפה), המנסים להתקבל לעבודה בקירקס. תוך כדי ציפיה הם שרים, מזמרים ומציגים גם בעברית וגם בערבית — כל אחד מאגדות העם שלו ומהחווי שלו. לאט־לאט נופלות כל המחיצות, נושרות כל הקליפות וכולם נוכחים לדעת, שגם היהודי וגם הערבי הם רק בני־אדם.

המורשת — דומה, השפה מצטלצלת דומה, ובכלל — „לשניהם יש אף, פה, קורקבן וכו'."

חצי הצגה מדברת עברית, וחציה השני ערבית. אך להפתעת השואל מסתבר, שהערבים שצפו בהצגה, טוענים שרוב ההצגה מדברת ערבית, ואילו היהודים טוענים להד"ם, הרוב מדבר בעברית. הדבר רק מחזק את הדעה, שהקהל מרגיש הזדהות כל־כך חזקה, עד שאינו חש שהשפות מתחלקות במשך ההצגה חצי־חצי.

כיצד הגיעה הבמאית ומלקטת החומר לתוצאה כזו? מה הניע אותה להעלות מחזה כזה, ולאילו עוד תוצאות הגיעה?

הומור, חוכמה וצבע. יוצרת ההצגה היא בילהה מס. המוכרת כשחקנית תיאטרון הבימה לשעבר, ואשתו של השחקן מישה אשרוב. פרשת אהבתם ונישואיהם של השניים עוררה סערה בזמנו, כי היתה קשורה בגט שמישה נתן לאשתו דאז, דליה פרידלנד.

כיום מרוכזים שניהם בעבודתם — מישה משחק במחזה המצליח וגורף־הקופות הבימתה, הביתה, ויחד עם בילהה הוא מנהל את התיאטרון לילדים ולנוער — שבו משמשת בעיקר כבמאית, אך גם כשחקנית.

בילהה מספרת שאת הקאריירה האמנותית החלה כרקדנית, בעיקר במחזות־זמר אצל גיורא גודיק, ואז החלה ללמוד תיאטרון אצל נולה צ'לטון, מישה אשרוב וג'וס מילר, שהיא מרצה לתיאטרון אנגלי באוניברסיטה העברית. תפקידיה בהבימה היו שיינדל, במחזה על קלות־דעת וצביעות, בליל העצמאות של מר שפר, ובתור הינדיאנית המורדת במחזה בני עדובה. אחרי הפיטורין המפורסמים של מנהל התיאטרון יוסי יזרעאלי, שעימו „עפו" מרבית השחקנים הצעירים שלא היו חברי הקולקטיב, גמל בה הרעיון להקים את תיאטרון הילדים. לדעתה, חשוב שקהל הילדים והנוער יזכה להצגות שיופקו במיוחד עבורו, כדי לחנכו לתיאטרון טוב. היא התחילה עם ההצגה מעבר לים, על פי שירי ביאליק. ההתלהבות שבה התקבלה ההצגה, במיוחד בכל עיירות הפיתוח, דירבנה אותה לצאת עם ההצגה הנוכחית — חור בקיר.

כשנולה צ'לטון, במאית התיאטרון בחיפה, הזמינה אותה לבוא ולביים הצגת ילדים, הציעה בילהה לעשות הצגה שתהיה חציה בעברית וחציה בערבית. בהתחלה הרעיון לא כל־כך התקבל, אך לבסוף קיבלה את האריקיי. החלה עבודת ליקוט החומר. פה נרתמו לעזרתה מכראם חורי, ששפת האם שלו ערבית, והמשורר וקריין הטלוויזיה בערבית, אנטון שמאס.

עבודת הליקוט נמשכה חצי שנה, כשהדגש על אגדות־עם. מדוע אגדות? כי באגדות, אומרת בילהה, יש הומור, חוכמה וצבע, וזה יעזור מבחינה תיאטרלית. לעזרתה של בילהה באה גם עדנה זריצקי, סוציולוגית במיקצועה שעובדת בעיריית חיפה לגיבוש קבוצות יהודיות־ערביות. הרעיון של עדנה היה, שבתום כל הצגה היא תיצור קבוצות בקהל, השחקנים יכנסו אל בין הקבוצות, יעשו היכרויות, ישוחחו, והאנשים יספרו את חוויותיהם.

בקיבוץ מזרע, למשל, התנהלה שיחה אחרי ההצגה, שכתוצאה ממנה החליטו הצעירים ליצור הצגת־המשך להצגה, יחד עם תושבי הכפר הערבי הסמוך, וכמו כן לקיים טיול משותף. למעשה, העובדה ש־עדנה נוטלת גם חלק מעשי בהופעה ומשמשת כעין „מוסר השכל", יוצרת חמש שכיות, כשהיא מקרבת את בני הנוער משני הצדדים זה לזה לאחר ההצגה.

שני השחקנים שההצגה משתבחת בהם הם מכראם חורי ויוסף באשי. חורי זכור מהופעתו המעולה במחזה ג'וקר של יהושע סובול. הוא אחד השחקנים המעולים של תיאטרון חיפה. באשי, מראשוני התיאטרון, הופיע בקריזה, בחזרה בתשובה בג'וקר ועוד. לדיברי בילהה לעבד עם שניהם „זה ממש תענוג, בגלל היותם כל כך יצירתיים. כל פעם הם מעלים רעיון חדש, תנועה חדשה ומשמעויות חדשות."

נגן הקנון, אברהים נדף, סיפק אווירה מתאימה ומלאת עליצות. פולדי שצמן היה המעבד ומחבר חלק מהמוסיקה, ומירי הופמן יצרה את התיפאורה והתלבושות — גם שניהם נמנים על הצוות חקבוע של התיאטרון לילדים ולנוער של בילהה מס.

אביזר הבמה העיקרי — הקשת הוא למעשה סולם ברזל העשוי בצורת קשת, הנותן המון אפשרויות העמדה. זהו רעיונה של בילהה, שאימנה את השחקנים במשך שבוע שלם כיצד להתנועע על הקשת. ואכן, ברגע שחורי ובאשי עולים על הקשת, ניצת מתח בקהל, כמו בקטעי טרפז בקירקס.

תגובות הקהל מוכיחות שחור בקיר „עושה לו חם בלב", ועל כך, כל הכבוד ליוצריה ומבצעיה.

שחקנים באשי וחורי ב„חור בקיר"
„לשניהם יש אף, פה, קורקבן וכו'"

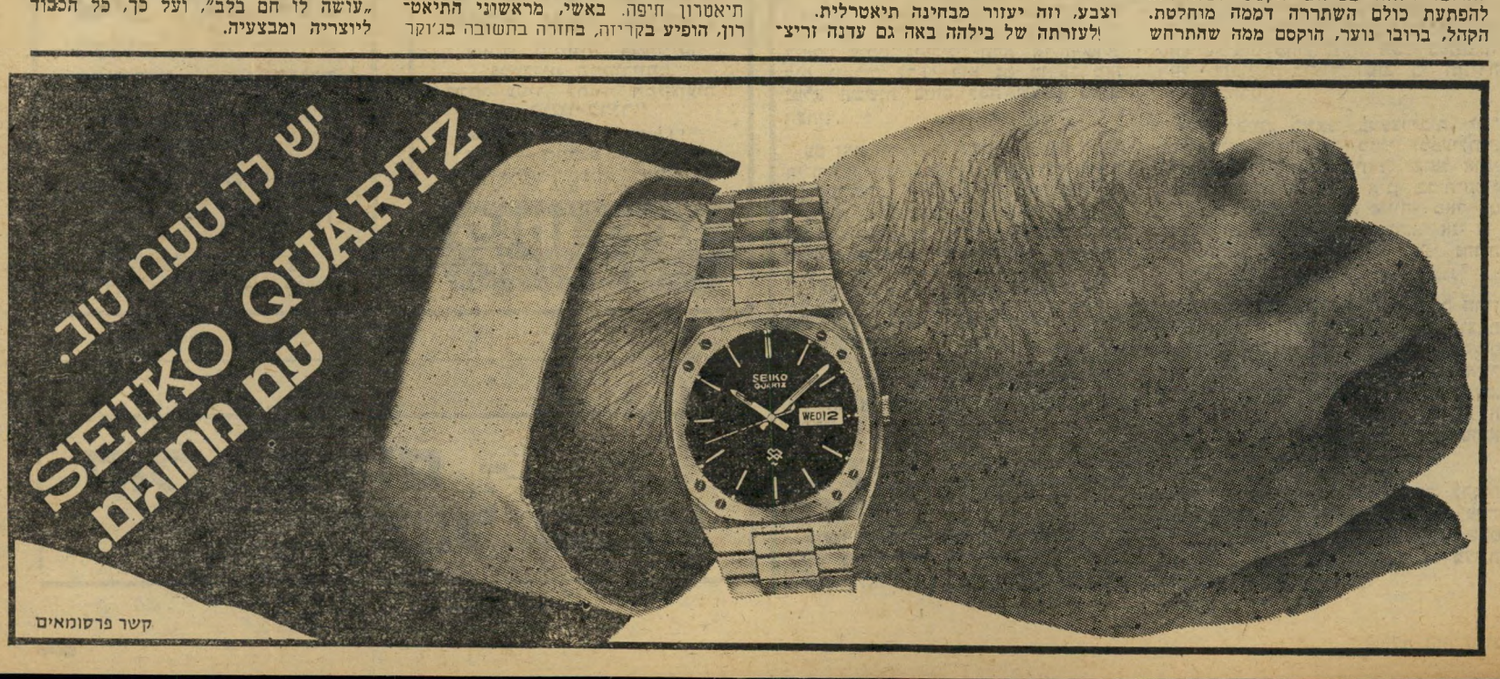

סקייטרלנד

חדש!!!

לראשונה בישראל!

בואו להחליק
על קרח סינטטי
עם נעלי החלקה אמיתיות
(עם סכינים)
ערב בידורי משגע!!!!
שכבש את אמריקה בסערה
פתוח יום יום
מ־16.00 ועד 23.00
ובשבתות
מ־9.00 ועד 23.00
הכניסה (גם עם רכב)
דרך שער המינהלה
אוטובוסים:
526, 525, 48, 28, 21

גני התערוכה בית־ן 29

מועדון 5 לתרבות חדשה

רח' הס 5, חל־אביב

תוכנית ינואר

טל. 297263

* יום ה' 25.1

הפלשתינאים: שאלה הומנית או נושא מדיני?

המזרחן צבי אל־פלג

ההיסטוריון ד"ר פוליטן בשיר

התוכניות מתחילות בשעה 9 בערב
המועדון פתוח משעה 8 בערב

אמנים בחסות בית־הובן

כלי־נגינה

גיטרות — אקורדיונים
פסנתרים — אורגנים
מיתרים — חלקים
* השאלה
* תיקונים
* מכירה

א. גינצבורג, אלנבי 48 ת"א
פינת רח' גאולה, טלפון 03-57773

קודק אצל קודק!
אגפא אצל אגפא!

פיתוח ותמונות צבעוניים,
במעבדות המקוריות!
מבחר עשיר, בחנות המקצועית
„פוטו־ברנר"
צלומי־ספורט, בין־רגע!!
קניה — החלפה — מכירה.
בימי שלישי, סגור כל היום.

פוטו־ברנר
חיפה, רחוב החלוץ 10

קול השלום - הקול שלך!

מעצר בית

(המשך מעמוד 53)

לא רציתי להכאיב לו, אך גם לא יכולתי להשלים עם המצב.

מדוכאת, נהגתי לפרוש לחדרי ולקרוא את ספריה של סימון דה־בובואר. בשורת החופש שלה נשאה בחובה נחמה מסוימת עבורי, אבל הקריאה היתה דרך, אמנם בלתי־מספקת, של בריחה.

אותה תקופה התחלתי לנהל יומן. לא היה לי איש שעימו יכולתי לשוחח, לא היה לי בפני מי לשפוך את לבי, וכך מילאתי מחברות שלמות בהרהורים גלמודים על עצמי, על חיי ועל העולם סביבי. „נראה כאילו יש בי מעין שימחה ספונטנית שאני מפזרת בכל...", כתבתי. „אבל אלה שמסביבי אינם מוכנים לקבל, קלות־דעת". מעין זו... באשר לי, אני חושבת על ההווה בלבד, אני תופסת את הרגע החולף..."

יומני מגלה חוסר־סיפוק עמוק. הייתי חסרת־מנוחה ואומללה. חיי היו מחניקים, בלתי־נסבלים. אבל האם יכולתי לקרוא תגר על המסורת? פירוש הדבר היה הרס. המסורת היתה חזקה מאד, וגורלה של אמא היווה אזהרה קשה לצפוי לי אם אעז להתמרד. אבל איך יכולתי לסבול את הפגיעה הזאת בחופש שלי? זה נראה נורא לא פחות. חשתי כציפור שידעה חופש; שוב לא יכולתי לסבול את הכלוב. מה בסופו של דבר יכולתי לעשות?

עכשיו כשאני כלואה בבית חייב דאוד לקחת עליו את האחריות לכל מה שיש לעשות מחוץ לבית — קניות, טיפול בילדים ופגישות עם מוריהם. מובן שדאוד מלא טרוניות על מעצרי. הוא לא פוסק מלהזכיר לי כי הייתי זאת אני שתמיד נגדי — יהודים כערבים. המושל הצבאי, גבר, אסר עלי לצאת מביתי; השוטר, עוד גבר, שומר בחוץ כדי לוודא שלא אברח; והחברה הערבית הנשלטת בידי גברים, מקיימת חוקים הכובלים והמבזים אותי כאשה. גברים, כולם גברים, ידידים ואויבים כאחד — מייצגים אצלי את כל צורות הדיכוי.

רמונדה טוויץ
„חשתי כציפור שידעה את החופש"

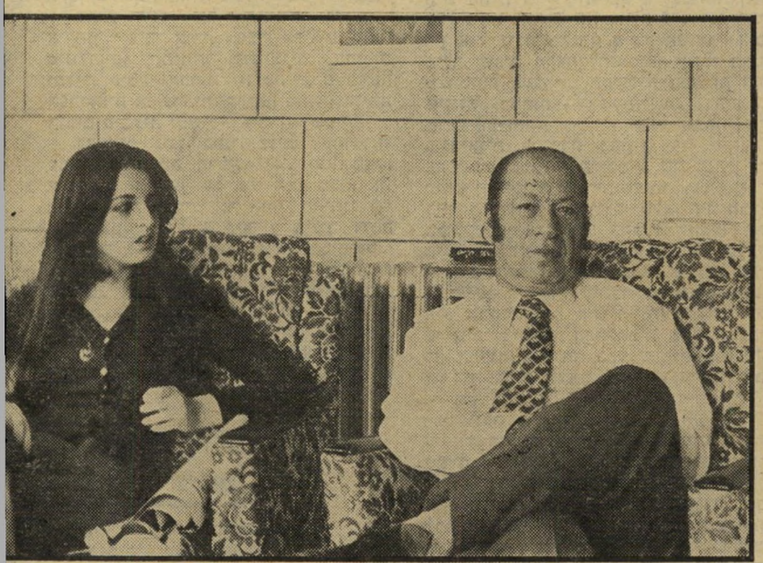

דאוד טוויץ (עם הכת הכבורה, דיינה)
„להיות עקרת־בית הוא מצב נפשי"

התגריתי בדעת־הקהל בגדה המערבית, בכך שאירחתי ישראלים בביתי והאמנתי בדיאלוג עימם. „ועכשיו תראי אך הישראלים גומלים לך!" הוא גם מודאג מאד ומלא חששות ביחס למה שצופן בחובו העתיד.

עם זאת אני חשה שהוא לא לגמרי בלתי־מרוצה ממה שקרה. אולי הוא מקווה שאלמד לקח, שאצמצם את מעורבותי הפוליטית ה„לא־נשית". או אולי, כיוון שלא הצליח לשכנע אותי לבלות יותר זמן בבית, הוא מרוצה לראות אותי „מבויתת" בעל כורחי. אנחנו מתלוצצים על הנושא — בעיקר על הטלפון. מאז ניתוקו, חוסך דאוד אלפי לירות לחודש. יום אחד שאל אורח בבדיחות הדעת:

„האם דאוד הוא שעשה עיסקה עם המוסד הצבאי לנתק לך את הטלפון, כדי שתהיי סוף־סוף עקרת־בית?"

„הם אינם יכולים לעשות ממני עקרת־בית," אני מסננת, „כי להיות עקרת־בית הוא מצב נפשי."

הדברים אמנם נאמרים בקלילות, אולם אינני מצליחה להסתיר את טינתי. אינני יכולה שלא להבחין כי הגברים מאוחדים באחד מביקוריהם של אורי אבנרי ורעייתו רחל, אני אומרת להם: „יש לי שני סוהרים: אחד מחזק לדלת, השני בפנים..." רחל מתבוננת בדאוד ושוב בי ומנידה ראשה בהבנה.

אפילו כיום, כשאני במעצר־בית, ישנם חוגים המסתייגים ממני ומפעילותי. „למה את רק במעצר־בית?" שואל אותי מישהו בארסיות. „מדוע אינך בבית־הסוהר? את בוודאי מיקרה מייוחד מאד אם הישראלים מפלים אותך לטובה..." אני רוצה עדת מזעם למישמע הרמז שאני נהנית ממעמד מייוחד אצל הישראלים...

יום אחד אני מלווה כמה מבקרים החוצה. כשהם עוזבים את הבית, אני יוצאת עימם עד לשער. אותו רגע עובר במקום הקצין מוריס מן המימשל הצבאי. כאשר הוא מבחין בי בחוץ הוא רותח מזעם. הוא פונה אל השוטר וצועק: „אסור לה לצאת מן הבית! אני לא רוצה שהיא תראה את השמש!"

אסור לי אפילו לצאת החוצה להריח את הפרחים בגן האחורי. הפרחים פורחים עתה והגן יפה להפליא. אך נראה שאם אצא אליו אסכן את ביטחונה של מדינת ישראל...

"שתי מלים"

לעקי וצייר: ינקלע

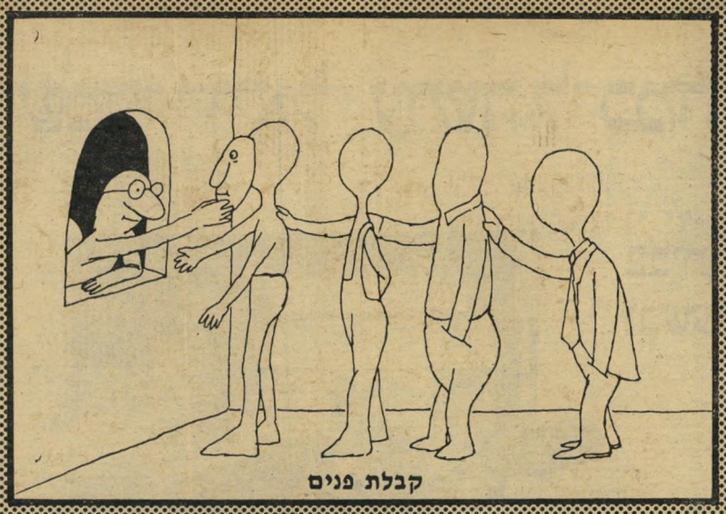

קבלת פנים

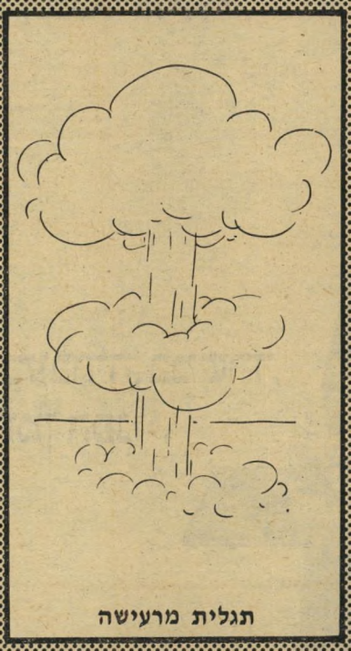

תגלית מרעישה

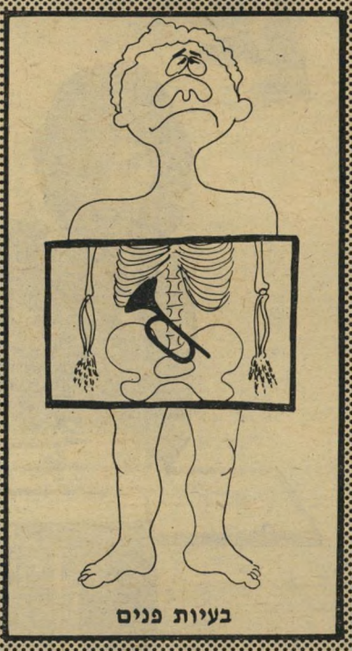

בעיות פנים

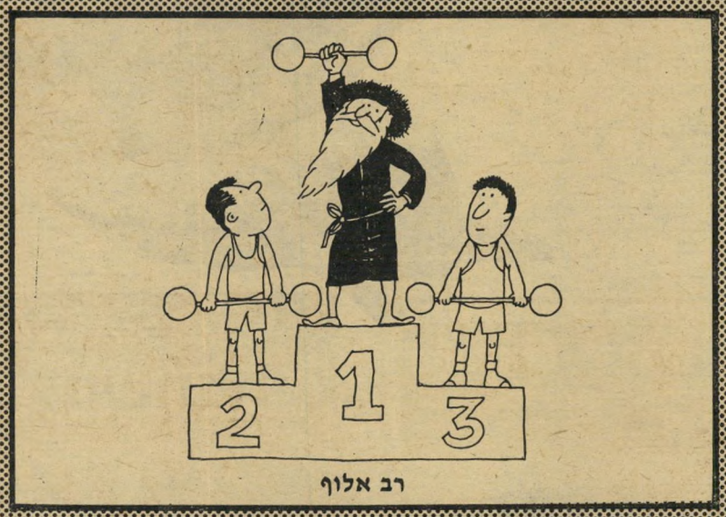

רב אלוף

רכבת תחתית

הנאה קדמית

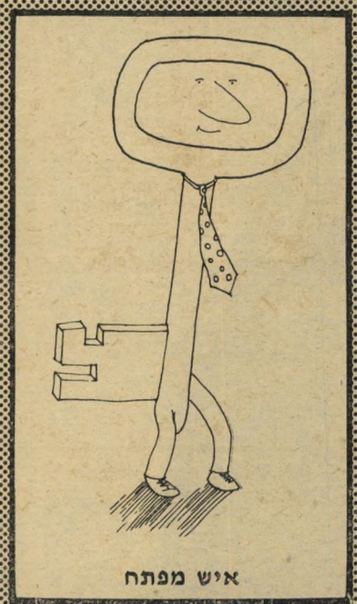

איש מפתח

אחיזת עיניים

שומרי מישקל

"שמפו רויאל" עושה לי כמה דברים נפלאים...

בבית
ובשעות הפנאי...

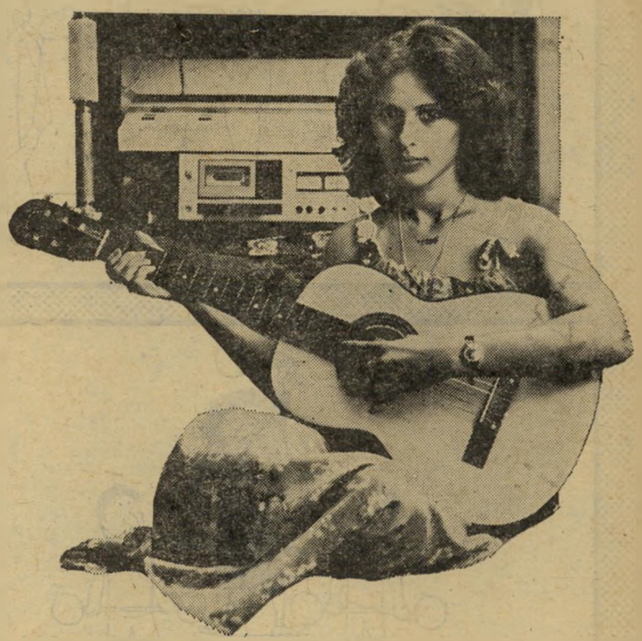

...בעבודה, במשרד,
ובזמן הפנוי.

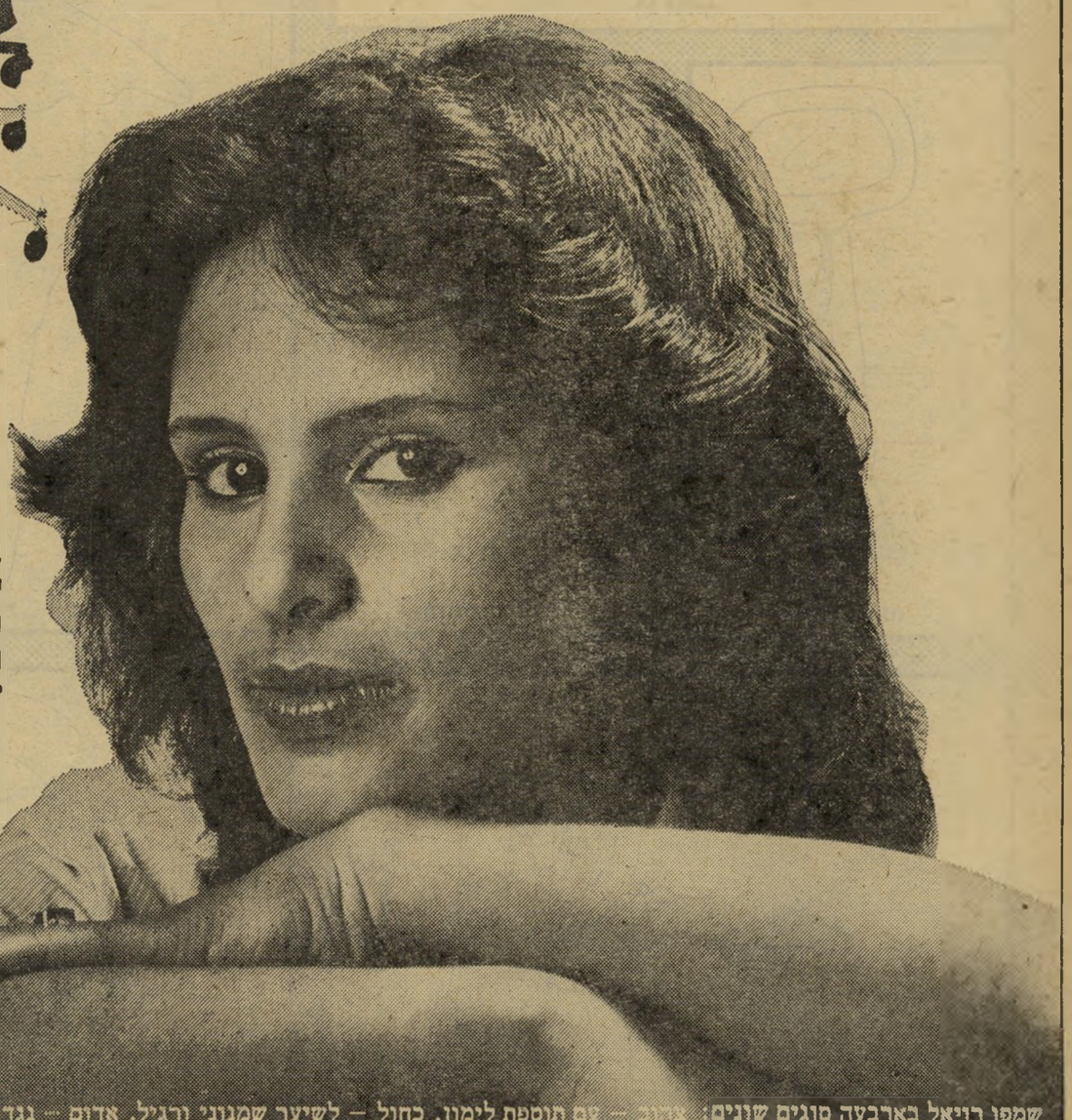

בכל מקום ובכל שעה,
לשיער בריא, רענן
ובעל ברק טבעי
ולהרגשה טובה באמת,
שמפו רויאל –
השמפו שלי.

עץ הזית

שמפו רויאל בארבעה סוגים שונים: אדום – עם תוספת לימון. כחול – לשיער שמנוני ורגיל. אדום – נגד קשקשים. ירוק – לשיער יבש.

פרסום פש"ב
סטודיו רם

רחל מרחלת על כל העולם

המיסתורית מתחת למסיכה

אז ככה: מי שיצליח לזהות את **הגברת הצעירה**, שתמונתה מצורפת בזה, יזכה ממני באופן אישי בפרס־הוקרה. כי זאת עליכם לדעת: הגוף החטוב המופיע בתמונה שייך לשחקנית צעירה וידועה, המשתתפת בסרטו החדש של **זאביק רווח** לא לעלות יותר. **אלא שהבמאי אינו מוכן**

האלמונית
למנצח שיר מזמור

לגלות את זהות השחקנית. הוא רק טוען שהיא מאוד כישרונית (זה רואים!) ושהיא ידידה טובה שלו.

בסרט היא מגלמת דוגמנית־עירום שהפסל **אילן דר** מעצב את דמותה בגבס. למעשה עיצב את הגבס על פניה של השחקנית התפאורן של הסרט, **אבי אבי־בי**. שעתיים תמימות גיבס ועיצב, כשהוא מחדיר לפניה כל הזמן נוזלים, שחס ו־חלילה לא ייגרם נזק, לא עלינו.

אלא שזהו אינו תפקידה היחיד של ה־שחקנית בסרט. יש לה תפקיד נוסף, הפעם בלבוש מלא.

אז קדימה חברה: יש בסרט כמה שח־קניות. בואו נעשה טוטו: מיהי, מבין כולן, השחקנית בעלת הגוף החטוב וה־עירום? ולמנצח שיר מזמור.

איבון האיומה

נראה שמסתובבים בארץ הרבה גבר־ברים מאוהבים, אבל לפחות על אחד המאבד את הצפון אני רוצה לספר לכם

יפתח קצור
יוצאים קבוע —

היום. הבחור הוא השחקן הצעיר והמבטיח **יפתח קצור**, ואהבתו הגדולה היא מי שמשחקת לצידו בסרט יוצאים קבוע, **איבון מיכאלי**. אז ככה, אם תשאלו את איבון, היא תצחק ותכחיש. אבל אם תשאלו את יפתח, אז תראו איך שעיניו מתמלאות בשלל כוכבים מאירים, וכולו כבד פה ולשון.

מה בדיוק הולך שם אין לדעת, ואפילו אשת יחסי־הציבור של הסרט, **נורית גפן**, לא מוכנה לדבר דבר וחצי־דבר על עניין הרומן המתפתח הזה. לנו לא נותר אלא להמתין עם עיניים ואוזניים בסטנד־באי. אולי, תוך כדי מהלכו של הסרט, תתפתח שם האהבה, ומי יודע מה יילד יום.

איבון מיכאלי
— או לא?

גירושין פצצה

אהרון רובינשטיין, במיקרה ולא ידעתם, קבלן בסביבות שנות ה־70׳ לחייו, ועדיין מרעיש עולמות ועושה גלים גבוהים.

סיפורו החל לפני 10 שנים, עת התאלמן מאשתו הראשונה, אם בניו. כבר אז החל לחיות עם בחורה בשם **רבקה**. ריבקה זו, שלשמה קשור איזה תואר במלכות־היופי, הפכה עם הזמן אשתו השניה החוקית, עד לימים אלה. עכשיו התפוצץ הכל והשנים התגרשו. מיודעי־דבר שמעתי שאהרון הגיש תביעת־גרושין, באמצעות עורך־הדין **חיים בסוק** ואילו רבקה יוצגה על־ידי עורך־הדין **דליה בר־קוב**.

אבל ממש ברגע האחרון, למרות התביעה ויתרו שניהם על העניין והגיעו להסדר מוסכם ביניהם. ריבקה קיבלה במיסגרת הסכם־הגירושין שמונה מיליון לירות ישראליות, ואהרון נסע מייד ביום שאחרי הגירושין לחו״ל.

אם תשמעו את העילה לגירושין מציצה תכנסו לאותו השוק שבו הייתי אני: אי־התאמה מינית.

נו, מה דעתכם, שאנשים מגלים שהם לא מתאימים מבחינה מינית, אחרי כעשר שנות נשואין? העיקר שכיום כבר כל אחד חופשי למצוא לו את הבן או הבת זוג המתאימים.

ריבקה רובינשטיין
אי התאמה מינית

עוד כותרת לשולי

נו, מה לעשות, ולבחורה הזאת, יש מרץ שנשאב ממקור בלתי־נדלה. היא מו־צאת לה חברים טובים, שהמזומנים שור־צים קבע בכיסיהם, וידם די ארוכה ונדיבה לשלות אותם החוצה.

הנוכחי שלה הוא צעיר, עם אבא וסבא הלוואי עלי, **עמוס שניידמן**, בנו של **ישראל שניידמן**, המנהל את החנות הגדולה בדיזנגוף. ומיקרה שהיה נקלט על־ידי שפיון חביב ונחמד ומהימן שלי.

הנ״ל ישב לו עם ידידה ואכל קרפ־סוזט, ורוצה המזל והזוג חנני־שניידמן יושב בשולחן סמוך, והשיחה התנהלה בערך כך:

שולי חנני
„אני רוצה השבוע!״

„אני מצטער, לא יצא לי השבוע לקחת אותך ללאס־וגס. אבל מילת־כבוד שלי, בשבוע הבא אנחנו טסים לניו־יורק, ומשם מיד לווגאס.״ וכאן שולי, עם קצת חמימות־מוח, נכנסה לדבריו: „למה, ריבונו של עולם, בשבוע הבא? אני רציתי השבוע, ואמרתי לך שאני רוצה השבוע, אז למה? למה לא יכולת לסדר את הכל כדי ש־השבוע יהיה נוח לנסיעה?״ וכן הלאה וכן הלאה. אז אולי יש כאן רומן־אהבה משגשג, ושבוע יותר או פחות, מה זה כבר משנה?

כסף, כסף, כסף...

מה עושה גבר, כשהוא רוצה לחזור הביתה מאוחר?

יש מיליון ואחד אלף תירוצים וצורות, לצאת מהעניין בכבוד. אבל אני חושבת שאת הגביע מקבל ממני הפעם עורך־דין רחבותי.

הנ״ל הגיע, לילה יחד, מאוחר מאד הביתה, וכששאלה אותו אשתו למה ומדוע כל־כך מאוחר, ענה לה שהוא מכר דירה, והקונים הביאו את כל 400 אלף הל״י במזומן, בשטרות קשנים, והוא והקבלן עם הקונים ישבו וספרו את הכסף כל הלילה, וגם טעו פעמיים בחשבון, והתחילו את הכל מההתחלה. אז פלא שלקח כל הלילה עד שגמרו, והאומלל העובד הגיע רק בבוקר?

גאוניות בגרוש ששווה מיליונים.

ידיים למעלה

האם לא שאלתם את עצמכם לאן נעלם בזמן האחרון **איסר גולדברג**? אחד כזה שתמיד היה בנוף של כל הבילויים, ושל כל היפים והיפות? לאן ומה קרה לבחור שאינגו?

אז לזה יש תשובה. לבחור היה רומן רציני מאד עם אשה נשואה, עורכת־דין במיקצועה, ובלי שמות בבקשה. הרומן היה כל־כך חם ולוהט, שכבר לפני שנעלם אי־אפשר היה להכיר את הבחור העליז מטבעו. בקיצור, הסיפור נגמר לא כל־כך טוב, לצער כולם. בעלה של הנשואה גילה ועלה על שניהם, ושם החלו ויכוחים, והיו כאלה שאמרו שגם ידיים נכנסו לתמונה. לא נעים, בהחלט לא נעים. כיום המצב אינו ברור בשלישיה הזאת, ורק נקווה שאיסר ייצא מהעניין, ומהר, כי הוא בפירוש חסר בנוף התל־אביבי שלנו.

כ"ח טבת תשל"ט, 24.1.79 שנה 43 המחיר: 17.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.) ● מספר 2160

השלם

אחרי דיאטה רצחנית כדי למלא חפקיד בסרט ישראלי

גאולה

התמוטטה

שחקנית גאולה נוני